

OVER EEN witte stok EN hondenverstand

Op een morgen bracht Frans zijn vader een eindje weg naar het kantoor. Voor hen uit liep een heer met een hond.

„Wat heeft die hond om zijn lijf?” vroeg Frans. „'t Lijkt wel een bokketuig.”

„Laten we wat aanstappen,” zei vader. „Dan kunnen we het van dichtbij zien.”

Zo gezegd, zo gedaan. Al spoedig waren ze vlak bij de hond. Ja, die had een soort van tuig om zijn lichaam. En de heer had de teugels in zijn linkerhand. Maar het waren geen leren teugels. 't Leek wel of ze van ijzer waren, want ze hingen nooit slap.

In zijn rechterhand had de heer een wandelstok, die helemaal wit geverfd was.

De hond stapte tamelijk vlug voort over het trottoir. En de heer liep steeds een halve pas achter hem.

't Was een wonder, zo netjes als deze hond liep. Anders wil een hond wel eens weglopen. Nu eens draaft hij voor zijn baas uit, en dan weer blijft hij achter. Soms trekt hij aan de riem, en wil op een andere hond afstuiven. Maar deze hond deed heel anders.

Er kwam een klein hondje naar hem toe, en kefte tegen hem. Hij blafte niet terug. Hij keek niet eens naar het kleine ding, maar liep rustig door.

Er kwam een grote herdershond op hem af. Die besnuffelde hem en begon te kwispelstaarten. Doch onze hond wou niets van hem weten. Hij draaide zijn kop om, en liep rustig voort.

„Let nu eens op,” zei vader opeens.

De hond was aan de hoek van een straat gekomen. Nu stond hij even stil voor de rand van het trottoir. Hij keek rechts en links of de weg vrij was. Toen stapte hij van de trottoirband af, en stak over. De heer volgde hem. Aan de overkant stond de hond weer even stil voor de rand van het trottoir. Daarop stapte hij bedaard het trottoir op en hervatte zijn wandeling.

Frans begon iets te begrijpen. Een beetje verschrikt vroeg hij: „Vader, is die meneer...?”

Vader knikte.

„Ja, die heer is blind. Daarom heeft hij die witte stok bij zich. Daaraan kun je zien, dat hij blind is. Als je iemand met een witte stok ziet, moet je hem op straat terecht helpen en op de goede weg brengen. Weet je wel, wat de Bijbel daarvan zegt? *Vervloekt zij hij, die een blinde op de weg doet dolen.* En ergens anders staat in de Bijbel: *Gij zult voor het aangezicht van de blinde geen aanstoot zetten.* Denk daar maar aan, als je op straat een blinde aantreft.”

„Maar kan die meneer nu niet onder een fiets of een auto raken?”

„De hond zorgt, dat dat niet gebeurt. Hij weet ook precies, langs welke straten hij heen moet. Hij is afgericht om de blinde te leiden. En zag je wel, dat hij aan de rand van het trottoir even stilstond? De blinde voelt dat, en weet dan, dat hij moet opstappen of afstappen.”

„Gelukkig maar, dat die blinde zo'n hond heeft!” vond Frans. „Anders kon hij nooit eens uitgaan.”

„Ja,” zei vader. „Maar toch ben jij nog gelukkiger. Want jij kunt zonder hond uitgaan en alles zelf zien. Wees God daar maar dankbaar voor.”

***

Toen hij thuis kwam, vertelde Frans aan moeder van de blinde en zijn hond.

„Vindt u 't niet erg verstandig van die hond, moe?”

„Ja, dat is zeker een schrandere beest,” zei moeder.

„En hij was zo trouw. Als er een andere hond aankwam, wou hij niet eens met hem spelen. Hij dacht enkel aan zijn baas.”

„Dat is mooi,” vond moeder. „Ik hoop, dat jij ook altijd zo trouw bent, als ik je om een boodschap stuur. Ik bedoel, dat je dan onderweg niet met vrienden gaat spelen en je boodschap vergeet.”

Frans kreeg een kleur. Waarom? Toen zei hij:

„Zouden alle honden zo verstandig zijn en zo trouw?”

DE SCHEEPSJONGEN

VAN CLAES COMPAEN

1) Een zeeoversverhaal uit het begin der 17e eeuw
DOOR P. DE ZEEUW J.G.Z.N.

1. Krijn wil wat anders.

„Teeuwis, wat zou daar voor een schip aankomen?”

„Weet ik niet, werk maar door!”

Enkele minuten houdt Krijn zich bezig met de netten, die hij overboord moet zetten, maar al gauw dwalen zijn ogen weer af naar het schip, dat daar ginds nadert.

„Zeg Teeuwis, 't lijkt me een prachtige schuit jô. Wat denk je, zou dat schip naar de West moeten?”

Maar 't is vandaag met Teeuwis niets gedaan, hij is bepaald met het verkeerde been uit z'n kooi gekropen, want Krijn krijgt geen fatsoenlijk antwoord.

„Als jij nu niet als de hier en daar goed je best doet, zal ik het tegen de schipper zeggen!” bromt Teeuwis.

Teeuwis Japiksz. is al een oude visser. Hij is niet getrouwd en werkt nu al jaren op de schuit van Wiekert Stokman, een visser uit Egmond aan Zee.

In Poosje werken deze twee regelmatig door, maar dan begint Krijn weer te zaniken, zoals Teeuwis dat noemt.

„Zeg Teeuwis, jij bent toch mijn zeevader, is 't niet?” vraagt hij langzaam, „maar dan, dan mag ik jou toch om raad vragen?”

„Als 't werk gedaan is!” bromt Japiksz.

„Nou dan komt er nooit wat van, of ik zou in mijn slaap wat aan je moeten vragen. 't Is op deze schuit gewoonweg altijd werken, bijna dag en nacht.”

„Da's nog al wieses, de schipper moet toch aan z'n trek komen. Zo'n knulletje als jij heeft daar geen verstand van!”

„Krek, dat knulletje heeft eigenlijk nergens verstand van en daarom moet hij alles aan zijn zeevader vragen. Jammer, dat dat zo'n ouwe brompot is. Dat heeft die Krijn slecht getroffen.”

Krijn praat op zo'n eigenwijze toon en hij zet daarbij zo'n komiek gezicht, dat Teeuwis onwillekeurig in de lach schiet.

„Als je nu flink doorwerkt Krijn, zal ik je vanavond alles vertellen!”

„Schiet ik wat mee op, dan is dat schip allang uit het gezicht verdwenen en kun je me d'r niets van vertellen.”

Nu laat Teeuwis de netten ook even rusten en tuurt naar het schip. Ze vissen niet ver van de Hollandse kust en dat schip is blijkbaar nog maar pas buitengaats.

„'n Mooi schip, da's zeker,” zegt Teeuwis, „maar kennen doe ik het niet. 't Is in elk geval een oorlogsschip, dat zie ik wel.”

„'n Oorlogsschip Teeuwis! ik dacht dat het een koopvaarder was.”

„Ook best mogelijk, maar 't heeft in elk geval 'n flink aantal kanonnen aan boord, dus 't is berekend op vechten.”

„Fijn, op zo'n schip zou ik nou zo graag matroos willen zijn.”

„Matroos, toe maar je noemt nog al iets. Denk je dat je dat zo maar dadelijk bent. Je zegt maar: goeiendag schipper, hier ben ik: Krijn van Kooten van Egmond aan Zee. Ik vaar een blauwe Maandag met schipper Wiekert Stokman op de haringvangst en nu word ik matroos bij jou!”

„Je vergeet het voornaamste nog Teeuwis!”

„Wat is dat dan?”

„Ik zou er bij zeggen: en de beroemde matroos Teeuwis Japiksz. is mijn zeevader geweest! Die heeft me de kunst geleerd!”

„Wel hier en daarse jongen, moet je me nu nog voor de gek houden ook, wacht ik zal je even kielhalen!”

Teeuwis draaft op Krijn af, maar hij raakt verward in de netten en ploft voorover met z'n neus op het dek.

„En nou ga je de grote kuip in!” brult hij, terwijl hij z'n neus wrijft, die lelijk pijn doet, „zo waar als ik Teeuwis Japiksz. heet!” Maar verder dan het afleggen van deze gelofte komt Teeuwis niet, want de schipper verschijnt eensklaps op het toneel.

„Maar Teeuwis, wat ga je te keer

man, ben je soms door een kabeljauw gebeten?”

„Nee schipper, die dekselse jongen...” „Heeft Krijn jou gebeten!”

„Wel neen, dat zeg ik immers niet je laat me niet uitpraten, ik wou zeggen: die dekselse jongen is me a't plagen.”

„Zeg Krijn, kom jij eens hier,” ze de schipper kwasi boos, maar d' jongen ziet wel aan de kippenpootj naast z'n ogen, dat Wiekert er niet van meent.

Dus stapt hij gedwee naar d' schipper toe.

„Wat hoor ik daar, ben jij bezi om je zeevader te plagen, dat kom niet te pas, begrijp je?”

„Zeker schipper, maar ik plaagd hem niet, hij plaagde mij!”

„Zo, da's juist andersom en w deed hij je dan voor kwaad?”

„Schipper, een zeevader moet z' jongen toch onderrichten, is 't niet?”

„Dat is z'n plicht Krijn.”

„Nou dan, ik vroeg hem naar d' mooie schip, dat ginds vaart en wist er me niets van te vertellen. Nou en zo'n zeevader is geen kni voor de neus waard.”

„Welles!” roept Teeuwis, die z' neus weer zo ongeveer in zijn mod heeft gewreven, „ik heb hem vertel dat het waarschijnlijk een oorlogsschip is en wat zeit dat leuk jongetje toen? Dat hij daar liev op zou zijn, dan op de schuit v' Wiekert Stokman.”

„Da's gemeen van je Teeuwis, z' heb ik het niet gezegd!”

„Nou ja, maar daar kwam h' toch zo ongeveer op neer!” hou Teeuwis vol.

„Zeg jongens, jullie begrijpen toc zeker wel, dat er meer gebeure moet, dan ruzie zoeken. Dat kun j aan de wal genoeg doen, hier mo er gewerkt worden. Die netten ha den allang overboord moeten zijn!”

„We zullen het onmiddellijk o knappen schipper,” zegt Teeuw onderdanig, „vooruit Krijn, aanpak ken!”

Maar Krijn heeft alweer naar h' schip staan turen en ineens roept hi „Kijk eens schipper, die schuit vaa regelrecht op de Johanna Mari aan!”

Stokman kijkt op en ziet, dat jongen gelijk heeft. „Wat zou di kerel van ons moeten hebben,” mom pelt hij, „hij is nog maar goed en w buitengaats, hij kan dus nog nerge behoefte aan hebben.”

„Je hebt gelijk Krijn, 't is om o te doen geloof ik.”

„Fijn schipper!”

„Fijn? Waarom vind jij dat fijn.”

Maar vóór de jongen op die vra kan antwoorden heeft Teeuwis zi al in het gesprek gemengd.

„Als die schuit ons werkelijk en-
mag je wel oppassen met die
schipper, hij wil van boord
gaan, daarom vindt hij het fijn, dat
schuit op ons afkomt.”

„Da's toch niet waar Krijn?”

„Ja schipper; misschien gaat dat
schip wel naar de West of naar de
Levant en zo'n reis vind ik veel
lever, dan dat gevis hier op de
Noordzee, vlak bij huis, om zo te
zeggen.” — „Maar Krijn, denk eens
aan je moeder!”

„Dat doe ik elke dag schipper en
t is juist om m'n moeder, dat ik wat
anders wil.”

„Wel nou nog mooier!” valt Teeu-
wis er tussen in, die aap van een
jongen wil ver bij zijn moeder van-
daan lopen en dan komt hij met het
snoesje, dat hij dit wil doen om zijn
moeder een plezier te doen. Da's je
reinste onzin schipper, vind je ook
niet?” „Dat weet ik nog niet Teeu-
wis, wat bedoel je eigenlijk Krijn?”

„Wel schipper, dat ik op zo'n
schip als daar aan komt toch zeker
veel meer verdienen kan als op
jouw schuif en dat dat geld allemaal
voor m'n moeder is. De arme ziel
moet immers leven van wat ik ver-
dien, sinds vader niet terugkwam?”

De vrolijke snuit van Krijn kijkt nu
meens heel triestig, nu hij het over zijn
vader heeft. Het is een teer onder-
werp en de schipper ziet, dat de
jongen met geweld zijn tranen pro-
beert tegen te houden. 't Is een
droeve geschiedenis met de vader
van Krijn. Hij voer op een Straat-
vaarder¹⁾ en verdiende een goed
stuk brood voor vrouw en kinderen.
Maar de laatste keer, dat hij weer
een reis maakte naar de Levant, is
het schip niet meer teruggekeerd. Dat
was het vorige jaar.²⁾ Wat er met
het schip gebeurd is weet nog nie-
mand. Er zijn maar twee mogelijk-
heden; of het is door een storm be-
lopen en met man en muis vergaan,
of het is door zeeroovers genomen en
dan zucht de bemanning nu in ge-
vangenschap. Hoe het zij; Vrouw
van Kooten — Leentje den Besten
zoals ze in Egmond algemeen bij haar
meisjesnaam genoemd wordt, is haar
kostwinner kwijt en zit nu met haar
vier kinderen in grote armoë. Wie-
kert Stokman is toen naar haar toe-
gegaan en heeft gezegd; Leentje, die
Krijn van jou kan wel bij mij op de
Johanna Maria komen. Jij hebt dan
tenminste weer wat inkomen, al is
het natuurlijk niet zoveel als Ewout
verdiende. Je weet, dat ik nooit ver
de zee opga en geregeld aan de wal
kom, dus af en toe heb je Krijn weer
thuis.”

¹⁾ Zo noemde men destijds de schepen, die door de
Straat van Gibraltar voeren, de Middellandse Zee en
naar de Levant; d.i. Griekenland en Klein-Azië.

Leentje heeft dit aanbod met beide
handen aangegrepen, maar de schip-
per heeft haar moeten beloven, dat
hij goed op Krijn zal passen. „'t Is
m'n oudste schipper,” heeft ze ge-
zegd „en de jongen is nog maar 12
jaar, ik zou geen raad weten, als hem
iets overkwam, dat begrijp je!”

Wiekert Stokman heeft toen be-
loofd, dat hij als een vader voor hem
zorgen zou. In het najaar is hij voor
het eerst uitgevaren en nu heeft hij
al verscheidene reizen meegemaakt.
Elke keer als hij aan wal kwam is
Krijn naar het kleine huis achter de
duinen gestormd en heeft hij moeders
hand gegrepen en zijn verdiende
schellingen daarin geteld. En Leentje
den Besten heeft elke dag God ge-
dankt, dat Hij haar zo'n flinke,
trouwe jongen had gegeven en Hem
gesmeekt Krijn te willen bewaren bij
zijn gevaarlijk werk.

Dat weet Wiekert allemaal en
daarom is het te begrijpen, dat hij
niet veel voelt voor het plan van
Krijn om de breeveertien op te gaan.

„Krijn, jongen, je moet nog een
paar jaartjes wachten, voor je bij de
grote vaart gaat, heus je bent nu nog
te jong!” „En moeder dan?”

„Je moeder heeft toch geregeld
jouw verdienen?”

„Jawel, maar dat beetje, dat ik op
de Johanna Maria verdienen kan,
daar zit ze armoë mee te lijden.”

„De diakenen doen er ook wat bij
Krijn.”

„Gelukkig wel, maar denk je, dat
ik dat zo fijn vind? Ik wil liever zo-
veel verdienen, dat moeder de broe-
ders niet meer nodig heeft!”

„Da's flink Krijn, maar je moet
nog een paar jaar geduld hebben.”

Krijn geeft geen antwoord.

Hij tuurt weer over de golven en
roept ineens: „Kijk schipper, hij
koerst regelrecht op onze buis af;
wat zou hij eigenlijk willen?”

Wiekert Stokman kijkt heel ern-
stig. Hij heeft nu de kanonnen ge-
zien en hij mompelt: „Als dat maar
geen Duinkerker kaper is, want dan
zijn we voor de haaien.”

„Vluchten schipper!” meent Teeu-
wis, maar daar lacht Wiekert om,
want hij weet best, dat een haring-
buis het nooit kan volhouden tegen
een kaper.

„Een Duinkerker schipper?” vraagt
Krijn nu verwonderd, ik dacht, dat
het een Hollands oorlogsschip was,
je ziet toch de vlag wel?”

„Och jongen, je weet toch wel, dat
die kapers vaak een valse vlag
voeren, om onnozele lieden, zoals wij
zijn, er in te laten vliegen?”

„Als het een kaper is ga ik niet
mee hoor schipper. Ik dacht, dat het
een koopvaardischip was, dat naar
de West of de Levant gaat. In dat
geval wou ik vragen of ik mee
mocht, maar van een kaper moet ik
niets hebben, dan blijf ik rustig op
de Johanna Maria.” Ondanks de
ernst van het ogenblik, schiet Wie-
kert Stokman in de lach.

„Als het een kaper is, gaan we
misschien allemaal mee Krijn, begrijp
je dat niet. Zo'n vent neemt mijn
buisje als prijs en wij worden zijn
gevangenen. We maken dan een
dikke kans, om ergens aan de Noord-
kust van Afrika als slaven te worden
verkocht.”

„O schipper!” gilt Teeuwis, „zou
je dat denken. Laten we toch...”

(Wordt vervolgd.)

WEER EEN

Verjaardag

OP SOESTDIJK

En nu is op 18 Februari onze jongste Prinses aan de beurt. Dan wordt Marijke al 4 jaar. De mooie plaat, die hierbij gaat, is verkleind, ontleend aan de prachtige Prinsessekalender van Pro Juventute voor 1951. Daar staat de kleine Prinses bij een heg met bloemen. Marijke en bloemen behoren precies bij elkaar.

Al onze lezers en lezeressen wensen natuurlijk Marijke van harte geluk. Moge God haar jong leven sparen voor haar ouders en grootouders en voor ons allen.

Lang leve Prinses Marijke!

ONZE VOGELS

Vergeet je, vooral bij vorst en sneeuw onze gevederde vriendjes niet? Ze hebben niet alleen honger maar vooral ook dorst! Restjes eten, korstjes, ook van kaas en, als het kan, een vetbal met zaad voor de mezen. Vul een kom of pan met gemengd zaad en giet hierop gesmolten vet. Leg vóór het gieten een knoop op de bodem, waaraan een touwtje is gebonden. Is het vet stijf dompel kom of pan dan een ogenblik in heet water, zodat je de vetklomp er

als een pudding kunt uitlichten. Hang hem aan het touwtje op en zorg bij alle voeding, dat de ratten er niet bij kunnen, en ook niet de katten! 2 à 3 maal per dag *warm* water. Ook fijn gesneden appelschillen en klokhuizen lusten de vogels. Wordt het zachter weer, dan niet meer voeren.

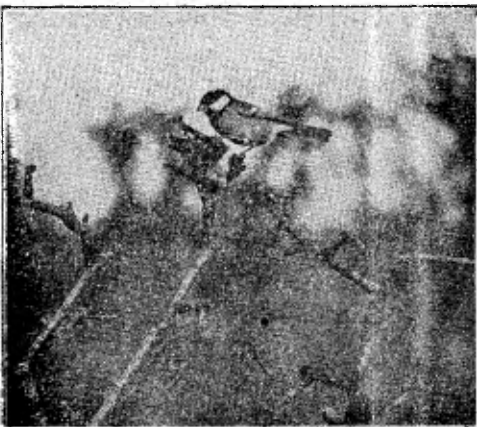
Bij de afdelingen van „Dierenbescherming” zijn à 25 ct vetballen te koop.

Daar buiten zit een vogeltje . . .

*Daar buiten zit een vogeltje
Zo hongerig en koud,
'k Denk, dat ik van mijn boterham
Wel 'n stukje overhoud
Dat is voor jou dan, vogeltje,
Je lust het zeker graag,
'k Beloof je, dat ik wat bewaar,
En niet alleen vandaag . . .
Kom ied're morgen maar terug,
Je woont toch in de buurt?
Ik zal goed voor je zorgen, hoor,
Zolang de winter duurt.*

A. SCH.

(Uit: „Dierenbescherming”.)

De Koolmees

Nu je de mussen kent, moet je de mezen ook leren kennen. Er zijn er heel wat mezen en je leert ze ook gemakkelijk uit elkaar houden. 't Zijn erg leuke, gezellige vogeltjes. De grootste — net zo groot ongeveer als een mus — is de koolmees. Zijn schedeltje is koolzwart. Daarom zal hij dus koolmees heten. Zijn wangen zijn helderwit. De borst is prachtig geel. En midden over dat geel loopt een zwarte streep. Daar kun je dus gemakkelijk de koolmees aan herkennen. De rug is groenachtig. 't Is dus een

mooi vogeltje. En parmantig is hij ook. Hij kan zo zelfbewust in het rond zitten kijken.

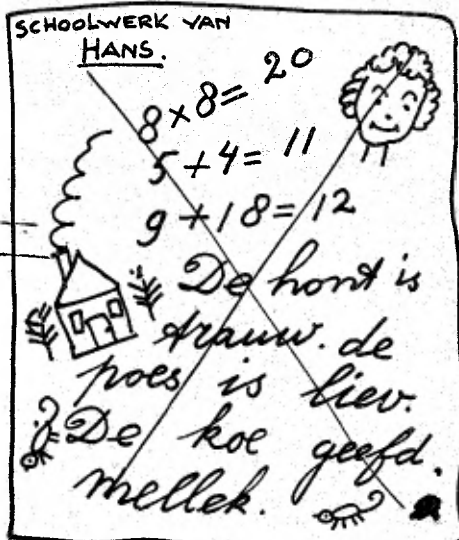
Bang is hij ook niet. Hij kan soms verwoed met andere vogeltjes vechten. De Spanjaarden noemen hem „soldaat”. En ik heb een boek dat heet: „Kwiek, de koolmees”. Nu kwiek is hij. Maar hij moet trouwens ook wel kwiek wezen, om in zijn onderhoud te voorzien. Zo'n hele dag speurt hij de bomen af, naar insecten. En niet alleen de bomen, maar ook een oud schuurtje of de dakgoten, waarachter zulke lekkere spinnen zitten, of allerlei geheimzinnige hoekjes en plekjes. Hij besteedt zijn dag dus nuttig. En lenig als hij daarbij is! Hij hangt zó maar aan zijn pootjes met de kop naar beneden. Een leuk gezicht is dat. Zijn veertjes zitten los en luchtig om zijn lijfje. Dat is 's winters koud. Daarom is 't fijn voor hem als hij wat vet krijgt. Zonnepitten en pinda's zijn prachtig voedsel voor hem. Denk jullie daar dus om?

Hij maakt een prachtig nestje en legt wel twaalf eitjes. Vaak in een nestkastje.

Als 't van je ouders mag, hang dan een nestkastje op. Misschien krijg je een koolmees als bewoner.

Daar beleef je vast plezier van.

HANSJE!

Oormaken, de meester.

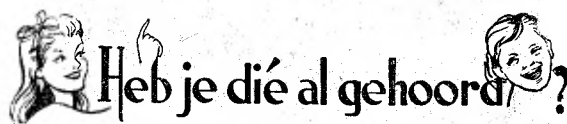
*Hansje uit de vierde klas
Is een echte rakker,
Maar in 't leren is dat kind,
O, een reuze stakker!*

*Meester zegt wel honderd maal:
„Hans, kijk in je boeken,
Ben je soms weer in de lucht
Je verstand aan 't zoeken?”*

*„Bijt niet op je nagels, Hans,
Ga eens netjes zitten...”
Zo moet meester iedere dag
Op dat ventje fitten.*

*Rekenen dat wil Hans niet,
Moet je hem zien schrijven!
Daarom zal die domme Hans
Heus wel zitten blijven!*

NELLY DONKER

Hij kreeg zijn zin

De beklagde stond terecht en de rechter vro hem: „Waarom heeft u het horloge gestolen?”

„Ik had helemaal niet de bedoeling het te stelen Edelachtbare,” verzekerde de beschuldigde, „ wilde slechts de tijd weten!”

„Uitstekend!” zei de rechter, die zal ik je mete vertellen: „Zes maanden!”...

Met een zoet lijntje

Misschien gebeurt het weleens, dat moeder zegt: „Hè toe, breng jij kleine broer, of zus, even naar bed.”

Misschien gebeurt het óók wel eens, dat zo'n kleintje daar dan geen zin in heeft en roept: „Neel zee!” en wegloopt.

Natuurlijk kun je dan boos worden en zeggen: „Je móet!” En zo'n kleintje beetpakken en met geweld naar bed brengen.

Ja, dat kan! Maar het kan ook anders. Met een grappig voorbeeld.

Kleintjes zijn dol op grappige versjes en spelletjes. En als je dan zegt: „Ik weet een leuk spelletje, maar dat kan ik alleen met je spelen als je in je nachtpon of pyama bent” — nu — dan laat zo'n kleintje zich nog wel eens uitkleeden. Want dan zijn ze nieuwsgierig naar dat leuke spelletje, snap je!

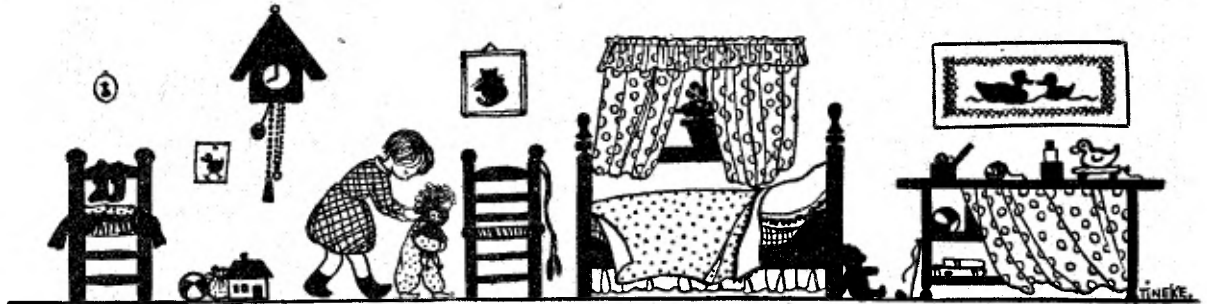
Het spreekt vanzelf, dat je het dan ook met ze

spelen moet. Wat je beloofd hebt, moet je doen — dat weet je natuurlijk al lang! En vooral bij kleintjes moet je daar heel goed om denken. Die mogen in zo iets nooit teleurgesteld worden. Je moet nooit denken: och, ze is nog zo klein, ze weet het niet meer. Gewoonlijk weten ze het héél goed en onthouden ze precies, wat hun beloofd is.

Nu, hier volgt dan het spelletje. Leer het maar uit je hoofd, dan kun je het goed met ze spelen.

En weet je wat zo leuk is? Als je het grappig met ze speelt, dan vragen ze er later om en willen het nog eens en nog eens. Dan moet je voet bij stuk houden, hoor en zeggen: Ik kan het alleen met je spelen als je uitgekleeft bent. Zo krijg je ze zonder tranen en zonder boos worden naar bed. En dat zal moeder wel fijn vinden, denk ik.

Hier volgt het versje:

Rozemarijke — Marieke — Marèt
Kom nu, m'n kleintje, je moet naar je bed.

't Klokje sloeg zeven, dat hoorde je wel,
Kleed je vlug uit nu en staak er je spel.

Je mag in je nachtpon¹⁾ een wandeling doen.
Ik breng je eerst even naar 't beddeplantsoen.

Daar steken we over op 't dekenplein
Wat loopt het hier zacht, hè Rozemarijn?

Nu glip je het lakenlaantje in,
Daar is het zo koel, dat is vast naar je zin.

Wat!? Weet je het lakenlaantje nog niet?
't Is vlak bij de kussenberg, zoals je ziet.

Hier mag je logeren, de hele nacht,
Tot morgen de zon je weer wakker lacht.

Slaap lekker, lief kleintje, en geef me een zoen,
Die wandeling gaan we vast nog wel eens doen.

Sluit gauw nu je oogjes, 't is uit met de pret,
Welterusten, mijn Rozemarijke-Maret.

¹⁾ voor bróer: nachtgoed of in pyama.

DE SCHEEPSJONGEN

2) *Een zeeoversverhaal uit het begin der 17e eeuw*
DOOR P. DE ZEEUW J GZN

„Rustig afwachten, Teeuwis. Heel beleefd vragen wat meneer belieft en als we heel onderdanig zijn, maken we misschien een kansje, dat we de dans ontspringen.”

„God moge ons bewaren, schipper, op m'n oude dag slaaf worden van de Muzelmannen, dat wordt vast en zeker m'n dood!” Er lopen tranen over zijn bruine zeemanswang.

„Luister schipper, hij roept wat!” zegt Krijn opeens:

Werkelijk wordt er aan boord van het naderende schip iets geroepen. Maar Wiekert kan het niet verstaan en hij neemt de scheepsroeper en vraagt heel beleefd: „Wat verlangt u van mij kapitein?”

„Heb je haring aan boord?” klinkt het nu duidelijk.

„'t Is een Hollander!” roept Krijn vrolijk, nu is het misschien toch een koopvaarder, die naar de West moet, schipper!”

Maar Wiekert laat de jongen praten. Hij antwoordt, dat hij wel haring heeft, maar niet weet of het voldoende is voor meneer de kapitein. Hoeveel haring wenst u?”

„Een last¹⁾, kun je me daaraan helpen?”

„Teeuwis, wat dunkt je hebben we een last haring aan boord?” vraagt Wiekert.

„Als 't nodig is wel twee schipper.”

En nu gaat het weer door de scheepsroeper: „Jawel meneer de kapitein, we hebben een last haring voor u!”

„Dan kom ik ze even halen!”

„Ziezo, die zijn we kwijt schipper,” zegt Teeuwis, „hebben we weer een week voor louw gevist, jongen jongen wat een sof!”

„Ik vrees hetzelfde,” meent Wiekert, „maar in vredesnaam, ik ben liever een last haring kwijt, dan mijn buis en de bemanning.”

Het schip naderde nu snel de haringbuis en weldra lag het vlak naast de Johanna Maria. De enterhaken werden uitgeslagen en heel vriendschappelijk kwam de kapitein

naar de reling en vroeg naar de schipper. Wiekert liep naar voren en de kapitein stak hem de hand toe.

„Goede morgen visser,” klonk het vrolijk, „ik ben Claes Gerritszoon Compaen van Oostzaan in Kennerland. Ik wil graag een last haring van je hebben en ik zal je er goed voor betalen, zeg de prijs maar.”

De haring is op heden duur kapitein,” zei Wiekert, die z'n angst voor de kapers nog niet helemaal kwijt was.

„Dat weet ik, heel gelukkig voor je, dan verdien je ook eens een vette boterham. Je rekent maar niet te weinig hoor, m'n lastgevers zijn er goed voor.”

„Wie zijn die lastgevers als ik vragen mag?”

„De Heren van de Admiraliteit van het Noorder-kwartier te Hoorn!”

„Nou die heren hebben een dikkere beurs dan ik,” lachte Wiekert en hij noemde een stevige prijs.

„In orde,” zei Compaen, „laat de haring maar aan boord brengen.”

Teeuwis was al aan de gang, hij riep de andere knechten en met elkaar begonnen ze de vis aan boord van de Walta te brengen.

Krijn had die naam het eerst ontdekt en er Wiekert opmerkzaam op gemaakt.

„De Walta,” zei de schipper, „jongen, dat is een vechtjas, als ik me goed herinner heeft dat schip meegevochten in de slag bij Gibraltar, waarin Jacob van Heemskerk, ten koste van zijn leven, een grote overwinning op de Spanjaarden heeft bevochten.”²⁾

„'t Is dus toch gelukkig geen zee-roker, schipper,” zei Krijn.

„Nee gelukkig niet, maar wat wil je daarmee zeggen, Krijn?”

„Dat ik m'n kans nu moet waarnemen. Als hij me aanneemt vaar ik voor de admiraliteit van het noorderkwartier en dan verdien ik toch zeker veel meer dan bij u?”

„Hoor eens Krijn, je moet het zelf weten; ik zal aan je moeder gaan

vertellen, wat er gebeurd is en dat dan voor jouw rekening.”

„Zeg maar, dat ik het doe, om bom duiten voor haar te verdie dan vindt moeder het vast wel go

„Dat weet ik nog zo net niet, in elk geval lijkt me die Comp wel een geschikte vent en 't is royale kerel ook.”

„Nou schipper, zo een moet ik juist hebben,” meende Krijn.

„Zeg, driedubbel overgehaalde lak,” schreeuwt Teeuwis, die net hoofd boven dek uitstak, zou jij kameraads niet eens vlug helpen? staat daar of je de Admiraliteit de Hollandse vloot bent!”

Weg was Krijn al.

Hij dook het ruim in en was daarbij hard aan het werk. Maar hield de zaak goed in de gaten, w Compaen mocht hem niet ontsnappen. Wat een stijve prijs gaf kerel voor een last haring. D maakte Wiekert vandaag een g mee. Tjonge, wat zou hij bij kapitein flink kunnen verdienen, t'ie hem maar nemen wilde, dat maar helemaal de vraag.

Zo piekerde Krijn onder het harsjouden, al maar over zijn toeko en over de handen vol geld, die voor zijn moeder zou kunnen dienen, als hij bij Compaen in di kwam. Toen de haring zo onge aan boord van de Walta was, k Wiekert naar beneden.

„Zeg Teeuwis, staat daar nog een ton gezouten vis?” vroeg hij. „Nog net eentje schipper!”

„Dan moet jij die eens aan bo van de Walta brengen, 't is buitengewoon meegevallen, ik die ton vis aan Compaen cade „Best schipper, ik zal ze bo brengen.”

„Daar ben je niet mee klaar, sjouwt ze aan boord van de W laat Krijn je maar even helpen.”

Krijn glom van genoegen. D zou hij alvast zijn benen op het van de Walta kunnen zetten. 't gin was er dus al. En als hij C paen kon enteren, zou hij dad met zijn verzoek voor de dag ko dat nam hij zich vast voor.

„Wat heb je daar voor een v je?” vroeg Compaen toen Tee en Krijn de ton met gezouten vis boord van de Walta hadden ge De vraag was natuurlijk tot Tee gericht, maar, omdat die niet zo uit zijn woorden kan komen, Krijn maar in zijn plaats antw

„Dat is een ton gezouten vis, k tein,” zei hij heel beleefd, „die onze schipper u cadeau!”

„Heel aardig, hoe heet de g man?”

„Wiekert Stokman, van Eg aan Zee, kapitein.”

¹⁾ Een scheepslast is 2000 kg.

²⁾ 1607.

Hij doet bepaald goede zaken. „lachte Compaen, „dat er geschenk voor mij kan over- en. Wacht ik zal hem er even bedanken.”

Maar voordat Claes dit voor- kon uitvoeren, had Krijn hem de arm gepakt. Nu of nooit dacht Dit was misschien de enige kans, hij kreeg en haastig kwam hij met verzoek voor de dag.

„Wou jij bij mij aan boord ko-?” vroeg hij, „en waarom wou je zo graag?”

„Om meer te verdienen voor m'n er kapitein. Mijn vader is niet gekomen van een Straatvaart tein en nu moet ik voor moeder de kinderen de kost verdienen.”

„Zo zo, is je vader verdronken?” „Misschien wel kapitein, we heb- nooit meer iets van het schip ge- rd.”

„Vindt Stokman het goed, dat je mij komt?”

„Eigenlijk niet kapitein, maar hij dat ik het zelf moet weten.”

„Hoe oud ben je en hoe heet jij?”

„Ik heet Krijn van Kooten, kapitein ik ben bijna dertien jaar!”

„Wat verdien je op de Johanna ia?”

„Twee schellingen per week kapi-

„Vrij behoorlijk,” meende Com- n.

„Ja maar niet genoeg voor moe-

„Dat begrijp ik. Nou Krijn, je t me goed aan. Ik zou jou wel scheepsjongen kunnen gebruiken. het monsteren ben ik eigenlijk geten, om te zien naar zo'n brak jij bent. Wat denk je van vier ellingen in de week, ben je daar- tevrée?”

„Zeker kapitein, om te beginnen dat heel mooi!” zei Krijn vrolijk.

„Om te beginnen? Je rekent dus meer?”

„Ik word elke dag groter en ster- kapitein.”

„Daar heb je gelijk in, nu Krijn komt wel in orde. Voorlopig jg je vier schellingen en dan zul- we later wel weer zien. Als t n kan krijg je meer. Dat hangt maar van af of ik voordelig vaar! nu maar gauw je plunjezak ha- en kom aan boord, want we moe- verder!”

Krijn rende het schip af en klau- de aan boord van de Johanna a... voor het laatst! In 't voor- aan riep hij tegen Teeuwis: „Ik rd scheepsjongen op de Walta en ga vier schellingen verdienen. u Teeuwis, wat zeg je daar van?” „Da's knap werk!” lachte de oude an, „als je er maar geen spijt krijgt, Krijn!”

„Waarom zou ik daar nu spijt van moeten krijgen?” vroeg Krijn. Hij vond Teeuwis op dat ogenblik een vervelende vent. Waarom moest hij nu zijn vreugde weer vergallen met die hatelijke opmerking „als je er maar geen spijt van krijgt?” De wereld zag er nu juist zo zonnig uit, vond Krijn.

„Jongen,” zei Teeuwis nog, „ik ben je zeevader en ik moet voor je zorgen. Vergeet je bijbel en je psalmboek niet Krijn.”

„Natuurlijk niet!”

„Ik bedoel niet, dat je die boeken hier niet moet laten liggen, maar dat je niet vergeten moet er dagelijks in te lezen. Je weet, dat je moeder dat beslist wil. Je gaat nu in de grote vaart. God is overal, dat weet je, Hij ziet en hoort wat je doet, vergeet Hem niet, Krijn, want Zijn liefde voor ons is duizendmaal meer waard, dan vier schellingen per week.”

Krijn knikte maar eens, De oude Teeuwis meende het goed en nu vond hij hem in eens weer een fijne vent.

„Ik dank je wel Teeuwis, ik zal er aan denken,” zei hij eenvoudig.

„En bidden Krijn, elke dag bidden, hoor!”

„Zeker, Teeuwis!”

„Nou dan wens ik je het aller- beste, Krijn,” klonk het toen opeens vrolijk, „geef me de vijf, en houd je taai. je probeert maar een flinke zeeman te worden, zoals je vader was. Ik heb jaren met hem gevaren, hij was een eerlijke, trouwe en god- vrezende kerel en dat moet jij ook worden, zul je je best doen?”

„Ik beloof het je Teeuwis!”

Krijn holde nu naar zijn kooi, vulde zijn plunjezak met z'n bezit- tingen, de bijbel en 't psalmboek er boven op en kwam enkele ogenblik- ken later met een stralend gezicht aan boord. Van zijn kameraden had hij al afscheid genomen, nu moest hij de schipper nog vaarwel zeggen. Wiekert liep bijna tegen hem op. Hij had een papier in zijn hand en liep te lezen, wat daarop stond. „Vreem- de kerel,” mompelde hij. „Hallo,

schipper, ik neem afscheid van je,” riep Krijn vrolijk.

„Jongen, Krijn, ga je er nu toch vandoor?”

„Zeker, schipper, wil je aan moe- der zeggen, dat ik nu vier schellin- gen per week ga verdienen en dat ik die zuinig voor haar bewaren zal?”

„t Zal niet mankeren Krijn. Ik hoop alleen voor je, dat Compaen jou niet net betalen zal als hij het mij doet.”

„Wat bedoel je schipper.?”

„Wel, toen ik kwam om af te rekenen, kreeg ik geen geld, maar stopte hij me dit papier in m'n han- den, kijk eens.”

Krijn zag, dat Wiekert een schrif- telijk bewijs in zijn hand hield van betaling bij de Heren van de Admi- raliteit van het Noorder kwartier te Hoorn.

„Dat is toch evengoed als geld, schipper? Ze zijn er daar in Hoorn heus wel goed voor.”

„Dat denk ik ook wel, maar ik moet er apart voor naar Hoorn!”

„Maar je hebt ook een stijve prijs gemaakt voor je haring?” meende Krijn.

„Nou alsjeblieft, mijn dag is goed en verder het beste, Krijn. Gedraag je maar flink. Ik zal je moeder het verhaal vertellen. Vaarwel Krijn, en het oog op God, jongen!”

„Zeker, schipper, goede vangst verder!”

Zo verliet Krijn de Johanna Maria, om scheepsjongen te worden bij Claes Compaen, naar hij meende een eerzaam koopman op de Walta.

II. Bij de neus genomen.

„Ik kom je het loon van Krijn brengen, Leuntje,” zei Teeuwis toen hij het huisje achter de duinen bin- nenstapte. „Maar waar is Krijn?” vroeg Leuntje den Besten angstig en verschrikt.

„Alles best in orde,” kalmeeerde de zeeman, maak je maar niet bezorgd.”

„Ligt de Johanna Maria voor de wal?” vroeg ze toen, „ik heb er nog niets van gemerkt.”

(Wordt vervolgd.)

de poes-jes he-le-maal niet. Ze roept: „Kees! Ger-dien-tje! Waar zijn jullie?”

Maar wat komt daar aan in het bos?

Een man, met een groen hoed-je op.

En het hoed-je staat een beet-je scheef.

Moe-der be-grijpt er niets van.

De bos-baas roept: „Juf-frouw, ik kom twee kin-der-tjes thuis-bren-gen en twee ra-re vo-gels. Een wit-te en een zwar-te. Ze za-ten in een boom. Ze zon-gen een lied-je net als de vo-gel-tjes. Ha-ha!”

„Dag juf-frouw... Dag kin-der-tjes. Goed op Flip-pie en Flap-pie pas-sen hoor!”

Dan gaat de bos-baas weg. Hij zwaait met z'n groe-ne hoed-je. En hij fluit weer een lied-je. En moe-der roept: „Dank u wel hoor bos-baas!” Dank u wel!”

En dat was nu het ver-haal-tje van Flip-pie en Flap-pie en twee kin-der-tjes.

Beste Jongens en Meisjes,

Wat hebben jullie me met Kerstmis en Nieuwjaar weer verwend met prentbriefkaarten en briefjes!

Omdat ik niet voor ondankbaar door wil gaan, moest ik meneer De Zeeuw wel vragen een klein hoekje voor me vrij te maken, om jullie voor dit alles hartelijk te kunnen bedanken.

Natuurlijk kan ik niet iedere maand op deze wijze beslag leggen op de gedeelte van een bladzijde, maar ja, als je zó onder goede wensen, kunstzinnige kaarten en allervriendelijkste briefjes bedolven wordt als ik met Kerst en Nieuwjaar, dan ben je wel verplicht de stoute schoenen aan te trekken. Allen, die mij kaarten e.d. stuurden, vriendelijk bedankt, hoor!

Beste jongens en meisjes, Gods grote Liefde begeleide jullie in 1951 op je levenspad!

Met vriendelijke groeten,

jullie (ex-)oom

NANNE.

VOOR POSTZEGELVERZAMELAARS

Belgische Roode-Kruiszegels

België was het tweede land, dat Roode-Kruiszegels ging uitgeven. Reeds in October 1914 verscheen de eerste serie, waarop was afgebeeld het monument van Graaf van Mérode, de vechter voor de Belgische onafhankelijkheid. Het waren drie zegels: van 5, 10 en 20 ctm. De tweede serie verscheen eveneens in 1914 en gaf een portret van de toenmalige koning der Belgen, Albert I. Ook hiervan waren de waarden 5, 10 en 20 ctm, en in 1915 verscheen de derde serie, kleiner formaat met hetzelfde portret.

Al deze zegels worden voor de dubbele prijs verkocht en het geld, dat deze toeslag opbracht, werd bestemd voor het Belgische Roode Kruis.

Aan het eind van de oorlog in 1918 werden nog weer twee series uitgegeven, waarop de drie Bel-

er op, Florence Nigtingale en de Belgische koninklijke familie.

De waarden waren 10 ctm plus 5 ctm en 5 fr. plus 5 fr.; ook nu was de toeslag bestemd voor het Roode Kruis.

gische koningen waren afgebeeld: Leopold I, Leopold II en Albert.

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het Int. Roode Kruis in 1939 werden ook weer een serie uitgegeven, met het portret van Henri Dunant

In 1941 is er nog een zegel verschenen, ter gelegenheid van „de week van het Roode Kruis” en in 1944 verscheen er een serie met voorstellingen, ontleend aan schilderijen van Van Dijk.

P. de Z.

JOPIE DOET EEN BOODSCHAP

Jopie gaat een boodschap doen. Dat kan ze best, want ze is al zes jaar.

Diep in haar mantelzak zit het geld. Vêél geld. Wel drie briefjes heeft moeder er in gestopt. Dat is drie gulden. Daar kun je heel wat voor kopen. Nou! Maar Jopie gaat nu niets kopen. Ze moet naar de schoenmaker. Die heeft de laarsjes van zusje gemaakt. Nu moet Jopie ze terughalen. Dat is helemaal geen moeilijke boodschap. Jopie doet wel eens veel moeilijker boodschappen. Ze kan heerlijk glijden, want ze heeft ook geen tas te dragen. De sneeuw op straat is een beetje bevroren, dat is zo lekker glad. Jopie doet om de beurt: Een eindje lopen, een eindje glijden. 't Gaat fijn en je schiet zo hard op.

Hier is de winkel al. De schoenmaker zit achter de toonbank, die vol schoenen staat. Zou hij die allemaal gemaakt hebben vandaag? Dan kan hij het vast wel erg vlug.

„Mag ik de schoentjes van zusje terug hebben, schoenmaker?” vraagt Jopie beleefd.

De schoenmaker zet z'n bril op de punt van z'n neus. Hij moet eerst eens kijken wie dat meisje is. Dan grabbelt hij in een grote hoop schoenen op de grond. Ja hoor — Jopie ziet het al. Dat zijn de bruine laarsjes van zus. Kan ze morgen weer wandelen met papa. Voorzichtig zoekt Jopie de briefjes uit haar zak. Een, twee, drie. Ze legt ze op een rijtje op de toonbank.

„Zal ik er een papiertje om doen?” vraagt de schoenmaker.

Jopie knikt. Het stuk papier is wel een beetje klein maar de schoenmaker pakt de schoentjes er toch maar in. Aan één kant hangt een veter uit het papier. Maar 't geeft niet, Jopie hoeft niet zo ver te lopen.

Ze krijgt niets terug van de drie gulden. Dat is best, dan hoeft ze er ook niet op te passen.

Eindje lopen — eindje glijden — eindje lopen — eindje glijden. 't Gaat net zo vlug als daarstraks. Nog één hoekje om, dan is ze al weer bij huis. Ze draagt het pakje onder haar arm. Nog even op het glijbaantje voor de deur. Jammer — moeder doet de deur al open. Ze zag Jopie zeker aankomen.

„k Heb zo fijn gegleden, Moe, 't is overal even glad.”

„Mooi — geef maar gauw de schoentjes hier, dan mag je nog een poosje buiten.”

Ha — Jopie wil meteen weghollen. Maar opeens zegt moeder: „Wat is dat nou, Joop — er zit maar één schoen in het papier. Waar is de andere?”

Jopie staat met grote ogen te kijken. De andere? Hoe kan dat, ze heeft twee schoenen meegekregen van de schoenmaker. Misschien wel verloren onderweg!

„Gauw,” zegt moeder. „Ga gauw zoeken, domme meid. Goed kijken, hoor! Wat moet zusje nou met één schoen beginnen. Niet meer glijden en goed zoeken!”

Boem — deur dicht! Jopie staat weer buiten. Moeder was een beetje boos, Jopie zag het best.

Misschien ligt de schoen wel zo maar in de sneeuw.

Jopie holt vlug de straat uit. Ze glijdt niet, ze kijkt goed rond of ze zusjes schoen ergens ziet liggen. Ze kijkt langs de huizen, langs de kant van de stoep, overal.

Maar nergens is de schoen te zien. Jopie wordt een beetje bang. Als ze 'm nou niet vinden kan, wat dan? Schoenen zijn erg duur en deze zijn nog bijna nieuw. Pas één keer gemaakt. Moeder zal wel brommen, vader misschien ook wel.

Hier is de winkel al. Ze ziet de schoenmaker zitten. Bij de winkel ligt óók geen bruin laarsje. Wat moet ze nou toch beginnen? Nog eens zoeken?

Wêér loopt Jopie de weg terug naar huis. Ze denkt niet aan glijden, alleen aan die schoen, die zo maar uit het papier gerold is. Ze heeft er toch niets van gevoeld.

Soms blijft ze even staan om haar ogen af te veegen. Daar komen zo vanzelf telkens tranen in.

En hier is haar eigen straat alweer. Nóg niets gevonden. Naar huis gaan? Jopie durft het niet. Maar wat dan? Ze weet het heus niet. De prettige middag is opeens een verdrietige middag geworden. Arme Jopie.

Op de hoek bij het pleintje staat een agent. Hij is net uit dat grote houten huis gekomen. Dat is de politiepost. Daar brengen ze de dieven naar toe en de agenten eten daar hun boterhammen op.

Jopie ziet de agent staan. Zou ze... zou ze dat durven? Zou de agent niet boos worden?

Eén stapje doet Jopie, nóg een stapje. Dan opeens durft ze. Ze gaat naar de agent toe en vraagt, een beetje bang: „Meneer — hebt u — ik heb — 't is van m'n zusje...”

Maar nergens is de schoen te zien.

De agent begrijpt er niets van. Hij buigt heel diep voorover. En dan is Jopie ook niet bang meer. De ogen van de agent zijn heel dichtbij en kijken zo vriendelijk.

„Ik heb een schoentje verloren van m'n zusje. Hebt u het niet gevonden, agent?” De agent lacht. En hij knikt. „Ja,” zegt hij, „een bruin laarsje met losse veter. Een mevrouw heeft het net bij ons binnen gebracht. Kom maar eens mee.”

En daar stapt Jopie zó maar het grote houten huis binnen. Het huis van de politie. Ze is niet eens bang, want de agent houdt haar hand vast.

„Kijk eens even — is dat de schoen van je zusje?”

Ja — o ja — heerlijk — daar is hij weer. Jopie pakt 'm stijf vast.

„Dank u wel, agent.” Ze wil gauw weglopen, naar moeder, maar de agent roept: „Ho — ho — niet zo vlug. Even je naam opschrijven en je straat.” Dan mag Jopie gaan. Ze kijkt weer net zo blij als eerst. Ze holt naar huis en belt héél hard.

Moeder is net zo blij als Jopie, wanneer ze het schoentje terug ziet. Ze geeft Jopie een lekker Zondags koekje. „Hier, voor de schrik. Je had beter op moeten letten, maar moeder had je een tas moeten meegeven. Volgende keer beter, Joop!”

Jopie knikt. „Fijn, dat die mevrouw het schoentje meteen bij de politie bracht,” zegt ze, en dan: „Mag ik nu nog even buiten gaan glijden?”

Ja — het mag. Nu is de middag weer net zo prettig als eerst!

OPLOSSING VRIJ EN BLIJ- WINTERPUZZLE

Beste Jongens en Meisjes,

Wel, wel, wat waren daar een oplossingen voor binnengekomen. Het was een hele stapel. Wat hebben jullie je best gedaan. Vanzelf dat we het lot moesten laten beslissen, wie of de winnaars zouden worden.

Er waren 5 prijzen en 10 troostprijzen beschikbaar gesteld. En hier zijn de gelukkigen:

5 Hoofdprijzen: Nellie Wensel, Zandvoort-Bad; Annie Schalk, Giessendam; Jan Deuring, Ter Apel; Jan de Vries, Zuidhorn; Freddie Griffioen, Beekbergen.

Hersens Gymnastiek

ANTWOORDEN:

1. Seoel.
2. Mac. Arthur.
3. H. Ms. Evertsen.
4. Iemand die muziek schrijft.
5. Bij Syracuse in 1676.
6. Vlas.
7. Meer kopen dan voor normaal gebruik nodig is.
8. Aan de Jordaan.
9. Vondel.
10. Peter van Amiéns.

NIEUWE VRAGEN - WIE WEET HET?

11. Wie is de uitvinder van de elektrische gloeilamp?
12. Welke zijn de vijf boeken van Mozes?
13. Wie was onze volksdichter in de 17e eeuw?
14. Wat is een cycloon?
15. Waar ligt Ontario?
16. Wat is emigreren?
17. Onder wiens leiding stond de 1e kruistocht?
18. Hoe heette de grootmoeder van Stadhouder Willem III.
19. Wie was een beroemd Nederlands waterbouwkundige in de zeventiende eeuw?
20. Uit welke twee delen bestaat de Bijbel?

A. WILDEMAN

De antwoorden op deze vragen worden in het volgende nummer afgedrukt. Men behoeft de antwoorden dus niet op te sturen.

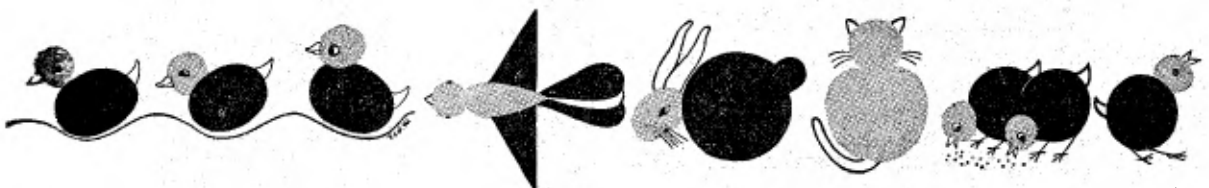
Troostprijzen:

Hans Knooihuizen, Hoorn; Riëks Medema, Zeist; Tineke Kyne, Vlaardingén; Eesje Veldhuizen, Barneveld; Jany Bosman, Utrecht; Jan Wondergem, Papendrecht; Stieneke ten Hove, Terneuzen; Sjanie Hak, Werkendam; Tr. v. d. Windt, Schipluiden; Joop Kroon, Kampen.

Ons Tekenhoekje

PLAK EN TEKEN

Al deze leuke beesten kun je maken met een zakje gemengde plakfiguren. Met potlood of kleurtjes teken je ogen, snorren, pootjes en zo meer, erbij. Je zoekt maar mooie kleuren bij elkaar!

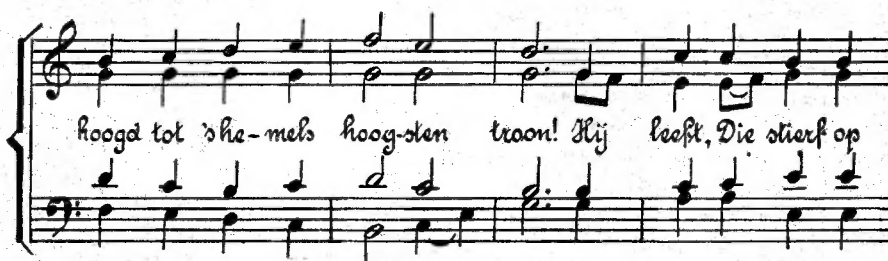

de paasmorgen

p. J. moeton

1. Se - loofd zij 's Va - ders een - ge A - loon, Ver -

hoogd tot 's he - mels hoog - sten troon! Hij leeft, Die stierf op

Sol - go - iha; Hal - le - lu - ja! Hal - le - lu - ja!

2.

't Was 's morgens vroeg; nog lag de steen
Voor 't graf — de wachters daar om heen;
Een engel daalt van boven af
En wentelt dan de steen van 't graf.

3.

Het aardrijk dreunt; en zeer beducht
Gaan al de wachters op de vlucht.
Daar rijst de Heer der heerlijkheid.
Uit 't graf met stille majesteit!

4.

O, welk een schone morgenstond,
Die opgaat over 't wereldrond,
Gelijk de wachters in hun nood,
Zo vluchten nu ook hel en dood.

5.

Geef, Heiland! als Gij wederkomt,
En aller bozen mond verstomt,
Dat wij niet vluchten voor Uw licht,
Niet beven voor Uw aangezicht.

6.

Maar dat w' U blijde tegengaan,
En juichen: „Jezus heeft voldaan;
Wij zijn verlost door Zijn gena,
Halleluja! Halleluja!”

Uit: „Stemmen des Heils”, door J. Douma. 5e druk. Uitg. W. D. Meinema. Delft.

K. NOREL

DE KLEINE *Kroniek*

SNEEUW

Van lawines hebben wij allemaal wel eens gelezen. Een beetje sneeuw raakt los hoog op een berg en gaat aan het rollen. De sneeuwbal wordt groter en groter en ze rolt sneller en sneller. Het wordt een reuzebal, zo groot als een huis, die met razende vaart en onstuimbaar geweld naar beneden stort.

De bergbeklimmer, die in zo'n lawine komt, is weg. Hij wordt begraven in de sneeuw. De sterkste man komt daar niet uit.

Dit wisten we. En we wisten ook, dat zo'n lawine wel eens een berg-hut meesleept in zijn vaart.

Maar weinigen van ons wisten dat lawines zo verschrikkelijk konden zijn als in Januari is bewezen.

Op één dag barstten overal in de Alpen de lawines los. In Zwitserland, in Oostenrijk, in Frankrijk en Tirol. Van alle hoge bergen stortten ze opeens met donderend geweld omlaag en ze velden niet alleen de mensen en de hutten, die ze op hun weg ontmoetten; ze gooiden grote stenen huizen om; ze vaagden hele bossen weg; ze bedolven dorpen.

Tientallen mensen zijn gedood door de lawines; dozijnen dorpen werden afgesneden van de wereld en de mensen in die dorpen, indien zij al in het leven bleven, leden koude en honger en zaten 's avonds in het donker. Want de elektrische leidingen waren gebroken, de gasbuizen stuk. Het voedsel raakte weldra op.

En dit gebeurde in vele plaatsen van de wintersport.

Je moet je eens indenken wat dat is geweest. Vrolijke mensen waren met vakantie gegaan. Skieën en sleden in de bergen, waar je van steile hellingen naar beneden suist, waar je zo heerlijk spelen kunt in blanke sneeuw. Bij de wintersport voel je je sterk en vrij. Daar kan het zijn dat je meent: Ik kan alles en ik heb God niet nodig.

En dan komt God! O, ik weet het wel: je kunt ook zeggen dat de dooi kwam, dat de sneeuw ging smelten; dat die natte sneeuw geweldig pakte en dat daardoor de lawines zo groot en zo veelvuldig werden. Maar Wie deed die zoele wind daar midden in de winter in de bergen waaien?

God toont telkens dat Hij machtig is en dat de mens klein is en zwak, hoe groot en sterk en knap hij zich ook waant.

VUUR

In de Alpen rolden de lawines, in Nieuw-Guinea heeft de aarde vuur gespuwd. De Lamington heet de vulkaan, die heeft gewerkt. De „berg der geesten” noemen hem de Papoea's. Die Papoea's, een natuervolk, dat voor het grootste deel nog nooit van God en Jezus Christus heeft gehoord, heeft wel besef van bovenaardse machten. Zij vrezen en beven voor de geesten van het vuur, die telkens uit het diepste van de berg naar boven stijgen, die vuur doen laaien uit zijn top, die dikke rook doen stijgen naar de hemel, die gloeiende lava over de rand van de krater stoten, zodat ze langs de flanken van de berg omlaag stroomt.

In Januari heeft die berg der geesten zeer veel vuur gespuwd. De lava stroomde langs al zijn flanken tot ver rondom zijn voet. Een gebied zo groot als onze grote Noord-Oostpolder is door het vuur verschroeid. De lava overdekte alles: de tuinen, de akkers en de dorpen. De mensen vluchtten naar de bossen, omdat die weleens weerstand bieden aan de stroom. Maar ditmaal stroomde de gloeiende massa door het dichte oerbos heen. De mensen vluchtten in de bomen. Zo hoog kwam vast de lava niet. Neen, zo hoog kwam de lava niet. Maar uit de lava, die de grond bedekte, steeg de hitte op, en uit de hemel regende de gloeiende as, die de vulkaan had uitgespuwd. De takken en de bladeren verkoolden, en de mensen in de bomen verkoolden ook.

Honderden zijn omgekomen door vuur.

WATER

God is groot. Wij hebben het zien aan de lawines in de Alpen aan het vuurspuwen van de „der geesten”. Wij hebben het ook eigen land gezien. In Groningen een dijk doorgebroken, zodat grote polder overstroomde, en midden van Friesland stond weken blank. En dat gebeurde in Nederland, waar de mensen knap zijn en zoveel kunnen tegen water, dat zij zelfs een zee heb drooggemaakt!

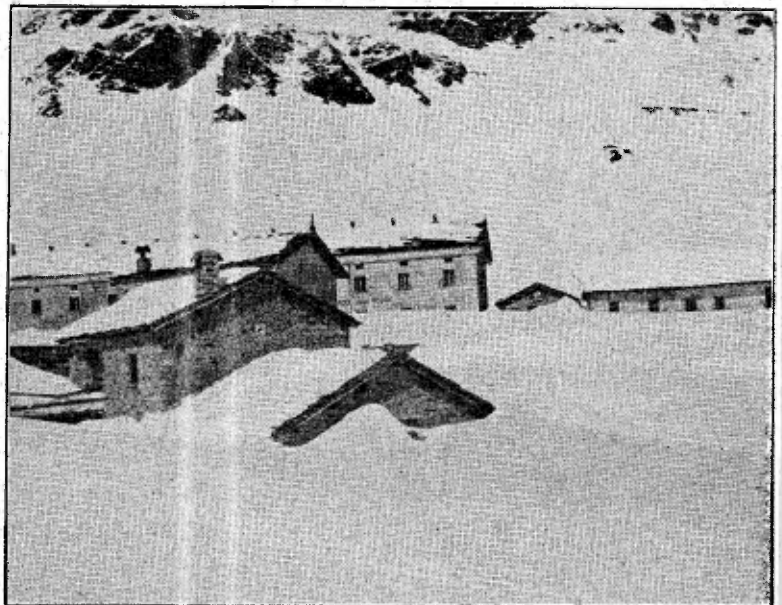
De mens meent dat hij groot sterk en wijs is — en hij is het want hij heeft zelfs de atoomkracht uitgevonden — maar als God almacht toont dan kan de mens niet.

God is groot en vreselijk. Hij ook eindeloos goed! Even heeft Zijn kracht getoont in de snee in het water en in het vuur. M veel meer toont Hij Zijn goede z en Zijn bewarende genade. Wat het voor Hem zijn het peil oceanen met enkele meters te hogen; om bij voorbeeld de No zee tien meter op te zetten? Dan de grootste helft van Nederland drinken.

Hij doet het niet. Hij spaart en bewaart ons. Hij maakt dat land, ofschoon het feitelijk on water ligt, een bloeiend, vrucht land, een land van melk en honing.

En Hij doet nog veel meer. heeft die wereld (Hij heeft ons) lief, dat Hij Zijn eniggeboren Z gegeven heeft, opdat elk, die in gelooft nooit zal verderven, eeuwig leven hebben!

Sneeuwval op de Italiaans-Zwitserse grens (Monte Splüga).

HET PAASFEEST

VAN

KEES EN KOOTJE

NOREL

I. De Hongertocht

„Nee, Kees, ik kan niet meer!”

Trillend stond Kootje naast haar. Haar slapen klopten, haar hart sloeg in haar keel; ze dacht, dat ze er geen moest. Ze kon onmogelijk rijden op de fietsen.

„Och kom, nog even maar,” drong Kees aan.

„Nog even? Dat heb je al zo vaak gedaan. Ik kan niet verder tegen deze sterke wind.”

Die wind, die deed het 'm. Anders dan ze stellig al lang thuis geweest was. De wind woei de gehele dag rond en fluitend over het vlakke land en zij moesten er recht tegen in. De wind maakte je zo verschrikkelijk moe. Kees evengoed als Kootje. Hij kon ook eigenlijk niet meer, nadat hij zijn zusje al zo lang had opgevoerd. Maar het moest. Zij waren al dagen onderweg om voedsel te vinden en thuis was niets meer.

Moeder en kleine Jan en Anneke hadden honger. En hij had gezegd, dat ze misschien gisteren maar zeker morgen thuis zouden zijn. Als ze er kwamen was moeder ongerust. Het was toch altijd zo ongerust, sinds die tijd weg was. Als ze niet kwamen kon moeder denken, dat ook hun het er overkomen was. Wanneer ze er niet verder kon dan moesten ze maar een eindje lopen.

Ze liepen een poos. Ook zo was het nog moeilijk de zwaar beladen fietsen voort te duwen. En je schoot er op. Van de ene telefoonpaal naar de andere duurde een hele poos en ze stonden wel honderd van die paalen aan de rechte weg door het land. Zo kwamen ze nooit in de stad vóór de avondklok.

„Tenen we het nog eens op de fietsen proberen, Kootje,” zei hij.

„Deed het zuchtend. Moeilijk was het om op het zadel te komen. Het voorwiel slingerde, omdat de fiets van achteren te zwaar beladen was. Ze zwaaide over de weg, om haar dodelijk vermoeide handen niet recht konden houden. Ze eindiglijk reed ze toch, hobbelen schokkend op haar massieve wielen over de straatweg, die vol was.

„Duwde haar weer op, of hij zette zijn arm als verlamd was en

hij ook bijna niet meer trappen kon. Ze hijgden beiden zwaar en ze spraken geen woord, daar waren ze te moe voor.

In de luwte van een rijtje huizen ging het beter. Het was op eens of ze vanzelf gingen. Maar zodra ze uit de luwte waren, blies de wind weer eens zo hard naar het scheen.

Kootje begon te slingeren en Kees kon haar niet meer steunen. Ze viel met fiets en al en kwam languit in een grote plas terecht; haar fiets lag dwars over haar heen; de zak met tarwe er naast. Het touw, waarmee die zak op de bagagedrager was gebonden, was gebroken.

Kees hielp haar overeind en maakte de zak weer op de fiets vast, maar dat ging niet vlug. Hij had maar kleine eindjes touw en hij was zo moe. Toen hij eindelijk klaar was, begon het te regenen en het werd ook donker.

Kootje wilde niet meer op de fiets. „Ik kan niet,” zei ze. „Ik ga lopen. We zijn er immers gauw, heb je gezegd.”

„Ja,” zei Kees, maar hij vertelde niet, dat hij pas nog gezien had op een handwijzer, dat het 16 kilometer was. Dat was niet ver als je fris en monter was en als het niet woei. Maar nu was het een verschrikkelijk eind.

En toch moesten ze voort. Moeder moest eten hebben en moeder moest hen weerzien. Anders zou ze vrezen, dat zij niet weer thuis zouden komen, zoals vader niet weer thuisgekomen was.

„Vooruit, Kootje, vooruit!”

Maar Kootje kon nu ook al bijna niet meer lopen. Haar moede voeten struikelden en haar moede handen beefden bij het omklemmen van het stuur en zij zweette van het voortduwen van de zwaar beladen fiets. En het regende al harder en het woei al heviger en het werd stikdonker op de kale landweg.

„Ik kan niet meer,” zei Kootje weer.

„Ginds is een damhek. Laat ons daar even rusten.”

Zij worstelden naar het damhek en stonden daar met hun ruggen tegen de planken. De wind woei wild en de regen stroomde.

„Nu ben ik zo koud,” klaagde

Kootje met klapperende tanden.

In de grauwte van de avond stond een zwarte driehoek op het land. Een boerderij was het met puntig dak. „Zouden we daar niet kunnen rusten?” vroeg Kootje aan Kees.

„Je weet...”

Och ja, ze wist het wel. De boeren in de verre polders waren goed. Daar kon je aardappelen en tarwe kopen; die gaven je ook eten en lieten je slapen in de schuur. Maar de boeren in de omgeving van de stad joegen alle trekkers weg, nadat ze eerst door boze trekkers, zwarthandelaren en zo, bestolen waren.

„Ik kan toch niet verder, Kees,” zei zij. „Dan ga ik hier liggen.”

„Hier in het natte gras? Dat nooit!” zei Kees. „Dan ga je dood. Ik zal het vragen.”

Hij ging en Kootje bleef, maar hij was nog niet ver, toen zij riep: „Kees, ik ga mee!” Ze durfde niet alleen te blijven in het donker.

En samen zwoegden ze met hun fietsen het slikkerige landpad op.

Daar baste een hond. Kees aarzelde, maar ging toch door en Kootje volgde, ofschoon ze sidderde van angst.

De hond blafte woedend, totdat een deur van de boerderij open ging. „Koest hond!” riep een harde stem. „Wie daar?!”

„Wij, meneer,” zei Kees. „Wij wilden...”

„Ik heb niks te koop,” zei de boer, zodra hij stadse taal verstond. Ga weg!”

Toen sloeg de deur weer dicht en de hond ging opnieuw woedend blaffen.

Kees wou terug, maar Kootje kon niet meer. Zij was tegen een boom in elkaar gezakt.

„Straks komt de hond,” waarschuwde Kees.

„Ik... ik kan niet meer,” snikte zij. „Had geen stap meer kunnen doen, al had de hond haar ook besprongen.”

De hond bleef blaffen. Weer draaide de boerderijdeur open. Nu had de boer een lantaarn in de hand. Hij kwam naar buiten.

„Zijn jullie daar nog? Maakt dat je wegkomt!”

Kees kromp ineen, maar hij bleef bij zijn zusje. „Zij kan niet meer, meneer!” zei hij.

De boer liet het licht van zijn lantaarn op hen vallen. Hij zag de kinderen. Het meisje in elkaar gezakt tegen de boom; de kleine jongen bij zijn fiets.

„Kom mee,” zei hij op een heel andere toon dan tot dusver, en toen hij zag, dat Kootje niet meer opstaan kon, nam hij haar op.

„M'n fiets... m'n tarwe...” zei ze, in al haar ellende nog vol zorg over

het voedsel, dat ze had gehaald.

„Dat komt in orde, kleintje,” zei de boer.

Hij droeg Kootje in huis en Kees liep achter hem aan.

„Wat heb je daar?” vroeg de boerin bij de deur; ze wachtte niet op het antwoord. „Dat arme schaap,” zei ze, zodra ze Kootje zag. „Geen droge draad aan het lijf en ziek ook. Geef hier!”

Ze nam haar over van de boer en droeg haar weg. „Jij naar de keuken,” zei ze tegen Kees. „Ik zal je droge kleren geven. Jij kunt jezelf verschonen.”

Een kwartier daarna zat Kees in droge kleren bij de kachel in de kamer. De boerin kwam binnen met een groot bord dampende erwtensoep. „Lus je?” vroeg zij.

Zijn ogen glinsterden begerig.

„Maar waar is Kootje?” vroeg hij.

„Te bed,” antwoordde de boerin.

„Die moet eerst slapen en dan eten. En jij gaat ook te kooi, zodra je hebt gegeten.”

„Maar moeder...” begon Kees.

„Morgen gaan jullie naar je moeder, hoor!”

II. Het Paasfeest

De volgende morgen zaten Kees en Kootje, uitgeslapen en uitgerust, tussen de kinderen van de boer aan het ontbijt.

Wat stond daar allemaal op tafel?

Eigen-gebakken tarwebrood, een schaal vol boter, een vette Edammer kaas! Het waren heerlijkheden, die zij de hele winter niet gezien, laat staan gegeten hadden. Ze smulden en

ze dronken voorzichtig met kleine teugjes om maar goed te proeven uit een groot glas melk.

En wat kwam daar aan?! Wat haalde de boerin uit haar bonte boezelaar? O, eieren...! Voor ieder een. Ook voor Kees en Kootje een groot, wit ei. „Omdat het feest is,” zei de boerin, „daarom vandaag voor elk een ei.”

„Feest?” vroeg Kees. Was het in

de hongerwinter feest? „Toch geen bevrijding?”

„Nee, dat nog niet,” zei de boerin. „Maar het is wel feest. Paasfeest!”

Ach, was het Pasen? Daar had Kees helemaal niet aan gedacht. In deze hongerwinter dacht je er alleen maar aan, hoe je eten krijgen kon. Maar nu, Paasfeest en Paaseieren. Wie had ooit kunnen denken, dat zij die zouden krijgen?

Na het eten nam de boer een heel dik boek en sloeg dat open. Kees en Kootje gluurden om zich heen. Wat zou er nu weer komen? Vóór zij begonnen te eten was het ook al zo vreemd geweest. Toen hadden allen hun ogen dicht gedaan en hun handen samen en de boer had met de ogen dicht gesproken tegen iemand — zijn vader, meende Kees te begrijpen — die er helemaal niet was. Moesten nu weer de ogen dicht en de handen samen?

De anderen deden dat niet. Ze zaten stil en eerbiedig. Kees en Kootje ook.

De boer las een verhaal. Een wonderlijk verhaal. Een man was dood... net als vader dood was. Hij lag in het graf... Zoals vader ook. Er gingen mensen naar dat graf, ze gingen er in... hu, griezellig! En toen was die dode man weg... daar zou je van schrikken. Er zaten andere mannen in dat graf... Hij is hier niet; hij is opgestaan...! Een dode opstaan? De vrouwen geloofden het ook niet. Een vroeg er aan de tuinman: Waar hebt u hem gelegd...? En toen was Hij het zelf, die Man, die dood geweest was en weer leefde...! En al die mensen juichten: De Heer is waarlijk opgestaan...!

Kees zuchtte toen de boer het boek dichtsloeg en Kootje vroeg: „Is dat nu echt gebeurd?”

De boerenkinderen keken vreemd en Kees kleurde. Wat een gekke vraag van Kootje. Het was natuurlijk een verhaal.

Maar de boer zei: „Ja, dat is echt gebeurd. En weet je wat zo fijn is. Doordat die Man, de Here Jezus, is opgestaan, zullen wij ook eenmaal uit het graf opstaan, als...”

„Vader ook?” vroeg Kees in spanning.

„Zovelen als Hij er roepen zal tot het eeuwige leven,” zei de boer eerbiedig.

Kees begreep dat niet en Kootje keek de boer met grote, ronde ogen aan.

Die vouwde zijn handen en Kees luisterde nu, met de handen samen en de ogen stijf dicht, heel aandachtig naar wat de boer nu tegen die Vader sprak.

Hij begreep het nog niet goed, maar hij hoorde wel, dat de boer

het had over het geloof in die H die zichzelf had laten doden de mensen en die op Pasen de overwonnen had, behalve voor zelf ook voor allen, die in Hem loofden. En hij vroeg of zij de kleinen en de groten in Hem loven mochten...

Na het amen zat Kees nog met ogen dicht. Het was zo vreemd, mooi... En waarom zou je niet gro in zo'n goed en machtig Heer loven, die kon en wilde maken, je altijd leefde in de hemel...?

„Nu moeten jullie naar je moe Kees en Kootje,” zei de boerin.

Kees schrok. Hij was zo vol het wonder, dat hij zijn moeder h vergeten was. En die had honger zij was ongerust. „Ja, ja, we mo naar huis. Kootje, nu kun je weer, hè.”

„O, best,” zei Kootje dapper.

„Wel, haal de fietsen dan,” zei boer.

De jongens van de boer hiel hen hun fietsen halen. Maar toen wilden opstappen zeiden die: „W even, vader komt.”

En daar kwam de boer, zitten een wagen met een paard ervoo „Laad op je fietsen!” zei hij.

„Maar...” vroeg Kees verbaas

„Laad op. Bram, Pieter, help h

De jongens zetten de fietsen o wagen en zij hielpen Kootje en om op de bok te klimmen en klommen ze ook op de wagen. daar reden ze.

De regen was over. Het woei hard, maar dat gaf niets; het p kon er wel tegen in. De zon sc helder; de plassen blonken in licht en de weiden waren groen. vrolijk draafde het paard.

De weg was lang, maar dat de niet. Kootje begon te vragen over vreemde Man, waarvan de boer lezen had en de boer gaf antw. Toen vroeg Kees ook en de vertelde. Ze waren bij de stad ze het wisten.

„Nu kunnen we zelf wel ver zei Kees, „want hier is geen w „Ik breng jullie thuis,” antwo de boer.

En toen wees Kees de weg. „ straat in... nu die... daar de om... hier zijn we er... dit is huis!”

Een bleke vrouw kwam op stoppen van de wagen verwon en verschrikt naar buiten.

„Moeder!!” riepen Kees en K tegelijk.

„Kinderen!” riep zij. „Leven nog?”

„We zijn springlevend en we ben eten!”

De jongens van de boer haald fietsen en de zakken van de w

„Die zak is niet van ons,” zei Kees.
„Die zak is wel voor jullie,” zei boer. „En deze ook. Heb je er op tegen?”

„Nee... nee... maar...”

„Geen maren. Ik hoop, dat jullie eten. En als het op is kom je weer bij ons.”

De boer reed weg, wuivend met zweep. En zijn jongens riepen Kees en Kootje: „Tot ziens,!”

Toen sjouwden Kees en Kootje hun moeder de zakken in huis. kleine Jan en Anneke hielpen op manier ook mee. Hun aardelen en tarwe brachten ze in huis van de boer ook aardappelen en e. En daarna nog een groot pak. maakten ze open. Er zat een in en een klont boter en in een sje, fijn verpakt: zes eieren. Gend Paasfeest! stond er op een fje in dat doosje.

„Wat... wat is dit allemaal?” vroeg er.

„Dat is van de boer!” riep Kees

„Die heeft ons in zijn huis ged. Wij hebben op de boerderij slapen. We hebben er gegeten, — hij wreef zijn buik — „en kunt u ook eten, moeder!”

„Ja,” zei ze, „nu kunnen wij ook Maar ze was te verbaasd om gaan eten. Ze staarde op de kaas, boter en ze nam de eieren een r een in haar hand en wreef de l.

„Die boer heeft ook heel mooi ver van het Paasfeest,” zei Kootje, vol van alles wat ze had gerd.

„Van paaseieren of van een paas-?” vroeg moeder lachend.

„Nee, van de Paasheer,” zei Kootje eerbiedig. „Van een Man, die geweest is en weer levend werd die ons ook als wij dood gaan levend maken wil. Zou Hij ook weer levend maken, er?”

De moeder werd opeens krijtwit. „Hij die boer jullie dat verteld?” zij met schrille stem.

„Schrikt u daarvan, moeder?”

Kees. „Waarom wordt u zo? Het was zo'n mooi verhaal.” der viel op een stoel neer, handen voor de ogen.

„En vreemde zegt jullie, wat ik heb,” snikte zij.

„de u die Heer dan, moeder, vader ook, want...”

„Wat wou je verder zeggen, vroeg moeder, toen hij af-”

„moet Hem kennen, je moet in geloven, zei de boer.”

„Vader heeft Hem leren kennen cel,” zei moeder ernstig. „Zijn brief was vol van zijn ge-

loof... Maar ik, die Hem van kind af heb gekend, heb jullie nooit van Hem gesproken. Daarvóór niet en na vaders dood ook niet. Ik was verbitterd omdat vader dood was...”

„Maar vader leeft nu toch!” riep Kees uit. „Hij is niet in het graf, maar bij die Heer van het Paasfeest.”

Zij knikte. „Ja, dat heeft hij zelf geschreven. „Ik ga naar Jezus toe.”

„Hoera!” juichtte Kees, maar meteen beet hij op zijn lippen, want moeder scheen te schrikken van zijn geschreeuw, en begon weer te huilen.

Kootje streelde moeders hand.

„'t Is nu toch Paasfeest,” zei ze, „voor ons en ook voor vader. Dan mogen wij toch blij zijn. Dat staat in het dikke boek.”

„Hebben jullie uit het dikke boek gehoord?” vroeg zij haar tranen drogend. „Ja, daar staat in, dat wij blij mogen zijn op Pasen.”

„Kent u het dikke boek?” vroeg Kees.

„Ik heb het,” zei ze. Ze liep naar de kast en haalde er, onder vele andere boeken weg, een bijbel uit.”

„Dat is hetzelfde boek als bij de boer!” riep Kootje uit. „Gaan wij daar nu in lezen, moeder?”

„Vanzelf!” zei Kees en hij sloeg de bijbel open.

Maar Kootje zei: „Uit dat boek moet je lezen ná het eten, is het niet, moeder?”

Zij glimlachte. „Je hebt gelijk.”

Zij dekte de tafel en smeerde boterhammen en sneed dikke plakken kaas. En kleine Jan en Anneke, en moeder zelf ook, aten net zo lekker als Kees en Kootje die morgen reeds gegeten hadden. En daarna kwamen de eieren. Daarvan smulden zij alle vijf.

Na het eten ging de bijbel open en moeder las van het Paasfeest. En al de kinderen luisterden eerbiedig en verwonderd.

Ik zeg het allen dat
[Hij leeft,
dat Hij verzezen is,
dat Hij temidden van ons
[leeft
en eeuwig bij ons is.

Vertaling HELENE SWARTH

DE SCHEEPSJONGEN

VAN CLAES COMPAEN

Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw

DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

3.)

„Dat kan ook niet, want Wiekert is doorgevaren naar Enkhuizen, om zijn vis te verkopen. Hij moet ook naar Hoorn, en daarom heeft hij mij naar jou gestuurd, omdat hij je niet te lang op je geld wilde laten wachten; je zult het wel gebruiken kunnen.”

„Ja dat begrijp je Teeuwis, er komt heel wat kijken om zo'n spannetje kinders in 't leven te houden. Maar is Krijn mee naar Enkhuizen?”

„Kijk, hier is het geld,” zei Teeuwis, zonder op de laatste vraag te antwoorden. Hij telde het geld neer en deed er van zijn eigen gage nog wat bij voor Leuntje. Maar dat vertelde de goede man haar niet.

„Mooi, dank je wel, ja ik heb het gezien, eerlijk gezegd valt het me mee, want ik meende, dat de jongen maar twee schellingen per week verdiende. Zeker een meevallertje gehad. Och hij is toch zo zuinig en voor z'n moeder zorgen... nee Teeuwis, dat is niet te geloven.”

„Je bent gelukkig met zo'n jongen. Leuntje, hij wordt al een hele steun voor je en ik moest je zijn hartelijke groeten komen brengen.”

„Wel bedankt, Teeuwis, maar ik had het aardiger gevonden, als de bengel zelf nu thuis was gekomen. Wat denk je, zou hij nu nog lang wegblijven?”

„Daar is weinig van te zeggen, Leuntje.”

„Maar Enkhuizen ligt toch niet in Oost-Indië, dat kan toch nooit zo lang duren?”

„Nee, dat is zo, maar hij zal toch wel een heel tijdje wegblijven vermoed ik.”

„Teeuwis je wil me bij de neus nemen, zeg het me maar eerlijk, want ik voel, dat je ergens om heen draait. Krijn is toch niet verdronken?”

„Lieve mens nee, nee, geloof me de jongen is zo gezond als een vis, maar hij maakt op 't ogenblik een grote reis en dus kan hij nog wel een lange tijd wegblijven.”

„Och plaag me nu niet langer, je hebt me met die praatjes nu genoeg

voorbereid op wat ergs; ik voel het wel er hangt me iets boven het hoofd, vertel het alsjeblieft maar dadelijk en laat me niet zo lang in het onzeker.”

„Nu goed dan, maar vooraf zeg ik je: je mag niet boos worden, Leuntje, want de jongen heeft het gedaan, alleen voor z'n moeder, dat was de enige reden. Zeker, hij wou ook graag wat van de wereld zien, hij was het vissen op de haringbuis allang moe, maar de verdiensten gaven de doorslag; hij verdient nu vier schellingen per week.”

En toen vertelde Teeuwis het verhaal van Krijn, die van de Johanna Maria was overgestapt op de Walta van Claes Compaen.

Leuntje den Besten luisterde aandachtig. Nu en dan schudde ze haar hoofd eens, maar verder viel ze Teeuwis met geen woord in de rede. Maar toen de zeeman klaar was met zijn verhaal vroeg ze driftig: „En waar vaart die „Klomp-aan” nu naar toe?”

„Compaen” verbeterde Teeuwis, ja m'n lieve mens, precies weet ik het ook niet. Misschien gaat hij naar de West, tenminste, dat hoopte Krijn, maar hij heeft er niets van gezegd en dus weten wij het niet. Krijn rekt er op, dat hij een zak vol geld meebrengt, als hij eenmaal thuiskomt, dat moest ik je nog zeggen.”

„Heel mooi, maar da's 't voornaamste niet, ik wil weten, waar m'n jongen zit.”

„Ja, dat kunnen de schipper en ik je onmogelijk zeggen Leuntje! Hij is is aan boord van de Walta, scheepsjongen van Claes Compaen en dat is alles wat we er van weten. O ja, en hij verdient, zoals ik al zeide, vier schellingen per week. Hij heeft me ook nog beloofd, dat hij geregeld zijn bijbel en z'n psalmboek zal gebruiken en niet vergeten zal dagelijks te bidden.”

„Ik ben voor dat alles heel dankbaar, Teeuwis, maar ik vind dat jullie je plicht lelijk verzaakt hebben. De schipper heeft me eerlijk beloofd, dat hij goed op Krijn zou passen en jij was zijn zeevader, ik dacht,

dat het niet beter kon: twee eerlijk godvrezende mensen hebben hem der hun hoede, er kan hem, zo zegd, niets overkomen. En daar daar laten jullie hem als een aal d je vingers glijden en weg is Krijn. weet niet eens, wat voor een k of die Klomp... Compaen eigen is.”

„De schipper meent, dat hij eerlijk koopman is,” bracht Teeu in 't midden.

„Mééent, mééent, wat heb ik da aan, zeker weten doet hij niets, het maar eerlijk.”

„Nee, dat is zo, maar je weet t ook wel Leuntje, dat hij ook op Walta onder Gods oog is en dat Here ook daár over hem wa Nou dan?”

„Allemaal goed en best, ik w dat ook wel, maar dat ontslaat j niet van je plicht. De schipper h het mij eerlijk beloofd en kijk eens aan; waar zit de hals van jongen nu... Och, och, wat is vrouw, die geen man meer heeft, t diep te beklagen.”

Leuntje barstte in tranen uit en maakte voor Teeuwis de zaak ellendiger. Hij was geen held, m hij zou als 't moest toch tegen z rovers durven vechten. Maar te vrouwentranen was hij niet o wassen. Daar werd hij zo naar v Wiekert had hem een mooi koo bezorgd. Waarom was hij d boodschap niet zelf gaan breng „Kom Leuntje,” probeerde hij troosten, „maak het nu niet erger het is. Wie weet komt de jon spoedig terug van de reis en dan je zelf beslissen of je hem weer Compaen laat meegaan of niet.”

Ik heb grote kans, dat ik K nooit meer terugzie, net zo min mijn man, wil je dat wel gelov Misschien is die Compaen wel zeerover, wie zal 't zeggen...”

„Nu maak je het toch al te g Leuntje, nee maar, daar heb ik g ogenblik aan gedacht. Hoe kom je bij, om dat te veronderstellen?”

„Er waren toch immers kanon aan boord, dat heb je zelf gezeg

„Elke flinke koopvaarder h tegenwoordig kanonnen, dat wee even goed als ik. Dat is nodig, het oog op de Duinkerker kapers andere zeerovers, dat weet je w

„Nou, we zullen er het beste hopen, Teeuwis,” besloot Leu „maar ik zeg nog eens, dat ik geen werk van jullie vind, om zo handelen. En als de schipper komt, zal ik het hem ook ongezo zeggen.”

Vrouw van Kooten zweeg Teeuwis begreep, dat dit het g ogenblik was, om er tussen uit knippen. Hij had het nu al bena

gehad, hij verlangde naar de buitenlucht, 't werd hem in 't huisje veel te benauwd. Met ruk stond hij op en z'n hand uitend zei hij: „Nou Leuntje, dan ik maar weer en het beste er hoor. Zodra ik iets van Krijn kom ik het je vertellen.”

„Dat zal lang genoeg duren,” zei tje, terwijl ze Teeuwis een hand maar in elk geval bedankt voor boodschap en voor het brengen 't geld. Maar als je maar weet, ik het geen werk noem!”

O jongens, dacht de zeeman, er t weer een nieuwe bui opzetten, ik maken, dat ik wegkom.

„Nee, daar heb je feitelijk wel gein, Leuntje,” zei hij nog bij wijze troost, en daarop vatte hij de van de deur en was hij weg, dat Leuntje er erg in had.

Heel voordelig deed Wiekert an te Enkhuizen zijn haring de hand en terwijl zijn knechten het lossen waren ging hij naar rn, waar hij nog een mooi somje in de wacht kon slepen voor last haring, die hij aan Claes paen had verkocht. Het bewijs betaling zat veilig in z'n wollen geborgen.

Vrolijk en welgemoed ging hij op en na verloop van enkele uren e hij aan, aan 't kantoor van de der Admiraliteit. Hij moest een je wachten, maar toen hij eindtot de heren werd toegelaten, d hij heel vriendelijk ontvangen.

Wie hij was, werd hem door de rztter gevraagd en daarop ver- hij, dat hij Wiekert Stokman e, te Egmond aan Zee woonde schipper was op de haringbuis: a Maria.

Zo zo en wat kwam de schipper doen? Daarop viste Wiekert uit wollen muts het bewijs op, dat Compaen hem had gegeven, overhandigde het de voorzitter meende nu aanstonds de guldens de tafel te zullen zien rollen. Maar dat pakte anders uit.

oor eens hier heren, wat voor ik hier heb. Claes Compaen van deze buisman een last ha- gekocht en nu verzoekt hij om voor hem te betalen; hij heeft nog hoge prijs genoteerd ook, veel dan de markt nu ligt,” zei de tter.

heren keken elkaar eens aan. Claes Compaen,” vroeg Teunis van Wognum, „is dat niet kerel, die de Walta gekocht heeft de weduwe Pieter Gerritsz van lik?”

zeker, dat is dezelfde,” ver- de voorzitter.

zo,” ging Teunis verder, „die

Pieter Gerritsz. is ook ellendig aan zijn eind gekomen. Hij was met zijn schip in het Nauw van Calais, toen hij 's nachts gewekt werd, omdat een van zijn beste matrozen, Malgom- gethen, op sterven lag. In het donker is hij er toen haastig heengelopen. Maar laat er nu een luik openstaan. Hij is naar beneden getuimeld en heeft zich zó bezeerd, dat hij er aan gestorven is.” „Verschrikkelijk!” zeiden sommigen.

„Die Claes Compaen,” ging de verteller verder, „heeft toen handig gebruik gemaakt van de narigheid, waarin de weduwe verkeerde en heeft het schip van haar gekocht. Hij bleef haar nog achtduizend gulden schuldig.”

„Zeg Teunis, het ergste weet jij niet eens man,” viel de voorzitter de verteller in de rede.

„Hij heeft te Medemblik de heren van de Admiraliteit uitgenodigd aan een afscheidsmaal. 't Was een beste maaltijd: wijn en bier vloeiden mild en gebrad was er in overvloed. Toen het maal was afgelopen, stond Compaen op en verzocht de heren de maaltijd voor hem te willen betalen. Hij had, zo zeide hij, al zijn geld in het schip gestoken en bezat geen stuiver meer. Later zou hij het dubbel en dwars terugbetalen. En daarmee vertrok Compaen. Zo heeft die kerel ze daar te Medemblik bij de neus gehad.”

Wiekert Stokman hoorde deze verhalen met gemengde gevoelens aan. Hij vreesde het ergste en twijfelde er niet aan of hij zou naar zijn duiten kunnen fluiten.

En dat was ook zo.

„De schipper begrijpt zeker wel,” zo richtte de voorzitter zich nu tot Wiekert, „dat ook hij bij de neus genomen is. Wij achten ons niet verplicht de kosten van een last

haring voor deze schelm te betalen.”

„Hij leek me toch een eerlijk koopman,” bracht Wiekert nog in het midden.

„Ja ja, dat leek hij, de praatjes van Compaen zijn doorgaans wel goed, maar we verzekeren je schipper, dat Compaen een doodgewone zwerver is.”

„Maar de West-Indische Compagnie die een paar jaar geleden, (n.l. in 1621), is opgericht, doet toch ook aan kaapvaart,” meende Wiekert.

„Zeker, schipper, zeker, maar zo een is Compaen er niet. Hij vaart niet voor de Compagnie maar alleen voor zichzelf. En als hij nu alleen Spaanse schepen ging roven... nou ja, we zijn ten slotte met Spanje in oorlog, maar let eens op, straks pakt hij ook onze Hollandse schepen aan. 't Mag een wonder heten, dat jij er zo goed bent afgekomen.”

„Dus de heren betalen de haring niet?” vroeg Wiekert nog eens al was het geheel overbodig.

„Nee, schipper, we betalen niet,” zei de voorzitter nadrukkelijk. „Jij mag de schade aan je eigen been binden en dan kun je God nog wel danken, dat je er zó bent afgekomen.”

Daarmee kon Wiekert Stokman gaan.

Hij voelde zich smerig bij de neus genomen. Maar dat was nog niet het ergste. Veel erger vond hij, dat hij met zo'n kerel die arme Krijn van Kooten had laten meegaan. Hoe moest hij dat ooit tegenover Leuntje verantwoorden. Vroeg of laat zou het natuurlijk ook in Egmond bekend worden, wie Claes Compaen was en dan zou er wat zwaaien. „Hoe kon ik toch zo stom zijn!” dacht Wiekert, waar heeft mijn verstand gezeten, dat ik me zo bij de neus kon laten nemen!” (Wordt vervolgd.)

Voor de kleuters

JO KALMIJN—SPIERENBURG

ZO'N DOM KUI-KEN-TJE

„Tok, tok, tok, dicht bij me blij-ven, kin-de-ren,” zegt de kloek.

Ze heeft het zo druk! Ze moet op tiën kleintjes pas-sen!

Tien kui-ken-tjes drib-be-len om haar heen. Het lij-ken wel tien klu-wen-tjes ge-le wol.

Ze krab-be-len met hun vlug-ge poot-jes. Ze pik-ken met hun fij-ne sna-vel-tjes.

Piep, piep, piep, wat heb-ben ze een pret!

Geen won-der, ze heb-ben al-door in een hok-je ge-ze-ten, een don-ker hok-je met gaas er voor. En van-daag mo-gen ze voor het eerst bui-ten.

De zon schijnt lek-ker warm op hun rug-jes. De lucht is blauw en het gras is groen. Wat is de we-reld mooi.

„Tok, tok, tok, kom, kin-de-ren, hier-heen.”

Zo'n klein kui-ken-tje weet nog niet, dat het goed moet uit-kij-ken. Er zijn zo-veel ge-vaar-lij-ke din-gen in de we-reld. Er is een hond, die je kan bij-ten. Er is een sloot, waar je in kan val-len. Er zijn men-sen met gro-te voe-ten. Die kun-nen per on-ge-luk op je trap-pen.

„Tok, tok, tok, pas toch op.”

Ne-gen kui-ken-tjes zijn ge-hoor-zaam. Die blij-ven dicht bij hun moe-der-tje. Als er ge-vaar is, krui-pen ze vlug on-der haar vleu-gels. Daar is het vei-lic.

Het tien-de kui-ken-tje is ei-gen-wijs. Het denkt, dat het best op zich-zelf kan pas-sen.

Er is im-mers geen hond. Er is geen sloot. Er zijn geen men-sen met gro-te voe-ten.

Trip, trip, trip, daar stapt het kui-ken-tje in zijn een-tje. Door het hek gaat het de weg op. Al-tijd op het erf blij-ven is zo ver-ve-lend.

Trip, trip, trip...

Bui-ten het rek bloei-en ge-le bloe-men. En wit-te met een hart-je van goud.

Het kui-ken-tje stapt al-maar ver-der. Het pikt eens naar een gras-je en het hapt eens naar een mug-je.

Trip, trip, trip, hè, wat be-gin-nen zijn poot-jes moe te wor-den. Hij zou nu wel graag e-ven on-der de vleu-gels van zijn moe-der wil-len uit-rus-ten. Maar waar is moe-der ge-ble-ven?

Het kui-ken-tje kijkt om zich heen. Het wordt een beet-je bang. Ge-luk-kig is er geen sloot. En geen hond.

Maar op-eens — daar zijn men-sen-voe-ten, die op je kun-nen trap-pen. Twee voe-ten met

shoe-nen. En twee met klomp-jes. Het zijn de voe-ten van Hans en Ans-je, die bloe-men geplukt heb-ben om er de ta-fel mee te ver-sie-ren voor het Paas-feest.

„O, kijk eens, een kui-ken-tje, dat hoort ze-ker op de boer-de-rij.

Het kui-ken-tje wil hard weg-ren-nen. Maar zijn poot-jes zijn zo moe, dat hij ze niet meer kan be-we-gen.

Hans en Ans-je kun-nen hem zo-maar paken. Hans houdt hem in het hol-le-tje tus-sen zijn han-den en Ans-je kijkt door de kier-tjes van zijn vin-gers.

„Zul-len we hem e-ven thuis-bren-gen?” zegt Hans.

Sa-men gaan ze naar de boer-de-rij. Hans draagt het kui-ken-tje en Ans de bos bloe-men voor de Paas-ta-fel.

„Me-neer, me-neer, is dit kui-ken-tje van u?”

„E-ven tel-len,” zegt de boer. „Ik moet tien kui-ken-tjes heb-ben. Ja hoor ik tel er maar ne-gen.”

Wat is het kui-ken-tje blij, als hij zijn moe-der-tje weer ziet! Hij loopt op een draf-je naar haar toe. Zijn poot-jes zijn al weer wat uit-ge-rust.

„Piep, piep, piep.” Vlug kruipt hij on-der de war-me vleu-gels.

„Tok, tok, tok” zegt de kloek. „Niet meer weg-lo-pen, hoor.”

Hans en Ans-je wil-len gauw naar huis.

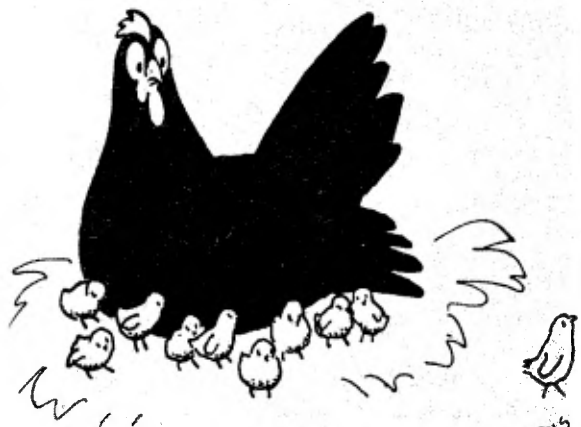
„Jul-lie mo-gen wel een poos-je op de boer-de-rij rond-kij-ken,” zegt de boer vrien-de-lijk.

„Nee, me-neer, het is Paas-feest en we moeten de ta-fel met bloe-men ver-sie-ren.”

„Wacht eens, dan geef ik jul-lie in een mand-je een paar ver-se ei-tjes mee voor moe-der. Die kan ze op de Paas-ta-fel zet-ten. Mor-gen moeten jul-lie het mand-je weer leeg te-rug-bren-gen.”

Daar gaan Hans en Ans-je naar huis.

Ze lo-pen heel voor-zich-tig. Ans-je met de bloe-men. Hans met het mand-je.

„Aar-di-ge boer, hè?”

„Nou en ôf.”

Als ze thuis ko-men, kleurt moe-der de ei-tjes met wa-ter-verf groen en geel en blauw. Dat staat prach-tig.

Het mand-je met ei-tjes komt mid-den op ta-fel te staan.

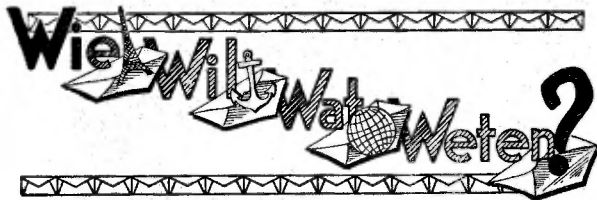
De bloe-men staan in een vaas-je.

En de zon schijnt over al-les heen.

„Zo is het goed,” zegt moe-der. „Al-les moet mooi zijn. Paas-feest is een blij feest. We-ten jul-lie wel waar-om?”

„Om-dat de Heer is op-ge-staan,” zegt Hans vlug.

En dat is een heel goed ant-woord.

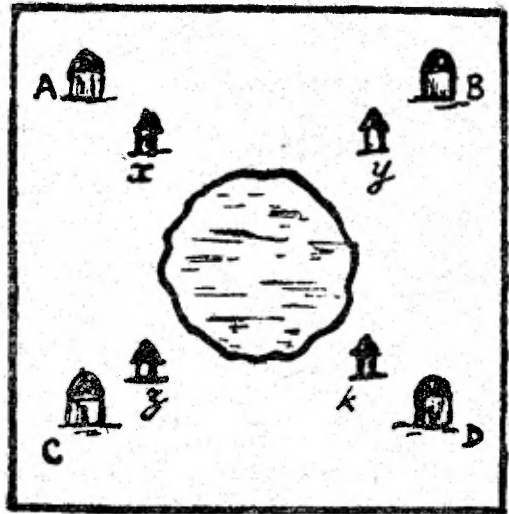
N. Filius te Wissekerke vraagt:

Waarom staat er een haan op de kerktoeren?

Met zekerheid is dit niet te zeggen. Je weet, dat op de Roomse kerken een kruis staat en op de Lutherse kerken een zwaan. Maar op de meeste Protestantse kerken staat een haan. Men meent dat hij daar staat als het beeld der waakzaamheid. Het hanengekraai kondigt immers de morgenstond aan? Anderen beweren, dat de haan daar staat als een herinnering aan de verloochening van Petrus. Toen deze de Heiland verloochend had, kraaide immers de haan. Dit herinnerde hem aan het woord van de Here Jezus: Eer de haan gekraaid zal hebben, zult gij mij driemaal verloochenen. Dit lijkt mij nog de mooiste betekenis, want zo'n waarschuwend herinnering hebben we allen elke dag nodig.

Van kunstjes en spelletjes

EEN VIJVERKWESTIE (I).

Dat was een vreemde geschiedenis. Vier mensen hadden hun tenten opgeslagen rondom een vijver. A, B, C en D waren de tenten. Op een morgen toen ze wakker werden en hun neus buiten de tent staken, zagen ze tot hun verbazing, dat vier vreemde snuiters X, Y, Z en K ook hun tenten rondom het meer hadden opgesteld.

Omdat A en zijn vrienden er het eerst waren, bouwden ze nu een omheining. En ze deden dat zó, dat A B C en D *wél* bij de vijver konden komen, maar de indringers X, Y, Z en K *niet*.

Proberen jullie nu eens, met een stippellijn aan te geven, hoe die omheining gebouwd moest worden, om het doel te bereiken. In het volgende nummer geven wij dan de juiste oplossing. Proberen dus!

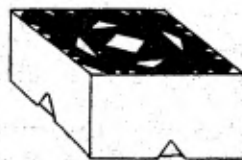
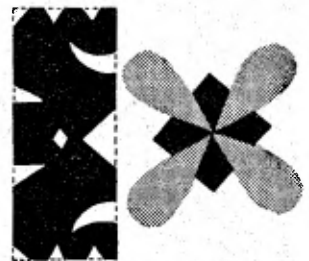
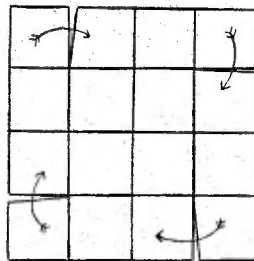
DOOSJE VLECHTEN

Voor dit aardige werkje heb je twee stevige vouwblaadjes nodig van 10 cm, een stukje vloepapier om een kleedje te knippen, of een paar plakfiguurtjes, om de deksel te versieren.

Vouw beide blaadjes in zestien hokjes, alle vouwen naar één kant. Vouw héél precies. Knip vier hoekjes in, zoals de tekening aangeeft, doe dit ook heel nauwkeurig. Beplak nu de vier middelste hokjes met een geknipt kleedje, of met plakfiguurtjes. Plak nu het doosje in elkaar, door de ingeknipte hoekjes naar binnen te vouwen en vast te plakken.

Knip in het dekseldeel vier hoekjes uit.

Als je het allemaal heel netjes gedaan hebt is het een keurig doosje, voor jezelf om iets in te bewaren, of om een geschenkje in te pakken.

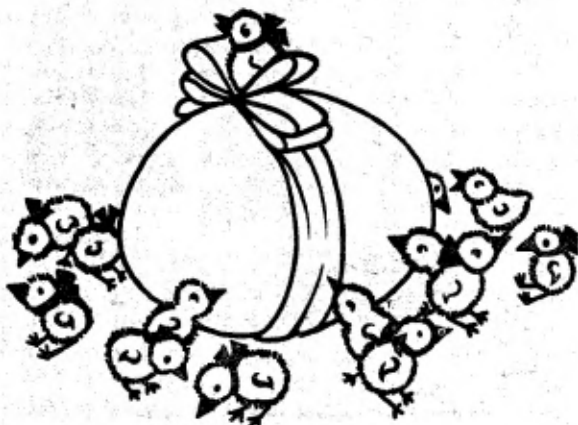

Op 'r Paasbest

Toen Marrigje langs de banketbakkerswinkel in de Dorpsstraat liep, in de schemerige namiddag van Paas-Zaterdag, schoot juist het licht in de étalage aan. Ze zette de zware tas met aardappelen en andere boodschappen even tegen de pui om te kijken. Al een paar maal had ze daar gestaan en gekeken, want in het midden stond een heel groot chocolade-ei met een prachtig breed lint er omheen. Het was zo'n mooie kleur, Marrigje wist het precies: viooltjesblauw. Chocola was erg lekker, maar daar dacht ze nu niet aan, als ze dat lint eens had, er zaten allemaal grote lussen boven op het ei, het zou zeker genoeg zijn voor twee vlechten. Ze keek naar het armoedige vetertje om de vlecht, die over haar schouder hing en zuchtte even.

In het begin van de suikerbieten-campagne was vader in het ruim van het schip gevallen, maanden had hij eerst in het ziekenhuis en nu op het schip gelegen met hersenschudding en een kneuzing in zijn rug. Hij werd gelukkig beter, maar het duurde zo lang. Rijk waren ze nooit geweest, maar toch ook niet echt arm, maar nu... moeder kon haast niets kopen en Marrigje groeide de laatste tijd zo hard. Andere jaren was er altijd toch wel iets nieuws geweest met Pasen. Nu zou ze op tweede Paasdag, als er een gezellige avond was van de meisjesvereniging in haar oude gestopte trui moeten gaan, want toen ze gisteren de uitgegroeide Zondagse jurk van moe moest aantrekken om te kijken of hij nog iets kon worden uitgelegd, was de rug afgescheurd, het goed was ook zo oud. Ze hadden geen van beiden iets gezegd, Marrigje wist: moeder wilde beslist geen schulden maken en de bodem van de spaarpot was te zien. En daarom keek ze zo naar het ei met het mooie lint. Had ze dat maar, dan had ze toch iets nieuws, als iedereen op z'n Paasbest was!

Het enige prettige bij alle narigheid was, dacht ze; dat ze nu zolang op één school kon blijven en lid kon zijn van een meisjesvereniging. Nu had ze ook eens vriendinnetjes net als andere meisjes. Ze waren allemaal erg aardig, vooral Greetje van de dokter, die zo graag op het schip kwam, omdat ze

maar helemaal alleen was, en dan in het kleine roefje meespeelde aan de smalle tafel met Marrigje en de tweeling. Soms kwam haar vader haar wel halen en bleef meteen een praatje maken met Marrigje's vader, die het haast niet meer uithield in zijn kooi, nu hij al zo lang lag.

„Hee, Marrigje, sta je te dromen?” Een hand werd op haar schouder gelegd, het was Greetje. „Of kijk je naar dat ei? Wat een ding hè. Gevuld met bonbons Hmmm!”

„Dat had ik nog niet eens gezien, ik keek naar dat mooie lint. Het is net viooltjesblauw. 'k Wou, dat ik het voor mijn haar had.”

„'t Zou precies bij je ogen kleuren.” Greetje knikte. „Zeg, ik breng je een endje, je hebt zo'n zware tas, dan sjouwen we samen.” Ze namen ieder een hengsel. „Verheug jij je ook op de tweede dag? Het wordt vast enig, eerst samen brood-eten en dan al die leuke dingen doen. Zeg, Marrig, ik vind, dat jij reuze kan voordragen. Je bent trouwens helemaal een bolleboos, ik snap het niet, want je kunt toch niet geregeld naar school.”

„Als we ergens aan wal liggen, ga ik toch altijd? Je leert overal weer wat anders, en als we varen heb ik schoolboeken op het schip en helpt moeder me wat. Ik... misschien ga ik wel niet naar die avond.”

„Hè, Marrigje toch, dat meen je niet!” riep Greetje uit en zette de zak midden op de kade.

Marrigje schudde het hoofd. „Voordragen met m'n oude gestopte schooltrui met... met... 'n veter-tje in m'n haar...” Met een ruk nam ze de tas op en holde de kade af, ze wou niet huilen, ze moest toch dankbaar zijn, dat vader beter werd, maar het was zo naar, er zo sjofel uit te zien, als iedereen op z'n Zondags was en ze zagen je zo goed, als je zo'n lang vers moest opzeggen.

„Ik kom je toch halen, hoor!” riep Greetje nog.

Paasmorgen in het doktershuis. Greetje lag al een poosje wakker, ze wist niet hoe laat het was. Zouden opa en oma gisteravond nog gekomen zijn? Opa was wat stil, maar oma was zo gezellig en nog helemaal niet oud. Ze zag er ook altijd zo leuk uit.

Zachtjes piepte de deur open. Een wit krullenhoofd stak om de hoek. „Hee, slaapkop, dominee staat al op de preekstoel.”

„Ja, dat zal wel!” lachte Greetje. „Ha, fijn, dat u toch gekomen bent. Kom hier, schattebout” en ze knuffelde oma, die smeekte haar keurige kraagje toch niet zo te knoeien. „Hier, wildebras,” zei ze, en zette een hoog doosje voor Greetje neer. „Omdat je zo'n mooi Paasrapport had.”

„Marrigje had nog twee punten meer,” babbelde ze, terwijl ze voorzichtig het gouddraadje lospeuterde.

„Wie is Marrigje. Een nieuwe vriendin?” vroeg oma. Greetje knikte en vertelde van het schip, de leuke broertjes, de lieve moeder en de zieke vader. Daar schoot het draadje los. „Oooh, oma!” Ze

deed weer een aanval op het kraagje, want, nee maar... daar kreeg zij nu dat prachtige ei, met de strikken van viooltjesblauw! Voorzichtig schoof ze aan de onderkant het lint opzij. „Het zijn twee helften, even kijken,” zei ze. Daar lag het ei al in twee delen, elk stuk met cellophaanpapier bedekt en gevuld met bonbons. „O, wat prachtig, wat heerlijk!” juichte ze.

Op het gejuich kwam moeder binnen. „Wat is dat hier allemaal?” vroeg ze verbaasd. „Maar moeder toch, wat een verwennerij! Heb je oma wel bedankt?”

„Hou op, ze heeft me helemaal gekreukeld!”

Oma hief, afwerend-lachend, haar handen op. Toen keek ze verbaasd naar Greetje. Wat was die ineens stil? Dromerig staarde ze naar de twee helften van het ei, één met lint, één zonder. In gedachten zag ze de twee dikke bruine vlechten met een vetertje. „Oma,” zei ze zacht. „Zou u het erg vinden, als ik de helft aan Marrigje gaf, ze wou zo graag het lint en ze zullen vast niets lekkers hebben met Pasen.”

„Erg?” zei oma. „Maar m'n lieve kind, dat moet je zelf weten. Ik vind het lief, dat je wat wilt afstaan. Vertel me er eens wat meer van.”

En zo, met oma en moeder ieder op een kant van het voeteneinde, vertelde ze van Marrigje, die verdrietig was, dat ze zo armoedig naar de gezellige avond moest en die toch zo enig kon voordragen.

Plotseling viel oma in de rede: „Is ze net zo groot als jij?”

Een beetje verbaasd zei Greetje: „Nee, helemaal wat kleiner.”

„Wat denk je van die grijs-met-blauwe trui, die ik zo vlijtig voor je gebreid had en die ik te krap had gemaakt? Je groeit ook zo hard! Ik kan hem verwijderen maar dan moeten er korte mouwtjes in, want er is maar een snippertje wol over.”

„Doen! Doen!” Greetje hupte op en neer, dat de veren van het bed kraakten. „En dan het donkerblauwe rokje erbij, dat mij te kort is. Mag het, mam?”

Moeder knikte. „Het mag allemaal, ga het haar na de kerk maar gauw brengen, dan is Marrigje morgen ook op 'r Paasbest.”

Nee, erg goed luisterde Greetje die morgen niet naar de preek, maar bij het zingen jubelde ze als een vogeltje zo blij. Op weg naar huis stapte ze aldoor dristig een halve meter voor de anderen uit, tot moeder zei: „Ga maar, juffertje ongeduld.” Ze holde naar huis, stopte rok en trui haastig in 'r schooltas en het halve ei liet ze weer in het mooie doosje zakken. Wat zou Marrigje kijken! En de broertjes!

Maar toen ze de kade opholde, bleef ze plotseling kstijf staan. Wat moest ze zeggen? Kon je een je als Marrigje zo maar kleren geven? Zou haar der dat niet naar vinden? Het waren zulke flinke sen, Marrigje was geen bedelkind. Wat moeilijk. ven stond ze te denken. Toen wist ze het en holde weer verder.

In het roefje geurde het pittig naar koffie.

„Ha, Greetje. Kom je spelen?” riep Flip en Pietje, gretig, riep ook al: „Jaja, spelen!”

„Ik kom voor Marrigje,” zei ze, een beetje lënd. „Mar, als... als... jij mijn zusje was, zou

je dan met mij willen delen? En wel een rokje willen dragen, dat mij te klein was?”

Verbaasd keek Marrigje haar aan. Wat bedoelde ze? „Natuurlijk!” zei ze.

„Wil jij dan vandaag mijn zusje zijn?” zei Greetje. „Ik heb een nieuwe trui, die oma te krap had gebreid, en een rokje en... en, nou dat is een verrassing, je moet het zelf maar zien.” Ze wees naar het doosje.

„Greetje, oh Greetje!” jubelde Marrigje. De oude trui vloog al over haar hoofd, het vale rokje stroopte ze over haar benen. Het paste alles precies!

„Of het voor je gemaakt is!” zei moeder. Marrigje greep Greetje bij haar arm en danste, danste met haar rond in het nauwe roefje, zo dat moeder Arjaans vlug de volle koffiekopjes naar het midden schoof. Zo dansten ze samen ook door de smalle deur naar het kleine slaaphokje, waar de zieke schipper lag.

„Allemensen, Marrig,” zei hij, „wat ben je nou deftig?”

„Er staat nog wat,” zei Greetje hijgend en lachend om die dollie Marrigje. „Ooooh!” een zucht van bewondering klonk op, toen het doosje opening. „De strikken van viooltjesblauw.”

„Ik kreeg het ei van oma, we hebben samen gedeeld,” zei Greetje.

„Je bent een schat, een enige, lieve schat,” zei Marrigje en kneep zo in Greetje's arm, dat die lachend „Au” riep. Moeder Arjaans stoomde over de ketel de vouwtjes uit het lint en knipte het door. Handig strikte Marrigje het lint aan de einden van de dikke vlechten.

„Zo,” zei moeder en slikte even moeilijk. „Zo, nu ben jij ook op je Paasbest!”

Een mooie Palmpaas, zelf gemaakt.

(Cliché: De Telegraaf)

J. H. KRUIZINGA

OUDE GEBRUIKEN,

rondom het Paasfeest

Er zijn verschillende streken in ons land, waar vóór en tijdens de Paasdagen nog oude gebruiken heersen, waarvan het aardig is eens iets te weten.

Schortelwoensdag

Op deze dag houdt het klockgelui op (schortelen is ophouden) en „vertrekken de klokken naar Rome, waar ze door de Paus gezegend worden,” zegt men in Limburg.

Vroeger gaf de hondenslager in die tijd de uren van de dag aan, maar tegenwoordig verkondigen vooral in Limburg (o.a. in Thorn) rateljongens hoe laat het is.

Op Schortelwoensdag verzamelt de jeugd in Helvoirt (Geld.) zich na het bijwonen van de Mis, voor het rapen van Paaseieren. Ze zijn gewapend met lange stokken, waarvan ze met een mes spiraal-gewijs de bast hebben verwijderd. Elke jongen draagt in een „stikke-zakkie”, een linnen broodzak, zijn mondvoorraad voor de grote tocht. Een pientere

knaap wordt tot penningmeester gebombardeerd en hij heet de Judas van de troep. Die naam herinnert aan de man van Karioth, die de Heiland voor dertig zilverlingen verried.

Bij elke deur houdt de troep halt en dan doen de stokken dienst om aan te kondigen dat „ze” er zijn. Ze zingen daarbij het volgende lied, waarin de bedoeling van hun komst op duidelijke wijze wordt kenbaar gemaakt.

„Vrouw, vrouw doe je best
Haal de eitjes uit het nest
Een ei is niet
Twee ei is iet
Drie is een ei
En vier is een paasei!”

Voor hen, die niets geven, heeft de jeugd zijn critiek klaar, want dan klinkt:

„Daar is een gaatje in de deur
Daar kijkt een gierige duvel deur.”

Mocht deze duidelijke aanwijzing nog niet helpen, dan komen de stokken opnieuw in actie.

Na afloop wordt de opgehaalde buit eerlijk verdeeld.

Witte Donderdag

In Rupelmonde wast een priester op die dag van twaalf jongens („de Apostelen”) de voeten. Op deze „blanke dag” was het vroeger in Oostenrijk de gewoonte, dat de Keizer twaalf oude mannen de voeten waste, een en ander als zinnebeeldige herhaling van de ootmoedige handeling van de Heiland, die ook zijn twaalf discipelen de voeten wies.

Goede Vrijd

Ook op deze dag toont de folklore verschillende gebruiken, waarin niet anders dan een middeleeuws vermenging van de oudheidse gewoonten en d

leer der Rooms Katholieke Kerk in de Middeleeuw te zien is.

Aan het Rupelmondse gebruik is nog een ander gewoonte verbonden, n.l. het z.g. Apostelbrokken rapen. Een geestelijke werpt uit de ramen van h gemeentehuis stukken brood — Apostelbrokken onder de verzamelde menigte.

De onderwijzer schrijft die dag op het scho bord:

„Het Apostelbrokkenrapen,
Waarnaar de mensen staan te gapen,
Is hier een aardigheid
Van in de oude tijd
Ge moogt er ook gaan zoeken
Maar scheurt er niet uw broeken
En eet de brokken met profijt
In deze dure tijd.”

In sommige Limburgse plaatsen, o.a. in Glee Spanbroek en Roosteren, komt op „Witte Do

derdag" „Apostelsoep" op tafel. Voor de bereiding van dit gerecht wordt gebruik gemaakt van twaalf soorten groenten.

Kom je echter op Goede Vrijdag in Noord-Groningen b.v. in de plaatsen Loppersum, Godlinze of Zijldijk, dan kun je kennis maken met een zonderling schoolgebruik, dat zich tot de huidige dag heeft gehandhaafd.

Daar klinkt het z.g. Paaskaalied:

„Paoske-aai is opgestaan
Loa we moar weer noar bed tou goan
't Is zien aai, 't blijft zien aai
't Is zien goed'n poaske' aai."

De Paaskaai is de tegenhanger van de luilak uit Zaandam en omgeving. 't Kind dat 't eerst het schoolplein betreedt is de Paaskaai en al die „eerstelingen" zingen luidkeels hun Paaskaalied.

In Denekamp wordt een stropop, welke de Judasfiguur moet voorstellen, onder veel geroep en gedraaf in brand gestoken. Deze symbolische terechtstelling moet je niet al te strikt nemen, want bij de meest uiteenlopende volken en in de verst verwijderde landen treffen we immers het gebruik van het Paasvuur aan.

Vroeger was het de gewoonte om op Goede Vrijdag gevangenen los te laten en de gelukkigen, aan wie gratie werd verleend, heetten daarom Goede Vrijdags-Kinderen!

Stille Zaterdag

Deze benaming is afkomstig van het feit, dat de Verlosser in het graf ligt. Niettemin gaat deze dag in verschillende plaatsen van ons land nogal luidruchtig voorbij.

In Groningen komt op die dag de rommelpot te voorschijn en dan klinkt het oude liedje:

„Hoak in oge
Tikketakketoge
Goldpampier
Tierelielier.

Op Paaszaterdag gaan om klokke twaalf de zware hekken van het Kasteel Laag-Keppel open

om de wachtende menigte, die de traditionele portie spek komt halen, binnen te laten.

Zaterdagmiddags vermaakt men zich in Terborg en ook in vele miniatuurplaatsjes, waaruit de geweldig uitgestrekte gemeente Wisch bestaat, met het wat in onbruik rakende eiertikken.

De Paasdagen

Kom je bijgeval tijdens de Paasdagen op Texel dan kun je het fraaie lied beluisteren:

„Hooi, heb je geen strooi?
Heb je geen oude manden?
Die zullen in de meierblits branden.
Hekken en stekken, joten en palen
Als je niet geeft, dan zullen we het halen
Boer, wil je het laten staan
Hekken en stekken an enden slaan."

Al deze dreigementen gelden de verzameling voor het grote Paasvuur, waar iedereen zijn aandeel voor bijdraagt.

Op Palmzondag — de Zondag vóór Pasen — trekken jongens en meisjes met hun eigen gemaakte Palmpaasjes in optocht door de straten van vele steden.

In Elburg bijv. worden dan eieren opgehaald waarbij gezongen wordt:

„Pallem — pallem — pasen
Ei koerei, ei koerei,
Een ei is geen ei,
Twee ei, dat is een ei,
Drie ei, dat is een Paasei."

In Twente worden de „geadderde" (verzamelde) eieren kunstig versierd en op Paaszondag of -Maandag in en bij huis verstoppt.

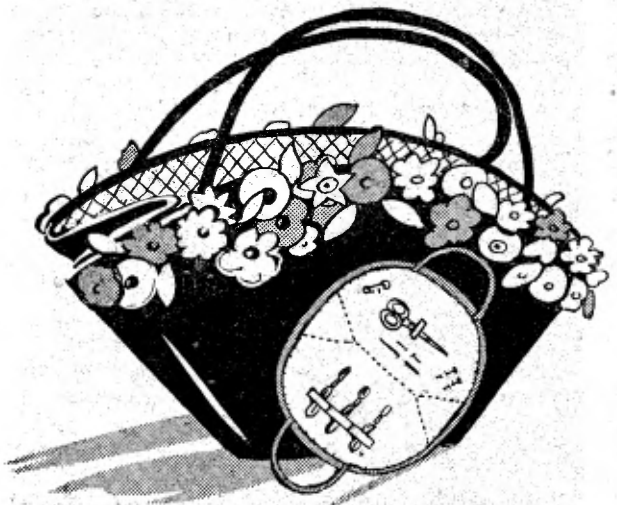
De kinderen zoeken en vinden en tikken de eieren tegen elkaar. Wiens ei het langste heel blijft is de „eierkoning".

Ik herinner je tenslotte aan het beroemde vloggen (al zingend rondtrekken) in Ootmarsum en het nentschieten dat in Groningen nog volop wordt beoefend.

AARDIG HANDWERKTASJE

Knip een ovaal stukje vilt en naai hiertegen met kleine teekjes een stukje stof, geen zijde, daar vallen de en uit. Naai aan de binnenkant enkele bandjes voor vingerhoed, of kaartjes zijde. Het hangt er van af, je het voor gebruiken wilt. Thea Trompetter, die leuke tasje bedacht, had er lussen ingenaaid om strengen urzijde tussen te doen, zodat het een borduurtasje een zieke werd. Erg aardig. Nu rijg je aan beide een inslag en die pers je onder een vochtige doek scherp in. Zo krijgt het een tas-model. Twee vilten rjes er aan en dan een brede rand van bonte bloemen blaadjes, die je makkelijk uit de hand van vilt. Je kunt er alle kleine restjes en knipsels voor gebruiken.

hem stukken beter, dan het vis-
op de Johanna Maria. Compaen
hem gezegd, dat hij hem niet
week z'n vier schellingen zal
— Hij moet maar opschrijven
veel weken hij aan boord is en
krijgt hij later de hele som in
Natuurlijk vindt Krijn dat best.
Compaen is er goed voor en wat
hij er aan, om dat geld te be-
nen? Als hij het maar krijgt, wan-
hij aan wal gaat, is het vroeg
og. Hier op zee heeft hij er toch
aan.

Nauwelijks een week zijn ze op
of ze ontmoeten een Hollands
't Ligt diep, dus het heeft een
e lading aan boord. Door zijn
neemt Compaen het schip en
hoort hem zeggen: „Ah zo, dat
schipper Siewert Cornelisz. van
out uit Waterland. Die baas
t uit de Condaat¹) en die zal
een kostelijk vrachtje aan boord
n.”

Krijn ziet dat de Walta zijn koers
dert en naar de koopvaarder
ent. Vreemd is dat niet. Schip-
Siewert vaart immers naar het
land en het is heel goed moge-
dat Compaen hem een bood-
p heeft mee te geven. Jammer,
Krijn nog zowat niets heeft ver-
d anders kon hij alvast wat geld
even voor z'n moeder. Maar
dat de beide schepen elkaar
n bereikt steekt plotseling een
ge storm op. Nu is Leiden in last.

Alle hens komen aan dek. De zei-
worden gereefd en ieder is druk
de weer, om het schip zo goed
gelijk door de storm heen te bren-
Hij houdt drie dagen aan en
vindt het gek, dat de Walta
doorvaart naar de Atlantische
an, maar teruggaat, het schip
Siewert achterna. Al laverende
ze het Kanaal weer uit en als
storm eindelijk bedaard is zijn ze
het Nauw van Calais. Dat is een
tegenslag, denkt Krijn. Ze wa-
al zo mooi op weg naar de West,
afijn, het schip is goed door
storm heengekomen en dat is de
aak. Ook Siewert heeft het in
moedweer uitgehouden. De beide
zijn nu tamelijk dicht bij
Compaen staat op het dek
alle aandacht de bewegingen van
schip te volgen. Krijn staat naast
gereed om elk bevel onmiddel-
op te volgen. Opeens draait
an zich om. Hij kijkt Krijn
en zegt: „Volg mij, jongen!” Dat
Krijn en enkele ogenblikken
staan ze voor de kajuit van
en. Maar deze gaat er niet
zoals Krijn gedacht had, dat
zou. De kapitein opent het

slaaphokje van Krijn, duwt hem naar
binnen en zegt streng: „Daar blijf je
totdat ik je er weer uithaal!”

De deur valt dicht en de grendel
wordt er voorgeschoven.

't Is Krijn alsof hij een klap van
de molenwiek heeft gekregen.

Wat moet dat nu betekenen?

Heeft hij soms iets gedaan, dat
Compaen niet beviel? Maar wat moet
dat dan zijn? Vanmorgen heeft hij
nog, net als altijd, voor het ontbijt
van zijn baas gezorgd; alles was in
de beste orde. Compaen heeft nog een
grapje gemaakt en... dat is waar ook,
hij zei nog, dat hij zo'n flinke
scheepsjongen aan hem gekregen
had. Nou, wat moet je dan nog
meer? Dan is alles immers in orde?
En nu eensklaps dit: opgesloten in
zijn slaaphokje, een gevangene dus.
Krijn gaat op de rand van zijn kooi
zitten en denkt na: Maar dat na-
denken helpt hem niet veel; hij blijft
met zijn gedachten in een cirkel rond-
draaien en komt er niet uit. Het is
doodstil in de hut.

Een doordringend trompetsignaal
klinkt over het schip. Tot driemaal
toe schettert dat scherpe, snerpande
geluid door de stilte. Krijn schrikt er
hevig van en weet niet, wat dit te
betekenen heeft.

Zou het schip in nood verkeren?

Maar dat is immers onmogelijk.
Als dit tijdens de storm was ge-
beurd, dan had hij het kunnen be-

grijpen, maar nu is de storm voorbi,
de zee is zo kalm als een bosbeek,
nee, dat kan niet zijn.

En toch is er wat bijzonders, hoor
maar. Alles komt opeens in bewe-
ging. Hij hoort de matrozen tegen
de trappen op lopen en op het dek
heen en weer draven. Die nog in
hun kooi liggen, omdat ze 's nachts
gewaakt hebben, kruipen er uit,
kortom de ganse bemanning is in be-
weging, dat hoort Krijn duidelijk.

Maar wat dit alles te betekenen
heeft, kan hij onmogelijk snappen.
Moet er soms vracht worden over-
geladen? Best mogelijk, maar dan be-
hoeft hij hier toch niet opgesloten te
zitten, hij kan toch meehelpen.

Stil eens, wat is dat nu.

Daar schalt een sterke stem bo-
ven van de kampanje: „Ik kom uit
zee en ben Compaen. Geef je over
of ik val je aan!”

Krijn hoort deze woorden duide-
lijk. Ja, 't is de stem van Compaen,
daaraan behoeft hij niet te twijfelen.
Maar wie wil Compaen aanvallen?
Een Spanjaard soms? Dat denkt
Krijn nog een ogenblik. En hij prijst
zich gelukkig, dat hij aan boord is
bij zo'n flinke vaderlander, die de
vijand van zijn land hier op zee
durft aanvallen. De Walta kan best
als oorlogsschip dienen. Het heeft
immers ook al meegevochten in de
slag bij Gibraltar.

(Wordt vervolgd.)

FRGENS in het wijde veld stond een klein huisje. Was het wel een huisje? Het was heel oud en heel zwak. Het was scheef gezakt van zwakte en ouderdom. Want de muren waren van heideplaggen en het dak was van stro.

Een hutje was het. Een plaggenhutje.

Een klein, scheef deurtje was er in. En ook een klein, scheef raampje met héél kleine ruitjes.

En twee kleine boompjes stonden er voor. Die waren ook scheef. Dat had de wind gedaan. Die kon zo hard blazen in dat wijde veld.

Voor het hutje stond een bank. Op die bank zat een zwarte poes. Die knipte een oogje tegen de zon en zat daar fijn te spinnen.

Naast dat hutje was een grasveld. Op dat grasveld stond een witte geit met twee grote horens. Die zat vast aan een touw. Die at van het gras en zei: „Bè...!”

Achter het hutje was een akkertje. Daar groeide een beetje koren en wat aardappels. Daar sprong een grijs konijntje. Daar vloog ook een geel vlindertje. Daar zong, hoog in de lucht, een leeuwerik zijn liedje.

Om het hutje was de grote, bruine heide, zo-ver je kijken kon.

En boven het hutje was de grote blauwe hemel.

En ver, héél ver weg, zo-ver je kijken kon, daar kwamen de blauwe hemel en de bruine heide bij elkaar. Daar zag je een torentje en een molentje en een paar rode daken van huizen.

Daar was het dorp. Daar woonden de mensen.

Maar hier? Wie woonde hier in dat eenzame, oude hutje...?

„Krak,” zei het oude deurtje.

Het kraakte langzaam open.

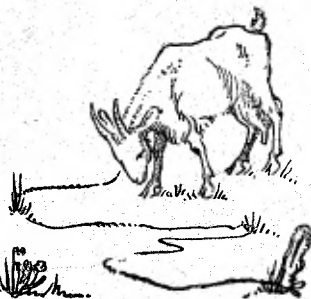
En toen, slof... slof... slof... kwam er een oud vrouwtje naar buiten. Zij had een witte muts op. Zij had een mandje in haar hand.

„Miauw,” zei de poes. „Bè!” zei de geit.

„Dag Hanneke,” betekende dat. En de leeuwerik zong zijn liedje. Het oude vrouwtje lachte.

Zij aaide de poes. Zij klopte de geit op zijn rug. En toen ging zij naar de akker, om aardappels te

rooien. Dat was zwaar werk. Want Hanneke was al zo oud. Haar rug was krom en haar haar was grijs. Zó oud was zij. En haar oude benen waren zo stijf. Zij kon haast niet meer bukken. Maar zij klagde niet. Nee hoor! Klagen deed Hanneke niet.

Toen het mandje vol was, ging Hanneke weer naar huis. Zij ging de aardappels schillen. De schillen gaf zij aan de geit. En de aardappels ging zij koken in een pannetje. Zij bakte ook een stukje spek. En toen ging zij zitten eten. Aardappels met een stukje spek. Meer niet. Meer had Hanneke niet om te eten. Maar zij mopperde niet. Nee, hoor! Mopperen deed Hanneke nooit.

Zo woonde Hanneke heel alleen in haar hutje op de heide. Zij had geen man. En geen kinderen. En ook geen familie. Zij had niemand dan haar poes en haar geit. Zij was heel arm en oud en gebrekkig.

En tóch was zij niet knorrig en verdrietig. Hanneke was dankbaar en gelukkig. Zij was wel arm. Maar zij was tóch rijk. Arm... en tóch rijk? Hoe kon dat...?

Het werd avond. Het werd donker. Toen bracht Hanneke de geit in het hok. Zij haalde de poes in huis. De leeuwerik was ook al gaan slapen.

De geit kreeg een beetje hooi. De poes kreeg een schoteltje melk. En Hanneke zette een kopje koffie.

Toen stak zij de lamp op. En toen ging zij naar de

hoek van het kamertje. Daar stond een trommel. En in die trommel was een schat.

Wat was dat...? Wát zat er in die trommel...? Geld...? Goud of zilver...? O neen, véél, véél mooier!

In die trommel was... een bijbel.

Wat is dat, een bijbel?

Dat is een boek. Het mooiste en beste boek van de hele wereld. (Wordt vervolgd.)

Koninginnedag

1951

Dat wordt de laatste van deze maand weer een vrolijke dag, jongens en meisjes.

30 April Koninginnedag. We zijn allen hartelijk blij, dat God onze Koningin weer een jaar heeft gespaard en we bidden Hem of Hij Haar leven nog heel lang wil sparen voor ons land en volk.

Vandaag gaan de vlaggen uit en de oranjestrikken op. De school staat eens op de tweede plaats en ons werk? Nou ja, dat zullen we vandaag maar eens laten rusten. De Koningin is immers jarig? Welnu, dan het feest en wie werkt er nu ooit als 't feest is?

In het afgelopen jaar is er weer veel gebeurd.

De Koningin heeft met Prins Bernhard een bezoek gebracht aan Frankrijk en aan Engeland. Wat zijn ze daar hartelijk ontvangen.

En wat heeft de Koningin mooi gesproken. Misschien hebben jullie redevoeringen wel uitgeknipt.

In Engeland zeide Zij o.m. „We moeten leren elkanders lasten te dra... Alleen falen we, samen winnen we!” en verder: „Het is een recht vandaag te leven, en morgen... Ik geloof er niet in, de toekomst ber te beschouwen!”

Jullie moeten deze redevoeringen onze Koningin maar eens lezen. Ze zijn in een boekje verenigd en verkrijgbaar voor 50 cent: „Koninkelijke woorden 1950” heet het.

En nu gaat Hare Majesteit weer een nieuw levensjaar in. Moge God geleiden en Haar steunen bij moeilijke taak. En vrolijk zijn we vandaag: „Lang leve de Koningin Juliana! Oranje boven!”

Uitslag van de SELECTA prijsvraag in het Decemnummer.

Hieronder volgen de namen van de prijswinnaars van deze leuke wedstrijd:

Evert Schouten, 13 jaar krijgt een fraai uitgevoerde luxe ball-point.

Jan de Fonkert, 14 jaar krijgt ook een luxe ball-point.

Truus Over, 11 jaar ontvangt een mooi Oranje-Nassau kwartetspel.

Ook **Gerde Vrijlandt**, 11 jaar is zo'n mooi spel toegedacht.

Dan krijgen we **Willy Vrijlandt** van 10 jaar, die een verfdooos te beurt viel. Onze jongste deelnemster, de kleine **Elly Over** van 3 jaar krijgt een mooi prentenboek. **Huib Schouten**, 14 jaar wordt een mooie map met figuurzaagmodellen thuis gestuurd en tenslotte krijgt **Maarten Over** nog een fijn vulpotlood.

Dat waren de prijswinnaars met hun prijzen. Jullie allemaal gefeliciteerd met het behalen van je prijs.

Wat denken jullie, zullen we nog eens zo'n leuke wedstrijd uitschrijven?

DE SCHEEPSJONGEN

VAN CLAES COMPAEN

Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw

DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

4.) III. Krijn doet een verschrikkelijke ontdekking.

Vrolijk stond Krijn op de voorplecht te wuiven aan zijn makkers van de Johanna Maria, toen de Walta zijn tocht vervolgde.

„En nu moet jij — zeg brasem hoe heet je ook weer?” hoorde Krijn opeens achter zich de stem van Compaen, „nu moet jij eerst maar eens mijn hele schip goed bekijken. Ik wil hebben, dat jij goed op de hoogte bent, en als dat afgelopen is, kom je in mijn kajuit, begrepen?”

„Jawel, kapitein.”

„Hoe heet je ook weer?”

„Krijn van Kooten, kapitein.”

„O zo. Nu Krijn, vooruit ga het schip nu maar eens rustig bezichtigen.”

Krijn weg; was dat even fijn!

Verbazend, wat een groot schip was die Walta. Dat was wat anders dan de Johanna Maria. Och heden, dat was maar zo'n simpel haringbuisje. Maar dit was een echte koopvaarder met drie dekken en bronzen kanonnen aan boord. Krijn voelde zich echt trots worden.

Op zo'n prachtig schip, was hij nu scheepsjongen geworden en nog wel voor vier schellingen per week. Wat zou moeder wel zeggen, als ze dat hoorde. En misschien zou hij in de West nog wel wat extra's kunnen verdienen. Wie weet met hoeveel geld hij straks wel thuis zou komen.

Beneden stonden de zwaarste kanonnen, boven de lichtere. Maar wat zag hij nu op het opperdek, wat waren dat nu voor dingen? Hij vroeg het aan een voorbijkomende matroos en die vertelde hem, dat dit draai-bassen en gotelingen waren.

„Wat doe je daarmee?” vroeg Krijn en de man vertelde hem, dat je met die dingen schroot kon spuiten op het dek van het vijandelijk schip. 't Was geen gekheid. En wat een pieken en musketten stonden daar in de rekken. Krijn begreep wel, dat iemand, die Compaen zou aanvallen een harde dobber zou hebben. Jongen, jongen, die Walta kon van

zich afbijten. En hier was de kruitkamer. Die was secuur midden in het schip gemaakt en de wanden waren dik en zwaar. Er moest heel wat gebeuren vóór er een treffer in de kruitkamer viel.

Als hij het gehele schip heeft door-gewandeld, komt hij eindelijk bij de kajuit van Compaen. Hij klopt beleefd aan. „Binnen!” klinkt het bars.

Krijn stapt binnen en ziet Compaen bij de tafel zitten.

„Hoe is het?” vraagt deze, „alles gezien aan boord? 'n Mooie schuit, vind je niet?”

„'t Is een prachtschip, kapitein.”

„Dat dacht ik ook, maar 't heeft ook een mooie bom duiten gekost. En nu je werk. Jij moet er op rekenen, dat je in de eerste plaats in mijn dienst bent. Je mag voor de kok of de stuurman ook wel eens een karweitje opknappen, maar nooit als ik je nodig heb! Begrepen?”

„Jawel, kapitein!”

„Je moet om zo te zeggen, dag en nacht voor me klaar staan. Als ik roep moet je er zijn. Daarom heb ik een slaapplek voor je vlak om de hoek van de deur. Kijk maar eens even hier.” Compaen staat op, doet de deur van zijn kajuit open en nu ziet Krijn tegen de kajuit aan een klein hokje met een kooi er in.

„Dat is jouw verblijf, daar kun jij je plunjezak opbergen en 's nachts slaap je daar.”

„Heel goed, kapitein!”

„Me dunkt je bent nu voldoende ingelicht, ga maar eens zien of je ergens wat te doen hebt; de kok kan je misschien wel gebruiken.”

Krijn is al weg. De kok heeft wel een mooi werkje voor hem. Hij mag stokvisbeuken. Krijn krijgt een houten hamer en begint de vis, die al een nacht in 't water gestaan heeft, met de hamer te bewerken.

Als hij die avond naar zijn bed gaat, buigt hij voor zijn kooi eerst zijn knieën en hij dankt God voor de zegen, die hij ontvangen heeft, dat hij nu op zo'n mooi schip mag zijn. Hij bidt om bewaring voor zijn moeder, broertjes en zusjes en voor

zich zelf. Dan kruipt hij ond wol en het duurt maar heel ko. Krijn slaapt als een roos.

De volgende morgen wordt hij en gezond wakker. In een water wast hij zich als een p en dan verschijnt er spoedig frisse monterere Krijn aan dek.

't Is een mooie lentemorgen en zon gaat stralend op.

Krijn informeert eens, waar Walta zich nu bevindt en het b dat zij in het Engelse kanaal v Mooi! Dat gaat dus de goede uit, want nog altijd droomt Krijn de West. Dat wordt een verre en hij zal nu veel van de wereld

Krijn helpt hier en daar, nu de kok en dan weer de stuurman opeens een grove stem roept: „ van Kooten... hiervoor komen!”

O jongens, dat is zijn baas, d Claes Compaen, die hem roept. jongen ijlt naar beneden en weldra voor de deur van Comp kajuit. Als hij binnen is, vraagt beleefd, wat de kapitein heeft commanderen.

„Mijn ontbijt gereed maken en brengen!” „Jawel kapitein!”

Krijn haast zich naar de kom waar de kok hem precies ve wat Compaen voor zijn ontbijt woonlijk gebruikt. De jongen be zijn baas keurig, dat moet ge worden en Compaen geeft hem ook een pluimpje.

„Ik heb een flinke scheepsjo met jou getroffen, Krijn,” zegt „als dat zo doorgaat met jou, z gauw genoeg meer verdienen vier schellingen per week.”

„Graag kapitein!”

„Jongen, je zult eens zien, hoe geld jij nog aan boord van de W zult verdienen,” laat hij er op gen, „als je maar flink je best en mij stipt gehoorzaamt.”

„Ik ben niet anders van plan, pitein!”

Krijn zou wel graag geweten ben, waarmee hij als doodge scheepsjongen zoveel geld zou nen verdienen, maar daarover Compaen zich niet uit en hij dur ook niet naar te vragen. Tenslo Compaen kapitein en hij sl scheepsjongen — je moet je p weten in de wereld.

De gehele dag staat Krijn in van Compaen. Hij zorgt voor middageten, hij houdt de kaj orde, hij maakt het bed op. tijd voor andere karweitjes schi op deze manier niet over. dat hindert weinig. Krijn doet werk met plezier en al is er nu echt zeemanswerk bij, daaraan s hij zich niet. Hoofdzaak is, dat flink verdient en daar gaat het eerste plaats maar om. Dit werk

Voor de kleuters

COBY GOEDHART

DE TWEE ZAK-JES VAN O-MA

Pim-me-tje is ziek. Een klein beet-je maar. Hij zit in een leuk klein bed-je. Het is niet zijn ei-gen bed-je. Moe-der heeft het ge-maakt van twee gro-te stoe-len. Nu kan Pim-me-tje al-les zien wat er in de straat ge-beurt. Maar om de hoek van de straat kan Pim-me-tje niet kij-ken. Ge-luk-kig maar! Want an-ders zou hij vre-se-lijk on-ge-dul-dig wor-den. Kijk — in die an-de-re straat loopt Pim-me-tjes O-ma. O-ma heeft twee zak-jes in haar tas. De zak-jes zijn pre-cies het-zelf-de. Dat kun je zo-maar zien. Maar in de zak-jes kun je niet kij-ken. O-ma heeft ze keu-rig net-jes dicht-ge-maakt. Nie-mand an-ders dan Mies-je de poes weet waar O-ma met die zak-jes naar toe gaat. O-ma praat al-tijd te-gen Mies-je.

„Ik ga naar mijn twee vriend-jes,” zei O-ma toen ze nog thuis was te-gen het poes-je. „Ik heb voor al-le-bei wat lek-kers in een zak-je ge-daan. Dag Mies-je!”

Met-een stap-te O-ma toen de deur uit. Mies-je sprong op de ven-ster-bank om het vrouw-tje na te kij-ken. Maar nu kan hij haar niet meer zien. O-ma staat al voor de deur waar haar e-ne vriend-je woont.

Tjin-ge-lin-ge-ling! Daar gaat de bel.

„Waf — waf,” zegt O-ma's vriend-je. O-ma kan Bruun nog niet zien, maar wel ho-ren. Dan gaat de deur o-pen. O-ma pakt een zak-je uit haar tas.

„Voor Bruun,” zegt ze. Bruun's vrouw-tje wil O-ma mee naar bin-nen ne-men.

„Ik heb geen tijd,” zegt O-ma. De vol-gen-de keer...!” Dan gaat O-ma weer ver-der. Daar gaat ze de hoek om. Pim-me-tje juicht in zijn mooi-e bed-je.

„Daar komt O-ma! Daar komt O-ma!” Pim-me-tje ver-geet heel e-ven om ziek te zijn.

„Daaaag!” O-ma zwaait met haar tas. Pim-me-tje kijkt naar die tas. Zou daar wat in zit-ten? Daar komt O-ma het hek-je al in. Moe-der doet vlug de deur o-pen.

„Hè, hè.” O-ma zucht.

„Eerst hier e-ven uit-rus-ten,” zegt Pim-me-tje's moe-der. „Ja... ja... ja... maar eerst dit zak-je naar Pim-me-tje bren-gen.” O-ma doet de ka-mer-deur o-pen.

„Kun jij goed van-gen, Pim-me-tje?” vraagt O-ma.

„O, ja...!”

„Boem” — dan valt het zak-je met lek-kers op Pim-me-tjes mooi-e bed-je.

Het zak-je is door het val-len met-een al een beet-je o-pen-ge-gaan. Pim-me-tje trekt het met-een he-le-maal los. En dan...??? Pim-me-tje zet heel gro-te o-gen op. In het zak-je zit-ten... been-tjes uit de soep. Pim-me-tje kan wel hui-len.

Geen snoep-jes, maar... been-tjes! Ver-drie-tig kijkt Pim-me-tje het raam uit. Dan komt O-ma bin-nen.

„Maar baas-je wat scheelt er aan? Wat kijk je boos!”

Pim-me-tje houdt O-ma het zak-je voor.

„Ik lust geen been-tjes,” zegt hij boos.

O, die O-ma! Ze be-gint te lach-en... te lach-en! Dan lach-en ze al-le drie.

„O — o —” zegt O-ma. „Nu heeft Bruun in plaats van been-tjes, bal-le-tjes en jij in-plaats van bal-le-tjes, been-tjes. Zo'n dom-me O-ma toch! Maar jij hoeft de been-tjes niet af te klui-ven,” zegt O-ma lach-end. „Geef mij het zak-je maar.”

Dan gaat O-ma de deur weer uit. Pim-me-tje wacht on-ge-dul-dig tot O-ma weer te-rug komt. Ja-ja, daar ziet hij haar al het hoek-je om ko-men.

O-ma zwaait met het zak-je in haar hand naar Pim-me-tje.

„Wat heb ik hard ge-lo-pen,” zegt O-ma als ze bij Pim-me-tje in de ka-mer staat.” Ik was bang, dat Bruun al de bal-le-tjes op-ge-ge-ten zou heb-ben. Maar nee hoor — hier zijn ze al-le-maal.”

Nu lacht Pim-me-tje als hij het zak-je o-pen-maakt. Been-tjes lust-te Pim-me-tje niet, maar die bal-le-tjes — die lek-ke-re brui-ne bal-le-tjes... Wie zou die niet lus-ten?

C. B. DREWES

DE LUCHTBALLON

De paraplu van kabouter Kwik was stuk. Als het regende druppelde het water er door en werd Kwik helemaal nat. Daarom ging hij een nieuwe paddestoel zoeken, die hij als paraplu gebruiken kon.

Hij vond er geen, die naar zijn zin was.

De ene was te groot. De andere was te klein en een derde was niet mooi genoeg.

Juist besloot hij om maar naar zijn huisje terug te gaan, toen hij iets heel vreemds zag.

Een bol, rood ding zwaaide heen en weer. Dat vreemde ding zat aan een struik vast. Nog nooit had Kwik zoiets gezien. Was het een bloem? Waar was dan de stengel? Waar waren de blaadjes? Neen, een bloem was 't niet. Was het dan een beest? Nee, want 't had geen poten.

Hij keek en keek en toen zag hij, dat het bolle, rode ding aan een touwtje vast zat. Wat zou het toch zijn?

Vlug liep Kwik naar zijn vriendjes en riep: „Knoon en Groon komen jullie eens kijken: Er zit een rooie bol in een boom!”

„Een rooie bol?” riepen ze allebei terwijl ze haastig kwamen aanlopen. Nee, zij wisten ook niet wat het was. Druk stonden ze er over te praten, wat het toch wel kon zijn, toen kabouter Weetal er aan kwam.

Zodra hij het ding zag, riep hij: „Hoe komen jullie aan die luchtballon?”

„Luchtballon?” riepen de drie kabouters.

„Is dit een luchtballon?”

„Ja,” zei Weetal.

„Anneke van de boswachter had er gisteren een.”

„Kan je daarmee de lucht ingaan?” vroeg Kwik.

„Ja,” zei Weetal.

„Je gaat er heel hoog de lucht mee in.”

„Dat zou ik wel graag willen,” zei Kwik en hij keek verlangend naar de ballon. Toen trok hij eens aan het touwtje. Nog eens en nog eens trok hij. En voordat hij wist, wat er gebeurde, zweefde hij al met de ballon naar omhoog. Al hoger en hoger zweefde hij. Het touw hield hij stevig vast, maar erg prettig vond hij 't niet. Wat sneed dat touw in zijn handjes en dat deed pijn. Loslaten durfde hij het niet, dan zou hij naar beneden vallen. Hij moest 't wel vasthouden. Waar zou die ballon heen zweven? Zou hij ook nog wel eens naar beneden gaan? Was hij er maar goed en wel af en stond hij maar weer op de grond. Waar waren zijn vriendjes nu? Hij keek eens naar beneden, maar Knoon en Groon zag hij niet meer. Voort ging de ballon, aldoor maar voort. Ach, wat deden zijn handjes een pijn. Kon hij het touw maar om zijn lijfje vast binden, maar dat ging ook niet. Was hij toch maar niet aan dat touw gekomen. Au, wat een pijn!

Daar zag hij een huis. Hij kwam er al dichter en dichter naar toe. 't Leek het huis van de boswachter wel. Kon die hem er maar afhaken.

Ging de ballon dalen? Leek het maar zo of was 't werkelijk zo? Ja, ja, het was zo.

Gelukkig! de ballon daalde en daalde.

Daar liep Anneke van de boswachter met haar poppenwagen.

„Anneke! Anneke!” riep Kwik.

Anneke stond stil en keek om zich heen.

Wie riep daar? Weer hoorde ze „Anneke! Anneke!”

Toen keek ze omhoog en zag haar ballon met de kabouter er aan. Van verbazing ging haar mondje wijd open. Met allebei haar handjes greep ze het touw van haar ballon.

„O, kaboutertje,” riep ze. „Wat aardig van je om mijn ballon terug te brengen. Wist je, dat die van mij was?”

Zodra Anneke het touw van de ballon vast had, sprong Kwik op de grond en liep hard weg.

Toch hoorde hij nog, dat Anneke riep: „Dank je wel, hoor. Morgen breng ik je wat lekkers.”

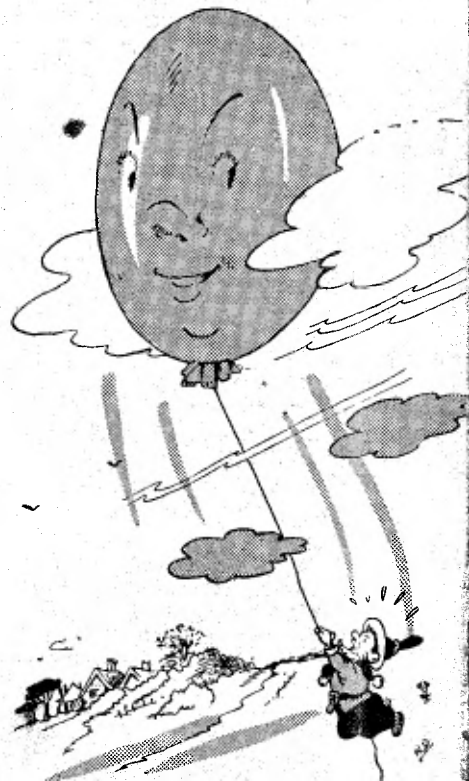
Maar Kwikkie maakte dat hij gauw in zijn huisje onder de dikke boom kwam.

De volgende dag vond hij bij zijn huisje een potje honing staan.

Dadelijk begreep hij, dat Anneke dat daar voor hem neergezet had.

Hij hield dol veel van honing en proefde eens uit dat potje. Heerlijk smaakte het hem en voor een ogenblik vergat hij zijn pijnlijke handjes.

Vliegen wil hij nóóit meer!

Twee Honden

Een heer had twee honden.

De ene was een echte rashond, waarvan hij op schrift een hele stamboom gekregen had, toen hij hem kocht. 't Was een echt trouw en lief dier, Hector heette hij. Mijnheer hield veel van hem en elke dag maakte hij een wandeling met Hector.

De andere was een echte straathond, Mop. Maar mijnheer had hem op een bijzondere manier gekregen.

Eens moest hij alleen wandelen, want Hector had een zere poot en moest in zijn mand blijven. Dat was saai. Zo stil. Tegen niemand kon hij een woord zeggen. Anders kon hij altijd wel een woordje aan Hector kwijt. Die verstond zijn baas best. Hij moest maar op een bank in het plantsoen gaan zitten.

Hij had er niets van gemerkt, dat een jongen met een jong hondje aan een touw, hem van achter een boom bespiedde.

Nauwelijks was hij gezeten, of de jongen met het hondje kwam te voorschijn, liep door tot vlak bij hem, pootte zonder vragen het beestje direct op zijn knie en liep toen gelijk, zo hard hij kon, weg.

De mijnheer werd verontwaardigd en riep hem na: „Dat gaat zo maar niet. Kom gauw hier.”

De jongen draalde even en kwam toen werkelijk terug. Hij bleef bij het bankje staan.

„Ik heb een hond,” zei de mijnheer iets vriendelijker, „ik moet er geen twee hebben. Wat moet ik met twee honden?”

„Ja, maar u wandelde vanmorgen alleen en altijd was u met die mooie boxer.”

„Jawel, dat is zo, maar mijn hond heeft een zere poot. Daarom moet hij thuisblijven en nu maak ik mijn kuierdje alleen.”

„Ja, maar ziet u, als u de hond niet neemt, dan wordt hij verdrongen. Wij zijn verhuisd naar een bovenhuis — en nu kunnen wij geen hond gebruiken. Hij moet afgemaakt worden.”

Intussen zag mijnheer hoe het hondje zich behaagelijk tussen zijn jas had geduwd om warm te worden.

„Wanneer moet hij weg?” vroeg de mijnheer.

„Vanmiddag... Als vader thuis is van de fabriek.”

„Dat is kortdag. En dan zo'n lief hondje...”

't Was donkerbruin en gladharig dus weinig werk in onderhoud.

„Och toe, mijnheer, neemt u hem als 't u belieft.”

De mijnheer zweeg en dacht na. En aldoor zag hij hoe smekend de jongen hem aankeek. Zijn hondje dat was een teer punt.

Eindelijk zei mijnheer, die een echte dierenliefhebber was. „Nou, vooruit dan maar, ik wil toch niet, dat hij verdrongen wordt. Ga maar mee. Dan kun je zien waar ik woon en dan mag je af en toe komen kijken, hoe groot hij wordt.”

De mijnheer zag de zon opgaan over de jongen en zijn gezicht, het straalde.

„O, mijnheer, wat heerlijk! Kom maar, Mop” en pakte de hond bij het touwtje. „Dank u wel eer,” zeide de jongen beleefd.

Mijnheer had schik in de jongen en ook in het hondje, dat blij was om z'n baas, die zo vrolijk deed.

En zo wandelden ze samen heen. Dat was toch wel een heel bijzondere manier, waarop hij deze hond had gekregen.

't Was een best trouw dier en mijnheer had, zonder dat de hond het wist, zijn leven gered. En eens redde hij het leven van zijn baas.

Dat ging zo.

***

Ze waren gaan slapen. Mijnheer in bed. Mop in z'n mand. Maar midden in de nacht trok Mop hem aan de mouw van z'n pyama.

Mijnheer, nog slaperig, joeg hem weg en wilde hem met een zachte klap verjagen. Maar Mop hield aan en blafte. Trok hem nog harder aan z'n kleren.

Toen werd mijnheer helemaal wakker en nu... zag hij opeens vlammen.

Het gordijn stond in brand. De kleren hadden te dicht bij de kachel gehangen en alles aangestoken.

Hij vloog het bed uit en doofde de vlammen. Gelukkig waren ze gauw uit.

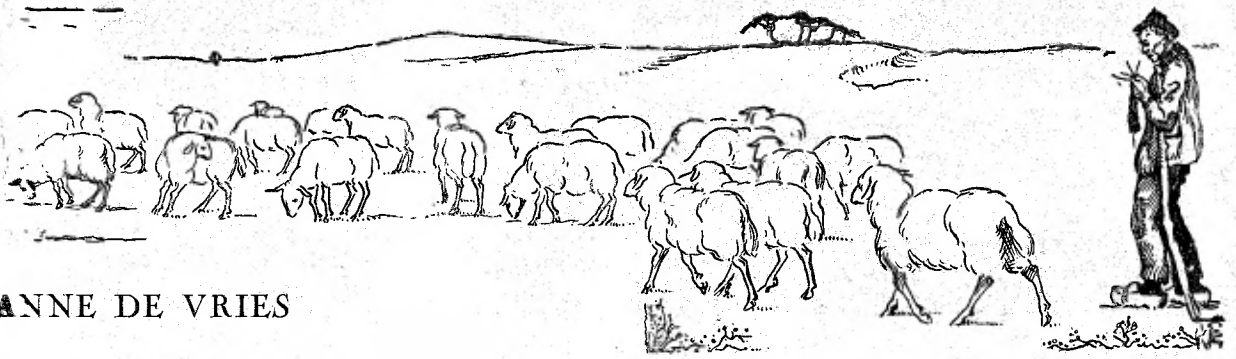
Liefkozend streek hij de hond over de kop.

„Brave hond, brave Mop. Jij hebt mij het leven gered, misschien de verstikkingsdood door de rook.”

Mijnheer vertelde dit verhaal graag aan vrienden, maar tenslotte werd hij ernstig: „Jij... of God, die hem er voor gebruikte.” Daarbij streek hij liefkozend over Mop's kop, Mop was altijd vlak bij hem.

Daarom hield hij bijna het meeste van Mop.

ANNE DE VRIES

ARM... EN TOCH RIJK (II.)

De bijbel van Hanneke was al oud. Nog ouder Hanneke zelf. Er stonden mooie platen in. En ie verhalen van de hemel en van God. Hanneke zette haar bril op. Toen ging zij lezen. Wát las Hanneke...? Haar oude ogen glansden. Haar gezicht werd heel erg blij. Wat stond er toch in die Bijbel...?

Dit stond er:

God zal wel voor Hanneke zorgen. Nu wel en altijd wel. Hanneke behoeft nooit bang te zijn. God heeft Hanneke lief. Hij zal Hanneke in de hemel brengen. Daar is geen armoede meer. Daar is alles heerlijk en goed. Hanneke mag in de hemel komen. Er is al een plaats voor haar klaar.

Dát stond allemaal in de dikke bijbel van Hanneke. En dáárom was zij altijd zo blij.

Dáárom was zij arm en tòch rijk. Want de liefde van God, dát is de grootste schat. Die is meer waard dan al het geld van de wereld.

***

Het hutje van Hanneke lag ver van het dorp. Er kwamen niet vaak mensen voorbij. Maar als er iemand langs kwam, dan liep Hanneke gauw naar buiten. Dan maakte zij graag een praatje.

Eens kwam er een jager voorbij.

Hij zei: „Dag Hanneke.”

Hanneke zei: „Dag jager.”

Hij zei ook: „Och Hanneke, wat word je toch oud! En wat heb je het arm! Hoe houd je het toch uit hier alleen op de hei?”

Maar Hanneke lachte. Zij zei: „Arm...? Arm...? Ja jager, ik ben wel arm. Maar ik ben tòch rijk, schatrijk! God is zo goed voor mij!”

Maar de jager begreep dat niet. Hij schudde zijn hoofd. Hij ging verder.

***

Eens kwam er een schaapherder voorbij.

Die zei: „Dag Hanneke.”

En Hanneke zei: „Dag schaapherder.”

De schaapherder zei: „Hanneke, wat ben je toch een stakker! Je hebt niets anders dan een poes en een geit! Arme, oude Hanneke!”

Maar Hanneke lachte weer. En zij zei, net als tegen de jager: „Nee, schaapherder, ik ben geen stakker! Ik ben oud en arm, dat is waar. Maar ik ben tòch rijk! De goede Herder zorgt wel voor mij.”

Maar de schaapherder begreep dat ook niet. Hij ging verder. Hij dacht: „Hanneke is zo oud! Zij

praat zo maar wat. Hoe kan dat nou: arm... en tòch rijk...?”

En eens kwam Gijs de stroper voorbij.

Gijs zei niets. Gijs zei nooit wat. Hij was een stille man. Hij keek altijd boos en verdrietig.

Maar Hanneke zag hem wel. Zij riep: „Gijs...! Gij-ijs...! Wil je een kopje koffie...?”

Gijs keerde zich om.

„Nee,” zei Gijs.

En toen ging hij weer verder, stil en verdrietig. Hij hield niet van oude Hanneke. Hij hield van geen enkel mens. Hij was het liefst alleen.

Gijs zette strikken in het bos. Daar ving hij de kleine konijntjes in. En soms ging hij stelen. Gijs was een slechte man. En slechte mensen zijn altijd verdrietig.

Arme Gijs.

Eens kwam de meester langs het hutje van Hanneke. Hij had een grote wandeling gemaakt. Hij dronk bij Hanneke een kopje koffie.

Hij zei: „Ja, Hanneke, ik begrijp het wel. Jij bent oud en tòch blij. Je woont alleen op de heide en je bent tòch niet alleen. Jij hebt geen geld en tòch ben je rijk. Ja, Hanneke, ik begrijp het wel, hoor!”

Maar de meeste mensen begrepen Hanneke niet. Zij gingen over Hanneke praten. Zij zeiden: „Zeg, weet je wel, dat Hanneke rijk is? Zij heeft het zelf gezegd. Zou zij veel geld hebben? — Zou zij dat verstopt hebben in haar hutje...?”

Zó praatten de mensen. Zó dom waren ze.

Gijs hoorde het ook. Gijs was ook zo dom. Gijs dacht: „O, nu begrijp ik het. Dáárom is Hanneke altijd zo blij! Omdat zij rijk is...! Ja, dan is het gemakkelijk, om blij te zijn! Maar ik, ik heb niets. Ik wou, dat ik al dat geld had van die oude vrouw...! Dan zou ik ook wel blij zijn!”

Ja, dan wel.

Want, als je geld hebt, dan kun je lekker eten kopen. En een groot huis. En een auto. O, en nog veel meer! Geld is het beste van alles...”

Zo dacht die domme Gijs.

En op een dag sloop Gijs naar het hutje. Hij ging in de hei liggen, achter een heuveltje.

Hij loerde.

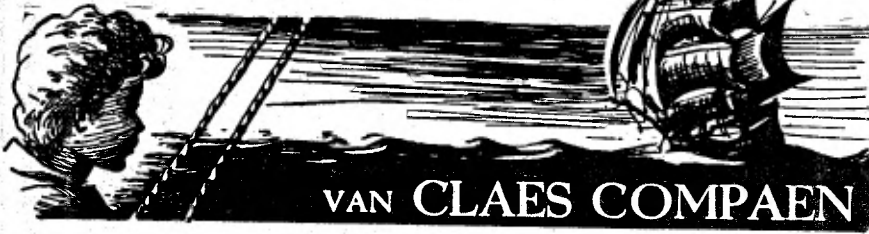
Hij wachtte.

Niemand zag hem.

(Wordt vervolgd.)

DE SCHEEPSJONGEN

5.) *Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw*
DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

Maar wacht eens!

Nee, het kan geen Spanjaard zijn. Waar zou die zo gauw vandaan moeten komen? Zo pas, toen hij met Compaen aan dek stond, was er geen enkel schip te zien, dan alleen die Hollandse koopvaarder van schipper Siewert, die uit de Condaat komt, zoals Compaen zei.

Krijns gedachten breken af, want met een oorverdovend lawaai worden kanonnen afgeschoten. Het hele schip schudt er van en Krijn tuimelt van de rand van zijn kooi af en komt met z'n neus op de grond terecht. Hij krabbelt overeind en grijpt zich dan dadelijk weer vast, want er klinkt een nieuw salvo. Niet lang daarna krijgt de Walta een hevige stoot.

„Enteren!” hoort hij roepen en hij hoort de haken neerploffen op het dek van het andere schip.

Er ontstaat nu een onbeschrijfelijk rumoer. Er wordt geschoten, geschreeuwd, gekermd en... gevloekt.

Langzaam gaat er voor Krijn een licht op. O ja zeker, hij behoeft er niet meer aan te twifelen! Dom eigenlijk, dat hij daaraan niet eerder heeft gedacht. Maar hoe kon hij dat ook denken? Doch nu staat het voor de jongen als een paal boven water: Hij bevindt zich aan boord van een zeerover!

Het duizelt Krijn als deze gedachte bij hem heeft postgevat. Daar dacht hij, dat hij zich op een koopvaarder bevond, die op reis was naar de West en nu blijkt het, dat hij zich op een zeeroverschip bevindt.

Vreselijk toch!

Als hij dat geweten had, was hij stil op de Johanna Maria gebleven. Wiekert Stokman was tenslotte toch een beste baas, al verdiende hij er niet veel.

Nu begrijpt hij ook, waarom Compaen hem hier heeft opgesloten: hij mocht natuurlijk dat gevecht niet meemaken, hij mocht niet zien, wat voor gruwelijke dingen er gebeurden. Maar hij weet het nu toch; hij heeft een vreselijke, een verschrikkelijke ontdekking gedaan.

„O moeder!” roept hij in z'n angst, „nu zit ik op een schip van een zeerover!”

En ineens denkt hij aan de woorden van de oude Teeuwis: Krijn, zul je niet vergeten te bidden! Voor zijn kooi valt hij op z'n knieën en in het schemerige slaapkamertje bidt Krijn tot God. Hij vraagt of de Here hem vergeven wil, dat hij uit begerigheid op dit schip is gekomen en of Hij hem van dit vreselijke schip wil verlossen.

Boven zijn hoofd gaat het lawaai onverminderd door, maar Krijn luistert er niet naar... hij bidt.

Als hij weer opstaat is hij wonderlijk rustig. Hij zit natuurlijk in de moeite, maar hij heeft nu alles aan de Here verteld. Zo heeft moeder het hem geleerd. Zij heeft dit zelf ook gedaan, toen vader niet meer terugkwam. En het heeft haar wonderlijk vertroost. Maar één ding staat bij Krijn nu al vast. Hij wil geen zeerover worden. Hij zal proberen zo gauw mogelijk van dit schip af te komen en naar Holland terug te gaan.

Bah, wat is die Compaen een elendige kerel. En hij meende juist, dat de kapitein zo'n flinke vent was, prettig en royaal en nu blijkt het een laffe rover te zijn. Krijn walgt er van.

„Ik houd m'n kop er voor,” mompelt hij, ik word nooit een zeerover, liever laat ik me door Compaen doodschieten.”

Hij voelt zich opeens erg vermoeid en voor hij het weet ligt hij in z'n kooi en slaapt hij als een marmot.

IV. De biecht van Claes Compaen.

Op het dek is de strijd uitgewoed.

De bemanning van 't koopvaardij-schip wordt naar Duinkerken gebracht en daar aan land gezet. Compaen heeft tenslotte ook z'n eergevoel en hij bedankt er voor landgenoten zo maar koelbloedig dood te maken.

Er zijn natuurlijk over en weer verschillende matrozen gesneuveld. Goed, daaraan is niets te doen. De doden worden overboord gezet, de

gewonden, zo goed mogelijk verbonden en dan wordt de buit bekeek. Compaen zet een aantal van zijn mannen op de koopvaarder en l die met het schip de Walta volgen. Het blijkt dat schipper Siewert, er zelf het leven heeft afgebrach heel wat geld aan boord had. D geld wordt door Claes onder zijn mannen gelijkmatig verdeeld. „Ik de er niet aan, kerels,” zegt hij, „geld voor me zelf te houden. Ju krijgt allemaal eerlijk je portie en scheepsjongen krijgt ook z'n deel al heeft hij niet meegevochten.”

„Hoezee! Leve Compaen!” roep de rovers. „En het schip, kapitein? wat doen we met het schip?” vragen sommigen.

„Daarmee varen we naar St. Cla in Ierland. We brengen het daar a land om het later te verkopen. V die verkoop krijgen jullie later o weer je deel!”

Weer klinkt een luid „hoezee!” en dan gaan ze allen aan het werk. Die Compaen is nog eens een fidele vent, denken ze.

Voor de deur van Krijns slaaphokje wordt de grendel weggeschoven. De deur gaat open en Compaen kijkt naar binnen. Hè, daar is me die scheepsjongen een dutje gaan doen. Geen kwaad idee. Gelijk heeft hij. Bij zo'n schone muziek val je gemakkelijk in slaap.

Hij loopt naar de kooi en schudt Krijn wakker. „Hè, langslaper, vlieg je bed uit en dadelijk in mijn kajuit komen!” klinkt het fors.

Krijn is onmiddellijk klaar wakker. Even moet hij nadenken: o ja, hij weet het al weer: er is gevochten, hij is aan boord van een zeerover! En nu heeft de kapitein hem geroepen. Vlug springt hij uit de kooi: Hij behoeft zich niet aan te kleden, want hij is met z'n kleren aan in b gekropen. Enkele ogenblikken later klopt hij aan de deur van Compaens kajuit.

De kapitein zit bij de tafel en op die tafel ligt een hoop zilvergeld.

„Da's de buit,” denkt Krijn, „bah ik zou er geen duit van willen hebben!”

„Neem die kruk en ga daar ee zitten,” zegt Compaen, „ja juist daar recht tegenover me, dan zal ik j eens wat vertellen.”

Met een nors gezicht neemt jongen plaats op de kruk.

„Terwijl je lag te slapen,” beg Compaen, „hebben wij een goe vangst gehad. Jij verdient hier vi schellingen in de week, je weet w dat hebben we afgesproken.”

„Ja, kapitein!” klinkt het stroef.

„Maar behalve die vier schelling valt er nog wel eens een extra af. Ik houd er van, om mijn vo

aal te betalen. Tenslotte werken de kerels er hard voor en daarom moeten ze er ook wat van hebben. Hij hebt er deze keer niet voor gewerkt, Krijn, maar evengoed krijg jij je portie. Zie jij die hoop zilvergeld daar liggen? Nou die is voor jou, haal naar je toe en berg het gauw in je plunjezak. Daar kan je moeder wel een jaar lang rijk van leven, ventje, denk je dat ook niet?"

Krijn steekt geen hand uit. Z'n ogen staan als gloeiende kolen en op z'n gezicht ligt een trek van minachting.

„Nou toe, vooruit, haal binnen," moedigt Compaen aan, „of ben jij er zo beduusd van, dat je niet begrijpt wat ik bedoel?"

„Ik begrijp u heel goed, kapitein!" „Nou vooruit dan! Hebben is hebben en krijgen de kunst!" en er komt een grijnslach op z'n gezicht, terwijl hij dit zegt.

„Ik wil er geen duit van hebben, kapitein!" Krijn zegt deze woorden helder en vastberaden, op het onbekende af.

„Wat hoor ik je daar duidelijk zeggen?"

„Dat ik er geen duit van hebben wil kapitein!"

De ogen van Compaen beginnen onheilspellend te flikkeren en de aderen boven zijn neus zwellen van kwaadheid.

„En waarom niet?" buldert hij. „Omdat het gestolen geld is, kapitein, daarom wil ik er niets van hebben!"

„Wel aap van een jongen, durf jij me dat vlak in mijn gezicht te zeggen?"

„Ja zeker, kapitein, want het is de waarheid!"

„Ik heb met die waarheid van jou niets te maken, begrijp je dat? Vooruit pak aan dat geld, 't is jouw deel, de andere hebben het ook gehad!"

„Dat geld komt uit het schip vanopper Siewert en daarom is het eenmin van u als van mij, het is geld en gestolen goed gedijt niet!"

„Brutale aap!" brult Compaen, je dat ik me dat door jou laten gen, wacht ik zal je leren!"

Hij staat op, loopt om de tafel en grijpt Krijn in de kraag. Hij hem de kajuit uit en smijt hem z'n slaaphokje. De grendel schuift voor de deur. Krijn tuimelt te de grond en blijft daar versuft n. Het schreien staat hem nader het lachen, maar met geweld t hij zijn tranen tegen. Niet hui nu, maar flink zijn. Hij veracht laffe zeerover en hij zal hem dat laten merken. Ja zeker, hij zal arme moeder opknappen met een gestolen geld. Hij denkt er niet van. Hij weet zeker, dat moeder

veel liever droog brood eet, dan een vette boterham, die met gestolen geld is gekocht. De gedachte aan zijn moeder brengt hem tot rust. O, als hij nu eens even in haar huisje kon zijn en tegen haar aanleunen, wat zou hij dan graag bij haar uitschreien.

Hoe kon hij ook zo dwaas zijn, om op de Walta aan te monstere. Maar ja, hij kon toch niet weten, dat die Compaen een zeerover was. Hij deed het tenslotte voor zijn moeder. Nu vader er niet meer is, moet hij immers brood voor haar verdienen?

Hoe lang hij daar zo ligt te mijmeren, weet hij niet, maar opeens wordt hij uit zijn overpeinzingen opgeschrikt, doordat de grendel wordt weggeschoven en de deur opengegooid. Het daglicht stroomt naar binnen en Krijn knijpt z'n ogen dicht.

„Kom in mijn kajuit!" commandeert Compaen.

De jongen staat vlug op en volgt zijn meester. Als hij binnenkomt, ziet hij dadelijk, dat de hoop geld verdwenen is. Achter de stoel van Compaen staat een zware ijzeren kist. Daarin zal het wel terechtgekomen zijn, denkt hij, gelukkig maar, dan behoef ik dat vuile geld ook niet weer te zien.

„Je wilt dat geld dus niet hebben?" vraagt hij nog eens als Krijn voor hem staat. „Neel!" klinkt het kort.

„Nu goed, als jij dan zo'n dwaas wilt zijn, moet je het zelf maar weten, ik heb het goed met je bedoeld. Maar nu wat anders. Jij bent mijn scheepsjongen en een volgende keer zal je mee moeten helpen, begrepen?"

„Ik denk er niet aan kapitein!"

„Maar als ik het je gebied!"

„Dan doe ik het nog niet; ik wil

geen zeerover worden en ik zal proberen zo gauw mogelijk van dit lelijke piratenschip weg te komen, als u dat maar weet!"

Half-huilend bijt Krijn deze woorden er uit. Maar Compaen wordt er blijkbaar niet boos om en dat verwondert de jongen. Eerlijk gezegd had hij na deze bekentenis een aframmeling verwacht, maar die blijft uit. Integendeel er ligt zoiets als een glimlach op Compaens gezicht.

„Alle begin is moeilijk, Krijn," zegt hij vriendelijk en ik begrijp, dat jij er van geschrokken bent. Maar dat went wel jongen, heus dat went wel. Als je maar wat langer bij 't vak bent, zal je het wel leren. Het is een mooi vak, er zit veel avontuur in en het levert hopen geld op."

„Best mogelijk, maar ik lust het niet!"

„Kalm nou maar, dat weet ik nou wel. Dus je wilt zo gauw mogelijk deserteren, als ik je goed begrepen heb?"

„Ja zeker, al moest ik naar huis zwemmen, ik zou het proberen en een piraat word ik nooit, ik vind het een verachtelijk werk, om eerlijke zeelui aan te vallen en van alles te beroven, bah, wat een vak!"

„Ho, ho, vriend, wind je maar niet zo op?" zegt Compaen gemoedelijk. Ondanks alles, vindt hij deze Krijn wel een ferme jongen. Die vent durft, dat is geen lafbek. En onwillekeurig gaan zijn gedachten naar Oostzaan, waar zijn vrouw woont met de kinderen. Gerrit, zijn oudste, is net zo'n jongen als Krijn. Zou die ook zo over het werk van z'n vader spreken als hij stond, waar Krijn nu staat?

(Wordt vervolgd.)

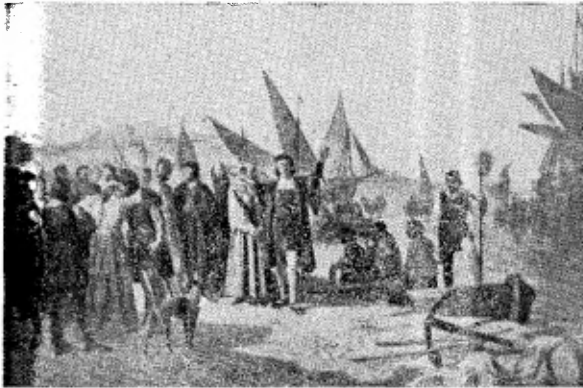
Amerigo Vespucci

1451 — 1512 — 1951

Het is dit jaar vijf honderd jaar geleden dat in Florence in Italië een jongetje werd geboren. Zijn familie behoorde tot de geoeude middelklasse.

Volgens de Amerikaanse schrijver Lawrence Williams hadden zijn ouders hem Pietro willen noemen, doch vlak voor de doop verscheen er een eude rijke kinderloze oom, die Rigo heette (afkorting van Amerigo), die er op aandrong, dat de jongen naar hem zou heten. Wanneer ze dit deden, zou hij de enige erfgenaam van zijn oud-oom worden. Het speet de ouders wel, ze hadden hem zo graag Pietro genoemd en zich al voorgesteld, dat hij naam zou maken en dat wellicht nog eens een straat naar hem zou worden genoemd. Maar terwille van de beloofde erfenis stemden zij toe.

Nadat hij de school had afgelopen, kwam Amerigo in dienst van de familie Medici, de grootste kooplieden van Florence.

Het vertrek van de eerste expeditie naar het Westen in 1492.

Voor hen moest hij vaak reizen maken naar Spanje. Op een van deze reizen werd hij betrokken in de proviandering van twaalf schepen, die voor rekening van de Spaanse koning een ontdekkingsreis zouden maken.

De koning veranderde echter van gedachten, meende, dat particulieren het zelf maar moesten betalen en Amerigo was de eerste, die dit vernam. Volgens zijn zeggen vertrok hij reeds op 10 Mei 1497 uit Cadix naar het Westen, maar van deze reis zijn weinig betrouwbare gegevens over. Twee jaar later maakte hij weer een reis, maar ook die leverde niet veel op. Hij ging toen over in Portugese dienst en voer in 1501 voor de derde maal uit. Van deze reis gaf hij twee verslagen, die elkaar tegen spreken.

In 1503 eindelijk maakte hij zijn vierde en laatste reis. Kort daarna kreeg hij het Spaanse burgerrecht benoemde de koning hem tot „piloto mayor” d.i. hoofdloods.

Hij heeft over het nieuw-ontdekte land een boek geschreven. Zelf noemde hij dit land „De Nieuwe Wereld”. Maar tenslotte werd die Nieuwe Wereld naar Columbus — zoals iedereen zou verwachten — maar naar Amerigo genoemd. Men

sprak immers van het boek van Amerigo?

In 1507 schreef Martin Waldsee Müller een boek over Vespucci en daarin werd voor het eerst de naam Amerigo gebruikt. En sedertdien is het Amerika gebleven.

Zijn ouders waren bang geweest, dat er nu niet eens een straat naar hem zou worden genoemd en ziedaar; hij is de enige man naar wie een heel werelddeel genoemd is.

Intussen lijkt het, dat Vespucci nog al een eigenwijs mannetje is geweest, die erg met zichzelf was ingenomen.

Hij stierf in 1512 te Sevilla in Spanje.

H. M. de Bruin te Herwijnen vraagt:

Wat betekenen de letters P.H., soms door andere letters gevolgd, op een vliegtuig?

In 1919 is internationaal de registratie van vliegtuigen volgens vaste kentekens vastgesteld. In 1929 werden ze in overeenstemming gebracht met de radiografische oproepseinen, die door de Radioconferentie van Washington werden vastgesteld. De Nederlandse radio-stations kregen toen een oproep-teken, dat begint met de letter P. Deze letters werden gebruikt voor de vliegtuigregistratie. Grote landen kregen één beginletter toegewezen, kleine landen twee. Die ene resp. twee letters vormen het nationaliteitskenteken. Het wordt gevolgd door een liggend streepje met daarachter het inschrijvingskenteken. Dit bestaat voor grote landen uit vier, voor kleine landen uit drie letters. Voorbeeld: PH-NDP (Nederland). Sinds 1945 geeft de eerste van de registratie-letters de bestemming van het vliegtuig aan. A = vliegtuig bestemd voor kunstvliegen; B = ballon; H = hefschroefvliegtuig. N = vliegtuig in niet-geregelde lijndienst; S = vliegtuig voor speciale doeleinden; T = vliegtuig in geregelde lijndienst; U = lesvliegtuig. Zo is bv. PH-UAB een „Tiger Moth”-lesvliegtuig, enz.

De witte streep achter een vliegtuig is de condensatie van de uitlaatgassen.

Vertellingen uit Dierendorp. (Vervolg van pag. 88.)

per kan er toch ook niets aan doen, dat zijn moeder zo raar handelt, wel?”

„Hm,” mompelde haar man. Hij keek nog eens naar het hulpeloze vogeltje — en toen kon hij zelf ook moeilijk meer boos blijven.

„Hum,” kuchte hij nog eens, „als we er vier groot brengen, kunnen we er ook wel vijf groot brengen, zul je zeggen... Nou, vooruit dan maar!”

En zo bleef het vogeltje bij de familie Kwikstaart en werd een welopgevoede jonge Koekoek, die later een geacht bewoner van Dierendorp is geworden.

Maar mevrouw Koekoek werd nimmer meer in het dorp teruggezien! (Wordt vervolgd.)

DUDIDLIO, DE GOUDEN VOGEL

Als de kalender de Meimaand aanwijst, laat ook de goudmerel zich weer zien en is het telkens een nieuw genot, zijn melodieuze roep vanuit de hoogste boomkruin omlaag te horen vallen. Zo ongeveer tegen 1 Mei kun je hem hier verwachten, tegelijk met de gierzwaluw.

In de regel mankeren er niet veel dagen aan.

De hele zomer door kun je hem horen, al zul je hem minder vaak te zien krijgen. Dat komt, omdat hij zich niet op de grond waagt, maar zich vrijwel uitsluitend ophoudt in de dichte hoge kronen.

's Morgens, om een uur of zes, jodelt hij mij wakker. In een wip ben ik dan mijn bed uit om hem tussen de ritselfladeren van een ranke berke-top te bespionneren. Wanneer de vroege zon haar gouden licht over de top flitst, vlamt het diepgeel tussen het jonge groen. Mooi is dat, Dudidlio, de gouden vogel, daar in de hoogte te zien zitten. Goudgeel met zwart, dat zijn zijn kleuren.

Vol en melodieus rolt zijn Dudidlio! Wielewaal!

Deze laatste roep heeft hem zijn naam bezorgd. De Friezen noemen hem Gielegou. Zij hebben er nog een rijmpje bij ook:

Rike ljûw, rike ljûw,
Roept mar trou de Gielegou.

Dat wil zeggen:

Rijke lui, rijke lui,
Roept maar trouw de Gelegou.

De meeste namen, ook in 't buitenland, herinneren aan de roep.

Waar loofbomen zijn, dus in de bossen op de Veluwe en elders, daar kun je de Wielewaal aantreffen. Ook in parken zoekt hij een onderkomen en hij is heus niet zeldzaam. Bij ons in Ermelo heb ik hem nooit anders aangetroffen dan hoog in de boomkruinen, maar ze zoeken het, al naar de omstandigheden dit noodzakelijk of wenselijk maken, ook weleens wat lager, vooral als ze op speurtocht zijn naar rupsen en bessen, dan weten ze ook het kreupelhout te vinden. De bodem echter wordt steevast gemedend.

Van het vrouwtje krijg je weinig of niets te zien. Vooreerst schettert dat haar aanwezigheid niet uit door een luide dudidlio-roep, maar ook is haar costume meer groenig getint, zodat zij tussen het gebladerte nauwelijks opvalt.

De Wielewaal is een van onze kunstzinnigste nestbouwers. Eigenlijk is het een hangwieg. In de vork van tak wordt het opgehangen, dooronbereikbaar hoog, al is dat vaste regel. Op de tekening je het zien. De Wielewaal, ook wiewouw, of goudmerel genoemd, houdt de wacht.

Erg diep is het nest niet, zoals je ziet. Nu kan het daarboven in de bomen lelijk spoken als de wind met bulderend geweld de takken schudt. Zou je denken, dat door het heen- en weerwaaien — hoe diep worden de takken soms niet omlaaggezweept — de vier of vijf witte, of zachtrose, eieren in de luchtige hangwieg veilig liggen? Vast wel. Je moet weten, dat de vogels zo pienter zijn geweest om de nestrand wat naar binnen over te laten steken, zodat de eieren, als de storm al te wild te keer gaat, toch niet uit het nest kunnen vallen. Vaak zijn de takken waaraan het nest hangt zo dun, dat geen eekhoorn — dat zijn van die eerste eierdieven! — zich er bij waagt. Zo zie je ook weer de wijsheid van de Schepper, Die het dier een instinct heeft gegeven, zodat het onbewust de gevaren van de natuur weet te ontgaan.

Rupsen worden door de goudvogels bij hopen verslonden, grote en kleine, gladde en harige. En als de jongen zijn uitgevlogen, trekken ze samen de wereld in en doen zich te goed aan de duizenden kleurige bessen, die overal tussen het groen blinken.

Dan verstomt ook de Dudidlio-roep en in Augustus trekken de Wielewalen al weer naar het Zuiden. Enkele wachten tot de eerste helft van September. Vogels zijn het van zon en zomer, van licht en warmte.

De vorige winter had ik nog een leuke ontmoeting.

We wandelden op een Zondagmiddag in Januari door het bos, toen plotseling vanuit een denneboom helderop de Dudidlio-roep klonk. Ik was verbaasd, want het was mij nog nooit overkomen, dat ik de Wielewaal anders dan in de zomer bij ons hoorde. Toch was de roep onmiskenbaar de zijne.

Natuurlijk bleven we staan.

Nogmaals klonk het Dudlio-du-dudidlio!!

Toen vlamde een witte stuit op tussen de donkere dennetakken en een Vlaamse Gaai zocht krijsend een goed heenkomen.

Zou die malkop schik hebben gehad, dat hij ons zulk een poets had gebakken?

Voor de kleuters

NEL HOUWINK—VAN NIE

HET RIN-GE-TJE

I

„Kom maar, Suus-je,” zei Li-se-lot en pak-te Suus-je bij haar hand-je.

„Zoek maar niet lan-ger, kom maar, dan gaan we naar huis een an-der rin-ge-tje voor je ma-ken. Dit was véél te groot. Er wa-ren wel tien kraal-tjes aan. Nu gaan we er een-tje van vijf-tig kra-len ma-ken. Kom maar!”

Li-se-lot sprak graag met ge-tal-len sinds ze naar de kleu-ter-school ging. Ze kon nog maar met vier staaf-jes tel-len. Als er meer bij kwa-men noem-de ze maar een lang ge-tal. Ze wist nog niet, dat vijf-tig kraal-tjes een veel lan-ger snoer ga-ven dan tien en dat ze met vijf-tig kra-len wel een lange ket-ting voor Suus-je zou kun-nen rij-gen.

Li-se-lot trok Suus-je met zich mee. De gras-halm-pjes bo-gen zich ge-wil-lig on-der de klei-ne, dik-ke voet-jes van Suus-je om la-ter weer par-man-tig hun fris-se spriet-jes recht de lucht in te ste-ken.

Suus-je keek nog eens om naar de plek in het ho-ge gras, waar ze had-den lo-pen zoe-ken naar haar mooi-e ring.

„Ook... een... goud?” vroeg ze lang-zaam. Ze vond pra-ten nog heel moei-lijk en voor ze een g ging zeg-gen moest ze al-tijd e-ven goed den-ken, want dan moest je zo raar doen met je tong.

„Ja, hoor,” troost-te Li-se-lot.

Toen de kin-de-ren in huis ver-dwe-nen wa-ren, was het stil op het gras-veld.

Een vlin-der kwam aan-flad-de-ren. Zij zet-te zich neer op een blauw klok-je en dronk een ho-ning-drup-pel.

„Dag Fiet-je,” zei het klok-je. Ja, het klok-je had een heel fijn stem-me-tje, maar dat kon Fiet-je wel ver-staan, want vlin-ders heb-ben heel klei-ne oor-tjes en kun-nen ge-lui-den ho-ren waar de men-sen niets van mer-ken. Je zou hoog-stens ge-zien heb-ben, dat het blau-we klok-je iets be-woog, toen Fiet-je er op neer-streek.

„Dag Bol-le-tje,” ant-woord-de Fiet-je met ook een héél, héél zacht stem-me-tje. „Je bent nog mooi-er dan gis-te-ren, nog iets meer o-pen ge-gaan, zou ik zeg-gen!”

Ver-rukt glim-lach-te het blau-we klok-je, ter-wijl Fiet-je al-weer weg-flad-der-de, regel-recht op een goud-ge-le paar-de-bloem af.

Toen Fiet-je zich neer-liet op de stra-len-d krans van bloem-blaad-jes, ging er een sid-de ring door de hol-le sten-gel.

„Wel, wat heb jij?” vroeg Fiet-je. „Doe ik j pijn?”

„Neen, dat niet,” brom-de Piet Paar-de-bloem, „ik ben al-tijd blij je te zien, dat weet je wel. Het moet een prach-tig ge-zicht zijn, wan-neer jij met je bon-te jurk-je op mijn gou-den kroon-tje zit! Maar...” en weer tril-de de lan-ge sten-gel of Piet pijn had, „maar... er ligt iets zwaars op mijn rech-ter-on-der-blad!”

„Iets zwaars?” vroeg Fiet-je. „Och, dat kruipt wel ver-der,” troost-te ze.

„Het ligt er al een he-le tijd,” zucht-te Piet. Maar dat zei Fiet-je niets, want vlin-ders heb-ben nooit hor-lo-ges en heb-ben geen i-dee van tijd. Fiet-je ken-de ook maar al-leen twee soor-ten wezens. De die-ren: vlin-ders in de eer-ste plaats na-tuur-lijk en dan bij-en, vlie-gen, mug-gen, mie-ren, tor-ren, wor-men, mol-len en zo nu en dan de plan-ten en bloe-men. Ze wist, dat de plan-ten met hun bloe-men al-tijd op een-zelf-de plek ble-ven staan en dat de die-ren zich be-we-gen kon-den. Of ze kon-den vlie-gen, òf ze lie-pen o-ver de aar-de òf ze wroe-ten in de aar-de. Fiet-je hield van licht en zon-ne-schijn en daar-om be-greep ze niet, hoe je een worm of mol zijn kon. Fiet-je wist wel, dat er vo-gels wa-ren en an-de-re gro-te dieren, maar daar was ze bang voor en daar-om dacht ze nooit aan hen. En Fiet-je wist ook, dat er men-sen wa-ren, maar daar durf-de ze he-le-maal niet aan den-ken. Ze had nog nooit een mens ge-zien, maar ze wist, dat als er een gro-te scha-duw over haar viel, er een mens in de na-bij-heid was; dan vouw-de ze haar vleu-gels o-pen en nam de vlucht.

„Kijk eens, hoe dat zwa-re ding er uit ziet?” vroeg Piet.

Fiet-je schrok op. Ze was zo in ge-dach-ten ver-zon-ken, dat ze niet meer wist wat Piet be-doel-de. Vlin-ders ver-ge-ten gauw.

„Welk zwaar ding?” vroeg ze.

„Op m'n rech-ter-on-der-blad. Ik kan het niet zien, er zit een blad voor.”

„O ja.” Fiet-je zweef-de naar be-ne-den en ging op de grond zit-ten.

En daar lag het rin-ge-tje, dat Suus-je ver-lo-ren had. Fiet-je knip-per-de met haar héél klei-ne oog-jes, want zo-iets schit-te-rends en moois had zij nog nooit ge-zien. De gou-den en ro-de kraal-tjes, om en om, la-gen net-jes in een krin-ge-tje en wat Fiet-je ook keek, ze kon aan dit won-der-lijke beest (want Fiet-je dacht dat het een dier-tje was) geen kop of staart ont-dek-ken.

„Nou,” riep Piet on-ge-dul-dig van bo-ven-af. „Zie je wat?”

„Ja, ik zie wel wat?” riep Fiet-je te-rug. „Als

het een kop had, zou het een beest zijn, mooier dan we in de he-le tuin hier heb-ben, en als het een staart had, zou ik er het eind van kun-nen zien." Ze trok met moei-te haar oog-jes af van al dat goud en rood en steeg om-hoog. Ze had al lan-ger dan ooit in haar le-ven op één plek-je ge-ze-ten.

„Het kruipt wel ver-der!" riep ze nog in de rich-ting van Piet.

„Dom is ze ook nog," brom-de Piet voor zich heen. Hoe kan nu iets dat geen kop of staart heeft, krui-pen!"

Hij zou maar ge-dul-dig wach-ten tot er een an-der beest voor-bij kwam om meer te ho-ren over dat zwa-re ding op zijn rech-ter-on-der-blad, be-sloot hij.

Nu, lang be-hoef-de Piet niet te wach-ten, want Piet-je was de he-le tuin rond-ge-flad-derd en had aan al-le die-ren ver-teld over het prach-ti-ge dier dat op het rech-ter-on-der-blad lag van Piet Paar-de-bloem.

En daar kwa-men ze aan!

Een zwerm van vlie-ge-n en mug-ge-n en gon-zen-de in-sec-ten en op de smal-le weg-ge-tjes tus-sen het ho-ge gras een he-le op-tocht van nie-ren, mest-tor-ren en slak-jes. De slak-ken kon-den niet vlug voor-uit ko-men en daar waar ze hun slij-me-rig spoor trok-ken, moes-ten de klein-ste tor-re-tjes een om-weg tus-sen de spriet-jes ma-ken om niet vast te kle-ven met

hun poot-jes aan de zil-ve-ren slijm. En juist die klei-ne tor-re-tjes zijn zul-ke druk-te-ma-kers. Ze praat-ten al-tijd sa-men en nu schol-den ze op de slak-ken, die hun nood-zaak-ten steeds weer op zij-paad-jes te gaan!

Piet Paar-de-bloem wist niet hoe hij het had, toen hij in de ver-te de troep hoor-de aan-ko-men, maar de vlie-ge-n, die zich rond hem op de grond neer-lie-ten, ver-tel-den hem, dat al-le die-ren uit de tuin op weg wa-ren om het mooi-e beest te zien, dat zich op zijn rech-ter-on-der-blad had ge-nes-teld.

„Zou het wel een dier zijn?" vroeg Piet, maar nie-mand luis-ter-de naar hem, want al de die-ren die het rin-ge-tje za-gen, wa-ren zo ver-rukt van al dat goud en rood, dat ze aan niets an-ders kon-den den-ken.

Daar-om hoor-den ze ook niet het wroe-ten in de aar-dé en schrok-ken, toen vlak bij het nieu-we won-der-lij-ke dier de aar-de een beet-je op-zij ging en het ble-ke on-ge-zon-de ge-zicht van Wil-lem Worm te voor-schijn kwam. Met moei-te hees hij zich uit de grond. Wil-lem was de hoofd-worm en al heel oud. Hij leed de laat-ste tijd aan rheu-ma-tiek, daarom kroop hij dan ook heel lang-zaam te voor-schijn. Hij had alles te ver-tel-len. En niet al-leen on-der de wor-men! Men ver-tel-de, dat de mol-len zelfs met eer-bied over hem spra-ken, want hij was stok-oud en heel wijs.

„Zo... zo..." zucht-te hij al-leen en kroop met klei-ne ruk-jes rond het nieuw-bak-ken dier. „Zo... zo... en-ne... be-zwaart het je erg?" vroeg hij met zijn kop schuin om-hoog aan Piet Paar-de-bloem.

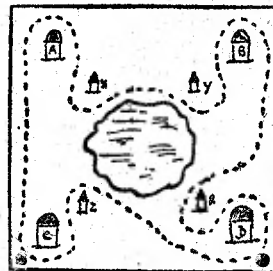
„Nog-al," zei Piet.

(Slot volgt.)

Van kunstjes en spelletjes

EEN VIJVERKWESTIE (II).

(Oplossing)

Hebben jullie de vijverkwestie uit ons Maart-nummer kunnen oplossen? Niet? Dan zullen we hier de oplossing geven. Hier naast zien jullie hoe het kan. Door de omheining zó te bouwen kunnen A, B, C en D wél bij de vijver komen en de vier X, Y, Z en K niet. Eigenlijk heel eenvoudig, zoals je ziet.

DE KLEINE *Kroniek*

EEN BRIEF
UIT HET BUITENLAND

Deze keer schrijven we niet over het buitenland, maar uit het buitenland. We zijn in Sfax. Jullie hebt nooit van die stad gehoord? Nu ik een maand geleden ook nog niet. Het is een havenstadje, niet zo ver van Tunis. Nu weten jullie het misschien een beetje beter, voorzover je tenminste bij aardrijkskunde Noord-Afrika al hebt gehad.

We zijn hierheen gevaren met een kustvaarder, zo'n schip dat tussen een binnenvaartschip en een zeeschip in ligt, geen grote boot dus. En we hebben stormweer gehad. In de Golf van Biscaje een beetje, op de Atlantische Oceaan wat meer en in de Middellandse Zee, toen we dachten, dat we zomer zouden krijgen — 't was in het begin van Maart — ging het nog veel harder waaien. Ons scheepje heeft geslingerd en gedanst zodat ik bijna uit mijn kooi gerold ben. Er stond een hoge deklast hout op het dek, maar de golven vlogen daar nog overheen, en er zijn verscheidene planken overboord gespoeld. Bij het middageten was de tafel gedekt, niet met een tafellaken, maar met een houten raam, waarin de schalen en de borden precies pasten; omdat ze anders van tafel zouden glijden, maar toch moesten we onze borden nog op de knieën nemen, want staande op de tafel schommelde de soep er overheen. Ik kon niet schrijven, want de pen schoot naar omhoog, wanneer hij naar beneden moest en mijn stoel wankelde onder mijn zitvlak; bij het lopen moest je je als een dronken man aan ieder steunsel vasthouden, en bij de bank gekomen, waarop je wou gaan zitten, viel je eerst haast achterover, om dan met een smak erop neer te ploffen.

Wat een reis! zullen jullie zeggen. Het was een *fijne* reis! De zee is nooit zo mooi als wanneer ze onstuimig is. In de Golf van Biscaje zag je in het schuim, dat om het schip bruiste, de fraaiste tinten heel licht blauw. In de Atlantische Oceaan verdwenen de vissersschepen achter de golven, zodat je alleen de topjes van hun masten zag en reden ze het

volgend moment hoog op een golf-top. Daar ploegden de grote tankers diepe voren in de hoge zee, zodat het schuim tot over de brug heen stooft. Daar waren wij zelf het ene ogenblik omringd door waterbergen en hadden het volgende moment het wijidste uitzicht over de felbewogen zee. En in de Middellandse Zee was het prachtig om de golven hoger en hoger te zien worden onder de opkomende storm; eerst hadden ze kleine, toen grote witte kuiven op, en eindelijk stooft het water uit het water. Toen woei het hard en floot de wind met een hoge fluittoon door het wand en sprongen de golven van twee kanten tegelijk over het schip en rukten aan de deklast, en ofschoon die juist opnieuw en stevig was gesjord, gingen er toch planken over boord. Het was buig. Soms stroomde de regen, maar even later straalde de zon. En toen was de Middellandse Zee zo schoon! Staalblauw was het water en helderwit het schuim; daartussen een heerlijk lichtblauw — nog doorschijnender dan we in de Golf van Biscaje hadden gezien — daarachter de grauwe bergen van Noord-Afrika. En daarboven een heerlijke regenboog, zo klaar en scherp en kleurrijk als ik hem nog nimmer had gezien: oranje en groen en blauw en paars en rood, en al die kleuren scherp en helder, van horizont tot horizont en hoog de hemel in. En rondom die boog een tweede boog, nog hoger en breder, maar niet zo hel van kleur.

Als je de schoonheid van de zee bij zion en storm ziet, dan word je stil en klein en dan wordt God voor je besef weer groot:

*Hoe groot zijn, Heer, Uw werken,
Hoe wijs is Uw beleid!*

Vol bewondering heb ik geneuried, in het stuurhuis staande. Voor zulk een schouwspel heb je best enkele kleine ongemakken over. Bijvoorbeeld dat het damspel, dat ik speelde met de kok, juist toen het spannend werd, plotseling uit was, doordat het bord met de stenen van de tafel zeilde, of dat ik wakker werd, doordat ik in mijn kooi van rechts naar links en van links naar recht rolde en me stevig vast moest houden om er niet uit te slingeren.

Pas bij Kaap Bon — kunnen jullie hem vinden in je atlas? 't Is dicht bij Tunis — kwamen we in kalmer water en toen ontmoetten we ook Afrika: Arabische vissers, in hun vreemde en kleine, maar wel sierlijke bootjes. En op het midden van de tiende dag kwam Sfax in 't zicht.

Nu is mijn ruimte vol, en ik heb jullie nog niets van Sfax verteld, van de oude stad met de hoge muren,

... En we hebben stormweer gehad

de torens en kantelen; met de straatjes en de vele winkeltjes werkplaatsjes; met de gesluisde vrouwen en de mannen met fe hoofddoek en in lange mantels: de straat der smeden en de straat der schoenmakers, de straat der kopers en de straat der schrijvers, niets van zijn omgeving; van de dersen met hun kudden, van kamelen, die statig langs de wstappen en de ezels, die vlug trilen met een dikke Arabier op rug, van de tuinen met amambomen en de grote olijvenhoven.

Maar dat komt, jongelui. En schien vertel ik jullie ook nog wat over Tunis en Malta en nóg meer... En misschien kan daar ook nog wel een paar plabij, wanneer de hoofdredacteur goed vindt.

Dit was maar een begin.

EEN NIEUW BOEK
VAN W. G. VAN DE HULST

Naar wij vernemen is de bekende kinderverteller W. G. van de Hulst één dezer dagen gereed gekomen het samenstellen van een prachtig boek voor onze kleuters „Het nieuwe voorleesboek”.

Zijn zoon de kunstschilder W. van de Hulst Jr is nu bezig aan kleurplaten en tekeningen die de afbeelding van het boek nog zullen hogen.

Het geheel wordt een pendant aan „Het grote voorleesboek”, dat al jaren geleden verscheen.

ARRETJE NOF

Dit leuke kereltje zullen jullie misschien al kennen en anders zul je gauw genoeg kennis met hem maken. Het verhaal van Arretje Nof is door Johan Fabricius beschreven in vijf fraai verluchte boekjes, die gratis te krijgen zijn. Arretje is een Turks jongetje, geboren in Bagdad als de zoon van een pottenkoopman. Op een dag, toen zijn vader last had van jicht moest Arretje er met Kadidsja de ezel op uit, om potten en pannen te verkopen. Om reclame te maken had hij een schotel in z'n

hand, die niet gebakken was, maar uit een harde steen was geslepen. Hij zong een versje, dat eindigde met deze regels:

De potten zijn nog eens zo hard
Als de schavuitenkop van Barrebart.

Die Barrebart was een wildeman uit de bergen, voor wie alle mensen in Bagdad bang waren. Door het geschreeuw van Arretje kreeg de ezel kuren, gooide z'n achterpoten omhoog en brak al het aardewerk. Er ontstond een grote oploop. Ook Arretjes vader kwam nijdig aanhinken, om met de rekel af te rekenen. Maar daar wachtte Arretje niet op. Hij ging er van door.

Toen het donker werd vond hij een huisje, waarin kussens lagen. Hij kroop er in en viel in slaap. Laat het de draagstoel van de Sultan geweest zijn. Zo belandde Arretje in het paleis van de Sultan, juist toen de kadi aan Zijne Majesteit vertelde, dat een jonge pottenkoopman narigheid veroorzaakt had, door Barrebart uit te dagen.

De Sultan beval, dat die koopman dadelijk gepakt moest worden, maar op dat ogenblik sprong Arretje voor de dag en zei, dat hij met die wilde man zou afrekenen. Hij zou hem aan het touw, waarmee hij de ezel geleid had bij de Sultan brengen.

Niemand geloofde, dat hij dit kon, maar Arretje ging en werkelijk kwam hij met Barrebart aan een touw in het paleis. Arretje mocht nu met de dochter van de Sultan trouwen. Hij had daar niet veel zin in, want hij had gehoord, dat zij allesbehalve een lief kind was. Dus verliet hij het land en kwam bij de Perzische Zee. Daar heeft hij afgerekend met een zeeslang en zeven zeerovers.

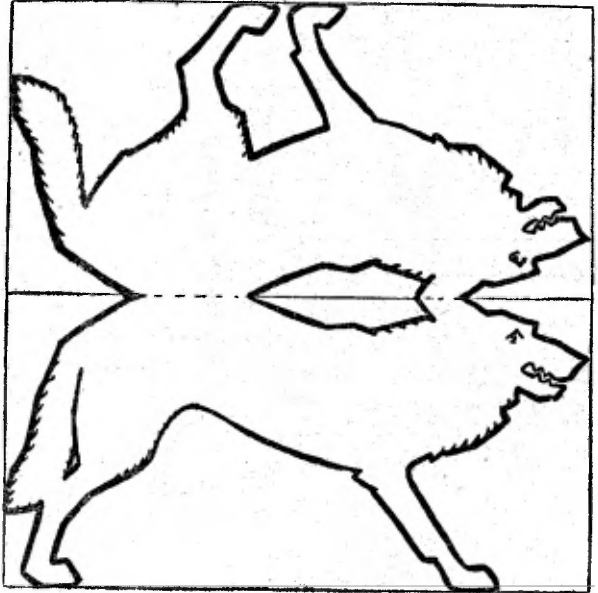
Vervolgens trok hij naar China, waar hij de grote draak, Fing Fang-Ting, onschadelijk maakte.

Later kwam hij bij de woudmannetjes terecht en eindelijk bereikte hij Holland. Hij werd loopjongen bij een drogist en trouwde met Annetje van de molenaar.

Elke winkelier kan jullie vertellen hoe je deze fraaie sprookjesboeken krijgen kunt.

EEN WOLF VAN KARTON

Van dun karton kun je heel mooi speelgoed maken. Zo kun je er b.v. allerlei dieren uitknippen. Dat uitknippen is een heel aardig knutselwerkje. We geven hier als voorbeeld een wolf. Jullie weten wel hoe je dat doen moet. Dit tekeningetje trek je over op karton, dun karton hoor. Dan langs de dikke lijn uitknippen, de stippellijn ritsen. Als je hem schuin zet, kan de wolf staan. Je kunt hem ook een kleurtje geven, dan wordt hij nog mooier.

ZOEKPLAATJE

Waar is de ooievaar?

ARM... EN TOCH RIJK (III)

Hanneke ging uit. Zij moest naar het dorp. Ze moest naar de slager, om een stukje spek te kopen. Zij ging over de grote heide naar het kleine torentje. De poes en de geit bleven alleen.

En toen zij weg was, toen sloop die slechte Gijs naar het hutje. De deur was open. Hij kon zó maar naar binnen.

„Miauw,” zei de poes.

„Bè!”, zei de geit.

Dat betekende: „Dag man! Wat kom jij doen?... Kom jij ons wat lekkers brengen?”... Ze kwamen beide naar hem toe. De poes wou langs zijn benen strelen. De geit wou aan zijn jas snuffelen.

Maar Gijs gaf de poes een klap. En de geit ook. „Vooruit, weg jullie!”

O, wat schrokken ze! Ze hadden nog nooit een klap gehad. Ze stoven weg,

allebei.

Toen ging Gijs aan het zoeken. Hij zocht naar de schat van Hanneke. Hij wou de schat van Hanneke stelen.

Hij zocht eerst in het kamertje. In de kast en op de tafel. In het bed en onder het bed. In het naaimandje en in de tafella... Maar hij vond niets.

Toen zocht Gijs in de schuur. Hij keek in alle donkere hoekjes. Hij keek zelfs in het hok van de geit. En in de poesemand. Daar was ook niets.

Gijs zocht overal, *overall!*... Hij zocht wel een uur. Hoe langer, hoe haastiger. Hoe langer, hoe banger. Maar hij vond niets, *niets!*...

Toen kwam Gijs weer in de kamer. Hij begon daar weer te zoeken. Maar hij keek telkens door het raam. Heel bang.

Toen, in eens, zag hij de trommel.

„Ha!” zei Gijs. Hij greep... Hij tilde... De trommel was heel zwaar.

„Ha!” zei Gijs weer.

Hij keek nog eens door het raam. Toen zag hij een witte muts boven de heuveltjes. Daar kwam Hanneke! Zij was al dicht bij.

Gijs werd zó bang! Hij vluchtte gauw weg. Maar trommel nam hij mee. De schuur door. De deur

Weg!...

De poes en de geit keken hem na.

Maar Hanneke zag hem niet.

Hanneke kwam thuis. Ze zei: „Dag poes, dag Och, och, wat ben ik moe! Wat ben ik blij, ik weer thuis ben!” Maar de poes en de geit

deden zo vreemd!... Ze zeiden niets. En ze wilden niet bij Hanneke komen. Hanneke begreep het niet.

„Rare poes!... Malle geit!... Wat scheelt jullie toch?”...

Hanneke kwam in haar kamertje.

De kast stond open. Het naaimandje lag om. De deken hing van het bed. En de tafella was uit de tafel gevallen. Hanneke schrok er van. Zij ruimde alles gauw weer op. Zij zei: „Och, och, hoe komt dat toch?”... Neen, zij begreep er niets van.

Maar toen het avond was... toen wou Hanneke in haar bijbel gaan lezen. Zij wou de grote trommel pakken. Maar... de trommel was er niet!...

O, wat schrok Hanneke toen. Nu begreep zij het. Er was een dief geweest in haar hutje. Die had alles nagezocht. Die had zo'n rommel gemaakt. Die dief had haar mooie, grote bijbel gestolen!

„Och, och,” zei Hanneke, „wie heeft dat toch gedaan?”...

„Miauw,” zei de poes.

„Bè!” zei de geit.

Maar Hanneke verstond dat niet.

Hanneke was zo verdrietig! Zij schreide! Nu kon ze niet meer de mooie platen kijken. En niet meer de mooie verhalen lezen. Nu was Hanneke haar schat kwijt. Nu was zij arm.

Ja?...

Hanneke vouwde haar oude trillende handen. Zij zei: „Och, lieve God, het is zo erg. Nu kan ik niet meer lezen van U en van de hemel... Wat moet ik nu toch?... Och, lieve Heer, het is zo erg...”

En toen... in eens, werd Hanneke toch weer blij. Zij was niet arm. Zij was toch nog rijk!

Want... haar bijbel was wel weg. Maar God was niet weg! Haar schat was er toch nog.

Haar schat was in haar hart.

(Vervolg op blz. 109.)

Ochtend Gymnastiek

ort zelf naar haar toe te komen en 't poppen-
mee naar de radiostad Hilversum te nemen.

eer Bodegraven heeft de eerste keer voor
radio verteld, dat de schenkster van het poppen-
Bep heet. Een week later vergiste hij zich en
de haar „Nel". Direct belden toen verschillen-
nzen hem op, om te zeggen, dat hij zich vergist
„Zij heet Bep mijnheer Bodegraven," vertelden
door de telefoon!

nu zijn jullie natuurlijk erg nieuwsgierig naar
poppenhuis. Geloof gerust; het is de moeite
d. Deze mooie woning heeft drie verdiepingen;
en een woonkamer met een compleet ameub-
ent, een echt serviesje, lampen, schilderijtjes en
wat in zo'n vertrek hoort. Daarboven is dan
slaapkamer, die er ook schitterend uitziet met
mooie meubels, het wasstel en het nachtkastje,
in je vindt wat in ieder nachtkastje te vinden
En de bovenste verdieping is een daktuin. Geen
der, dat Bep veel vriendinnetjes op bezoek
om het poppenhuis te bekijken. Je ziet wel,
heeft in al haar ongeluk heel wat geofferd,
mee zij een prachtig voorbeeld is voor hen die
van lijf en leden zijn. Zij zit echt te glunderen,
t haar plannetje zoveel succes heeft. En een
deugd is, dat zij er niet trots op werd, want ze
eerst helemaal niet, dat er over geschreven
is. Maar wij vonden, dat dit best in de krant
t, want door haar poppenhuis is een bedrag van
dan negentien duizend gulden binnengekomen
de kankerbestrijding. En daarvoor heeft Bep
een heer uit Rotterdam een televisietoestel ge-
en. Het poppenhuis werd geloot door Marijke
d. Bosch te Wassenaar.

olg van pag. 107 „Arm... en toch rijk".

Gijs kwam ook thuis. Hij woonde ook alleen in
hutje. Midden in het bos. Hij zette de trommel
tafel. Hij deed de luiken voor de ramen en de
op slot. Toen maakte Gijs de trommel open.
handen trilden. Wat zou hij zien?... Zilver en
?... Heel veel geld?...

„Kraak," zei de trommel.

En wat zag Gijs?

Een boek.

Hij bromde boos. Een boek? Niets dan een
?... Dat was toch geen schat?... Hij bekeek het
aan alle kanten. Hij bladerde er in. Zat het
soms binnen in het boek?...

Gijs keek niet naar de platen. Hij las ook niet in
boek. Hij zocht naar geld... *geld!* En toen hij
niet vond, toen werd hij kwaad. Hij gooide de
weer in de trommel. Hij verstopte de trom-
in de schuur, onder een hoop stro. Daar zou
hem vinden.

Niemand wist, wat Gijs gedaan had.

Niemand?...

oen werd het winter. Het werd koud. En
zvonds was het al vroeg donker. De avonden
zo lang. Gijs zat alleen in zijn hut. Bij de
1. Hij verveelde zich. Gijs verveelde zich ver-
elijk. Meestal ging hij al vroeg naar bed

(Slot volgt.)

Oefeningen met benen en voeten.

We hebben nu al enkele malen gebruik gemaakt
van hulpgereedschappen bij onze dagelijkse oefen-
ingen. We willen nu weer eens een les geven
zonder deze hulpmiddelen. Ik hoop, dat je zonder
ramen te breken of gebruiksvoorwerpen te raken de
oefeningen tot nog toe hebt kunnen volvoeren, zo
niet dan ben ik bang, dat ik last krijg met je ouders
als ik weer zulke gevaarlijke dingen in je
handen geef. Ik wil de nadruk eens leggen op
je voet- en beenspieren. 't Is noodzakelijk dat
deze zo sterk mogelijk zijn. Voer de volgende
oefeningen, dan ook een keer of tien na elkaar
uit. Oefen op blote voeten.

Oef. 1.

Afwisselend op tenen en hielen gaan staan
zonder te vallen. Bij 't gaan staan op de hielen
mag je de heupen iets naar voren buigen.

Oef. 2.

Huppen op de voorvoeten.

Eerst langzaam, later steeds hoger.
Denk erom dat je bij 't „landen" het
lichaamsgewicht opvangt in de voet-,
knie- en heupgewrichten! Doorverren
dus!

Oef. 3.

Maak een diepe kniebuiging, met
armen in de zij en kom langzaam in
vier tellen op tot stand. Dan zeer
snel inhurken om direct weer in vier
tellen te gaan staan.

Oef. 4.

Ga in een flinke spreidstand
staan en tracht je rechterknie
helemaal te buigen. Houd je
romp rechtop en je linkerbeen
gestrekt. Nu 't lichaamsgewicht
overbrengen op 't linkerbeen,
door de rechterknie te strekken
en daarna de linker te buigen.

Oef. 5.

Raap met je tenen een zakdoek
op die voor je op de grond ligt.
Deze oefening kan je alleen uit-
voeren op blote voeten!

DE SCHEEPSJONGEN

6.) Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw
DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

„Ga eens zitten Krijn!” beveelt hij kort.

De jongen neemt een kruk en gaat zitten.

„Luister eens, dan zal ik jou eens vertellen, hoe het komt, dat ik zee-rover geworden ben. Ik heb al jaren lang gevaren Krijn, van dat ik zo'n jongen was als jij bent, af. En ik voer op de grote vaart. Ik maakte tochten naar Guinea en deed flink mijn best. Elke reis hield ik een zak vol geld over, want ik was heel zuinig. Toen ik trouwde had ik al een hele bom geld bespaard. Wat moest ik daarmee beginnen? Ik wilde het niet in een oude kous stoppen, want geld moet geld verdienen, dat weet jij zeker al wel?”

„Als 't maar eerlijk werk is, waarom niet?” zegt Krijn.

„Zeker zeker. Nou en het was eerlijk werk. Ik belegde mijn geld in de „handel van avonture”. Jij weet zeker niet wat dat is?”

„Nee,” zegt Krijn, „nooit van gehoord!”

„Luister dan. 't Was nog in de jaren van het Bestand. De Hoogmogende Heren rustten schepen uit, om de vijand afbreuk te doen en te beroven. 't Ging voornamelijk tegen de kapers van St. Lucas en Kalis¹⁾ en ook wel tegen de Duinkerkers en de Ostendenaars. Niets op tegen, vind je wel Krijn?”

„Helemaal niet, dat was echt vaderlands werk,” valt Krijn bij.

„Juist, zo dacht ik er ook over. Daarom belegde ik met een gerust hart m'n spaarduiten in de „handel van avonture”. Maar wat gebeurde! De schepen, die, mede met mijn geld werden uitgerust, behaalden een rijke buit. Maar denk je nu, dat deze winst onder mij en de andere aandeelhouders werd verdeeld? Nou dan heb je het glad mis. De heren gaven de matrozen van de kaperschepen een flinke portie van de buit — nou goed daar blijf ik af, die kerels hadden er tenslotte voor gevochten, waar of niet?

Maar de rest staken de heren in hun eigen zak of ze stortten het in 's lands kas en ze lieten ons toekijken.

Dat beviel me heel slecht, zoals je wel begrijpen kunt. Daarvoor had ik tenslotte niet zo hard gewerkt, want, denk er om Krijn, al het geld, dat ik in de onderneming gestoken had, was eerlijk verdiend geld.

En toen rijpte er bij mij een plan.

Ik wilde mij op die schrokkerige heren wreken, om daardoor mijn schade weer te herstellen. Ik solliciteerde als kapitein bij de kaapvaart en gaf voor, dat het mijn bedoeling was op de Spanjaarden los te gaan. Maar mijn heimelijke bedoeling was, onze eigen Hollandse schepen te stelen en daardoor de Hoge Heren schade toe te brengen. Maar dit plan hield ik secuur achter mijn kiezen. Daar ik bekend stond als een flinke zeeman, kostte het mij niet veel moeite om tot kapitein bij de kaapvaart benoemd te worden.

Pieter Gerrits van Medemblik was kaper geweest van de Hoogmogende Heren Staten. De man verongelukte en van zijn weduwe kocht ik dit schip de Walta. De schuit is 100 last groot, heeft 17 kanonnen aan boord en telt een bemanning van 80 koppen. Het gerede geld, dat ik had stak ik er in, de rest kreeg ik op credit.

Als ik met iemand in gesprek kwam over mijn plan, om tegen de Duinkerkers en de Spanjaarden te gaan vechten, zei ik vaak, met m'n hoofd knikkend: „kom ik maar eens in zee” of „als ik maar eens in zee komen mag, ha, ha, ha,” en de mensen maakten daaruit op, dat het mijn voornemen was, straks de vijand de broek wakker op te binden. Maar mijn bedoeling was een geheel andere. Ik kreeg mijn commissie-brief van de Hoogmogende Heren Staten, net als iedere andere vrijbuiters en de zaak was dus ogenschijnlijk geheel in orde. Toen ik alles voor elkaar had, zeilde ik uit en het eerste schip, dat ik ontmoette was dat van jouw baas Wiekert.”

„Waarom hebt u dat schip niet buit gemaakt?” vraagt Krijn v wonderd.

„Och, 't was maar een onnoz haringbuis, daar was niet veel van halen en ik wilde meteen de Her eens een goede loer draaien. loof maar vrij, dat Wiekert op briefje van mij geen duit gekreg heeft.”

„Dat is gemeen!” bijt Krijn er „Wiekert heeft er u eerlijk een l haring voor gegeven, dan moest ook z'n geld hebben, hij had er te slotte voor gevist!”

„Tut, tut, bedaar een beetje vent ik heb je toch verteld, wat de oor zaak was!”

„Best mogelijk kapitein, m stelen is stelen en het doet er niet t op welke manier dat gebeurt!”

„Jij bent een brutale aap en zal jou je brutaliteit eens hardhan moeten afleren, denk ik. Ik heb alles eerlijk opgebiecht, tegen niem heb ik dat nog ooit gedaan, en je alles weet, wil je nu meedoen een flinke kaper worden? Je krij dan je geld.”

Compaen bukte zich naar ijzeren kist en wilde het deksel optillen.

„Houdt dat geld alstublieft, ka tein, ik wil er geen cent van h ben!”

„Ook niet nu je alles weet?”

„Ook nu niet, ik wil geen zeerov worden en ik blijf erbij, dat ik gauw mogelijk van boord wil ga De eerste kans, die er komt neem waar!”

„Ik zal er wel voor zorgen, je dit niet gelukt baasje, wees d maar zeker van. Ik zal mijn ma regelen goed nemen!”

„Kan ik nu gaan kapitein?”

„Ja, ga m'n middagmaal ger maken, over een half uur wil eten!”

„Goed kapitein!” Krijn verlaat de kajuit.

Hij voelt, dat hij zich goed h gehouden, dat hij onmogelijk and had kunnen spreken, dan hij ged heeft, maar toch is hij heim bang. Wat voor maatregelen Compaen nemen? vraagt hij zich Zeker zullen ze niet meevallen. M wat het ook is, doet er eigenlijk toe. Hij is van plan zich flink houden en niet toe te geven. rover wil hij niet worden. Hij v dat Compaen er hem heeft laten vliegen. Hij had moeten zeggen, hij een piraat was, dan zou stil op de Johanna Maria geble zijn. Maar ja, dat was nu ee niet gebeurd. Gedane zaken n geen keer. Hij zit nu op de W en het zal niet meevallen weer dit lelijke piratenschap af te ko

¹⁾ d.l. Calais.

Compaen heeft een strop.

Gedurende de eerste dagen be-
kt Krijn niets van de maaten,
die Compaen beloofd heeft
zullen nemen. Alles gaat z'n ge-
gang. Hij zorgt voor de maalen
van de zeerover, hij houdt
kajuit in orde, net als vóór dat
hij met de koopvaarder van
vert.

Als er weer een schip in zicht
t, wordt Krijn opgesloten en het
de herhaalt zich telkens. Krijn
rt in zijn benauwd-klein hokje
vechten van de zeerovers, het
eten en hakken, het kermen en
ken en het is hem niet om uit te
den. Hij stapt in z'n kooi en
stopt hij z'n hoofd onder het
sen, om van dat vreselijke lawaai
r niets te horen.

Ze waren, nadat het eerste schip
omen was, naar St. Clara ge-
en en hadden daar het schip op-
d en de buit aan land gebracht.
ging het met al de schepen, die
paen in het Kanaal of rondom
eland wist buit te maken. De
ozen gingen bij zo'n gelegenheid
jd de stad in, mochten daar pas-
eren en pret maken en dat deden
goed ook. Ze hadden immers geld
overvloed. Welnu, dan namen ze
ook een vrolijk leventje van. Ze
den en ze dronken en ze maak-
pret met de Ierse meisjes. Maar
r Krijn was zo iets niet wegge-
l. Nauwelijks hadden ze de haven
St. Clara bereikt of Krijn werd
z'n verblijf opgesloten. Hij kreeg
tijd zijn eten en drinken, maar aan
mocht hij niet, hij mocht niet
aan dek komen. Wat vond de
n dat vervelend. En in de lang-
voortkruipende uren had hij er
gmaal over gedacht of het toch
niet beter zou zijn als hij zijn
fd maar boog en toef aan de
van de zeerover. Als Compaen
in zo'n zwak oogenblik gevraagd
of hij toch maar niet liever
wilde worden, zou hij mis-
hebben toegegeven. Maar ge-
duurden zulke zwakke poosjes
lang. Zijn onverzettelijke wil
spoedig weer boven en hij
zich voor, liever dood te zijn,
piraat te worden.

waren ze juist uit St. Clara
varen, toen Compaen zelf hem
zijn gevangenis kwam verlossen.
moet je even spreken, Krijn
Kooten," zei hij kort, „volg mij!”
liep achter de zeerover aan
kajuit binnen en toen de deur
was, zei Compaen: „Wel
ben je al tot andere gedachten
en?”
„ee kapitein!”
„aarom niet, kerel?”

„Omdat ik een Hollandse jongen
ben kapitein, ik wil varen en werken
maar nooit roven en zeker geen
Hollandse schepen buitmaken.”

„Lelijke stijfkop, wil je dan heb-
ben, dat ik je laat ophangen?”

„Niet graag kapitein, maar...”

„Nu vooruit maar...”

„Maar toch nog liever ophangen,
dan piraat worden, kapitein!”

„Zo denk jij er zo over. Nou ik
zal dan nog even wachten met op-
hangen. Zo iets kan je tenslotte ook
maar eens doen. Ik zal een andere
maatregel nemen, die je niet best
smaken zal, dat verzeke ik je!”

Onwillekeurig rilde Krijn.

Wat zou Compaen nu van plan
zijn? Zou hij hem laten pijnigen of
kielhalen.

„Maar ik houd toch vol!” hamerde
het in Krijn's hoofd, wat hij ook ver-
zinnen mag.”

Doch het viel mee.

„Van nu af aan,” zo begon Com-
paen, mag niemand van mijn mannen
meer een woord tegen je spreken,
begrepen?”

„Ja kapitein!” zei de jongen en
hij dacht: „als het niet erger is valt
het mij geducht mee.” Maar het viel
niet geducht mee; het viel Krijn ge-
ducht tegen.

Wat was dat verschrikkelijk.

Niemand van de matrozen zei een
woord meer tegen hem. Als hij iets
vroeg werd hem zwijgend gegeven
wat hij vroeg; maar gesproken werd
er niet. Alleen Compaen zei nu en
dan iets, maar alleen een kort bevel
meer niet.

Krijn had nooit kunnen denken, dat
dit zo verschrikkelijk zou zijn. Hij
hoorde de matrozen tegen elkaar pra-
ten, ze lachten met elkaar, maar tegen
hem lieten ze nooit een woord los.
Dat was op de duur niet uit te hou-
den en de jongen dacht dan ook,

dat hij er razend van zou worden.
En behalve dit werd hij geregeld nog
opgesloten als er een schip genomen
werd.

Op een dag naderden ze weer de
haven van St. Clara. Compaen had
daar voor meer dan zestien duizend
gulden aan goederen opgeslagen lig-
gen in allerlei pakhuizen. Die goe-
deren lagen daar best en Compaen
ging daarvoor weer naar St Clara.
Hij had dringend behoefte aan le-
vensmiddelen en die wilde hij in de
stad kopen.

Krijn stond op het dek naar de stad
te kijken. Jammer toch, dat hij niet
eens even aan wal mocht. Wat zou
het fijn zijn om eens door de straten
te wandelen, eens weer vaste grond
onder de voeten te hebben. De zon
scheen zo heerlijk en er woei een
frisse zeewind. Maar ja hij zou z'n
hok wel weer in moeten. Och heden,
daar hoorde hij Compaen al naderen.
Dit zou dan weer het oude liedje
zijn: je hok in en de grendel voor de
deur.

Ja hoor, 't was net zo! Compaen
kwam al op hem af en juist wilde
de zeerover hem in de kraag vatten,
toen zijn aandacht getrokken werd
door een paar Engelse schepen van
de Koninklijke marine, die snel op
de Walta afvoeren.

„Wat heeft dat te betekenen?”
mompelde Compaen.

„Hé daar, Jaap Krelisz. neem de
scheepsroeper en vraag eens, wat die
lui willen.”

Het antwoord kwam gauw genoeg.
Ze moesten de kapitein spreken.

Compaen begaf zich van de cam-
pagne naar beneden.

Maar wat Compaen toen te horen
kreeg, smaakte hem allesbehalve
lekker.

(Wordt vervolgd)

NEL HOUWINK-VAN NIE

HET RIN-GE-TJE

II (Slot)

Wil-lem wenk-te met zijn kop en on-mid-del-lijk pak-te de eer-ste troep mie-ren die was komen aan-lo-pen met ver-een-de krach-ten de kra-len beet en sjo-ren den het rin-ge-tje wat op zij, zo-dat het on-der-ste rech-ter-blad van Piet Paar-de-bloem om-hoog veer-de. Piet slaak-te een zucht van ver-lich-ting.

„Laat eens zien,” zei hij. De mie-ren ga-ven nog een ruk-je en nu zag Piet dan ein-de-lijk het won-der-ding, dat hij tot nu toe en-kel had ge-voeld.

„Heel mooi,” zei hij, „maar geen beest!”

„Wat?” vroeg Willem Worm. Hij stak zijn kop op en zag Piet met een nij-di-ge blik aan. „geen worm!!! Zal ik je eens wat ver-tel-len? Het is een worm van een ho-ger soort dan jul-lie je in je on-no-zel-heid kunt voor-stel-len!”

„Een worm,” riep een bru-ta-le mug en be-gon te scha-ter-la-chen, maar Wil-lem Worm ging ern-stig verder: „Welk an-der dier drukt zich op de-ze ma-nier te-gen de grond en welk dier is in staat in een cir-kel te gaan lig-gen zo-als dit beest op het o-gen-blik doet?” Wim zag de kring vra-gend rond. Hij ver-hief zijn stem. „Mij-ne He-ren,” zei hij en hij keek heel boos, voor-zo-ver dat ging, want een worm kijkt al-tijd nog-al suf. „Mij-ne He-ren,” her-haal-de hij, „ik ben er van o-ver-tuigd, dat dit nieu-we dier van ons geslacht is en u weet dat ons ge-slacht heel heel oud en de-ge-lijk is en daar-om zou ik dit nieu-we dier mee naar on-ze on-der-aard-se ver-trek-ken wil-len ne-men om hem daar te la-ten ont-wa-ken, want het komt me voor, dat de-ze voor-va-der nog in zijn win-ter-slaap is.”

Op de-ze lan-ge re-de-voe-ring wis-ten de die-ren niets te ant-woor-den. Er ont-stond al-leen wat ge-drang in de kring van om-stan-ders, want de slak-ken wa-ren aan-ge-ko-men en de-ze dron-gen naar vo-ren om, voor-dat Wil-lem aan zijn voor-ne-men ge-volg gaf eerst het won-der-lijk mooi-e beest nog te zien.

Voor-zich-tig en steu-nend van de pijn in z'n ge-le-din-gen van-we-ge zijn rheu-ma-tiek schoof Wil-lem nog eens rond zijn schit-te-ren-de voor-va-der om te zien waar zijn kop was.

„Leg hem eens lang uit,” be-val hij de mie-ren.

De mie-ren wa-ren be-drij-vig in de weer om aan dit ge-bod te vol-doen.

„Waar is zijn kop!!” vroeg de werk-meester, die de lei-ding had o-ver de-ze ploeg werk-mie-ren.

„Heeft hij niet!” riep Piet Paar-de-bloem.

Wil-lem Worm liet zijn kop han-gen.

„Het is een moei-lijk ge-val,” fluis-ter-de hij. „Ik kan geen kop ont-dek-ken.” Hij kroop een eind-je weg. „Een moei-lijk ge-val... hij kan dus niet uit-ge-legd wor-den... en dan kan hij niet door on-ze nau-we gan-gen.”

„Wat nu?” vroeg de bru-ta-le mug, die daar juist zo hard had ge-la-chen. „La-ten we Frits Veld-muis eens vra-gen, die leeft zo-wel bo-ven als on-der de grond en zal ze-ker da-de-lijk zien of dit beest on-der de aar-de hoort of niet!”

Wil-lem Worm schoof nog eens be-hoed-zaam rond de ring, be-voel-de ie-de-re kraal, of hij er een mond, o-ren, o-gen of soms een neus aan ont-dek-ken kon. Hij was al twee-maal rond-ge-kro-pen en had ie-de-re kraal al twee-maal be-voeld, want hij was ver-ge-ten met wel-ke kraal hij be-gon-nen was en ze le-ken al-le-maal als twee drup-pels wa-ter op el-kaar.

De die-ren ston-den er om-heen en za-gen toe. Al-leen de bij-de-hand-te mug was gauw naar Frits Veld-muis ge-vlo-gen en had hem het moei-lij-ke ge-val voor-ge-legd.

Juist toen Wil-lem voor de der-de maal aan zijn ron-de wil-de be-gin-nen, kwam er be-we-ging in de kring van toe-schou-wers en Frits Veld-muis stond, nog licht hij-gend van het har-de lo-pen, aan de voet van Piet Paar-de-bloem.

„Laat eens zien,” piep-te hij en zijn glin-ste-ren-de oog-jes zoch-ten de kring rond. Toen hij het rin-ge-tje zag, be-gon hij on-be-daar-lijk te la-chen.

„Nou,” brom-de Wil-lem Worm be-le-digd, „doe niet zo dom. La-chen is al-tijd dom als je niets be-ters weet te doen.”

„Maar,” piep-te Frits, ter-wijl hij z'n buik-je vast-hield, dat schok-te van het in-ge-hou-den la-chen. „Dit zijn kra-len!”

„Kra-len, kra-len, kun je nu wel zeg-gen, maar wie weet wat kra-len zijn?” Wil-lem Worm zag Frits be-straf-fend aan, maar schoof on-ge-merkt naar de o-pe-ning van het nau-we gan-ge-tje, dat hij ge-gra-ven had om hier bo-ven te ko-men.

Frits zag de kring rond. Al-le die-ren za-gen hem vol ver-wach-ting aan. Hij streek zijn snor-ha-ren eens op, knik-te hen ge-rust-stel-lend toe.

„Kra-len,” be-gon hij, „kra-len zijn door de men-sen ge-maakt. Ze heb-ben geen o-ren, o-gen, neus of mond, want het is speel-goed voor klei-ne meis-jes. Ook ziet men hen wel om de hal-zen van vrou-wen, die dan den-ken er mooi uit te zien. Het is wat de men-sen noe-men: sie-raad! Nut-tig zijn ze in geen en-kel

op-zicht. Men kan ze niet e-ten, er iets in op-ber-gen of zo. Het e-ni-ge waar-voor wij ze zou-den kun-nen ge-brui-ken is voor..." Toen zei hij plot-se-ling niets meer en liep op het rin-ge-tje toe, be-voel-de de kra-len. Zijn klei-ne oog-jes schit-ter-den. „Mooi, mooi," mom-pel-de hij. „Prach-tig!" Dan stak hij zijn voor-poot-jes uit, buk-te zijn kop-je en wip-te het kra-len rin-ge-tje op z'n hoofd. Toen hij zich op-richt-te, ble-ven de kra-len als een krans-je op zijn oor-tjes rus-ten. Zo-als hij daar par-man-tig op zijn ach-ter-poot-jes zat met z'n spits snui-tje in de lucht en de goud en ro-de kra-len als een kroon op z'n klein sche-del-tje, was hij met zijn mooi grijs flu-we-len pak-je net een klei-ne ko-ning.

Wil-lem Worm trok zijn kop-je, die en-kel nog bo-ven de grond uit stak, gauw naar bin-nen. Hij be-greep, dat de die-ren niet meer naar hem zou-den luis-te-ren; want hij zag, hoe al-le mie-ren, tor-ren, slak-ken en ook de vlie-gen, mug-gen en in-sec-ten vol be-won-de-ring naar Frits ke-ken en op het punt ston-den hoe-ra te roe-pen.

Toen hij dan ook zijn o-gen dicht-deed en zich in het don-ker te-rug-trok, hoor-de hij hoe al-le die-ren plot-se-ling in be-we-ging kwa-men en met een luid hoe-ra Frits tot hun ko-ning uit-rie-pen.

Piet Paar-de-bloem maak-te nog e-ven een be-nauwd o-gen-blik-je door, toen al-le die-ren om Frits Veld-muis heen spron-gen en Piet moi-te had om te blij-ven staan. Er was een ge-roep en ge-lach, en Frits be-loof-de hen een groot feest ter e-re van zijn nieu-we ko-ning-schap.

Fie-tje Vlin-der kwam niets ver-moe-dend aan-flad-de-ren. Ze was e-ven in een na-bu-

ri-ge tuin ge-weest en zag ver-won-derd op.

„Wat is hier te doen?" vroeg ze ter-wijl ze op Piet Paar-de-bloem neer-streek. Die ver-tel-de haar wat er al-le-maal ge-beurd was en toen ze hoor-de van het feest, dat er vóór het on-der-gaan van de zon zou plaats grij-pen, ging ze met-een op pad, want ze moest nog van al-les in or-de ma-ken, want feest-vie-ren daar hield ze van.

Hersens Gymnastiek

ANTWOORDEN:

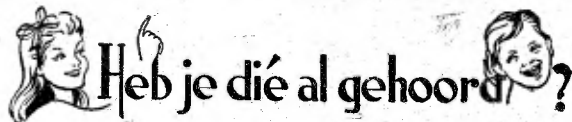
31. Een Oostenrijks componist (1770-1827)
32. Dit witte harde metaal wordt gebruikt voor de bouw van vlieg-machines
33. Urk en Schokland
34. Algemene Nederlandse Wielrijders Bond en Koninklijke Luchtvaart Maatschappij
35. Jan Steen (1626-1679)
36. Deventer en Hilversum
37. Tegenslag
38. Schar
39. Willem de Rijke van Nassau
40. Net zoveel als er bijten willen

NIEUWE VRAGEN - WIE WEEET HET?

41. Wie schreef de Robinson Crusoe?
42. Wie heeft het stoomschip uitgevonden?
43. Hoeveel is $7 \times 11 \times 13$?
44. Hoe heette de grootvader van koning Reha-beam?
45. Welk gebergte ligt tussen de Zwarte en de Kaspische Zee?
46. Noem een bekende gouverneur van Nieuw-Nederland?
47. Hoe heette de 4e vrouw van Willem van Oranje?
48. Wat is een luit?
49. Hoe heet de hoofdstad van Finland?
50. Wie was Melanchton?

A. WILDEMAN

De antwoorden op deze vragen worden in het volgende nummer afgedrukt. Men behoeft de antwoorden dus niet op te sturen.

De reden

Meester: „Weet je nog, Jan, waarom we in 1648 te Münster vrede sloten?"

Jan: „Ja, meneer. De oorlog had al tachtig jaar geduurd, toen waren de mensen te oud geworden om nog te kunnen vechten!"

Niet sterk genoeg

Dokter: Jongen, ze hebben je lelijk te pakken gehad. Dat heb je nu van je vechtpartijen. Ik zal je een glazen oog moeten inzetten.

Vechtersbaas: Zet er maar liever een ijzeren in, dokter, zo'n glazen oog gooien ze toch weer kapot.

Eens op een avond dacht Gijs aan de bijbel.

Hij verveelde zich zo. Toen dacht hij: „Ik zal die bijbel eens gaan bekijken"... Hij deed de luiken dicht. En de deur op slot. Toen legde hij de bijbel op tafel. Hij bladerde een poosje. Nee, geld zat er niet in. Wel mooie platen.

Gijs kende de bijbel wel. Heel lang geleden had zijn moeder hem verteld uit de bijbel. Toen was Gijs nog een kleine jongen. Gijs vond die verhalen toen wel mooi. Maar later, toen hij groot werd, toen had Gijs de bijbel vergeten.

Hij had God ook vergeten.

Hij had zelfs zijn moeder vergeten.

Gijs was een slechte man geworden. Een dief en een stroper. Een verdrietige, een ongelukkige man.

Nu las Gijs weer in de bijbel. Maar opeens schrok hij. Daar stond wat in die bijbel. Iets naars. Daar stond: „Je mag niet stelen! Dat mag niet van God!" Gijs werd bang. Hij stopte de bijbel weer gauw onder het stro.

Maar een paar dagen later haalde Gijs de bijbel toch weer te voorschijn.

Hij bekeek de platen. Hij las ook hier en daar een verhaal. Toen dacht Gijs aan vroeger, toen hij nog een kleine jongen was. Hij dacht ook aan zijn moeder. Gijs werd bedroefd, omdat hij zijn moeder vergeten had.

En opeens schrok hij weer.

Hij las: „Als je wat gestolen hebt, dan moet je het weer terug brengen. Dat moet van God!"... „O e, dat hoeft niet," zei Gijs. „Dat doe ik niet"... Hij deed de bijbel dicht. Hij verstopte hem gauw 'ep, diep onder het stro.

Zó, wèg er mee!...

Toen haalde Gijs de bijbel niet meer. Hij wou vergeten.

Maar dat kón niet. Die bijbel liet hem geen rust. Als hij in de schuur kwam, dan dacht hij er aan. an was het, alsof de bijbel tegen hem praatte: Gijs, je mag niet stelen!... Gijs, je mag niet zo cht wezen!... Gijs wilde niet luisteren. Hij liep eg. Hij ging door het veld dwalen. Hij ging konijn- vangen. Hij deed heel ruw en onverschillig.

Maar dat stemmetje van de bijbel liet hem geen t. Het werd hoe langer, hoe luider. In het veld rde Gijs het nog. En 's nachts op zijn bed ook. kon hij er niet van slapen.

„Gijs, je mag God niet vergeten!"...

„Gijs, je moet naar mij luisteren!... Je moet weer ken voor de kost. Je moet een eerlijk en goed worden!... En je moet God om vergeving gen!"...

„Gijs... Gijs... Gijs!"...

Zo ging het dagen en weken lang.

Gijs kreeg het zo benauwd. Hij werd er mager. Hij durfde niet meer in de schuur. Maar hij de ook niet naar het veld. En ook bijna niet in

Overal was die stem, die hem riep. *Overal!*... Nergens was hij veilig.

„Gijs!... Gijs!... Gijs!..."

Toen, midden in de nacht is Gijs opgestaan. Hij heeft de lamp opgestoken. Hij heeft de bijbel gehaald. En toen is Gijs wéér gaan lezen. Toen las hij: „Al heb je ook veel kwaad gedaan... Ik heb je tòch nog lief... Ik wil je het kwaad vergeven... Ik wil je tòch nog in de schone hemel brengen. Ieder, die Mij lief heeft, die breng Ik in de hemel..."

Toen begreep Gijs, dat die stem van de bijbel was... de stem van God.

Gijs begon te huilen. Die grote Gijs, die huilde, omdat hij zoveel kwaad had gedaan. Hij vouwde zijn grote handen. Hij vroeg, of God hem alles vergeven wou. Toen werd hij rustig. Toen werd hij al een heel klein beetje gelukkig van binnen.

En de volgende morgen... toen is Gijs op stap gegaan. Met een grote trommel in de hand. Met zware voeten. Met een bang hart. Maar hij ging tòch.

Waarheen?...

Vraag je dat nog?...

Hanneke zat bij de tafel. De poes zat op haar schoot. En de geit stak zijn kop over het hok.

„Goedendag!" zei Gijs.

„Dag Gijs," zei Hanneke.

„Mauw-wauw," bromde de poes.

„Bè-wè!" schreeuwde de geit.

Dat betekende: „Dat is hij, Hanneke!... Pas op, hoor! Dat is de dief!"...

Maar Hanneke verstond het niet.

Gijs was heel erg bang. Maar hij zei het toch.

Hij zei: „Hanneke, ik kom jouw bijbel terug brengen. Die heb ik gestolen. Maar hier is hij weer terug"...

Hij vertelde alles.

En hij dacht: „Nu zal Hanneke wel heel boos worden. Nu zal ze het wel aan de veldwachter vertellen"...

Maar o, die Hanneke... dat was toch zo'n goeie Hanneke!

Zij werd niet eens een beetje boos. Zij zei: „O Gijs, wat ben ik blij! Om de bijbel, maar ook om jou. Ja, vooral om jou, Gijs!... Wil je een kopje koffie?"

„Graag, Hanneke,” zei Gijs.

Ze zaten nog een poosje te praten. Ze waren beiden blij.

Gijs zei: „Ik wil anders worden. Ik wil God ook liefhebben, net als jij, Hanneke.”

„Heb je nu zelf wel een bijbel?” vroeg Hanneke.

„Nee,” zei Gijs.

„Houd deze bijbel dan maar,” zei Hanneke.

Maar dat wilde Gijs niet. Hij wou wél gráág een bijbel hebben. Maar die bijbel van Hanneke *niet!* Waarom niet?...

Toen Gijs weg was, zat Hanneke lang te denken.

„Och, och,” zei Hanneke, „ik weet wat!... Ja, ik weet wat!”...

En toen ging zij op stap. De hei over, het smalle paadje langs, naar het dorp.

Naast de kerk stond de school. Naast de school stond een huis. In dat huis woonde de meester.

Die meester zou Hanneke wel begrijpen.

Hanneke zei: „Meester, er is een man, die wil graag een bijbel hebben. Maar hij heeft geen geld. Hoe moet dat?”...

De meester wist wel raad. Hij schreef een brief.

Naar Amsterdam. Naar... het *Bijbelhuis*. Dat is groot huis, daar komen de bijbels vandaan. kwam ook een bijbel voor Gijs vandaan. Een bij met platen. Net zo'n mooie, grote, als van Hanneke. Gijs was gelukkig.

Nu werkte Gijs iedere dag op het land.

Hij stal niet meer. Hij deed zijn best, een eerli man te worden.

Hij verdiende niet veel. Hij kon geen auto kopen. En geen lekker eten. Hij at brood met boter, aardappels met spek.

Gijs was arm.

Maar Gijs was tóch rijk!

Arm... en tóch rijk!

Wie begrijpt dat wel?...

J. P. DE KLERK

Fretje kreeg de griep!

Een vreemde geschiedenis eigenlijk, met dat aardige fretje. Vanmorgen was hij nog zo gezond als wat, dartelde z'n hok door, schoot pijlsnel langs het traliewerk omlaag, toen z'n eten werd gebracht. Nu ligt hij, koud en rillerig, diep weggekropen onder het warme hooi, zonder enige belangstelling voor zijn omgeving.

Wat is er met hem *gebeurd*?

Heeft hij op de tocht gezeten, of was de maaltijd te zwaar?

Nee, het fretje heeft de *griep* gekregen, echte *mènsengriep*.

't Klinkt misschien vreemd, doch fretje woont hier speciaal als „*proefkonijn*”!

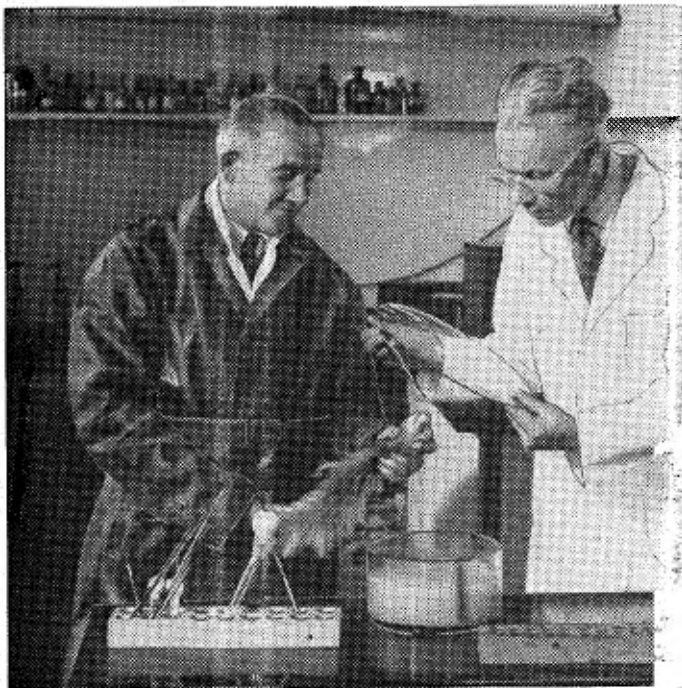
Een man met een witte jas heeft 'em uit z'n hok gehaald, en een andere man liet enkele druppeltjes water in z'n keelgat lopen. Toen mocht hij terug. Verder gebeurde er niets — tenminste, fretje *merkte* eerst niets. Hij heeft bacillen geslikt van een soort griep, die in Italië voorkomt, en de dokters van het laboratorium willen precies weten, hoe deze griep moest worden *bestreden*.

Zodra het onderzoek gereed zal zijn gekomen, gaat er een telegram naar de stad in Italië, die de bacillen heeft gestuurd. Zo mogelijk wordt dan meteen reeds een doos capsules met cerum (tegengif voor inspuiting) afgezonden, per luchtpost.

Is alle griep niet hetzelfde?

Nee, zoals ook in in de afgelopen winter is gebleken, kan griep in het éne land van een héél ander soort zijn dan in het andere.

De griep in Denemarken, bijvoorbeeld, was in 197 veel goedaardiger dan in Yoegoslavië. Welnu, daar om heeft de Wereld-Gezondheids-Organisatie, die is opgericht door het Bureau der Verenigde Naties, enige jaren geleden in Londen, een groot centraal laboratorium gebouwd, waar men klaar staat om raad te geven en cerums te bereiden voor elk (kwaadaardig) ziektegeval, dat ergens in de wereld voorkomt. Daarom kreeg het fretje nu de griep.

DE SCHEEPSJONGEN

7.) *Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw*
DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

De koning van Engeland liet hem bekend maken, dat hij niet meer met zijn schepen in Ierse havens mocht komen.

„Maar ik heb de toestemming van de gouverneur van Ierland!” brulde Compaen.

„Heel goed mogelijk, maar u weet best dat de koning meer te vertellen heeft, dan de gouverneur!”

„En de goederen dan, die ik in St. Clara heb opgeslagen, en mijn schepen die daar opgelegd zijn?” informeerde hij.

„Verbeurd verklaard!” klonk het kalm.

„Wel bij de pruik van mijn grootvader, zoets is me nog nooit overkomen!”

„Dan is het nu voor het eerst,” zei de laconieke Engelsman, groette en verdween.

Compaen was woedend en in zijn woede vergat hij, dat hij tegen Krijn niet wilde spreken. De jongen stond nog steeds achter hem, gereed om in zijn hok gestopt te worden.

„Daar stelen me die smerige Engelsen zo maar zestien duizend gulden van me, 't is me toch een groot schandaal!”

„Och man,” dacht Krijn, „waarover wind jij je nu zo op. Je krijgt loon naar werken, want jij doet immers niet anders dan stelen?”

Hij had z'n moeder vaak horen zeggen: zo 't kwam, zo 't voer, zo gewonnen zo geronnen. Maar Claes Compaen, zo hij dit spreekwoord al kende, stoorde er zich niet aan. Hij mocht wel stelen, maar als een ander het eveneens deed, werd hij woedend en sprak hij van smerige dieven.

Maar Claes Compaen was er de man niet naar, om zo iets maar goedschiks te aanvaarden. Zo vlug mogelijk voer hij naar een andere Ierse haven, waar ook veel goederen van hem lagen opgeslagen. Doch daar was het van 't zelfde laken een pak.

Na zo een paar malen z'n neus te hebben gestoten besloot Claes een 'st te gebruiken. Hij kwam bij een laats in de buurt van Dublin en daar

zond hij een paar van zijn mannen met een sloep naar de wal, om de admiraal van Ierland uit te nodigen aan boord van de Walta een bezoek te komen brengen.

De Admiraal was verhinderd, maar zond in zijn plaats zijn zoon. Blijkbaar wist de goede man van het bevel des konings nog niets af. De jongeman bekeek het schip, at en dronk met Compaen in zijn kajuit waarbij Krijn de tafel mocht bedienen, doch toen hij eindelijk aanstalten maakte, om weer te vertrekken, vertelde Compaen hem, dat dit niet door zou gaan.

De Admiraalszoon keek verwonderd op. Wat was dat nu voor grappenmakerij?

„Ja, kijk eens hier vriend,” verklaarde Compaen door middel van een zijner matrozen, een Ier, die François heette en als tolk diende, „dat zit zo in elkaar. Ze houden in Ierland mijn goederen vast en ze willen me geen levensmiddelen leveren. Zodra ze mijn goederen vrij geven en mij mondvoorraad leveren laat ik jou vrij!”

„Wat een gemene kerel ben jij toch, Compaen,” dacht Krijn. Maar hij paste er wel voor dit hardop te zeggen.

„Hoe moet dat dan?” informeerde de jongeman.

„Kijk, ik zal François naar de wal sturen. Als je vader er voor zorgt, dat ik m'n goederen terug krijg, die een waarde van dertigduizend gulden hebben en hij levert met victualie¹⁾, welnu, dan is de zaak gezond en laat ik je onmiddellijk vrij.”

François roeide met een sloep naar de wal, om die boodschap te gaan doen. Maar al spoedig keerde hij onverrichterzake terug. Hij had de onderkoning opgezocht, maar deze wilde zich niet met de zaak inlaten. Nog driemaal werd François daarna naar de wal gestuurd met dezelfde boodschap. De laatste keer deed Compaen er de mededeling bij, dat

¹⁾ Mondvoorraad.

indien ze niet gauw zijn verzoek willigden, hij de zoon van de miraal aan het topje van de mast laten ophangen. Krijn rilde er en hij kon niet laten te vra „Maar dat zult u toch niet doen pitein?”

„Houd jij je neus er buiten, rek beet Compaen de jongen toe, hebt met mijn zaken niets te m Je verdient, dat ik je naast hem ophangen!”

Toen waagde Krijn het maar meer een goed woordje voor de j Ier in te leggen.

Met spanning werd het antwoord afgewacht, doch toen François delijk opdaagde, had hij niet een antwoord bij zich. De Engelse verwaardigden zich niet op dreigement ook maar één woord antwoorden.

„Weet jij dan ook of ik de h mag invaren François?” informeerde Compaen.

„Ik ben dat niet te weten ku komen kapitein, die kerels zijn gesloten als een pot,” verklaarde François.

„Gesloten of niet gesloten!” ra Compaen, „ik zal ze mores l dat Engelse gespuis!”

Hij keek daarbij zo woedend, Krijn bang begon te worden, dat zeerover werkelijk de jonge Ier de mast zou ophangen.

Maar dat viel geducht mee. Na een hele poos te hebben raasd en een paar maal bedreigd hebben de jongen te zullen oph scheen hij plotseling tot andere dachten te komen.

„Och” hoorde Krijn hem b men, „wat heb ik er ook aan of die onnozele jongen ophang. wreek me zodoende op een onsdige en het brengt me niet het voordeel. Die Engelsen zijn duivels, dat zij zich niet eens kommeren om hun eigen kind Ze zouden nog liever die jongen ophangen, dan mij m'n goederen ruggeven. Roep jij François Krijn!”

Krijn repte zich weg en k wledra met de Ier terug.

„Zeg François, roei jij je genoot maar weer naar de wal wil mijn handen niet bezoedelen het bloed van een onschuldige gen. Maar ik verzeker je, dat wraak zal nemen op alle Eng Schotten en Ieren, zowaar ik Compaen van Oost-Zaan ben!”

François volbracht de taak Krijn was heel blij, dat Co deze moord ten minste niet op geweten nam. Hij had al g kwade streken uitgehaald en wat er nog meer volgen!

Elke avond bad hij, voor hij

of de Here hem toch wilde en uit de macht van de zee- maar het scheen wel of de zijn gebed niet wilde verhooren.

De wraak van de zeerover.

Weten jullie dat nu wel zeker, ?"

was de onderkoning van Ierland Lord Stafford, die in zijn kas bij Dublin in zijn grote werksat. Aan de andere zijde van tafel zaten drie mannen, die de zo pas een groot geheim had-verteld. Voordat zij met hun al begonnen waren, hadden zij Stafford eerst een flinke som gevraagd, doch de onderkoning zo wijs geweest, die niet te geven.

als het gebleken was, dat hun al waarheid bevatte, zouden ze or betaald worden.

et is eerlijk waar, mylord," zei die de woordvoerder van het was. „Claes Compaen is zo end, omdat zijn goederen vast-uden worden, dat hij morgen- een aanval op uw kasteel wil

maar dat is niet te geloven. Ik altijd de beste vrienden met paen geweest. Menigmaal heb ik hier ontvangen en genoten van avonturen, die hij mij vertelde. Ik ook wel op zijn schip geweest ik verzeker je, dat hij mij als een heeft ontvangen. En dan zou hij van plan zijn mijn kasteel te over-? Ik geloof er niets van; nee, dat hebben jullie mis!"

maar Mylord," begon Patty „het komt door dat verbod. wil zijn goederen terughebben en middelen kopen. De man is d gewoonweg. Hij heeft toch gedreigd, de zoon van de Ad- te zullen ophangen?" zeker gedreigd, maar niet ge-

ze keer doet hij het wel, My- u zult het zien. U behoeft ons te geloven, maar neem toch uw maatregelen."

u goed, dat zal ik dan doen en het blijken, dat jullie gelijk dan krijgen jullie ieder vijf van mij.

volgende nacht was alles in het in de weer. De kanonnen geladen, de kanonniers ston- er met brandende lonten bij- de bezetting van het kasteel op de been en in de toren zaten chters op de uitkijk. uwelijks had de kasteelklok uur geslagen of de wachters toren hoorden een zacht geplas riemen. Er naderden enkele demande sloepen van Com-

paen. De zeerover zelf was aan boord van de voorste sloep. Het plan was goed in elkaar gezet. Daar niemand in het kasteel — zo meende Compaen — aan een overval dacht, zou het niet moeilijk vallen de waterpoort te forceren. Was dat eenmaal gelukt, dan zouden ze het kasteel binnentrekken en door middel van een meegebrachte voorraad buskruit de zaak in de lucht laten vliegen of in elk geval in brand steken.

Compaen tuurde door de duisternis naar het kasteel. Geen enkele lichtstip viel op te merken. Er heers- te daarbinnen dodelijke stilte en Claes maakte zich wijs, dat zelfs de wachters in slaap gevallen waren.

Dat zou nu straks een schrik zijn. Eigenlijk speet het hem nog wat voor Lord Stafford. Hij had met deze edelman altijd zo goed kunnen op- schieten en ze hadden altijd zulke goede zaken gedaan samen. Want de goederen en de schepen, die Com- paen gewoon was in Ierland te ver- kopen, leverden de onderkoning ook menig zoet winstje op.

Daarom speet het hem geweldig, dat hij Mylord nu dit moest aan- doen. Maar ja, dat was de schuld weer van die koning van Engeland, die met dat ellendige verbod geko- men was. Waar bemoeide die kerel zich mee. Compaen had altijd zorg- vuldig vermeden, Engelse schepen kwaad te doen. Juist, omdat hij hier

in Ierland zo prachtig zijn buit kwijt kon, had hij er angstvallig voor ge- waakt, geen enkel Engels schip aan te vallen.

Maar dat zou van vandaag af an- ders worden. Van nu af aan zou geen enkel Engels schip veilig zijn voor Claes Compaen.

„Zachter roeien!" mannen, fluis- terde Claes, „we komen dichter bij het kasteel en de riemslag zou ge- hoord kunnen worden. Daardoor zou onze hele onderneming mislukken, voorzichtig dus!"

De mannen deden hun best.

Onhoorbaar lieten ze hun riemen in het water glijden en geruisloos dreven de sloepen in de richting van het kasteel.

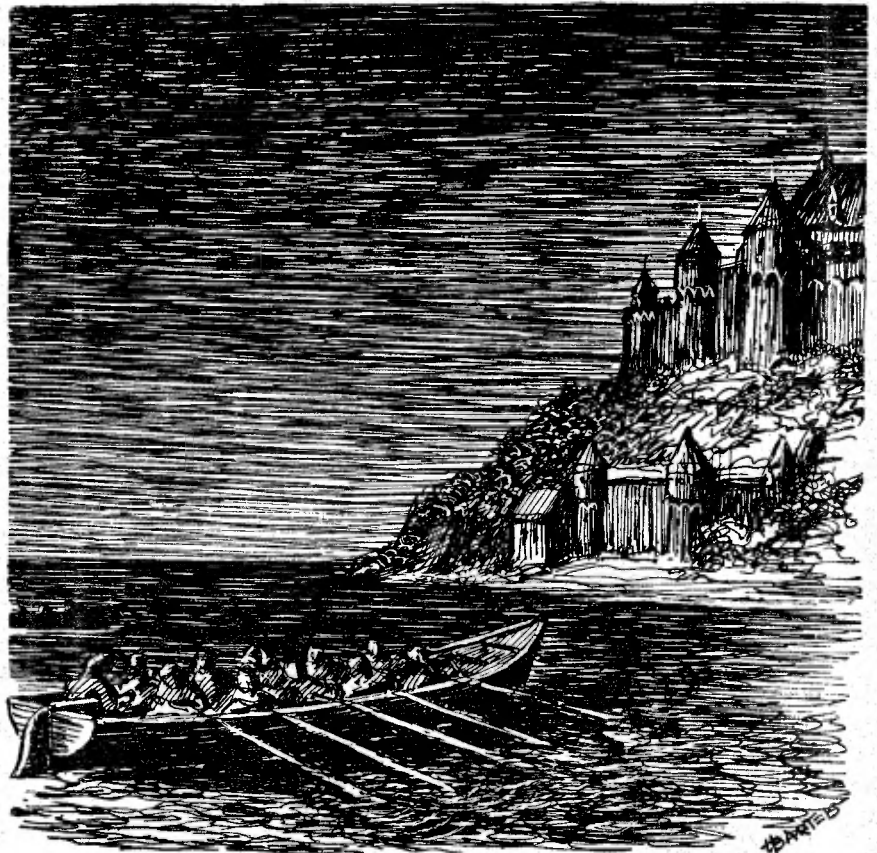
Nog een drie honderd meter, dan zouden ze er zijn. Maar grote voor- zichtigheid bleef geboden: de laatste loodjes wegen altijd het zwaarst.

Opeens boorde een vuurstraal door de duisternis en dadelijk daarop brandde een kanon los.

De kogel vloog gelukkig over de sloepen heen, zodat niemand getrof- fen was. Dadelijk daarop viel er een tweede schot en toen dat onmiddellijk werd gevolgd door een derde, begreep Compaen, dat het mis was, met de onderneming.

„Draaien mannen!" riep hij „en als de hazen er van door. De zaak is verraden, blijkaar weten ze er op het kasteel alles van!"

(Wordt vervolgd.)

Voor de kleuters

COBY BOS-GOEDHART

Die dom-me kik-ker-van-gers

„Ik weet wat,” zegt Kees.

„Zeg het dan!” zegt Trees.

„We gaan kik-kers van-gen — een he-le-boel kik-kers. Wie de mees-te kik-kers vangt, krijgt een prijs.”

„Een prijs! Ha, ha — een prijs!” Daar moet Trees zo om la-chen. „We heb-ben niet eens een prijs.”

„O, nee?”

„Nee,” zegt Trees.

„Wel!” zegt Kees.

En dan gaan die twee boe-ren-kin-der-tjes sa-men kib-be-len.

„Well!” zegt Kees weer.

„Niet!” zegt Trees.

„En we doen het toch,” zegt Kees.

„Goed,” zegt Trees.

„Ik weet een hou-ten em-mer-tje te staan,” zegt Kees. „Ik ga het ha-len.”

Ja — ja, daar komt Kees al met het em-mer-tje aan-dra-gen.

„Nu gaan we naar de sloot,” zegt Kees. „Kom Trees!”

Er is nie-mand, die de twee kin-der-tjes naar de sloot ziet lo-pen. Moe-der is naar de stad. Va-der is op het land. Jan, die op zijn broer-tje en zus-je moet pas-sen, is op zol-der. Kees en Trees kun-nen doen wat ze zelf wil-len. Ze zijn he-le-maal niet bang voor kik-kers. Kijk maar. Hup-la, daar springt al een kik-ker in het em-mer-tje. Vlug-vlug het dek-sel er op.

„De eer-ste heb ik ge-van-gen,” zegt Kees trots. O-o, wat doet die Trees haar best om ook een kik-ker te van-gen. Ze lig-gen al-le-bei op hun buik in het gras. Tel-kens schiet hun hand in het wa-ter. Nu heb-ben ze er al acht — nee ne-gen. Op het laatst we-ten ze he-le-maal niet meer hoe-veel kik-kers ze heb-ben. Maar dan op-eens heeft Trees geen zin meer om kik-kers te van-gen.

„Ik doe het niet meer,” zegt ze.

„Ik ook niet,” zegt Kees.

„Wat heb-ben we er veel hè?”

„Nou!”

„Wat gaan we er-mee doen?”, vraagt Trees aar Kees.

„Nou — uh — be-wa-ren.”

„Hè, nee, la-ten we ze weer in de sloot goo-i-en.”

„Nee, hoor, daar-voor heb-ben we ze niet ge-van-gen. Ik wil we-ten of ze in een em-mer ook blij-ven le-ven.”

Daar gaat het broer-tje en het zus-je. Kees loopt voor-op met het em-mer-tje aan zijn hand.

„Waar zet je het neer?” wil Trees-je we-ten.

„In een hoek-je van de keu-ken.”

Zie-zo daar staat het em-mer-tje.

Kees laat een kier-tje van het em-mer-tje o-pen.

En als ze juist niet meer we-ten, wat of ze zul-len doen, komt Moe-der thuis. Met-een zijn ze hun

kik-ker-van-ge-rij ver-ge-ten. Want kijk eens wat Moe-der uit haar tas haalt...?

„O,” zegt Kees.

„Wat fijn,” zegt Trees.

Ze zit-ten met-een aan ta-fel. En ze kleu-ren in hun mooi-e nieu-we kleur-boek met prach-ti-ge kleur-krijt-jes — ro-de — ge-le — blau-we. O, het gaat zo fijn. Het gaat heer-lijk! Ze zou-den de he-le a-vond wel wil-len door-gaan. Maar als de klok ze-ven uur wijst, is het ge-daan met de pret. „Mor-gen ga je maar ver-der,” zegt Moe-der. „Nu één — twee — drie — naar bed.”

Als Trees en Kees ie-der in hun ei-gen bed-je lig-gen, val-len met-een hun oog-jes dicht. Ze zijn ook zo moe en ze heb-ben zo'n slaap. Mor-gen gaan ze ver-der kleu-ren... mor-gen...!

Maar die a-vond ge-beurt er iets vreemds. Ze schrik-ken al-le-bei wak-ker. Wat een la-waai is er toch in huis! Kees wrijft zijn o-gen uit en Trees zit met-een recht-op in haar bed-je. O, maar dan schrik-ken die twee kin-der-tjes nog veel meer! Va-der komt vlug de slaap-ka-mer bin-nen-lo-pen.

„Heb-ben jul-lie al die kik-kers in huis ge-haald?” vraagt hij met een bo-ze stem. O-ver-al zijn er kik-kers. In de keu-ken — in de gang — in de ka-mer... Vlug ver-tel eens.”

Dan we-ten die Trees en Kees da-de-lijk weer wat er is ge-beurd. Kees hak-kelt: „Wij... wij... heb-ben kik-kers ge-van-gen, maar de dek-sel zit er op.”

„Het dek-sel? Welk dek-sel?” vraagt Va-der.

Dan moet Kees pre-cies ver-tel-len hoe al-les is ge-gaan en waar het em-mer-tje staat.

Als Moe-der en Jan ook nog ko-men, dan moet Kees weer gaan ver-tel-len.

„En ik wou ze weg-goo-i-en,” zegt Trees hui-lend.

Kees knikt. „Maar het dek-sel zat er op Va-der,” zegt hij weer.

„We zul-len zien.”

Dan gaan ze in op-tocht naar de keu-ken toe. Nu is Trees toch wel een beet-je bang ge-wor-den. Hu — op haar blo-te voe-ten!

„Je hoeft niet meer bang te zijn,” zegt Moe-der. We heb-ben ze al-le-maal ge-van-gen.”

Nu staan ze met hun vij-ven om het em-mer-tje heen.

„Hier zit-ten ze in,” zegt Kees.

„Laat maar eens zien,” zegt Va-der.

Kees tilt het dek-sel op.

„Ze zijn weg — ze zijn”...

„Na-tuur-lijk, dacht je dat die kik-kers in hun ge-van-ge-nis ble-ven?”

„Maar hoe ko-men ze er dan uit?” vraagt Kees.

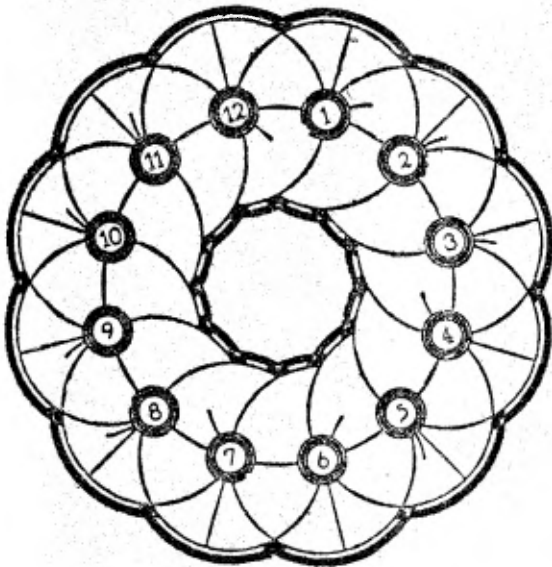
O, o — nu moet Va-der toch heus een beet-je la-chen.

„Jij hebt toch een kier-tje o-pen ge-la-ten? Door dat o-pe-nin-ge-tje zijn ze na-tuur-lijk al-le-maal ont-snapt. Jul-lie zijn twee dom-me kin-de-ren hoor! Kik-kers ho-ren niet in huis. Kik-kers horen in de sloot. Hoor maar eens hoe blij ze zijn. Ik heb ze al-le-maal in de sloot te-rug-ge-bracht.”

Va-der zet de keu-ken-deur een klein beet-je o-pen.

De kik-kers heb-ben ze-ker een groot kik-ker-feest. Ze kwa-ken en kwa-ken maar... oe-a-kwak-kwak... oe-a-kwak-kwak.

JULI-PRIJSVRAAG

DE CIRKEL-PUZZLE

In de kringetjes 1 — 12 moeten letters geplaatst worden, die de naam geven van een inwoner van één onzer grootste plaatsen van ons land.

5 — 9 — 10 — 11 — 12 is een soort vat.

10 — 11 — 4 — 5 — 6 is een lengtemaat.

7 — 8 — 9 is een stuw, een soort dijk.

2 — 1 is een naam voor moeder.

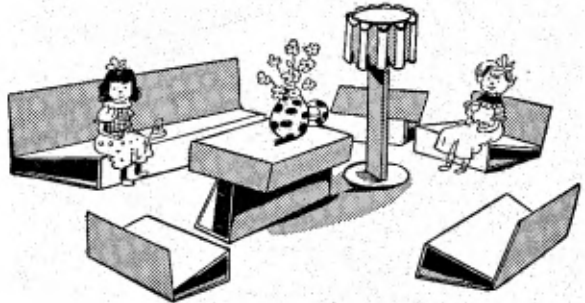
3 — 4 — 5 — 6 is een hemellichaam.

Dat was de opgave en nu doen jullie je best maar weer eens. Onder de goede oplossers worden 3 boe-ken verloot en 3 troostprijzjes.

Oplossingen moeten vóór 1 Augustus ingezonden worden aan de Administratie: Neerbosch' Uitgeverij, te Neerbosch.

Joke maakt een salon-ameublement

Weet je wat Joke alzo van lucifersdoosjes kan maken? Joke is reuze knap in het bedenken wat ze daar van maken kan. Ze heeft een leuk bankstel voor haar salon gemaakt. 't Is heus niet moeilijk het haar na te doen. Doe je mee?

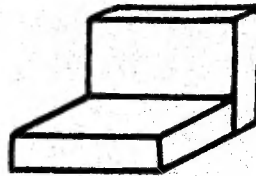

Fig. 1

Lijm dan twee doosjes aan elkaar (fig. I). Maak twee hulsjes bij het dubbele zijkantje los. (Weet je het nog?) Vouw één los zijkantje andersom, zodat beide naar dezelfde kant staan. Druk de grote kanten naar elkaar toe. De twee zijkantjes komen dan over elkaar heen, lijm die op elkaar (fig. II). Lijm de hulsjes tegen de zijkanten van de doosjes, aan elke kant één. De op elkaar gelijkde zijkantjes komen aan de onderkant. Dan is er één fauteuil klaar (fig. III).

Maak er nog een.

Een bank maak je precies zo. Alleen komen er voor de zitting en de rug twee doosjes naast elkaar.

Om het stevig te maken een strook papier tegen de onderkant en de achterkant van de rug plakken.

Nu nog een mooie salontafel.

Knip een strook dun ribkarton van 27 mm breed. Maak er een rolletje van dat 2 1/2 cm dik is, de gladde kant naar buiten. Plak

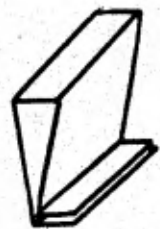

Fig. 2

het eind vast. Een schijfje karton van 5 cm middellijn op het rolletje lijmen voor tafelblad. Knip nog een reepje ribkarton van 5 mm breed en plak dat met de ribjes naar buiten aan de onderkant om het rolletje heen en de

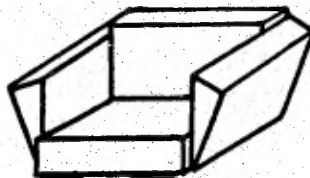

Fig. 3

tafel is klaar. Als je het mooi wilt maken, beplak dan alles met papier dat een vrolijke kleur heeft. Het reepje ribkarton kun je kleuren. Joke heeft nog meer doosjes en ik ben benieuwd wat ze voor een volgende keer heeft bedacht? Jij ook?

NOREL

DE KLEINE *Kroniek*

FAX, 'n ARABISCH STADJE BIJ TINIS

Nu weet ik niet precies meer, wat jullie heb geschreven uit Sfax, de Afrikaanse stad, waarheen ik met 'n Gronings schip geweest ben. Maar dat hindert niet. Vandaag maak ik een praatje bij een plaatje, en ik in Sfax gemaakt heb.

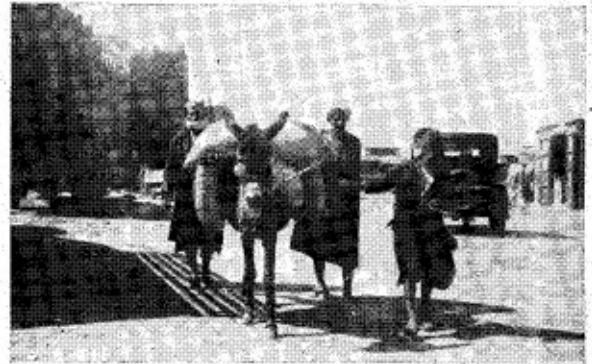
Zien jullie op het eerste plaatje de beide mannen zitten? Dat zijn bootwerkers. Ze zitten op de dek van ons schip en ze zijn bezig met het lossen van het hout. Maar kunt wel zien: ze leggen het ge-

makkelijk aan. De bootwerkers van Sfax zijn niet gewend zich al te zeer te haasten. Hoe zou je trouwens ook hard kunnen werken met zulke lange jassen aan? De verste heeft een mutsje op, een klein viltens mutsje, donkerrood. Zo'n mutsje dragen alle Arabieren, voor zover ze geen hoofddoek dragen, zoals de voorste man op het plaatje. Een grote doek is dat, soms wit — maar dan is de witte doek meestal zwart van het vuil — soms geruit, zoals de doek op het plaatje, soms ook in bonte kleuren en altijd stevig tot een tulband om het hoofd. Ons zou hij niet bevallen. Nu ja, als het koud was! Maar de Arabieren hebben de dikke doek om het hoofd en de lange jas aan, wanneer wij lopen te puffen van de warmte.

Op het tweede plaatje zijn we in Sfax. Dit is de allerbreedste straat van de stad, zo ongeveer wat de Dam in Amsterdam is. De meeste straten zijn veel smaller, nog geen twee meter breed. Maar aan deze hoofdstraat kun je wel zien, dat Sfax geen weelderige stad is. De huizen zien er nogal haveloos uit. Rechts vooraan is een eethuisje. De rook, die opstijgt is de wasem van een kostje, dat er klaargestoofd wordt. Het zullen wel bonen zijn of gebak-

ken aardappelen. Die worden gegeten met een flinke scheut olijfolie. De Arabieren vinden zo'n hapje lekker. Jullie ook? Daarnaast is een winkel. De koopman zit er op de drempel, en verderop, die zwarte

gaten zijn ook winkels. En verder zie je kinderen en een man, die een zware vracht op de nek draagt en een zwaar gesluierte vrouw, en Arabieren, die het zich gemakkelijk maken voor hun woning. De toren noemt men minaret. Ze hoort bij een moskee, waar de mannen heengaan om de Koran te lezen en te bidden. Vrouwen mogen er niet komen.

Het derde plaatje brengt ons buiten de stad. Daar is de straat van de smeden. Mooie smederijen zijn het niet. Van oude planken zijn de hutten in elkaar geslagen en een brok zink of een stuk asfalt vormt het dak. Achteraan zie je oude petroleumvaten en op de voorgrond zie je wat de Arabieren daarvan maken: platte ijzeren schalen. Hier zijn twee jongens aan 't hameren op zo'n schaal. Maar er zijn vlak in de buurt wel zestig mannen en jongens aan het hameren op die ijzeren platen. Het is daar een lawaai, dat je je vingers in de oren stopt.

En zoals op plaatje 4 brengen de Arabieren de gerst of maïs, die zij geogst hebben naar de markt. Het ezeltje moet alles dragen. Twee grote manden hangen aan zijn zijden en een aantal zware zakken gaan daar

bovenop. Straks als ze in de straat van de graanhandelaars gekomen zijn, wordt alles afgeladen en dan komen andere Arabieren om het

graan te keuren en te kopen.

Op het laatste plaatje zie je iemand in bewondering voor de drinkkruik van een Arabier. Dat is hun kan en drinkglas tegelijk. Als een Arabier naar zijn werk gaat, neemt hij zo'n kruik mee. Het is een kruik van aarde, een beetje poreus. Ze wordt van buiten vochtig als er water in is. Maar juist daardoor blijft het water in de kruik koel. De Arabier zet de kruik, en dit is nog niet eens de grootste, zo aan zijn mond. Hij vindt dat heel gewoon en hij begrijpt niet dat zo'n Europeaan met zulk een belangstelling kijkt naar de kruik en naar het roostertje, dat tussen buik en hals is gemaakt, opdat er geen muizen of insecten in de kruik kunnen kruipen, wanneer hij leeg op het land ligt. Wie die iemand is, die de drinkkruik van de Arabier bewondert? Dat mogen jullie raden.

HELP DE CHRISTELIJKE SCHOOL IN SOUBURG!!

Prachtig! Van verschillende lezers (lezeressen) van „Vrij en Blij“ ont-

ving ik al een kaart met „Zend a.u.b. 1 of 2 prikkarten. Ik wil school helpen.“ Direct heb ik hun verzoek voldaan. De mevrouwen erbij, hoe ze mij het moesten afdragen. Wel, dat is eenvoudig. Je neemt een girobiljet je vult dit in. Mijn gironummer 518710 t.n.v. Mej. Joh. de N. Middelburg. Je vergeet natu- niet, je volledig adres op 't stro te vermelden, want ieder, die mij bedrag toegezonden heeft, krijgt herinnering aan het werk, dat (zij) voor onze scholen deed, mooie foto van de Souburgse sch. Zijn er nog meer kinderen, die de actie (wat leuk, dat jullie Re- teur er zo'n mooie naam voor vo- willen meewerken, stuur dan e- een briefkaart aan Mej. de N. onderwijzeres Julianaschool, burg (Zld.). 'k Hoop dat de- burgse postbode heel veel kaa- moet brengen, want dan zal o- actie slagen! De opbrengst wordt- tuurlijk in jullie blad bekend gem- Veel succes!!

Joh. de N

HOEKJE VAN OOM HENK

(Het adres van Oom Henk is Joost v. de Vondellaan 9, Zeist)

Beste jongens en meisjes!

Dat was me Vrijdagmorgen een hele consternatie in bomen en struiken, die de grens vormen tussen de tuinen achter onze huizenrij, en die welke aan de achtergelegen laan grenzen. Of neen, laat mij het liever in goede volgorde vertellen. De avond tevoren zaten mijn buurman en zijn vrouw gezellig wat te lezen, of naar de zacht-spelende radio te luisteren, toen ze in de schoorsteen leven hoorden. Nu, het is midden zomer, en in n buurtjes zijn zowat vijftig jaar, ze geloven naar ik meen niet eens in Zwart Piet, die aan de schoorstenen luistert. Ze keken elkaar eens even aan, en meneer zei: „Zeker wat roet of kalk, dat naar beneden valt.“ Ze lazen en luisterden verder. Maar even later was er weer dat vreemde geluid, nog een beetje erger... Mevrouw schoof wat van de haard weg, die gaf toch geen warmte, en meneer keek haar wat spotlachend aan. Bang? Kom nou!

Een poesje blijft alles stil, misschien speelde de radio op dat ogenblik wel harder. Dan ploft er duidelijk wat omlaag in de schoorsteen, en dat — iets — maakt nog meer leven! 't Wordt bepaald griez-

harder, mevrouw zoekt een plaatsje aan de tafel, ver van de, nu zo ongezellig aandoende haard. 't Is intussen ook al wat later geworden, over elf uur al... 't Wordt bedtijd, de radio wordt afgezet, ze zoeken de slaapkamer op. In de omgeving van de schoorsteen is het angstig stil...

's Morgens, als de zon vrolijk schijnt, is alles direct anders, ook niet angstig meer. Maar als meneer en mevrouw zich aan tafel zetten voor het ontbijt, is daar opeens dat geluid weer, nu niet in de schoorsteen, maar in de haard! Dat is toch te erg. Meneer staat resoluut op, en trekt, met behulp van zijn vrouw het zware gevaarte weg. In de schoorsteen is niets te zien, maar als ook de haard onderzocht wordt, en de deurtjes openstaan, wipt er opeens een griezelig zwart geval op de rand van de opening. Een vogeltje, roet, roet-zwart. En uit de aslade klinkt een angstig gepiep. Daar blijkt ook al zo'n beestje te huizen. De diertjes zijn verkleumd van kou en narigheid, ze laten zich zo maar pakken. Het zijn twee jonge spreuwen, die de vorige avond op een of andere manier in de schoorsteen zijn terecht gekomen! Natuurlijk wordt er direct voor de diertjes gezorgd, en goed ook. Een mandje met een paar wollen lappen, een schoteltje met in melk geweekt brood erbij, daar komen de zwervertjes in. En het geheel verhuist naar de keuken. Na het ontbijt gaat mevrouw even een kijkje nemen en daar vliegen de roetvlekken al rond! Natuurlijk gaat de keukendeur open, en het tweetal herkrijgt de vrijheid. Wat later schijnt de hele vogelwereld in het groen van de tuinscheidingen bijeen geroepen om het wonder te zien. Op elke tak zit er één, en 'k wetteren en te keer gaan! De oren tuiten ervan. En midden in de kring, op

een tak van een hoge vlierstruik, ple roetzwart, de twee, die zoveel o- te weggebracht hebben.

De volgende dag waren ze nog te onderscheiden tussen de anderen de spreuwenfamilie, maar na één- dagen vielen ze niet meer op.

Een mooie historie, niet?

En nu maar eens zien, hoe het met raadsels uit het Mei-nummer gegaan. Hier volgt dan de

PPPI

PPPI

Het antwoord luidde: Chocolade — suikereitje. Paaseitje heb ik ook voor gerekend, omdat dit een veel geb- benaming is.

Dit betreft het raadsel voor de jong- We hebben om de prijzen moeten l- zoals bijna altijd. Er waren weer wat goede oplossingen ingekomen.

Hier komen de namen van de winn- Janny Vogelaar, Berkel, 1e prijs; J- Colenbrander, Doetinchem, 2e- Truusje van Evert, Leiderdorp, 3e- De troostprijzen zijn voor: Corrie- Snoek, IJsselstein; Aetse Boersma, tum; Jan Janssen, Smilde; H- Hamoen, Rietveld en Dikkie Meij- Schoonoord.

Het antwoord op het raadsel v- ouderen is: Het zwaard van een ze- of schip. Het aantal goede oplo- viel me werkelijk mee hoor. Ik dacht dat zoveel van jullie nog weten hoe- zeilschip er uit ziet. Nu, om de- is weer geloot, hier zijn de namen

DE SCHEEPSJONGEN

8.) *Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw*
DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

Compaen behoefde zijn bevel niet te herhalen. De matrozen begrepen, dat het om hun leven ging en roeiden, wat ze konden. Gelukkig wisten ze ongedeed de Walta te bereiken en toen waren ze buiten schot. Maar Compaen raasde als een Noordwester storm toen hij eenmaal weer in zijn kajuit zat. Hij dreigde met de verschrikkelijkste straffen, trommelde Krijn uit zijn bed en beval hem een karaf wijn en een kroes te brengen. Met een bevend hart deed de jongen wat hem bevolen werd. Door zo'n onweersbui kon hij heel gemakkelijk ook getroffen worden. Er behoefde maar een kleinigheid scheef te lopen, of Compaen zou al zijn boosheid op Krijns hoofd laten neerkomen.

Hoe meer Compaen dronk hoe woedender hij werd en daarbij moesten vooral Patty en z'n maats het ontgelden. Het stond bij hem vast, dat die smeetlappen zijn plan aan de onderkoning hadden verraden. Wie weet hoeveel geld de schurken daarvoor wel hadden opgestreken. Maar o, als hij ze in z'n vingers kreeg.

Zo langzamerhand kwam Krijn, door de uitlatingen van Compaen er achter, wat er eigenlijk gebeurd was.

Patty, Cas en Eddy waren aan boord gekomen, om Francois, die in de verte nog familie van hen was, een bezoek te brengen. Compaen had de mannen ontdekt en ze in zijn kajuit genodigd, want ineens had hij een mooi plan gekregen, en daar moesten die Ieren hem dan bij helpen. Als de strijd aan de gang was zou dat drietal het verblijf van Lord Stafford in brand steken. Het plan was aan alle kanten bekeken; het kon niet mislukken.

Maar natuurlijk kwam toen het breedste eind achteraan, zoals de man zei, die de potlepel inslikte: Patty en zijn vrienden moesten er voor betaald worden. En Compaen had dit dadelijk gedaan en nog heel royaal ook.

En kijk nu eens, wat er van terecht gekomen was. Daar hadden

die lelijke kerels vast en zeker zijn plan verraden en Lord Stafford daar ook nog een aardig duitje voor laten betalen. Zulke schoeljes.

„Krijn jij bent een eerlijke jongen,” zei Claes opeens, „kom vul de karaf nog eens, jij zou zo'n streek nooit hebben uitgehaald!”

De jongen wist niet wat hij hoorde. In geen weken had hij een vriendelijk woord van de zeerover gehoord en nu opeens deze uitval. Hij haastte zich weg, om de karaf te vullen en toen hij ze op tafel had gezet, waagde hij het een opmerking te maken.

„Maar kapitein, u weet toch niet zeker of Patty en z'n vrienden de zaak hebben verraden?”

„Wie zou dat anders gedaan moeten hebben jongen? Zij alleen wisten van mijn plan af. Zij alleen kunnen het dus aan Lord Stafford hebben verteld.”

„Ja ze hebben de schijn tegen, maar het is toch heel goed mogelijk, dat de wachters in het kasteel onraad hebben bespeurd?”

„Dat is haast niet te denken, want de matrozen hebben zo voorzichtig geroeid, dat we in de sloepen de riemen nauwelijks hoorden!”

„Kan ik naar bed gaan kapitein?” waagde Krijn te vragen. Het was al diep in de nacht en de jongen viel haast om van de slaap.

„Mij best, maar eerst nog iets anders. Ik ga nu binnenkort de Engelsen te lijf. Ze hebben dat dik aan mij verdiend, omdat ze mijn goederen hebben gestolen. Ik reken er op, dat jij nu je koppigheid eindelijk eens zult laten varen en een goed piraat zult worden!”

„Nooit kapitein, al word ik honderd jaar!”

„Maak dat je weg komt, vlegel, morgen zal ik met je afrekenen!”

Krijn maakte benen, maar toen hij eenmaal in zijn kooi lag, kon hij onmogelijk de slaap te pakken krijgen. De bedreiging van Compaen speelde hem door het hoofd. Wat zou de zeerover nu weer van plan zijn? Hij was blij geweest; omdat hij eindelijk weer eens vriendelijk tegen hem gesproken had, maar nu dit weer.

De volgende avond, juist v de Walta de onvriendelijke Ierse zou verlaten en Compaen aan avondmaal zat, stormde Krijn kajuit binnen. Hij vergat dit kloppen, maar dat was geen w want de boodschap, die hij brengen, had hem geheel ove gemaakt.

„Kapitein!” schreeuwde hij, tein, het kasteel van Lord St staat in brand!”

„Dat lieg je vlegel!” zei Co terwijl hij een afgekloven sch ribbetje naast zijn bord legde.

„Heus kapitein, komt u zelf kijken!”

Compaen liet zijn maaltijd steek, iets wat hij niet spoedig en snelde naar boven, de cam op. 't Was werkelijk waar. rookwolken dreven boven de zee en aan alle kanten sloeg vlammen uit.

Met genoeg stond Compa aan te zien, dat de vlam prachtige gebouw vernielden.

„Nu hebben die rekels toch woord nog gehouden,” brom Lord Stafford het spijt me vo kerel, maar 't was eerlijk ver Jullie hadden het recht niet o goederen af te nemen!”

De zeilen werden gehesen, anker werd opgehaald en ter vlammen van het kasteel de omtrek verlichtten zette de koers naar het Zuiden.

Opeens werd er een hevi schreeuw gehoord. 't Kwam v water en Francois, die in de van Compaen stond, hoorde geroepen werd.

„Kapitein,” zei hij, „daar zijn nen, die vragen of ze mee mo de Kaapvaart.”

„'n Stelletje verraders zek heb ze niet nodig Francois!”

Maar Francois had er ge van. Hij boog zich over de en riep: „Wie zijn jullie?”

„Wij zijn Patty, Cas en schreeuwde de eerste, „wij mee, 't wordt ons daar ginds te dat begrijp je zeker well!”

Toen Compaen vernam, de drie Ierse makkers waren hij het best, dat ze aan boord men. Zulke mannetjes had nodig, vooral nu hij van pl tegen hun landgenoten te gaan ten.

In zijn kajuit werden ze door paen ondervraagd. Ze vertel ze gereed geweest waren, helpen zodra de piraten de zouden hebben opengebrot kanongebulder had hun duid maakt, dat de overval niet z gaan en om toch hun woord den, hadden ze de volgende

in brand gestoken. Daar ze waren, dat hun misdaad aan zou komen, besloten ze naar alta te roeien. Maar dat ze n's plan aan Lord Stafford hadden vertelden de schurkt.

Krijn komt toch nog in de West.

elijks was Compaen de Ierse gevaren of hij liep een Engels op het lijf en met zulk een liet hij op de Engelsman aandaat diens schip heel gauw werd.

dagen, die nu volgden zat bijna elke dag in zijn kooi op, want er ging bijna geen dag, waarop Compaen niet een of schip aanviel. Achter elkaar hij nu zes Engelse schepen inhoud van de schepen werd mogelijk overgeladen in de maar als de schepen leegd waren, moest hij ze laten omdat hij nu geen plaats meer waar hij ze kon verkopen of n.

der schepen echter waren zo en hadden zulke zware kanonboord, dat Compaen besloot bruiken op de kaapvaart. Hij een deel van zijn eigen manboord van de schepen en hij met een vloot van drie schepen naar West-Indië, hij de Engelsen nog meer hoopte te kunnen doen. hoorde het besluit van Comnaar de West te gaan van over zelf.

Egmonder-brasem, jij wou zo graag naar de West?" hij op een keer, toen Krijn 't bezig was, terwijl Compaen kaart voor zich aan tafel zat. el kapitein, maar nu niet

niet meer, waarom niet?"

at ik hoe langer hoe verder ga en de kans steeds ge- wordt, dat ik van het piratensnappen kan."

brutale aap, ben je nu nog andere gedachten gekomen?"

kom ik nooit kapitein. Ik zeerover zijn en ik mag het God verbiedt het stelen en dat is het kapitein!"

begin jij nu nog met vrome

zijn geen vrome praatjes dat is Gods wet, u kent die als ik!"

schobbejak!"

hij kort daarop de kajuit uit- hij Leunis van Jaapje unis droeg een grote zak

reg.

Krijn, ik moet jou net heb-

ben. Ik moet van de kapitein de bijbels en de kerkboeken ophalen bij de matrozen, heb jij soms ook nog van dat moois?"

„Waarvoor moet jij die ophalen Leunis?"

„De kapitein is van plan heel dat vrome zaakje overboord te gooien, gelijk heeft ie, wat heb je d'r aan!"

„Nou je kunt mij wel voorbijgaan hoor Leunis!"

„Dus je hebt niets, ik dacht, dat jij wel een bijbel zou hebben."

„Heb ik ook, maar denk je, dat ik die in de oceaan laat gooien. 't Is Gods Woord Leunis en daar moeten we eerbied voor hebben."

„Houd je mond jongen; ik zal het tegen de kapitein zeggen en dan zal er wat zwaaien, reken daar gerust op!"

„Mij best, hij moet maar doen, wat hij niet laten kan!"

Leunis hield woord. Hij vertelde aan Compaen, dat de Egmonder zijn bijbel niet wilde geven. Heimelijk hoopte hij, dat Compaen zou opstui- ven, doch dat gebeurde niet. De kapitein bleef bedaard en toen Krijn 's avonds de maaltijd voor zijn baas gereed zette begon deze er over.

„Jij wilt je bijbel niet afgeven is 't wel Krijn?"

„Nee," zei Krijn, „kapitein, dat doe ik nooit. Toen ik naar zee ging heeft moeder mij die gegeven. Ze heeft er ook nog een tekst voorin geschreven en nu laat ik me liever zelf over boord gooien, dan dat ik mijn bijbel in zee laat smijten."

„Braaf zo jongen, braaf zo, binnen-

kort gaan we naar Salée, op de Noordkust van Afrika. Daar wonen veel Muzelmannen zoals je wel weten zult. Nou dan mag jij daar je bijbel gebruiken, om die Mohammedanen christenen te maken."

„Ik dank u wel, kapitein," zei Krijn eenvoudig. Op de gemene spot van de zeerover ging hij in 't geheel niet in.

„Kijk Krijn, ik heb zo gedacht: er is hier aan boord heel veel goddeloosheid. Er wordt veel gevloekt maar nooit gebeden."

Hier viel Krijn Compaen in de rede.

„Pardon kapitein, ik bid elke dag."

„Zo zo, nou dan ben jij de enige. Niemand van al mijn mannen bidt of leest in de bijbel en daarom heb ik gezegd, dat al die bijbels en kerkboeken over boord gegooid moeten worden. Leunis is bezig ze op te halen. Er gaan een paar zware stenen mee in de zak en morgenochtend om negen uur gaat de zaak over boord."

„Maar kapitein, dat is verschrikkelijk goddeloos!"

„Zo vind jij dat. En de piraterij dan?"

„Dat is ook een goddeloos bedrijf kapitein."

„Jij vindt geloof ik alles goddeloos, is 't niet. Nou ik zal jou een plezier doen, jij mag er morgen bij tegenwoordig zijn en misschien laat ik jou de zak wel over boord zetten."

„O alsjeblieft niet kapitein, ik mag het niet doen en ik doe het vast niet ook."

(Wordt vervolgd.)

Voor de kleuters

AB VISSER

De Haas en de Schild-pad

Op een mooi-e len-te-dag kwa-men in het veld al de die-ren bij-een, om het Len-te-feest te vie-ren. Je zag er de haan met op-ge-poet-ste veren, de vos, die van-daag vrien-de-lijk lach-te te-gen de ko-nijn-tjes, de trot-se pauw, de druk-ke mus, de wolf, de beer en o nog veel meer die-ren. Zij wa-ren al-len bij-een, om-dat de win-ter heen-ge-gaan was en de len-te aan-brak. Na-dat de ko-ning der die-ren, de prach-ti-ge leeuw, zijn feest-re-de had ge-hou-den en de kre-kel-tjes een lied ten ge-ho-re ge-bracht had-den, be-gon-nen de wed-strij-den.

Eerst kwa-men de vo-gels aan de beurt. Die noes-ten al maar rond-vlie-gen. Wie dat vol-lied, zon-der dui-ze-lijk te wor-den, was de win-naar. De zwa-luw won het ten-slot-te.

Nu volg-den er ver-schil-len-de an-de-re spe-len, af-ge-wis-seld door trac-ta-ties. Je kunt je voor-stel-len, dat het een druk-te van be-lang was. De spreeuw had het hoog-ste woord. Hij deed ie-der-een na. Soms kwek-te hij als een kikker, dan weer zong hij als een lijs-ter. Maar nie-mand werd er boos om. Het was im-mers feest. Bij een ho-ge beu-ke-boom ston-den en za-ten een groep-je die-ren, waar-on-der Lang-oor, de haas. Hij snoef-de en sloeg zich met de poot op de borst: „Ik loop het hard-ste van al-le die-ren. Er is niet één, die het van mij win-nen kan.”

„O, nee,” zei de hond, „dat zul-len we dan eens zien.” De an-de-re die-ren juich-ten: „Ja, ja laat dat eens zien.”

De haas en de hond be-paal-den de af-stand en één... twee... drie, daar sto-ven ze heen. De hond liep zo hard, dat de tong hem uit de bek hing, maar... hij moest het af-leg-gen te-gen de haas.

„Zie je wel,” zei de haas, „ik heb het jul-lie toch ge-zegd!”

On-der-tus-sen waren er meer die-ren ko-men aan-lo-pen. Ie-der-een sprak er o-ver.

„Ik wil het ook wa-gen,” zei de vos.

„Ik ook,” zei-den het hert en de muis en de kat en het paard.

Maar zij al-len ver-lo-ren het sma-de-lijk.

De haas zet-te een ho-ge borst en werd hoe lan-ger hoe ver-waan-der.

„Is er mis-schien nog ie-mand?” vroeg hij de kring rond; maar nie-mand ant-woord-de. Toen kwam de schild-pad. Zij was een beet-je doof. „Wat is hier te doen?” vroeg zij de slang. „Slang sis-te: „De haas wint het van ie-der-een bij 't hard-lo-pen. Nu is er nie-mand meer, die het aan-durft.”

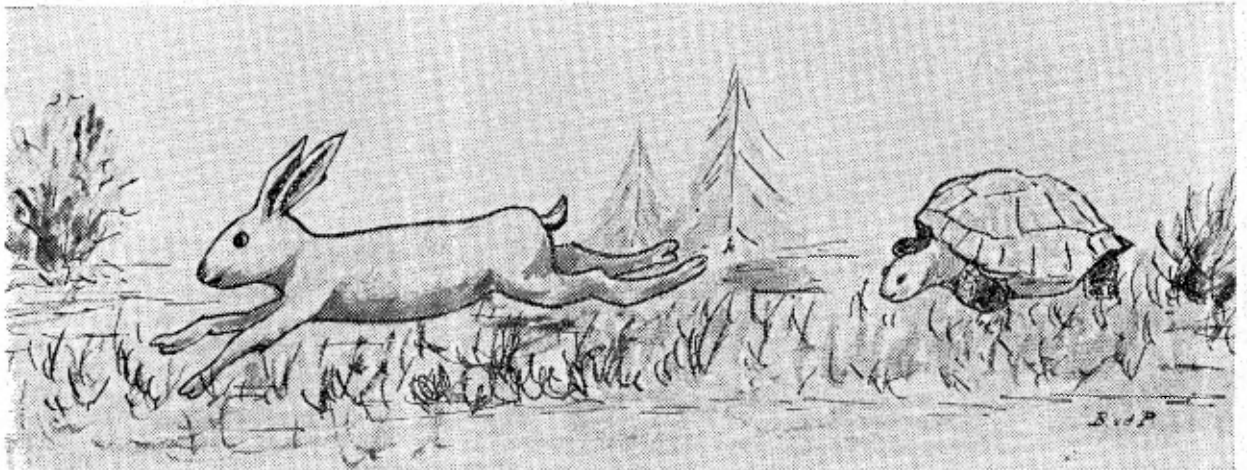
„Dan zal ik het doen,” zei de schild-pad.

De slang lach-te haar uit: „Jij? Jij ver-liest het nog van de slak.”

Maar de schild-pad hield vol. Zij zei-de: „Wij gaan een he-le lan-ge af-stand lo-pen. Tot aan de ho-ri-zon.”

De haas en de schild-pad stel-den zich op. De leeuw tel-de af en daar schoot de haas heen. Zij was al haast uit het ge-zicht, toen de schild-pad nau-we-lijks tien me-ter ver was. Al de die-ren lach-ten haar uit. Maar zij dacht: de weg is nog lang, wacht maar.

Te-gen de avond werd de haas moe, maar de schild-pad wan-del-de kalm ver-der. De haas sliep des nachts maar de schild-pad wan-del-de kalm door. Zo kwam hij toch nog het eer-ste aan. Te-gen de die-ren, die haar eerst had-den uit-ge-la-chen, zei-de zij: „Wie het laatst lacht, lacht het best!” en tot de haas zei ze: „Hard-lo-pers, zijn dood-lo-pers!”

Mr G. Groen van Prinsterer

Geb. 21 Aug. 1801. (Overleden 19 Mei 1876) 21 Aug. 1951.
door P. DE ZEEUW JGzn.

Vrijwel alle lezers van ons blad zullen leerlingen zijn of geweest zijn, van een Christelijke school. Maar zeker zullen de meesten niet weten, dat Mr. Guillaume Groen van Prinsterer, de man is geweest, die zijn gehele leven voor de Christelijke school heeft gestreden.

Groen van Prinsterer werd als zoon van 'n dokter op 21 Aug.

1801 — dus nu juist 150 jaar geleden — geboren te Voorburg. Hij kreeg de naam Willem, maar omdat hij in de Waalse (Franse) kerk gedoopt werd, schreef de predikant z'n naam in het doopboek in het Frans en dus werd het Guillaume.

Hij kon uitstekend studeren en al vroeg ging hij naar de Hogeschool te Leiden. Daar promoveerde hij als 22-jarige jongeman op één voormiddag als doctor in de rechten en als doctor in de letteren.

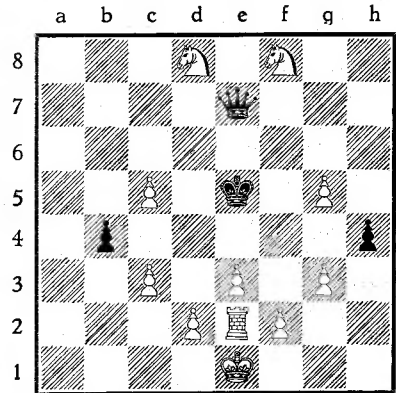
Kort daarop wilde men hem professor maken, maar zijn vader vond hem daarvoor te zwak en dus werd Groen advocaat in Den Haag. Als jongeman van 26 jaar werd hij benoemd tot referendaris en later tot secretaris van het kabinet van Koning Willem I op een salaris van f 1800. Tot 1833 heeft hij deze functie bekleed. Omdat Nederland en België toen één land waren woonde de Koning beurtelings een halfjaar in Den Haag en te Brussel. Natuurlijk ging Groen mee. Groen kwam uit een gezin, dat misschien Christelijk, maar allesbehalve godvrezend was. Zo was het met Groen zelf ook gesteld. Doch in Brussel werd dit anders. Daar leerden hij en zijn vrouw de vrome dominee Merle d'Aubigné kennen en door hém kwamen ze tot de juiste kennis van de Here Jezus. Daar in Brussel maakte Groen ook kennis met de Revolutie. Hij leerde die kennen als een uiting en een macht van het ongeloof. Zijn hele verdere leven heeft hij besteed aan het bestrijden van de Revolutie. Hij schreef er een dik boek over: Ongeloof en Revolutie. Hij stichtte zelfs een partij om de Revolutie te bestrijden, n.l. „de Anti-Revolutionnaire of Christelijk-Historische richting” zoals hij haar noemde. Hij schreef een dik boek over de vaderlandse geschiedenis en vooral hij ijverde voor de Christelijke school. Dit alles om de geest van ongeloof en revolutie te bestrijden. Veel smaad heeft deze strijd Groen gebracht. Men noemde hem de veldheer zonder leger. Maar dat was niet waar. Nog heeft Groen in ons land zijn honderdduizenden volgelingen. Op 19 Mei 1876 (nu 75 jaar geleden) overleed Groen. Hij werd 23 Mei op de begraafplaats „Ter Navolging” te Scheveningen begraven. Op zijn grafsteen staat: „Zalig zijn de doden, die in de Here sterven. Hunne werken volgen met hen!”

SOVER SCHAKEN EN DAMMEN

Correspondentie over deze rubriek uitsluitend aan de heer H. v. d. Holst, Stalbergweg 110, Venlo.

Zo beste jongens en meisjes, genieten jullie al heerlijk van de vakantie? Nu omdat het nu toch vakantie is, wil ik jullie tijd ook niet te veel in beslag nemen en daarom voor deze maand maar één opgave. Hier volgt dan:

OPGAVE No. 13

Wit geeft mat in twee zetten.

Voor de goede oplossing van dit probleem krijgen jullie drie punten, dus ook de zwakkeren kunnen een flinke sprong maken op de ladder. Het probleem is niet moeilijk dus ik verwacht een stroom oplossingen. Wil je er om denken, dat de oplossingen uiterlijk Dinsdag 27 Augustus op de post gedaan moeten worden. Eerder heb ik liever maar later in geen geval.

CORRESPONDENTIE

Er liggen nog enkele vragen op antwoord te wachten en die zal ik eerst maar eens afhandelen.

Joh. D. te Emmen: Vraag maar eens aan de boekhandel van Neerbosch. Die kan je wel helpen aan catalogi van schaakboeken. Een eindspel volgt een volgende keer. Geregeld plaatsen gaat niet. Ze zijn voor de meesten te moeilijk. De 8e partij van Bronstein—Botwinnik was een „Meraner” variant, met Capablanca's voortzetting: 13. Dd1 — f3 (zoals geschiedde in de partij Capablanca—Löwenfisch, Moskou 1935). Je vroeg om de eindstelling. Welnu Botwinnik had bij het afbreken 41. ..., Lb6 afgegeven. De volgende dag werd zonder verder te spelen tot remise besloten. *Jaap v. B. te Klundert:* Je brief was goed hoor. Natuurlijk mag je mee doen. *Tonia H. te Bloemendaal:* Inderdaad had ik je in Haarlem laten wonen. Dom van me. Gelukkig scheelt 't maar een paar kilometer. zodat de Post je toch gevonden heeft! *Johan B. te Zaandam:* Een aardig eindspelletje. Zelf bedacht? *Jan v. H. te Berkel:* Een dubbelpion is wel eens sterk, doch in 't algemeen kan je er beter geen hebben. Succes in „S.-V. Berkel”. *Arie de F. te Zd.-Scharw.* Ja als je de dame nog hebt dan maar een omgekeerde toren voor een gepromoveerde pion in de plaats zetten. Dan raak je niet in de war. *Gerrit P. te Dirkshorn:* Ja, wit speelt in een diagram altijd naar boven. In no. 13 gaan dus de witte pionnen naar de paarden toe. *Dirk K. te Eefde:* Welke antwoorden snap je niet? In no. 10 had je wel het mat gevonden, doch niet in twee zetten. Volhouden maar dan kom je toch wel bovenaan. *Bart V. te Hoogeveen* en *Jan K. te Lisse:* Natuurlijk mogen jullie ook meedoen. De rubriek is

T. VAN BUUL

Mies en de dieven

„Waar of die Mies toch weer uithangt?” vroeg Bob. „Ik heb ze in geen vier dagen gezien. Ik begrijp er niets van.”

Bob was een kleine hond, eigenlijk veel te klein om het huis te bewaken. Maar toch had de oude juffrouw zijn hok in het schuurtje gezet, achter in de tuin. Dan kon hij blaffen om haar te waarschuwen, als er een dief kwam. En Bob verbeeldde zich daarom heel wat. Hij dacht, dat hij een soort van politie-agent was.

Dikwijls kreeg hij in de schuur bezoek van Mies, de zwarte poes van de juffrouw. Bob en Mies waren dikke vrienden. Als Bob op een warme middag zijn dutje deed, kwam Mies bij hem zitten. Ze knipoogde dan tegen de felle zon, en hapte naar de vliegen, die Bob wilden steken. Zodra Bob wakker werd, maakten ze een praatje. Poes vertelde, hoeveel muizen ze gevangen had, en de hond, hoeveel dieven hij had weggejaagd.

Maar Mies was een rare. Soms bleef ze een dag en een nacht weg; ja soms wel twee dagen. Dan werd de juffrouw ongerust en zei tegen haar hond: „Bob, weet jij niet, waar Mies heen is?”

Maar Bob wist het nooit.

Als poes eindelijk van haar zwerftocht terugkwam, had Bob wel eens aan haar gevraagd: „Waar ben je toch al die tijd geweest?”

Maar dan zei poes alleen: „Op reis.”

En meer kwam hij nooit te weten.

Doch zo lang als deze keer had hij haar nog nooit gemist.

't Was nu avond. De maan kwam op achter de bomen. Bob had de hele tuin afgezocht. Nergens was een spoor van zijn vriendin te ontdekken.

Mistroostig schudde hij zijn kop tegen de konijnenmoeder, die met haar acht kleintjes in het onderste konijnenhok woonde.

„Ik begrijp er niets van,” zuchtte hij nog eens.

Een paar van de kleine konijntjes begonnen te grinniken. Terwijl ze met hun rode oogjes hem spottend aankeken, zeiden ze tegen elkaar:

„Hihi! Hij begrijpt er niets van! Nu, wij dan wel, hoor!”

En van pret zetten ze hun oren steil overeind.

Bob dacht, dat ze hem uitlachten. Hij werd boos, en probeerde in het gaas te bijten. Maar de konijnenmoeder zei: „Wees maar gerust, Bob. Ik weet, waar Mies is. Maar ik mag het niet verklappen. Ze zal wel gauw terugkomen. En dan brengt ze een verrassing voor je mee.”

„Een verrassing?”

„Ja. Voor jou en voor de juffrouw!”

„Dat is fijn,” zei Bob. „Misschien wel een lekkere klui!”

Gerustgesteld, wilde hij naar zijn hok gaan. Maar daar ging de tuindeur open. De oude juffrouw riep hem bij zich. Terwijl ze hem aaide, zei ze:

„Bob, luister eens goed, brave hond. De vorige nacht zijn er dieven in het dorp geweest. Die hebben konijnen weggehaald. Misschien willen ze 't vannacht hier ook wel doen. Houd dus trouw de

wacht, hoor! Luister goed, of er iemand de tuin inkomt. Pas op de dieven!”

Bob zag haar met glinsterende ogen aan en begon te kwispelen. O ja, hij begreep de vrouw heel goed. Hij zou zijn best doen, dat beloofde hij.

Toen ging de oude juffrouw het huis weer in, en sloot de deur achter zich toe.

Ja, ja, Bob was klein maar dapper. Hij zou de dieven wel weggagen. Zo hield hij zich tenminste.

Maar eigenlijk was hij doodsbenuwd. Hij was maar zo'n kleine hond. En dieven waren misschien zo groot. Die konden hem misschien wel maken en breken.

Weet je wat? Hij zou eens gaan praten met Bruno, de grote waakhond van de boerderij. Door een gat in de heg kon hij gemakkelijk bij hem komen.

Bruno liep op het erf van zijn baas heen en weer. Hij snoof de lucht op, net of hij iets verdachts rook.

„Goeien avond,” zei Bob beleefd. „Zeg, Bruno, wil je me eens helpen? Ik moet vannacht op de dieven passen. Maar eigenlijk weet ik niet eens, wat dieven voor een soort van wezens zijn. Weet jij het soms? Zijn het mensen? Of dieren? Of dingen?”

Bruno deed zijn bek open en liet al zijn tanden zien. Dat was zo zijn manier van lachen.

„Haha! Je bent toch nog maar een hond van weinig ondervinding, Bob! Maar luister goed. Ik zal het je vertellen. Dieven zijn een soort van mensen. Je kunt ze gemakkelijk herkennen. Ze zijn haveloos gekleed en vuil. Ze lopen altijd heel zacht. En ze hebben een akelige lucht bij zich; dat is de dievenlucht. Je moet ze nooit vertrouwen. Als je zo'n mens ziet, bijt hem dan maar gerust in zijn been. En roep mij maar te hulp. Dan kruip ik door het gat in de heg, en ben dadelijk bij je om te helpen. Met ons beiden kunnen we ze best aan.”

„Prachtig!” zei Bob voldaan. „Dank je wel Bruno.”

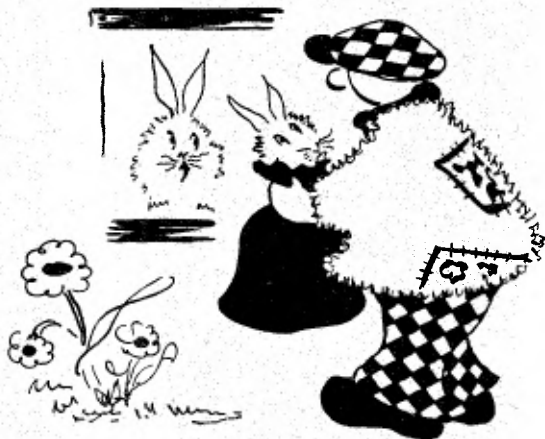
En hij ging terug naar de tuin, om de wacht te betrekken.

De hele nacht bleef hij wakker. Er gebeurde niets. Hij hoorde geen sluipende voetstap. Hij rook niet de nare geur van een dief. Neen, alles bleef rustig.

Het zou nu spoedig gaan schemeren. Dan werd het morgen, en de zon ging op.

Bob had slaap gekregen. 't Is ook geen kleinigheid, heel de nacht wakker te blijven en op de dieven te passen!

Zou hij even?... Een heel klein dutje maar?... Er

nu wel geen dief meer komen. — Bob gaapte. Toen legde hij zijn kop op de voorpoten, sloot de oren, en... sliep in. Het duurde niet lang, of hij lag te snurken.

Toen gebeurde het...

Een donkergrijze gedaante sloop de tuin binnen. oorbaar gleeze ze over het grasperk en over de rand langs het pad, tot bij de konijnenhokken.

hand tastte voorzichtig langs het gaas, vond het urtje, en deed dit behoedzaam open. Een greep in t onderste hok. Een slapend konijn werd vastpakt en verdween in de linnen zak, die de dief j zich had.

Bob sliep rustig voort. Hij bemerkte niets.

De dief ging voort met zijn werk. Nu had hij het eede hok al open. Weer deed hij een greep. Weer erd een slaapdronken konijn in de zak gestopt. aarop nog een, nog vetter dan het vorige. Dat aren er nu al drie.

Geen van de drie konijnen had een kik gegeven. e arme dieren wisten niet, wat er met hen geurde. Eer ze goed wakker waren, zaten ze al in donkere zak.

Nu nog het bovenste hok. De dief stak zijn hand in, en greep toe.

„Au, au, au!” gilde hij opeens.

Bob werd met een schrik wakker. Hij sprong op, begon te blaffen, en holde naar de dief toe.

Nu drong ook Bruno door de heg en greep de ver in de broekspijp.

De boer en zijn knechts kwamen toelopen met hooivorken om de dief te vangen. De oude juffrouw erscheen aan de keukendeur, met haar nachtmuts heef op het hoofd.

En intussen blaften de honden maar aldoor en de de dief.

Het was een leven als een oordeel.

Waarom maakte de dief toch zo'n misbaar? Wat was er met hem gebeurd?

Wel, in het bovenste konijnenhok zaten geen konijnen. En nu had Mies daar rustig liggen slapen. oen de dief de kat voelde, meende hij, dat hij een vet konijn te pakken had. Maar Mies liet zich niet o maar in de zak stoppen. Ze was hem in het ezicht gevlogen en had met haar scherpe nagels jn handen en wangen opengekrabd. Geen wonder, dat hij gegild had.

De dief bleek een rondzwervende zigeuner te jn. De boer en zijn knecht brachten hem naar de eldwachter, die hem opsloot in het hok achter het raadhuis.

Toen werden de konijnen weer elk in hun eigen hok gezet, en kregen een lekker hapje voor de schrik.

De juffrouw dacht, dat Bob het eerst de dief bemerkte had. Ze gaf hem daarom een kluijfe en prees em:

„Bob is een brave hond, hoor. Je hebt goed op-past.”

Ook Bruno kreeg een groot bot van haar. Terwijl twee honden de beenderen afknaagden, zei Bob: „Begrijp jij, wat die Mies daar in dat bovenste onijnenhok te maken had? Waarom sliep ze niet haar mand in de keuken?”

„Katten zijn rare wezens,” antwoordde zijn grote end. „Ze doen heel anders dan wij honden.”

Daarop vertrok hij met zijn kluijf naar zijn eigen erf.

Intussen zat Mies een eindje van hen af zich te wassen. Toen ze vond, dat ze er netjes genoeg uit-zag, sprong ze naar het bovenste konijnenhok. Even later kwam ze er weer uit te voorschijn. Maar nu droeg ze in haar bek een lief, jong poesje, zwart en wit gevlekt. Voorzichtig legde ze dat bij Bob neer. Een ogenblik daarna kwam ze met een tweede poesje aanzetten. En toen met een derde. Met haar drie kleintjes had ze deze dagen in het verlaten konijnenhok gewoond. Daardoor had Bob haar al die dagen niet gezien.

Bob besnuffelde de jonge diertjes, die hun ogen nog dicht hadden. Hij kwispelstaartte. Mies zat er bij en keek hem fier aan. Net of ze zeggen wou: „Zijn het geen schatjes?”

„Ja, ja,” blafte Bob. „Lieve beestjes, hoor. En ze lijken sprekend op jou.”

Toen holde hij weg, om aan Bruno het grote nieuws te gaan vertellen.

„Maar waar moet Mies die kleintjes laten?” vroeg hij ten slotte. „In het konijnenhok, dat kan niet. Want de juffrouw zet er weer een konijn in. Dat heb ik ze gisteren zelf horen zeggen.”

„Laat dat maar aan Mies over,” antwoordde Bruno. „Een kat zit nooit verlegen. Die weet overal raad op. Dat zul je zien.”

En ja, Bob zag het, en al heel gauw ook. Want wat had Mies gedaan, terwijl hij zijn buurpraatje maakte met Bruno? Ze had haar kleintjes opge-nomen en in het hok van Bob gebracht! Daar lagen ze lekker warm in het hooi. En zelf was ze er ook bij gekropen.

Bob stond eventjes beteuterd te kijken. Maar toen? Wel, hij was zo blij, dat Mies weer terug was, dat hij geen ogenblik bromde. Hij wreef zijn zwart neusje langs de snuit van zijn vriendin. En Mies wist, dat hij het goed vond.

's Avonds kwam de oude juffrouw nog eens naar Bob kijken. En wat zag ze daar in het schuurtje?

De hond, de poes en de drie jonge poesjes lagen, gezellig tegen elkaar aangekropen, in het honden-hok te slapen.

ZOEKPLAATJE

Waar is de boer?

DE SCHEEPSJONGEN

9.) Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw
DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

„Zeg, wie is hier baas op dit schip?”

„U kapitein!”

„O zo, nou dan gebeurt hier wat ik zeg! Heb je dat begrepen?”

„Jawel kapitein, maar ik gooi de zak met bijbels niet in zee!”

„Je bent een lelijke stijfkop Krijn, ga naar je verblijf en kom er niet uit totdat ik je roep!”

Krijn poetste de plaat zo vlug hij kon. Hij was doodmoe van het werk van die dag en dankbaar, dat hij zo vroeg naar kooi kon. Het was te donker om nog in de bijbel te lezen, maar hij kon wel enkele psalmen uit zijn hoofd opzeggen. Dit deed hij dan ook en daardoor werd hij getroost. Langzaam zei hij:

Maer ghij sijt goet en genadigh
Barmhartig ende weldadigh,
Lankmoedigh tot toornigheyt
Bestendig in der waerheyt
Wilt mij goediglyck aenschouwen,
Sterckt mij oock in dit benouwen,
Helpt my en maekt en vertraeght,
Den knecht van uwen dienstmaeght.

Wilt mij doch een teecken geven
Opdat mijn vijanden beven
Als sy sien sullen Heer, milt
Dat ghy my steeds bijstaen wilt.

En daarop viel Krijn in een diepe slaap. Hij werd pas wakker, toen Compaen voor zijn kooi stond en hem stevig door elkaar schudde.

„Je moet er uit komen Krijn, de tijd voor mijn ontbijt is al lang voorbij, ik dacht, dat je ziek was.”

„Nee kapitein, ik ben niet ziek, ik ben goed gezond en zal dadelijk aan 't werk gaan!”

Compaen verdween.

Krijn deed zijn morgengebed, waste en kleedde zich vlug en verscheen kort daarop in de kajuit. Hij ging er heen met een bevend hart, want hij vreesde, dat Compaen hem nu de bijbels over boord zou laten gooien. Maar de kapitein was niet in de kajuit aanwezig en daarom ging de jongen maar vlug aan 't werk. Opeens hoorde hij een doffe plons, gevolgd door een luid geschreeuw en gejoel van de matrozen. Krijn be-

greep, dat Compaen zijn goddeloze streek had volbracht. Maar hij was toch dankbaar, dat hij er hem niet voor had gebruikt.

„Zie zo, de bijbels zijn overboord, dat heb je zeker wel begrepen,” zei Compaen bars, toen hij de kajuit binnenkam. „Op een zeeroverschip behoren die bijbels niet thuis, dat ben je zeker wel met me eens?”

„Nee kapitein!”

„Waarom niet?”

„Omdat ik meen, dat ze hier juist het hardst nodig zijn,” zei Krijn vrijmoedig.

Eigenlijk beefde hij een beetje, toen hij het zeide, want hij vreesde een felle uitval van de rover. Maar dat viel geweldig mee.

„Jij bent een vrijmoedige jongen Krijn, jij durft je mening ronduit te zeggen en daar houd ik van,” zei Compaen, dat is ook de reden, dat ik jou de zak met bijbels niet overboord heb laten gooien. Jij mag de jouwe houden ook, want jij hoort eigenlijk niet bij ons. Jij wilt geen zeerover zijn, dat is toch immers zo?”

„Ja, dat is zo kapitein, ik zoek nog altijd naar een gelegenheid om te ontsnappen.”

„Dat zal je voorlopig niet meevallen, Krijn, want we zijn zo ongeveer in de West en ik zou niet weten, hoe jij daar weg moet komen.”

De jongen gaf geen antwoord maar werkte hard door. Toen hij een paar uur later de kok in de kombuis hielp en door deze even naar dek gestuurd werd zag hij in de verte land. „Welk land naderen we Joop?” vroeg hij aan de matroos, die hem net voorbij liep.

„Dat is Jamaica,” zei Joop, „maar dat land kan me gestolen worden, we moeten schepen hebben en die krijgen we hier, kijk maar!”

Op hetzelfde ogenblik ging op de drie schepen van Compaen de bloedvlag omhoog. Krijn verwachtte elk ogenblik Compaen op de campagne te zullen zien verschijnen en de kreet te zullen horen:

„Ik kom uit zee en ben Compaen,
Geef je over, of ik val je aan!”

Maar die kreet bleef achter. De dans zou dus nog niet benen. De jongen zag al gauw wat reden was.

Er lag daar in de buurt een be de Engelse zeerover en daarop Compaen het gemunt. Maar niet daar van daan lag ook een st Duinkerker kaper. Die snuiter blijktbaar ook zin in de Engelsman.

Zo lagen daar dan in de West beruchte zeerovers, als drie kroken op elkaar te loeren. Het Compaen om de Engelsman te d Hij vermoedde, dat die knaap vette buit aan boord zou heb daar hij al lang in de West-Indi wateren had rondgezworven. kon echter heel goed zijn, dat Duinkerker daar ook zin in had. moest dat nu? Compaen was het niet met zichzelf eens, vandaar wel de bloedvlag was gehesen, m nog niet het sein tot de aanval gegeven. En omdat Krijn nog niet zijn slaaphokje was opgesloten, greep hij, dat er van vechten v lopig niets zou komen.

Zo naderde de nacht.

En van de duisternis gebruik kende zeilde de Engelsman stille weg. Maar Claes had zijn m regelen genomen en nauwelijks de Brit de kuiten genomen of de gezette wachten berichtten de k tein, dat de Engelsman er van d was.

„Dan gaan we hem dadelijk besloot Compaen, maar zo stil m lijk, want anders ruikt de Duinker lont.”

De hele nacht door zeilde de W ta met de beide andere schepen Engelse zeerover achterna, zon hem te kunnen inhalen.

En toen het eindelijk dag begon worden, zagen ze hem nog want toen hing er een dikke ond dringbare mist.

Compaen raasde en vloes nauwde zijn volk af en vergat scheepsjongen. De hele dag ging te keer als een Noord-Wester sto totdat eindelijk, tegen de avond, Engelsman ontdekt werd.

Dadelijk daarop brulde Com zijn strijdkreet vanaf de campa.

„Ik kom uit zee en ben Compaen.

Geef je over of ik val je aan!”

Maar in overgeven had de rover voorlopig nog geen zin. deed wel al zijn best, om de Ho der te ontkomen. Maar dat was naar de zin van Compaen. „S ten!” bulderde hij, „schieten kerels de schelm ontsnapt ons nog!”

Hij is zo driftig en hij heeft haast, dat hij zijn gewone manier doen vergeet. Vóór hij een vi aanvalt is hij gewoon zich op campagne een beker met wijn

n brengen. Hij heft die dan omg en terwijl de beker in de zon elt drinkt hij die uit, onder de et: „Op uw gezondheid commandant!” Als de beker leeggedronken is it hij die vervolgens met een sier- te zwaait overboord. Dat is zo mpaen's gewoonte. Maar daar- ontbreekt hem vandaag de tijd. Loopt al tegen de avond, straks t de nacht weer en wie weet zou smerige Engelsman hem dan toch weten te ontkomen. De schoten andden los, maar de Engelsman as nog te ver verwijderd, om veel schadigd te kunnen worden. Geen od, Compaen kan sneller zeilen hij haalt hem wel in.

Inderdaad was dit ook het geval. a enkele salvo's heeft het schip veel gekregen, dat de Engelsman greep, dat alle tegenstand verder teloos zou zijn. De witte vlag erd gehesen en het schip gaf zich er. Zie zo, nu hoopte Compaen, t de buit mee zou vallen. De be- ning van de zeerover werd over drie schepen van Compaen ver- eld en gevangen gezet. Hij hoopte in Salée te kunnen verkopen. Een tal van zijn flinkste matrozen ging

boord van de zeerover voor de vigatie en als een vorst stapte mpaen al spoedig op het Engelse p over, om de buit te gaan be- n. Hij werd gevolgd door zijn eepsjongen. Krijn, die door Com- en vergeten was, had de ver- rikkelijke strijd meegemaakt. Zijn nen trilden er nog van en hij zag g wit om z'n neus, toen de rover beval, met hem mee te gaan aan rd van het veroverde schip.

Krijn had er niet veel zin in, maar fde toch ook niet te weigeren. stapte hij dan mee aan boord. Compaen daalde in het schip af vond in het ruim een belangrijke veelheid kostbare goederen, die r veel geld te verkopen waren. ar toen hij in de kajuit van de pitein kwam sloeg hij z'n handen elkaar. Daar stonden verscheidene en, die niet anders bevatten dan d, zilver en edelstenen. Compaen heel z'n leven nog niet zoveel elen bij elkaar gezien. Met één was hij schatrijk. De schat was s zo groot, dat ze niet te tellen

„Da's een vette buit,” grinnikte paen. „Zeg scheepsjongen, zie dat allemaal?”
 „Jawel kapitein,” zei Krijn.
 „Nou dan begrijp je nou zeker wel, dat zeerover zijn een best tje is?”
 „jn zweeg, want de rover was aar nog niet uitgesproken.
 Maar ik houd niet alles voor hoor,” ging hij verder, „geen

denken aan, mijn mannen krijgen ook een flinke portie en zelfs jou zal ik niet vergeten, al heb je niet mee- gevochten. Jij krijgt een zak vol geld jongen en daarmee kun je dan later je moeder uit de armoe helpen!”

„Ik wil er geen stuiver van heb- ben!” flapte Krijn er uit. „'t Is alle- maal gestolen.”

„Ho ho vrindje, niet te haastig. Jij weet toch, wat die smerige koning van Engeland mij gelapt heeft. Die kerel heeft voor tienduizenden gul- dens van mij afgenomen en dit is nu zijn verdiende loon!”

„Maar wat de koning u afnam, was ook al gestolen kapitein!”

„Zo noem jij dat stelen? ? Piraterij is dat en de Hoge Heren in Holland zijn er de schuld van, dat heb ik je toch al verteld!”

„Zeker kapitein, maar...”

„Houd je mond dicht, ik ben nu in een te vrolijke bui vanwege al die kisten met goud, zilver en juwelen, anders liet ik je op staande voet voor de mast binden of kielhalen, be- grepen? Maar als jij je houding niet verandert loopt dat mis met je be- grepen? We gaan nu naar Salée en het is best mogelijk, dat ik jou daar als slaaf verkoop, tegelijk met al die Engelsens. Jij bent een stevige jongen, jij zou een aardig prijsje opbrengen, ha, ha, ha!”

„Als 't God belieft kapitein, an- ders niet!”

„Zwijg jongen, ik wil over God niet horen praten.”

„Maar daarom is hij er wel, kapi- tein.”

„Zwijg zeg ik je! brutale aap!”

Krijn zweeg, maar zijn verblijf aan boord van de zeerover werd er niet aangener op.

Vaak als hij 's avonds in zijn kooi lag, schreide hij als een kind. Zou Compaen nu heus zijn voornemen ten uitvoer brengen en hem te Salée aan de Muzelmannen verkopen? Als dat gebeurde was hij voor goed verloren en zou hij zijn moeder nooit terug zien. Och die arme moeder, vader was al weg en nu zou hij ook nooit meer terugkomen. Was hij toch maar niet zo dwaas geweest, om bij die Compaen aan boord te gaan. Maar ja, hij wist immers niet, dat het een zeerover was. 't Leek zo'n aardige man en hij gaf hem het dubbele van wat hij bij Wiekert verdiende. En hij had het voor zijn moeder gedaan, om zijn moeder te helpen, nu vader er niet meer was.

Al duizend maal was Krijn in dat cirkeltje rondgedraaid en nooit kon hij er uit komen. Hij had zo graag naar de West gewild, welnu nu was hij in de West geweest. Maar veel pret had hij er niet gehad. Integen- deel, hij had er zijn vonnis gehoord: Naar Salée om daar aan de Mo- hammedanen als slaaf verkocht te worden...

Wanneer Krijn weer zo totaal in de put zat, zocht hij altijd zijn troost bij de bijbel en bij het psalmboek. Dat had hij moeder ook altijd zien doen en steeds was hij er door ge- troost geworden.

Vaak las en zong hij de 27e psalm en de woorden uit vers 10 tot 14 kende hij al van buiten:

(Wordt vervolgd.)

Een voorbeeldige Zoon

STADHOUDER WILLEM IV

*

1751 — 22 October — 1951

In de Octobermaand van dit jaar zal het 200 jaar geleden zijn, dat de erfstadhouder Willem IV gestorven is op 40 jarige leeftijd.

Hij was een zoon van de Friese stadhouder, die zo ongelukkig bij de Moerdijk verdronk: Jan Willem Friso. Na diens dood bleven er van de Friese tak alleen maar over een meisje van een paar jaar en een jongetje, geboren na het ongeluk bij de Moerdijk. Dat jongetje was toen de hoop van allen, die het Oranjestad liefhadden. De Hollandse regenten vonden het heel best, dat het Oranje-prinsje in het verre, stille Leeuwarden opgroeide. Zij zetten rustig hun stadhouderloos bewind voort.

De kleine Willem kreeg van zijn moeder een zeer zorgvuldige opvoeding. Zijn moeder was een Duitse prinses, Maria Louise van Hessen—Kassel. De Friezen, die zeer veel met haar ophadden, noemden haar Marijke-Meu-tante-Marijke. Daaruit kun je wel begrijpen, dat die prinses geen trotse vrouw was. Ze leefde heel dicht bij het Friese volk; vorstin en onderdanen gingen erg vertrouwelijk met elkaar om. Marijke-Meu was boven alles een innig-vrome vrouw en haar grootste zorg was, dat de jonge Willem werd opgevoed in de vreeze des Heren. Nu had de prins een zeer goed verstand en vooral een uitstekend geheugen. Zijn kennis omtrent de Bijbel en de belijdenisgeschriften moet uitstekend geweest zijn, want toen hij als student in Utrecht belijdenis des geloofs aflegde, verbaasde hij de predikanten en ouderlingen, die hem ondervroegen. Een aanstaande predikant had geen beter figuur kunnen slaan dan deze prins.

Natuurlijk heeft Willem niet alleen godsdienst- onderwijs ontvangen. Hij studeerde eerst in Franeker, dat in die tijd een hogeschool bezat en later in Utrecht. Hij werd onderwezen in de rechts-wetenschappen, natuurkennis, krijgskunde en vestingbouwkunst. Vanuit Franeker en Utrecht gingen stipt en trouw de brieven van de vorstelijke student naar het kleine paleis in Leeuwarden, waar de moeder elk lettertje met vreugde begroette. Toen Maria Louise's dochter trouwde met een Duitse prins en voorgoed Friesland verliet, bleef de eenzame vrouw alleen nog maar met haar zoon. Was deze afwezig, dan waren het zijn brieven, die haar troostten en verkwikten. Nooit verzuimde Willem, hoe druk hij het later ook kreeg, om uitvoerig aan zijn moeder te schrijven. Het waren maar niet van die korte kladjes, even in haast; neen, het waren fijne brieven, waaruit blijkt, dat de schrijver een echte liefhebbende zoon is geweest, die inderdaad zijn moeder eerde.

Willem IV heeft altijd de nodige tijd gevonden. Of hij in Brussel is of in Soestdijk of met het leger te velde was, vast elke Zaterdag gaat er een lange

Stadhouder Willem IV

brief naar de Friese hoofdstad. Komt hij in de gelegenheid om iets te kopen, waar z'n moeder veel van houdt, b.v. kragen of fraaie waaiers, dan zoekt hij iets heel moois uit en wordt het haastig verzonden.

En weet je, wat een heel fijne trek is in het karakter van Willem? De brieven, die hij schrijft zijn zo vol *achting* voor zijn moeder. Ik denk, dat Willem wel eens een beetje kriebelig werd als hij de post uit Leeuwarden had doorgelezen. Hij zal wel eens iets gemompeld hebben van: „Moeder toch, wat maakt ge u weer een massa zorgen, wat weer een klaagzangen, wat weer een kleine verdrietigheden!” Want Marijke-Meu was erg toberig van aard, ze was veel ziek en meende spoedig te zullen sterven. Ook over de gezondheid van haar zoon, die ook werkelijk een zwak gestel had, maakte ze zich voortdurend zorgen. Telkens weer klaagde ze over haar eenzaamheid en ze bezweert haar zoon om haar niet te vergeten en haar niet te verontachtzamen. „Ik hoop, dat de band, die ons bindt, niet zal verbroken worden dan door de dood.” „Ik hoop, dat ik mag ervaren, dat ge nog liefde hebt voor een moeder, die u vereert.”

Toen Marijke-Meu bericht kreeg, dat haar dochter in Duitsland aan de pokken leed, schreef ze aan Willem: „O, mijn geliefde zoon, heb toch medelijden met uw ongelukkige moeder, dat ge haar deze nieuwe smart verzacht, door uw liefde, als mijn enig kind...”

Uit deze enkele zinnen kun je wel begrijpen, dat de Prins door zijn Moeder haast werd overstelpt met klachten en zuchten, met zorgen en vreezen. En toch — als je de brieven van de Prins leest, merk je nooit een geprikkeld woord. Altijd spreekt hij

haar moed in, beurt hij haar op, probeert hij haar gerust te stellen. Een enkele keer wijst hij op eerbiedige manier zijn moeder terecht, als hij vindt, dat ze wel wat erg overdrijft. Toen Willem in 1747 algemeen erfstadhouder werd en dus tot groter macht en aanzien kwam, vond zijn moeder, dat ze hem in haar brieven voortaan „Uwe Hoogheid” moest noemen. Dat vond haar zoon wel wat al te overdreven en hij vraagt haar in een brief of ze dat wil nalaten en hem zal blijven noemen, zoals ze het ook vroeger deed. En heel deemoedig antwoordde de moeder: „Ik meende u te kort te doen, als ik uw titel niet veranderde. Maar daar gij het niet wilt, zal ik mij schikken naar uw wens.”

Na 1747 komt Willem zeer weinig meer in Leeuwarden. Hij vertoeft meestal in Den Haag of op het Loo. Hoewel hij het erg druk heeft, verzuimt hij geen enkele maal de brief naar Leeuwarden te schrijven. Deze stadhouder heeft zich werkelijk druk gemaakt. Hij schreef eens aan zijn moeder:

„Als ik bezwijk, zal ik de voldoening hebben, naar mijn vermogen mij van mijn plicht gekweten te hebben.”

Hij is bezweken onder zijn taak. Nauwelijks 40 jaar oud, is hij gestorven. Zijn zwakke lichaamskrachten waren opgebruikt. Zijn laatste brief naar zijn moeder schreef hij zes dagen voor zijn dood: „In Maart hoop ik met mijn gezin naar Friesland te komen en enige weken te blijven.”

Het heeft niet zo mogen zijn. De 22ste October 1751 stierf de Prins, onverwachts, na een paar dagen koorts.

Maria Louise had, wat ze zelf noemde, „haar enige troost” verloren. Haar smart was groot, maar geen onbetamelijk woord kwam over haar lippen. Ze boog zich onder Gods hand.

Willem IV — geen groot stadhouder, maar als zoon, die zijn moeder eerde, een voorbeeld voor ons allen.

J. P. DE KLERK

IN DIENST VAN DE GEZONDHEID

Dezer dagen bereikte een zwaar gehavend schoenertje van nauwelijks 50 ton, het strand van Ceylon. Aan boord bevonden zich drie dokters, die zeiden dat ze eerst naar een ziekenhuis gebracht wilden worden, en dat ze later wel zouden vertellen, wat er gebeurd was...

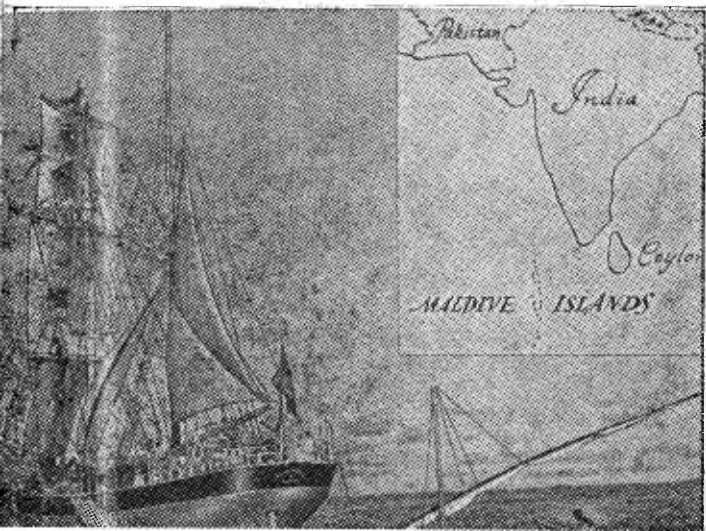
Het begin zag er niet zo tragisch uit. De Wereld-Gezondheids-Organisatie van de Verenigde Naties, had drie geneeskundigen in Calcutta en Travancore gevraagd, een onderzoek in te stellen naar de vele epidemische ziekten op de Maldive-eilanden, een grote archipel 400 mijl ten Zuid-Westen van Ceylon. De dokters stemden toe en berekenden, dat ze drie maanden nodig zouden hebben voor deze expeditie. Zo gebeurde het, dat Dr Iyengar op een goede dag door een motorbarkas werd afgezet in Male, de hoofd-„stad” van de Maldives, terwijl zijn beide collega's weldra volgden. Gezamenlijk kregen ze de beschikking over de schoener „Fath Hil Hari”, die in uitstekende staat verkeerde, doch

nog geheel moest worden ingericht voor het gestelde doel. De hulp van de plaatselijke bevolking was nihil, verbinding met het vaste land bestond er praktisch niet. (Dr Iyengar zei later, dat het was, alsof ze verbannen waren naar een éenzame strafkolonie, midden in de Stille Oceaan. Gedurende de hele expeditie, ontving hij twee brieven van familie, zonder een levensteken in omgekeerde richting te kunnen verzenden!) De dokters werkten er niet minder hard om. Nadat ze uit Male waren afgevaardigd, bezochten ze niet minder dan 33 eilanden, stelden de aard van de ziekten vast, plus de bestrijdingsmiddelen, etc....

De „Fath Hil Hari” was een type boot, die, naar onze begrippen, alle eigenwijsheid van een stee muilezel vertoonde. Volkomen afhankelijk van wind, als die er was, en slechts bestuurbaar als wind werkelijk uit de goede richting kwam! A gezien alleen drie mijl uit de kust, de kans besta zonder muskietenbeten te slapen, leidde e.e.a. extra zware opgaven op windstille avonden... t wijl de volgende morgen toch heel vroeg m worden opgestaan, om broedplaatsen van muskie enz. te bezoeken. Allerlei soorten werden dan v zameld, om 's middags aan boord te bestuderen, het laboratorium.

Toen, aan het eind van de expeditie, hesen de dokters de zeilen, om huistoe te gaan. Doodm vermagerd door ontberingen en huidziekten, v heugden ze zich over de windrichting en maa hun rapporten gereed voor de Wereld-Gezondheids-Organisatie. De wind nam inmiddels toe kracht, maakte felle uitschietters, rukte aan tou en masten, tot plotseling grauwe wolkenflarden v schenen, de hemel verduisterden en een cycl aankondigden. De „Fath Hil Hari” dobberde r op een kokende oceaan, die scheen te spotten alle inspanningen van de bemanning. De cycl nam de tuigage mee en slechts een machteloos kwam op Ceylon terecht.

De „Fath Hil Hari”

Het Bijenvrouwtje

Er was eens een vrouwtje, dat midden op de grote heide woonde. O, wat was die heide groot en oud, veel ouder dan het vrouwtje zelf en ook nog ouder dan het huisje, waar zij woonde. Als je over het heidepad wandelde, dan moest je goed uit je ogen kijken, om het huisje weer te vinden te midden van de paarse heide en de struiken.

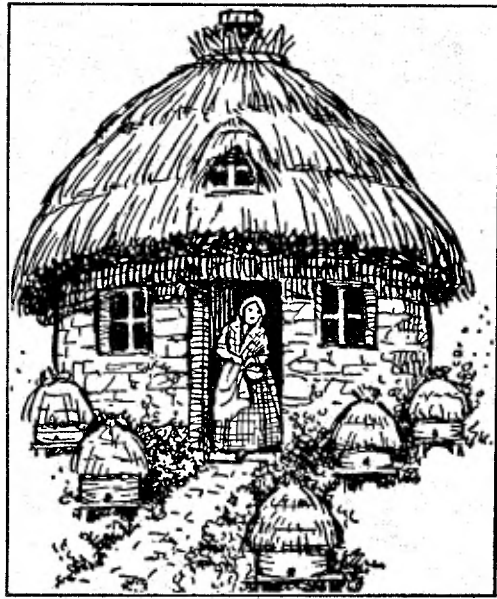
Maar het was erg leuk en lief en het leek precies een grote bijenkorf. Het was rond en had een spits dak van stro. Het was net een poppenhuisje. Geloof maar gerust, dat het vrouwtje daar gezellig in woonde. Wat deed nu dat kleine vrouwtje daar op die grote heide? Ja, dat is gemakkelijk verteld. Ze hield er bijen op na en ze was ook heus niet helemaal alleen, want ze was goede maatjes met al die dieren van de heide. Ze strooide kruimpjes neer voor de grappige konijntjes, die haar allemaal kenden, want het was wel eens gebeurd, dat ze er een gered had uit de wrede strik van een stroper. De vogels voederde ze ook. Hoe mak die waren? Ze aten uit haar hand niet alleen, maar ook uit haar mond. En tot dank daarvoor zongen ze van de vroege morgen tot de late avond. En ook gebeurde het wel eens, dat ze een verdwaald schaap naar de kudde terugbracht en een klein praatje met de herder maakte, want hoewel ze niet veel met de mensen omging, was ze toch vriendelijk tegen iedereen, vooral tegen de kinderen.

Heel wat jaren geleden, had ze zelf een lief kindje gehad en een lieve man, maar dat wist niemand in het dorp, want ze was van een andere streek gekomen, toen die twee, waarvan ze zoveel gehouden had, gestorven waren.

En nu leefde ze dan op de heide in een huisje, dat op een bijenkorf leek en rondom dat huisje stonden bijenkorven. De nijvere, zoemende bijen zwierven heel de heide over op zoek naar honing. Je zag die bruine, glanzende lijfjes, zich krommen boven de bloempjes en van tijd tot tijd terugkeren naar de korven, om er hun zoete buit in onder te brengen. Het was daar een voortdurend gegons, om die korven en je zag de duizenden beestjes op en neer zwermen.

Ze stapelden hun zoete rijkdom op voor het vrouwtje, dat die rijkdom vergaarde en er mee naar de stad ging, die nog verder dan het dorp lag en nog verder dan het riviertje. Daar verkocht ze de honing en ze verdiende veel meer geld, dan ze zelf nodig had. Daarmee deed ze veel goeds in het dorp voor de armen en de gebrekkigen. O ja, ze deed zoveel goeds. Ze zocht ook kruiden, waarvan ze drankjes maakte voor zieke mensen.

Toen op een keer gebeurde er iets vreemds. Op een nacht stormde het vreselijk en de wind rukte aan het huisje. De regen viel in stromen neer. Jongens uit het dorp gingen naar het hutje op de heide, om het vrouwtje bang te maken met hun kattenkwaad. Ze zochten echter vergeefs en toen werden zij bang

en liepen weg. De volgende dag gingen de oudere mensen van het dorp op de heide kijken en zie er was geen huisje meer en geen korven.

De plek waar het gestaan had, was als alle andere plekjes en er was geen spoor van haar over.

Jaren later, toen een dorpeling, die naar verre landen geweest was, terug keerde in het dorp, vertelde hij, dat hij het vrouwtje gezien had op een andere heide, honderden kilometers ver weg.

Toen begrepen de mensen, dat zij een goede fee was geweest en zij maakten een heuveltje op de plaats, waar het huisje gestaan had. Nog heden kun je dat heuveltje daar zien liggen, wanneer je langs het heidepad loopt. De konijntjes spelen er het liefst, de leeuweriken zingen er het mooist en de heide bloeit er het langst.

Merel

Och, mijn zoete merelman,
Met je deftig pakje an,
Zit je daar weer in de Vlier?
Wel, dat doet me groot plezier.

Hoor, hij stemt zijn zachte fluit,
't Aarzelt hem ter kele uit.
Orgelist, je telt voor drie,
Als 'k je hoor en als 'k je zie.

Geef nu gauw een wijsje weg.
Floep! daar strijkt hij naar de heg.
Merelman – ik ben ontsticht –
Houdt zijn gouden snavel dicht.

Maar – hoera! – hij komt weerom,
Heet de lente welkom.
Merel, als 'k je zie of hoor,
Zingt het voorjaar in mijn oor.

DE SCHEEPSJONGEN

(10.) Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw
DOOR P. DE ZEEUW, J. GZN

„Want mijn vader en mijne moeder hebben mij verlaten; maar de Heere zal mij aannemen, Heere leer mij Uwewegh ende leyt mij in 't rechte padt, om mijner verspieters wille. Geeft mij niet over in de begeerte mijner tegenpartijders, want valsche getuigen zijn tegen mij opgestaen, mitsgaders die wrevel uytblaest.

Soo ick niet en hadde geloofd, dat ick het goede des Heeren soude sien in het lant der levendigen, ick ware vergaen; wacht op den Heere, zijt sterck ende hij sal uw herte verstercken, ja wacht op den Heere.”

Dat wilde Krijn doen: wachten op de Here. Hij zelf zag geen uitweg, maar misschien zou de Here hem toch nog redden willen uit de hand van de vreselijke zeerover, van Claes Compaen.

Zo voeren ze de Atlantische Oceaan over, naar de Middellandse Zee, waar op de Noordkust van Afrika Salée lag, de stad, waar Compaen hem als slaaf wilde verkopen.

Ondertussen zorgde Krijn er voor, dat Compaen geen reden tot klagen over hem had. Hij deed stipt zijn werk en nu en dan prees de kapitein hem, omdat hij zo'n voortreffelijke scheepsjongen was.

VIII. Op de rede van Salée.

Er voer een sloep de haven van Salée binnen. In de sloep zaten een paar matrozen van Claes Compaen. Ze hadden een brief bij zich van hun kapitein, die geadresseerd was aan Simon de Danser de jonge en zij moesten op antwoord wachten.

Simon de Danser de jonge, was een zoon van Simon de Danser, de oude. Zijn vader was uit Dordrecht afkomstig en had zich als zeerover zeer berucht gemaakt. Zijn zoon Simon had het vak van zijn vader overgenomen en zich te Salée gevestigd.

Salée was een stadje, dat behoorde onder het gezag van de Sultan van Marokko, maar zo heel veel had de Sultan in dat zeeroversnest niet te vertellen. Hij had het daarom maar verstandig gevonden, om met de zeerovers aan te pappen en dit legde

hem geen windeieren. De zeerovers, die zo gemakkelijk veel geld in handen kregen, gaven de sultan ook zijn portie en zo waren beide partijen bevredigd.

In Salée vonden de matrozen spoedig het huis van Simon de Danser, de jonge. Ze keken hun ogen uit, want het was geen huis, maar een paleis, waarin de zeerover woonde. Ze werden door een slaaf in een prachtige zaal gelaten, waar een andere slaaf hun wijn en heerlijke zuidvruchten voorzette. De kerels, die scheepskost gewend waren, smulden van deze lekkernijen en gevoelden zich geheel op hun gemak.

Ondertussen had de eerste slaaf de brief bij Simon gebracht en deze begon hem dadelijk aandachtig te lezen. Al lezende gleed er een glimlach over zijn gelaat.

Zo zo, wilde Claes zaken met hem doen? Nu dat kon, daar was niets op tegen. Claes schreef, dat hij voorheen zijn waren verkocht had op de Ierse kust, maar dat de koning van Engeland daar nu een stokje voor gestoken had. Daarom wilde hij voortaan zijn waren liever verkopen aan een landgenoot. Hij was zo pas uit de West aangekomen, waar hij o.a. had afgerekend met een Engelse zeerover in de buurt van Jamaica. Onder aan de brief vroeg Compaen nog om amunitie, kruid en kogels, die hij dringend nodig had. Toen Simon dat las, kwam er een prachtig plan in hem op. Ja ja, zo moest dat.

Maar hij moest toch eerst eens raadplegen met zijn vriend en compagnon Hussein al Mamed. Als ze dat zaakje eens samen opknaptten zou de winst wel eens buitengewoon groot kunnen zijn. En Claes had gebrek aan munitie, wel mensen, dat kon niet beter.

Onmiddellijk zond hij een slaaf naar de woning van Hussein al Mamed en deze slimme Muzelman verscheen zo gauw mogelijk. Wanneer De Danser hem zo'n dringende boodschap zond, was er in de regel wel wat te verdienen.

Toen Hussein al Mamed ver-

schenen was, voerden die twee lang gesprek met elkaar. Vooraf den ze de slaven, die in het v. aanwezig waren, weggestuurd, het waren geheime besprekingen, ze te voeren hadden.

De Danser deelde Hussein wat Compaen hem gevraagd had had een grote partij goederen, die verkopen wilde. Dat was op zelf al mooi; want Simon was wend nooit meer dan een vierde de waarde te betalen. De zeero moesten immers die spullen Welnu, dan wou hij er ook aan verdienen.

„Maar nu moet je horen Hussein zei De Danser. „Ik denk, dat Claes een domme vent is, want vraagt om munitie aan me. D blijkt dus, dat hij door zijn voo heen is. Hij zal dus gemakkelijk overrompelen zijn en te vermeerst Als jij en ik elk met een goed er heen varen...”

„Dan nemen we die landg van jou met schip en al,” vulde sein aan.

„Ja,” zei Simon, „en wat schip?”

„De Walta lijkt me een p schuit!”

„Och dat bedoel ik niet Hussein Compaen schrijft: kijk hier staal — och neen, jij kunt geen Hooll lezen, dat is waar ook — eige is dat stom van je Hussein, vooruit, dat is nu eenmaal zo goed, hij schrijft, dat hij in de W in de buurt van Jamaica een En zeerover heeft buitgemaakt.”

„Ja ja, dat begrijp ik en de g ren van die piraat wil hij nu aan verkopen?”

„Zeker, maar dat bedoel ik Je snapt toch zeker wel, dat Engelsman meer aan boord had goederen?”

„Wel bij de baard van Mo med, daar zeg je zowat Simon!” Hussein verwonderd uit. „Ja na lijk zo moest het, we zullen piraat veroveren en dan hebben zijn schatten meteen. De m brengen we hier wel onderdak. hebben al genoeg Hollandse zeelr onze dienst!”

„Dat is het net. Jij hebt een manning, die zo ongeveer geheel Hollanders bestaat, is 't niet?”

„Dat is zo,” verzekerde H „en het zijn stuk voor stuk kerels. Samen kunnen we dat z best opknappen Simon, vooral Compaen geen munitie genoeg he „Ik zal hem dan maar schrij dat ik — je begrijpt, dat ik jou buiten laat — dat ik graag de g ren wil kopen of ruilen tegen k kogels en dat ik morgen zal k onderhandelen.”

Er werd een brief geschreven aan itein Claes Compaen, waarin on de Danser, de jonge, hem meede, de volgende dag te zullen en, om de goederen te bezien en verder met hem zaken te doen. Met deze brief bij zich roeiden matrozen weldra de haven van ée weer uit en bereikten ze de alta waar Claes hun met ongeduld wachtte.

Compaen was buitengewoon in zijn k met deze brief. Hij zou wel rgen, dat hij voordelige zaakjes ed met deze knaap en dan had hij vendien nog de kisten, die veilig zijn eigen kajuit stonden en die plotseling een vermogend man dden gemaakt.

Met ongeduld en spanning wacht-hij dan ook op de volgende dag. Van de campagne af tuurde hij de olgende morgen al maar naar de de van Salée of hij nog geen sloep g uit varen. Maar in plaats van n sloep verlieten er twee oorlogshepen de haven van Salée en voe-n regelrecht op de Walta af.

„Wat moet dat betekenen?” mom-lde Compaen voor zich heen, „dat mis. Die kerels komen daar met ee oorlogsschepen, terwijl ik slechts n sloep verwacht.”

De hersens van Compaen werkten lug en secuur.

„Heidaar! twee man aan de riemen een sloep!” schreeuwde hij en kort arop liet Compaen zich roeien naar et schip van Simon de Danser.

Simon ontving hem bij de reling huichelde een grote blijdschap ver het feit, dat Claes bij hem aan ord wilde komen.

„Ik was juist van plan met mijn riend Hussein, die op het andere hip het bevel voert, een bezoek ij je te komen brengen,” zei hij

„Hussein?” informeerde Claes.

„Dat is een Muzelman, met wie ik tijd zaken doe, Hussein al Mamed eet hij. Wacht ik zal hem laten epen!”

Een poosje later verscheen Hus-in, die met Moorse vriendelijkheid e zeerover begroette. Er werd ge-onken en gelachen, er werd ook el over zaken gesproken, maar arover viel weinig te praten. Si-on en Hussein, waren bereid de ederen van Compaen over te men en ook de mannen, die hij ge-ofd had. Dat was dus in kannen kruiken.

Verder was het een gezellig enzijn. Alle drie de piraten had-n veel pret en vertelden elkaar avonturen, die zij beleefd hadden. Tenslotte, toen de vreugde heel en gestegen was, verzocht Com-en de heren de volgende dag bij h op de maaltijd.

Dat was eigenlijk de bedoeling van De Danser niet geweest. Hij wilde de volgende morgen de Walta aanvallen, maar om geen argwaan te wekken, beloofden ze de volgende dag bij Compaen aan boord de lunch te zullen komen gebruiken.

En werkelijk de volgende dag lieten Simon en Hussein zich bij Claes aan boord roeien. De ont-vangst was daar niet minder harte-lijk dan in Salée. Er werd een uit-gebreide maaltijd aangericht van de kostelijkste spijzen. De heren dron-ken uit zilveren bokalen en Krijn en de kok hadden het zó druk, dat ze er nog hulp bij nodig hadden.

Tijdens het eten werden er druke-gesprekken gevoerd, waarnaar Krijn maar half luisterde. Wat ging hem die snoeverij van de zeerovers aan? Maar opeens spitste hij de oren. Dat was toen Compaen aan Hussein vroeg of hij ook Hollandse zeelui op zijn schip had.

Ja, dat had Hussein inderdaad. Hij schatte zo'n twintig ongeveer. 't Waren lui, die vroeger bij vers-chillende roofovervallen op Hol-landse koopvaarders, gevangen ge-noemen waren.

„O,” dacht Krijn, „als onder die twintig vader toch eens was en als ik hem dan te zien kreeg, ik zou Compaen smeken hem los te kopen. Maar ach, dat zal wel niet zo zijn; vader is vast en zeker verdronken.”

Toen de maaltijd afgelopen was, stond Compaen eensklaps op van de tafel.

„Heren,” zei hij, „ik heb een sterk vermoeden, dat het jullie bedoeling is mijn schip, met buit en goed te nemen. Daarom zijn jullie met twee oorlogsschepen gekomen. Nee, schudt

nu je hoofd maar niet, want ik weet zeker, dat dit jullie bedoeling is! Je begrijpt wel, dat ik dit niet zo over zijn kant kan laten gaan. Ik wil je echter zelf laten kiezen. Jullie kunnen nu op staande voet die beide schepen aan mij overgeven of binnen vier en twintig uur gereed zijn voor het gevecht! Zeg het maar heren, wat kiest ge?”

Simon en Hussein waren de eerste ogenblikken sprakeloos. Ze keken elkaar eens aan alsof ze zeggen wilden: Zijn wij er even vies ingetrapt?

„Kies nu heren!” drong Compaen aan.

„We willen vechten,” verklaarde Simon de Danser. „Dit lijkt ons eer-voller, dan onze schepen klakkeloos over te geven!”

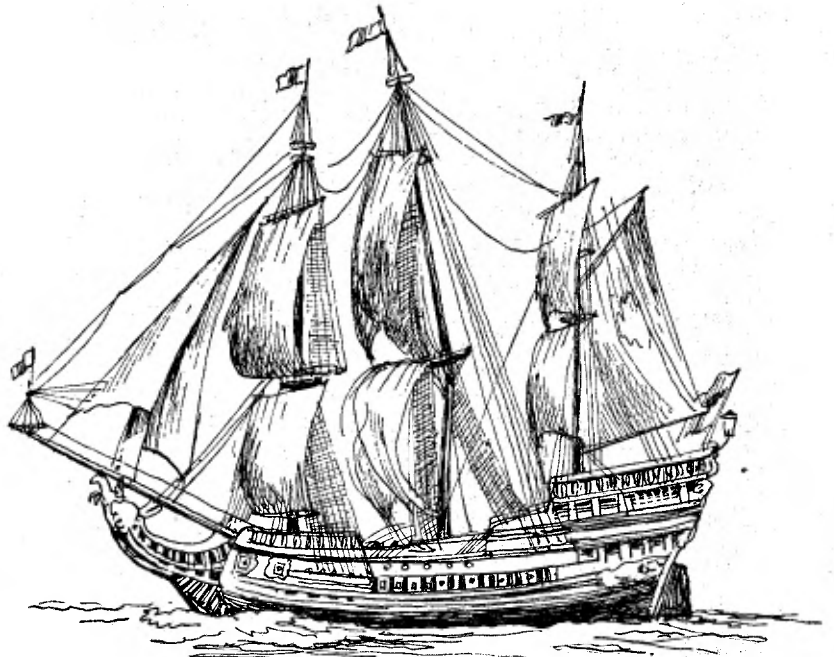
Zoals de heren willen. Ik zal u nu naar uw schepen laten gaan en ik verwacht de heren op dezelfde tijd terug. Dan zullen we op de rede van Salée er om vechten, wie de buit van Claes Compaen zal hebben. U kunt rekenen op een warme ont-vangst!”

Daarmee konden Simon en Hus-sein vertrekken.

IX. „Ewout van Kooten, ben je daar?”

De beide kornuiten hielden zich stipt aan hun woord. Misschien kwam dit, omdat zij meenden, dat zij Compaen gemakkelijk de baas konden worden. In elk geval ze waren present en toen beklom Claes de campagne en deed weer — terwijl de bloedvlag van het topje van de mast wapperde — zijn strijdkreet over het water schallen.

(Wordt vervolgd.)

Voor de kleuters

NELLY DONKER

BAB-BER-TJE KO-NIJN HEEFT TE VEEL GE-GE-TEN!

Klei-ne Bab-ber-tje, een jong ko-nijn-tje, liep druk bab-be-lend naast zijn moe-der voort, die hem ste-vig bij zijn zach-te poot-je vast-hield.

„Nu moet je niet zo-veel pra-ten Bab-ber-tje,” zei moe-der ten-slot-te, „want we lo-pen hier niet ge-zel-lig een beet-je te wan-de-len, neen, ik ga je een he-le-boel le-ren.”

„Maar ik weet al reu-ze veel, mam-mie,” zei Bab-ber-tje ei-gen-wijs. „Ik mag, zo-lang ik klein ben, geen kool-bla-de-ren e-ten; ik moet de wor-tel-tjes goed kau-wen en als er een le-lijk dier in de buurt is, moet ik heel stil op de grond gaan lig-gen of een goe-de schuil-plaats zoe-ken. Ook moet ik wan-neer een groot ko-nijn mij iets vraagt, al-tijd net-jes „U” zeg-gen en met twee woor-den spre-ken...”

„Tjon-ge,” riep moe-der ver-baasd uit, „wie heeft jou dat al-le-maal ver-teld?”

„Dat heeft pap-pie ge-daan,” ant-woord-de Bab-ber-tje trots. „En hij heeft er bij ge-zegd, dat ik, als ik la-ter groot ben, ook al-leen het bos in mag.”

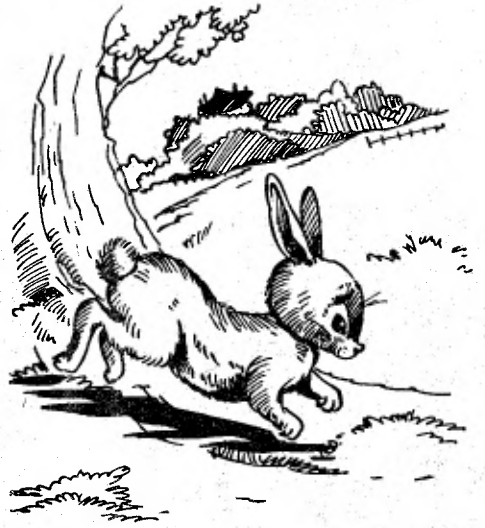
„Ja, ja,” knik-te moe-der na-den-kend, „maar je bent daar-voor nog lang niet groot ge-noeg, hoor. Kom, la-ten wij wat van het wor-tel-groen daar op dat land gaan e-ten.” Bab-ber-tje was er di-rect voor te vin-den. Hij sprak geen woord-je meer, zo smul-de hij. Het wor-tel-loof smaak-te moe-der ook erg lek-ker, maar on-der het e-ten let-te ze in-tus-sen toch goed op haar klei-ne zoon-tje. Op-eens was de-ze ech-ter tus-sen het dich-te groen ver-dwe-nen. Moe-der begon di-rect te zoe-ken, doch Bab-ber-tje was ner-gens te vin-den en ten-slot-te ging ze ver-drie-tig naar huis.

„Waar is Bab-ber-tje?” vroeg va-der da-de-lijk. „Hij is toch niet al-leen op het land of in het bos?”

„Ja, dat is hij wel,” snik-te moe-der. „Plot-se-ling was hij weg en ik kon hem ner-gens meer vin-den.”

„Wel, al-le knol-ra-pen,” riep vader op-ge-won-den, „dan zal ik hem eens gaan zoe-ken.”

Nau-we-lijks had hij dit ge-zegd, of er klonk een ang-stig ge-piep bij de in-gang van hun hol. Va-der en moe-der her-ken-den di-rect de stem van hun zoon-tje en ze vlo-gen er op af. Daar zat Bab-ber-tje zo dik als een op-ge-bla-zen lucht-bal-lon-ne-tje, in de smal-le in-gang

van het hol vast-ge-klemd. Va-der be-gon da-de-lijk het zand om hem heen weg te gra-ven, zo-dat het klei-ne ko-nijn-tje zich al heel gauw weer kon be-we-gen. Hui-lend liep hij voor va-der en moe-der uit ver-der het hol in en ver-tel-de, dat hij stil-le-tjes naar het kool-veld was ge-gaan, waar hij veel kool-bla-de-ren had ge-ge-ten.

„Dat is erg dom van je, Bab-ber-tje,” zei va-der. „Je moet nu da-de-lijk naar bed, an-ders word je niet meer be-ter. Laat dit na-re voor-val een goed les-je voor je zijn.”

Het duur-de geen vijf mi-nu-ten of Bab-ber-tje sliep als een roos. De vol-gen-de och-tend was zijn buik-je ge-luk-kig veel min-der dik. Het heeft ech-ter heel, heel lang ge-duurd, voor-dat hij weer kool-bla-de-ren durf-de e-ten. Toen was hij ech-ter een groot en sterk ko-nijn en geen klein, dom Bab-ber-tje meer.

ZOEKPLAATJE

Waar is de zoon van de houthakker?

De geschiedenis van het goudschip

„DE LUTINE”

(I.)

Aan het einde van de 18e eeuw leefde er in Londen een schatrijk man, die Aäron Goldsmid heette.

Als jonge man had hij van 'n oude rabbi, die hem reeds als kind had gekend, een verzegeld pakket ontvangen met het opschrift: „Indien gij de zegels van het pakket ongeschonden laat, zal uw huis bloeien gelijk een laurierboom, doch indien gij ze verbreekt, zal 't kwade u achtervolgen.”

Al jaren had Goldsmid dit pakket in zijn bezit. Niemand had hij van dit geheimzinnige bezit op de hoogte gesteld.

Vaak was de lust in hem opgekomen zijn nieuwsgierigheid te bevredigen en het pak te openen.

Doch steeds, als hij die neiging voelde opkomen, vermande hij zich en zo was hij al werkende oud en schatrijk geworden.

Zijn vier zoons waren, mede door de bloei van vaders huis, de rijkste bankiers van Londen geworden.

Eindelijk kwam voor de oude Aäron het ogenblik, dat hij zijn zaken aan de kant moest doen en de leiding er van aan zijn zoons moest overdragen. Doch wie een werkzaam leven achter zich heeft, kan ook als hij oud geworden is, niet zonder enige arbeid en buiten afleiding.

Zo greep de verveling de oude grijsaard aan.

Meer dan eens nam hij het geheimzinnig pakket ter hand en speelde er mee als een kind.

Totdat tenslotte toch zijn nieuwsgierigheid de overhand kreeg. Hij verbrak de zegels, opende het perkamenten pakje en...

Toen het tijd was voor het middagmaal en de oude man niet verscheen, ging de huishoudster hem waarschuwen. Op haar kloppen kreeg zij geen gehoor. Ook de deur bleek aan de binnenkant gegrendeld te zijn.

Ten einde raad riep zij een der in de nabijheid wonende zoons, die met enkele burens weldra de deur openden.

Bij hun binnenkomen zagen zij, dat de man achterover in zijn stoel lag, in zijn handen hield hij een vergeeld papier...

Door de emotie van het eindelijk weten wat er op stond (enkele onleesbare krabbels) was hij overleden.

De zoons hechtten niet veel waarde aan het vergeelde perkament. „Hun vader was oud, dus de kans op sterven groot,” zeiden ze.

Toen dan ook de vader begraven was, dachten zij weldra niet meer aan het geheimzinnige papier, dat zij met waardeloze documenten hadden verbrand.

Hun zaken zetten zij op dezelfde voet voort, doch spoedig bleek, dat zij met verlies werkten. Dat deze

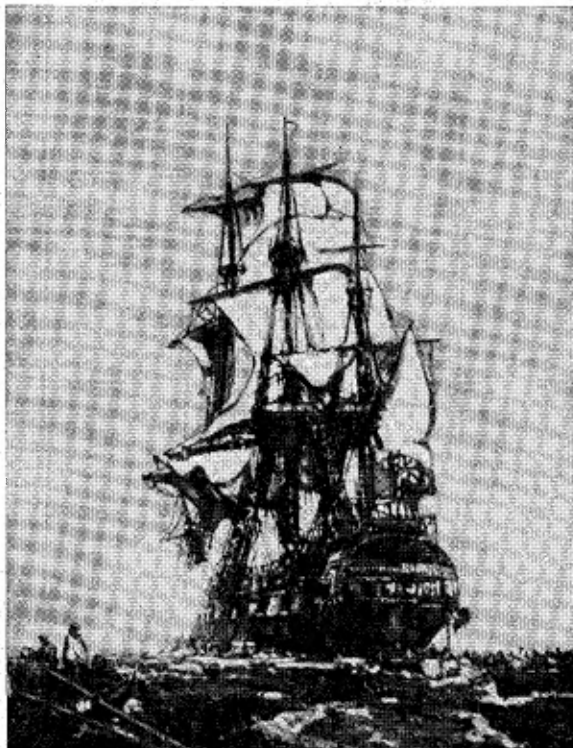
in verband stonden met vaders geheim, daaraan dachten zij niet.

En dan: wat betekenden enkele millioenen voor een millionair?

Te Hamburg was mede door de Franse revolutie — wij schrijven omstreeks 1795 — een handelscrisis uitgebroken, die de aanzienlijkste huizen met een bankroet bedreigde. De suikerprijzen bijvoorbeeld daalden in korte tijd met 40 pct., zodat er millioenen verloren gingen.

Vele bankiers en handelaars, die in Londen woon- den en in Hamburg connecties hadden, besloten om gezamenlijk te helpen. Hieronder waren ook de vier gebroeders Goldsmid, die, niettegenstaande de verliezen der laatste tijden, gemakkelijk enige millioenen beschikbaar konden stellen en zo had men een bedrag van 16 millioen aan gouden staven, ducaten, Spaanse piasters (matten) en Louis d'ors bij elkaar gebracht. Om deze schatten naar de overzijde van de Noordzee te brengen, had men een solied schip nodig, en met de Regering werd overeengekomen, dat men hiervoor „De Lutine” zou gebruiken. Dit was oorspronkelijk een Frans fregatschip met 32 stukken geschut, dat met meer schepen aan de Engelsens prijs gegeven was.

Omdat er een Engels leger in de duinen gepos-

teerd was, moest er ook geld naar Holland gebracht worden.

Dit zou dan afgegeven worden op de rede van Texel, waarna het schip koers zette naar Hamburg.

Een en ander werd naar de haven van Yarmouth gebracht, vanwaar „De Lutine” zou uitzeylen en vele personen waren ervan in kennis gekomen, dat het goudschip in het begin van October uit genoemde haven zou uitvaren.

Dit had velen naar de gelegenheid doen grijpen, om een plaats aan boord te bespreken, opdat men op gemakkelijke wijze naar Holland of Hamburg zou kunnen komen.

Eindelijk waren alle zakken met ducaten en andere kostbaarheden aan boord en de 9e October 1799 lag het schip zeilree. Ruim 300 passagiers, waaronder de Hertog van Chatillon en vele andere aanzienlijken begaven zich aan boord en weldra stevende het fiere fregat in de gewenste richting.

Met goed weer verliet men de haven; en wanneer de wind niet keerde, zou de overtocht niet lang duren. Nu kan October wel een reeks van mooie dagen geven, maar ook kan het weer zeer onbetrouwbaar zijn, zodat zware stormen binnen zeer korte tijd volgen op mooi weer.

En dat was het geval in de Octoberdagen van genoemd jaar. Het schip, dat naar Den Helder koers zette, was nog maar enkele uren in zee, of men maakte zich in Engeland reeds ongerust, want de storm stak plotseling op en ongetwijfeld liepen de reizigers met de kostbare lading gevaar.

Ook wist men, dat de Noordzee aan gene zijde verraderlijke stranden en banken heeft.

De vrees was dan ook niet ongegrond, want „De Lutine” is nimmer op de rede van Texel noch te Hamburg gekomen, maar is door de storm gesmeten op de gevaarlijke Terschellinger Gronden, waar zo menig zeemansoog opgeblijkt heeft naar het licht van de „Brandaris”, vragende om hulp, die verleend kon worden. Vele zeemanslevens en handelschatten zijn daar verloren gegaan en hier ook is het goudschip een prooi der golven geworden.

***

't Was op de 10e October 1799, dat de vissers van Terschelling met een „tapperskoelte” door het Schuitengat en Stortemelk naar zee gingen, om te proberen iets met vissen te kunnen verdienen.

Nauwelijks waren ze gekomen op de plaats, waar ze meestal de netten uitwierpen of de wind schoot uit naar het Noord-Westen en veranderde weldra in een storm.

Velen gingen dan ook weer zo vlug mogelijk naar binnen. Alleen „Blanke Nelis”, zoals Kees Doeksen in de wandeling genoemd werd, bleef vissen. Hij stond bekend als een driest zeeman, die niet voor een flinke storm uit de weg ging.

Op het duin zat „Mankje”, de kustwachter en tuurde met zijn ogen, die scherp waren als die van een roofvogel, langs de horizon, doch voorlopig ontdekte hij niets.

Eindelijk zag hij een zeiltje verschijnen, dat hij herkende als dat van „Blanke Nelis”. Met veel moeite slaagde hij er ook nu weer in de veilige haven te bereiken.

Niet alleen bracht hij voor een veertig gulden vis mee, doch ook de boodschap, dat er op enige

afstand van de kust een fregat kruiste, dat het zwaar te verantwoorden had.

„Mankje”, die voor korte tijd zijn hoge wachtplaats verlaten had, spoedde zich opnieuw naar het duin om weer de zee af te zoeken.

(Wordt vervolgd.)

J. J. NOUT

HET GROETEN

Wij hadden vroeger op school een oude onderwijzer. Een aardige mijnheer. Als een jongen hem of een ander niet groet had, hield hij die jongen

staande, nam hem de pet van het hoofd, keek er in en zei dan: „Hé, ik dacht, dat er roest in die pet zat, maar ik zie, dat ik me vergist heb.”

Begrijp je, wat hij bedoelde? Nu, zo'n jongen begreep het meestal ook best en hij zou er de volgende keer wel aan denken zijn pet af te nemen voor zijn meerdere. Zijn meerdere? Wie is dat? Wel, dat is

iedereen die meer dan jij in rang, stand, of ouderdom is. Sommige jongens schijnen het een heel zwaar werk te vinden om hun pet af te zetten als zij iemand groeten. Soms tikken zij er even tegen aan. Maar ook dit is onbeleefd. Als je een pet draagt en als je wat ouder bent een hoed, dan behoort je deze ook werkelijk af te zetten als je een meerdere groet.

„Ja maar,” hoor ik je al zeggen, „als ik nu geen hoofddekseel op heb?” Dan maak je een kleine neiging met het hoofd terwijl je op een vriendelijke toon zegt: „Goedenmiddag Mevrouw” of „Goedenmorgen Mijnheer”. Dit hangt er natuurlijk van af, wie je tegenkomt en op welk gedeelte van de dag. Ook de meisjes kunnen op de laatstgenoemde manier groeten. Je weet natuurlijk ook wel, dat zij hun muts of hoed niet behoeven af te nemen.

Dat ook onze voorouders het beleefd groeten al tot de goede manieren gerekend hebben, bewijst wel het oude spreekwoord: „Een ding, dat gij niet sparen moet, dat is de rand van urwen hoed”. Denk hier nog maar eens goed over na, jongelui. En nu, tot de volgende keer.

Wat wil je worden?

BEROEPSKEUZE

Iets over Meisjesberoepen

Het wordt langzamerhand tijd, dat ik weer eens iets voor onze meisjes ga schrijven. Dat wilde ik nu eens doen en dan geen speciaal beroep behandelen, maar schrijven over iets algemeen. Ik bedoel dit: Voor een jongen is het noodzakelijk dat hij een beroep leert, want hij moet later een gezin kunnen onderhouden. Maar voor een meisje is het niet noodzakelijk dat zij iets leert en iets wordt. Want meestal wordt zij tussen haar twintigste en dertigste jaar huisvrouw en is het met de beroepsbezigheid afgelopen. Natuurlijk zijn er wel enkele meisjes, die nooit trouwen en die dus wel een beroep moeten hebben, maar dat zijn uitzonderingen.

Wat is nu de taak van het meisje vóórdát ze trouwt?

Wij kunnen deze vraag niet losmaken van een andere, n.l. deze: Wat is de taak van de getrouwde vrouw?

Een getrouwde vrouw moet: haar man en haar kinderen verzorgen, eten kopen en koken, kleren kopen en repareren, het huis schoonhouden. Dat is alles. Ja, maar dat is ook heel wat. Om dit werk goed te doen moet je het met je hele hart doen. Elke dag opnieuw. Niets is zo erg als een vrouw, die het huishoudelijk werk vervelend vindt en het daarom verwaarloost. Zo'n vrouw is thuis een slecht voorbeeld en kan nooit haar kinderen werkelijk goed opvoeden.

Maar valt al dit „huiswerk” te leren?

Ja, dat valt het zeker. Want God heeft in Zijn wijsheid de vrouw zó gemaakt, dat al dit werk voor haar een *levensvulling* wordt.

Hoe moet het meisje zich nu op deze taak voorbereiden?

Heel eenvoudig door in haar beroep zo dicht mogelijk te blijven bij alles wat „des huishoudens” is.

Moeten dus alle meisjes na de lagere school bij moeder in het huishouden, of in een dienstje of op zijn hoogst naar een huishoudschool? Neen, zo kras wil ik het niet stellen, maar wel wil ik dit zeggen: Meisjes, wat je ook doet in het leven, houdt er rekening mede, dat jullie werkelijke taak komt te liggen op huishoudelijk gebied. Zorg dus, ook als je naar de M.U.L.O. of naar de Kweekschool gaat, dat je „thuis” raakt in het huishouden. Dat je leert koken, naaien, boenen, schuren, stof-afnemen. Maar ook, dat je leert hoe je je huis aardig kunt inrichten. Geef je ogen goed de kost hoe andere mensen dat doen. Neen, critiseer nu maar niet raak. Maar bedenken: Ja, zo zou ik het ook ongeveer willen hebben, en zó helemaal niet. En vergeet hierbij niet het

woord van de Here Jezus, dat ons oog eenvoudig zijn moet. Verkijk je niet op de schijn, leer de eenvoud kennen en liefhebben.

Maar als je nu niet naar de huishoudschool gaat, maar naar kantoor b.v.? O, ja, ik weet dat er allerlei meisjes op kantoor volledig tot hun recht komen. Dat is niet verkeerd, als je maar geen imitatie-man wordt, maar een echt vrouwelijk meisje blijft.

En als je een knappe kop hebt en gaat studeren, wat dan? Ook goed, maar blijf vrouw. Ik heb er niets tegen dat meisjes gaan studeren. Het is zelfs nodig dat er gestudeerde meisjes zijn. Want als je later een man trouwt, die gestudeerd heeft en je zou niet eens met hem een mondje vol Duits, Frans of Engels kunnen wisselen en je zou met de mond vol tanden staan als een bezoeker je in die taal aansprak, dat is alleen maar „knullig”.

Het is beslist noodzakelijk dat wij algemeen-ontwikkelde vrouwen hebben, dus heb ik er niets tegen dat meisjes naar de Kweek, het Gymnasium of de H.B.S. gaan. En enkele studies aan de Universiteit, b.v. in de opvoedkunde of kinderpsychologie zijn voor meisjes alleraardigst.

Wat is dus de hoofdlijn van mijn betoog?

Deze: meisjes, blij in je studie en in je beroep zo dicht mogelijk bij alles wat tot het leven van de vrouw behoort.

En het leven van de vrouw wordt ten diepste gekenmerkt door de behoefte om te *verzorgen*.

Gelukkig zijn er allerlei mooie beroepen, waarin dit verzorgen tot zijn recht komt: kookster, naaister, kinderverzorgster, kleuteronderwijzeres, onderwijzeres, verpleegster, vroedvrouw, jeugdleidster, maatschappelijk werkster, woninginspectrice, ambtenares bij de kinderpollitie, enz. enz., teveel om op te noemen.

Tot slot praktische adviezen:

- Kun je gewoon, middelmatig, leren: naar de huishoud- of industrieschool.
- Kun je ruim voldoende of goed leren: naar de M.U.L.O. (mogelijkheid tot verpleegster, onderwijsberoepen e.d.).
- Kun je heel goed leren: naar de meisjes H.B.S., de gewone H.B.S. of het Gymnasium.

Maar nogmaals: wordt geen jongen, maar blij een meisje.

Dan zul je later als „vrouw” de „hulpe” tegenover je man kunnen zijn.

P. A. Hekstra

K. NOREL

DE KLEINE *Kroniek*

BORDEAUX

In Bordeaux is onze reis naar de Middellandse Zee begonnen. Daar stapten wij aan boord van het kleine schip dat over de grote zeeën varen ging.

Bordeaux is de stad van de wijn. We hebben ze gezien op onze treinreis de wijngaarden. De druiven groeiden overal, niet zoals bij ons in glazen kassen, maar in de vrije natuur op zacht glooiende heuvels, en de kleine boerenwoninkjes stonden tussen de tuinen. En in Bordeaux zag je de wijn, die in de wijngaarden was voortgebracht. Er zijn daar meer winkels waar wijn verkocht werd dan bij ons sigarenwinkels. Dat komt omdat er in Bordeaux meer wijn gedronken wordt dan bij ons gerookt. Men drinkt in Bordeaux wijn zoals bij ons thee en koffie. De werklieden drinken wijn op straat.

Op de kade bij ons schip kon je dat zien. Om half elf hielden de bootwerkers even op met het laden, zoals bij ons om half elf ook even wordt gerust. Maar inplaats van een kop koffie dronken zij, staande op de kade, een glas rode wijn, die door hun vrouwen was gebracht.

Maar behalve van de wijn is Bordeaux de stad van de Gironde. Die prachtige rivier stroomt midden door de stad. Op het plaatje zie je

Bordeaux. De brug over de Gironde. Le pont de pierre.

de stenen brug, die de oevers verbindt en die tegelijk een halt toeroept aan de scheepvaart. Je kunt het op de foto zien: de brug kan niet open. Alleen binnenschepen kunnen onder de bogen door. De zeeschepen moeten aan de andere kant blijven.

Van Gironde is Girondins afgeleid. Wij spreken over Girondijnen. Het waren, dat hebben de meesten van jullie bij de geschiedenisles al gehad, de mannen van de Franse revolutie van 1789.

Op de foto kun je zien hoe 'n groot en groots monument er te Bordeaux voor die Girondijnen is opgericht. Boven op de hoge zuil 'n vrouwenfiguur, die jubelt om de vreugde van haar vrijheid. Of, deze revolutie de ware vrijheid heeft gebracht, zullen wij maar in het midden laten.

De foto laat echter wel heel goed zien, hoe de Fransen hun revolutie als een heldenstuk beschouwen en ook hoe zij van monumenten houden.

Een ander groot standbeeld verheerlijkt de revolutie van 1848. Er zijn monumenten van de oorlog van 1870, van die van 1914—1918 en er wordt er thans een gebouwd ter herinnering aan de oorlog van 1939—

Bordeaux — Monument ter ere van de Girondijnen.

1945. De Fransen bouwen monumenten voor al hun revoluties en al oorlogen, en aangezien Frankrijk beide vele heeft beleefd, is het tal monumenten bijna niet te te

DE NIEUWE JAARGAN

Jongens en meisjes, de nieuwe Jaargang komt in zicht. Ze moet mooier worden, dan de oude. Hel jullie mee? Abonnés werven is moeilijk en het levert wat op. grote vervolghet verhaal is klaar. maal is een meisje de hoofdpers maar ook een jongen speelt een g rol. Volgende keer horen jullie meer van.

Oud versje

Och Jantje, wil niet huilen,
Hier heb je mijn nieuwe [muilen,
Hier heb je mijn mooie [beugel
Waar al mijn goeie geld in v

PLUIMSTAART

de Zwerver

Als het regent of de wind onstuimig de vochtigheid van de bomen drijft, zul je hem weinig of niet te zien krijgen. Dan zit hij, warmpjes ineengedoken en met de lange pluimstaart om zijn rustend lijfje gevleid, in het hoge knoedelnest, kalm wachtend tot het weer bedaard is en een floep zonneshijm hem naar buiten lokt.

Hij kan het in zijn hoge schuilplaats best af. In de regel heeft hij een hamstervoorraad van eikels, allerlei noten en dennenappels opgeslagen en als onze vriend trek krijgt, spreekt hij het lekkers aan. Zo is het te begrijpen, dat hij soms dagenlang, wanneer het slechte weer blijft aanhouden, zich niet laat zien. Had hij voor de kwade dag niet voor een appeltje voor de dorst gezorgd, dan zou hij, als op een gegeven ogenblik de honger al te erg werd, genoodzaakt zijn, in weer en wind er op uit te trekken om maagvulling. Een enkele maal gebeurt dit ook wel, maar je kunt gerust aannemen, dat het dan noodgedwongen is.

Met mooi, zonnig weer echter vergaat het de eekhoorn al net als ons. Dan is hij bijna de ganse dag buiten en zwerft hij zijn territorium rond, op zoek naar lekkere hapjes, waarvan de bostafel rijk voorzien is. Dan moet je hem in actie zien, die lollige, kleine roodbruine zwerver.

Zijn lichaamsbouw is geheel en al in overeenstemming met het leven tussen en in de bomen. De scherpe nagels stellen hem in staat, in een ommezien de hoogste bomen op- en af te klauteren. Met zijn lenige lijf weet hij zich staande te houden op dunne twijgen, die hem nauwelijks kunnen dragen. Je staat versteld van zijn klauterkunsten. Van de ene tak rent hij over naar de andere, van boom in boom. Tussen de ijle kroon staat hij even stevig als op de begane grond. Van een eindtak, die doorbuigt onder zijn gewicht, zet hij zich met de achterpoten af en springt naar een wiebelende tak van een andere boom. Sprongen van 4, 5 meter zijn daarbij geen zeldzaamheid. De klauwen haken in de zwiepende tak-

ken en de rode gymnast danst al weer verder, tak op, tak af, boom in, boom uit. Vallen schijnt niet in zijn woordenboek te staan. Elke beweging is zeker, al hou je je hart vast, als je hem over een duizelingwekkende afgrond de sprong ziet nemen. Trouwens, al zou hij vallen, het zou hem nauwelijks hinderen. Hij komt dan wel ergens langs een lagere tak waar hij zich aan vast kan grijpen en anders spreidt hij de pluimstaart zo ver mogelijk uit en deze doet dan als een soort parachute dienst, die de val breekt, zodat het diertje betrekkelijk zacht op de grond neerkomt. Wanneer plotseling gevaar dreigt, laat hij zich ook wel eens pardoos naar beneden vallen.

Een leuke verschijning in het bos is het rosse rovertje en ik wed, dat jullie hem allemaal even aardig vinden. Maar weten jullie, dat hij eigenlijk een echte rakker is?

In de voorzomer, als in de meeste vogelnesten

jongen zijn, is de eekhoorn er als de kippen bij om een mals hapje te halen. In een onbewaakt ogenblik, als de oude vogels op voedsel uit zijn, slaat hij zijn slag. Bijna onhoorbaar sluipt hij naar het nest en als de kust veilig is, grijpt hij een donsjong en snelt er ijlings mee weg. Op een stil plekje peuzelt hij het hapje op. Door zijn gedurige zwerftochten ontdekt hij de nesten overal en geloof maar, dat hij ze opzoekt en terugkomt. Ik heb het meegemaakt, dat hij een lijsternest in drie dagen tijd radicaal leegplunderde. In de tussentijd zal hij ook best nog ergens anders op rooftocht zijn geweest. Zo gezien, kan de eekhoorn schadelijk zijn. Daar eksters en Vlaamse gaaien ook eerste vogeldieven zijn, heeft de vogelstand werkelijk te lijden, als deze drie rovers talrijk zijn. Vaak zijn ze dat ook, want havik en boomarter, de meest gevreesde vijanden, komen niet zo heel veel meer in ons land voor.

In de late lente, als er weinig voedsel voor de eekhoorn meer te vinden is, kan hij ook schadelijk worden, doordat hij de bast van de bomen eet. Als hij een stam rondom heeft kaal geknaagd, sterft deze onherroepelijk af.

Pluimstaart bouwt een nest, zelfs meer dan een. Je zou ze speelnesten kunnen noemen, want hij komt er maar af en toe. Sommige gebruikt hij als voorraadschuur, andere als slaappleaats. In de regel staan ze in een hoge takkels, dicht tegen de stam, samen-gevlochten uit takken en bladeren, zodat ze weinig in het oog vallen. Dikwijls gebruikt hij een verlaten vogelnest, dat hij opknapt en vergroot. De ingang vind je aan de onderkant, zodat hij, van beneden komend, gemakkelijk naar binnen kan glippen. Meer naar boven is een nooddeur. Bij gevaar kan hij hierlangs een goed heenkomen zoeken.

Het eigenlijke nest is het stevigst. Van binnen is het met mos en allerlei zachte stoffen, als haar, pluim, veer en veren zacht gevoerd. Tweemaal per jaar brengen de oude eekhoorns hier hun 3-6 jongen groot. In de herfst trekken deze er zelf op uit. Ze zijn dan nog wel een stuk kleiner dan de ouders, maar toch in staat om voor zichzelf te zorgen.

Als je de diertjes onverwachts stoort, kan het gebeuren, dat de ouden de jongen een voor een in de bek nemen en naar een andere nestknoedel brengen. Zoiets kun je de poes ook zien doen, niet?

Een winterslaap houdt Pluimstaart niet, maar wel brengt hij de dagen als het lang achtereen sneeuwt of regent, slapende in een der nesten door.

Over de hamstervoorraden in de nesten hebben we het al gehad. Hij stopt zijn lekkers echter ook wel weg in de grond en gaat dan nogal precies te werk. Een Vlaamse gaai drukt een eikel losjes tussen het mos en vergeet de plek vrijwel direct weer. Pluimstaart echter heeft sterker ontwikkeld herinneringsvermogen, al kan het hem ook gebeuren, dat hij de kluts kwijt raakt.

Weet je, hoe hij te werk gaat? In de zachte mosbodem graaft hij een holte. Deze wordt doorgaans met mos bepleisterd en dan vult hij telkens zijn voorraad aan. Eikels, allerlei soorten noten, sparrekegels en dennennappels, die hij in de herfst genoeg kan vinden. Heeft hij naar zijn zin op deze plek genoeg voorraad ingeslagen, dan krabt hij bladeren, gras-halmen, en mos er over heen. Daarop komt een laagje zand, nogmaals blad, twijgjes en dennenaalden en knap ben je, als je het lekkers dan weet te vinden.

Goede manieren

J. J. N

MET DE HOED IN DE HAND

Jullie kennen natuurlijk allen het spreekwoord, dat met bovenstaand zinnetje begint en dat verder zegt, dat je, door je hoed in de hand te houden, door het ganse land kunt komen. De betekenis er van hebben jullie waarschijnlijk ook wel begrepen: door beleefd te zijn, kun je het ver brengen, wordt je overal ontvangen.

In het vorige artikeltje hebben we samen gepraat over het groeten. Beleefd groeten hoort bij goede manieren. In de meeste gevallen zullen de jongens hun hoofddekkel weer op kunnen zetten als zij gegroet hebben. Er zijn echter ook omstandigheden, waaronder zij hun pet of hoed in de hand moeten houden. Laten we eens enkele voorbeelden geven: Een jongen ziet in de verte zijn leraar aankomen. Hij bedenkt, dat hij die leraar nog iets moest vragen over het opgegeven werk. Als de heer vlak bij hem gekomen is, neemt de jongen zijn hoofddekkel af, blijft staan en zegt: „Goedenmiddag Mijnheer Smit. Neemt u mij niet kwalijk, maar mag ik u even iets vragen over het werk voor morgen? Mijnheer Smit zal nu ook blijven staan en de jongen de gevraagde uitleg geven. En nu mag de jongen tijdens dit gesprek zijn hoofddekkel niet opzetten, tenzij de heer hem hiervoor toestemming gegeven heeft. En weet je waar die jongen dan tevens op letten moet? Dat hij dan niet zijn handen in de zakken houdt tijdens dat gesprek. Dat zou een zeer onbeleefde indruk maken. Ik herinner me nog wel, dat mijn vroegere onderwijzer altijd vroeg, of we koude voeten hadden als wij jongens de handen in de zak hadden als we bij hem aan de lessenaar moesten komen. Op ons verwonderd „Nee, Mijnheer,“ antwoordde hij dan doodleuk: „Doe dan je handen uit de zak.“

Een ander geval: een heer belt aan. Zodra nu de deur geopend wordt, zal de heer zijn hoed afzetten en deze ook afhouden, tot het gesprek geëindigd is. Wordt hij binnengelaten, dan zal hij zijn hoed in de hand dienen te houden tot hij in de kamer gekomen is. Heeft de gastvrouw of gastheer hem dan niet gevraagd zijn hoed ergens op te hangen, dan zal hij deze nog steeds in de hand houden, ook nadat hem een stoel aangeboden is. Is het lastig voor hem de hoed in de hand te houden, doordat hij zijn handen voor iets anders nodig heeft, dan mag hij ook de hoed onder zijn stoel leggen.

Hetgeen voor een hoed geldt, geldt ook voor een pet, echter niet voor een alpinomutsje. Wel moet dit binnenshuis afgezet worden. Leg geen hoofddekkel op tafel of dressoir. Dit is onsmakelijk.

De geschiedenis van het goudschip

„DE LUTINE”

II. (Slot)

Doordat het reeds donker werd, kon hij van het schip niets ontdekken; doch wat hij zag waren lichtsignalen, die er op wezen, dat het schip in nood verkeerde.

Hoe gaarne men ook was uitgevaren om hulp te bieden, niemand durfde het te wagen de woedende elementen te tarten, zelfs Nelis niet, die toch dikwijls bij strandingen de eerste was en ook op deze wijze al vele malen een voordeeltje van niet te versmaden betekenis had verkregen...

In de vroege morgen van de 11e October 1799 voeren er uit de haventjes van Terschelling en Vlieland een aantal schuitjes naar buiten om te zien, of er iets te ontdekken viel.

Er was niets te bespeuren, doch verschillende voorwerpen als gebroken masten, een watervat, een stuk hout met een lijk er aan gebonden enz. werden opgepikt en getuigden van een vreselijk drama.

Toen men des avonds alle lijken telde, bleken er op Terschelling ruim 200 geborgen.

Uit de papieren, die op de doden gevonden waren, had men kunnen opmaken, dat het schip uit Engeland afkomstig was met bestemming Hamburg... Ook op het strand van Vlieland waren enige lijken aangespoeld en een schipbreukeling, die nog leefde, hoewel hij dodelijk gekwetst was. Spoedig stierf hij dan ook, doch van hem kwam men te weten, dat hij scheepsklerk op „De Lutine” was en dat er grote schatten in het schip geborgen waren.

In 1799 had men geen telegraaflijnen, zodat het dagen en dagen duurde, eer men berichten naar en uit andere landen kon krijgen. Aan het strand gevonden lijken werden dan ook niet opgehouden in afwachting van identiteitsvaststelling, doch gewoonlijk spoedig begraven.

En zo kon men op de 13e October in een duinvallei nabij de vuurtoren „De Brandaris” een grote groeve geopend vinden, waarin men het overschot van meer dan 200 mensen ter ruste heeft gelegd.

Sedert die tijd noemt men deze vallei de „Dodemanskisten”.

Wie het strandleven gewoon is, mag bij een dergelijk feit enige tijd onder de indruk verkeren, maar het medelijden voor het op deze wijze heengaan van vreemdelingen duurt gewoonlijk niet lang, temeer daar men van de familieaangelegenheden der verongelukten niets afweet.

Toen men eenmaal gehoord had en vermoedde, dat het wrak van „De Lutine” schatten bevatte, greep de goudkoorts de vissers van Terschelling en uit Volendam, die dikwijls bij genoemd eiland werkzaam waren, aan en de mare zegt, dat er veel geroofd moet zijn. Het wrak moet het eerst ontdekt zijn door „Blanke Nelis” van wie men zegt, dat hij dikwijls heimelijk in de nacht uitvoer en af en toe

naar Amsterdam ging om daar de schatten te gelde te maken.

Toen de lastgeving voor het bergingswerk verstrekt was, wist Nelis onmiddellijk de plaats aan te wijzen, waar het wrak der „Lutine” zich bevond en hiermede verdiende hij niet alleen honderd gulden, maar werd hij ook aangewezen om alles, wat uit het wrak geborgen werd naar Terschelling te varen.

Vele anderen zouden mede werkzaam zijn en veel kunnen verdienen, als er maar veel gevonden werd, want alles zou procentsgewijze berekend worden.

De leiding der berging berustte bij de heer Robée, tot 1808 Drossaard en opperstrandvonder van Terschelling.

Met de doelmatigste werktuigen uit die dagen haalde men vele schatten uit de diepte op, en men verhaalt, dat des avonds dikwijls de schuit van Blanke Nelis bij West-Terschelling in lossing lag en vele zakken met Spaanse matten en Louis d'or ontladen werden.

Met wagens werden de waarden naar de bergplaats gebracht en spoedig had men voor meer dan een half miljoen geborgen.

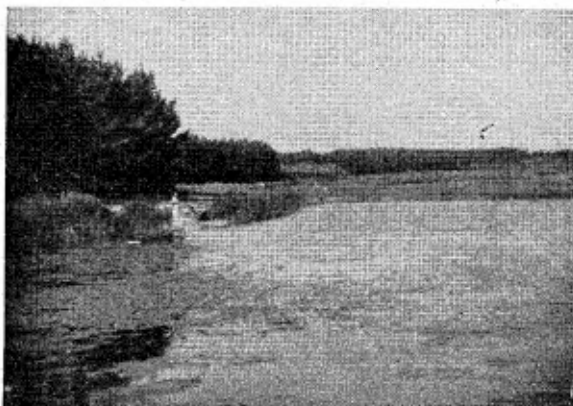
Langzamerhand evenwel verzandde het wrak, zodat het bergen wel een eind moest nemen.

Doch de plaats, waar nog verreweg het grootste gedeelte der schatten verzonken zat en nog zit, verloor men niet uit het oog.

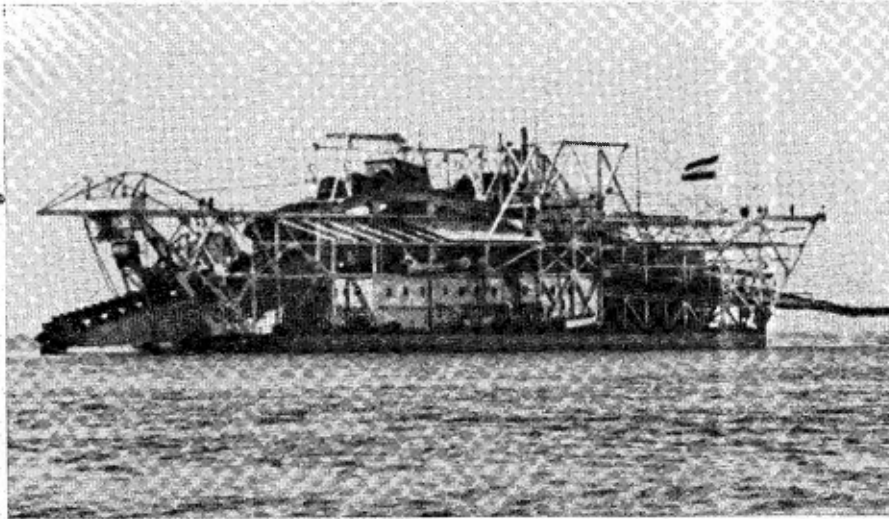
De voor Londen en andere plaatsen uit Engeland zo droeve ondergang van „De Lutine” had welvaart gebracht op Terschelling. Dat kon men zien aan de woningen en de kleding van de vissers en hun gezinnen, maar ook aan de vaartuigen, die er langzamerhand beter begonnen uit te zien en aan het tuigage, die geheel vernieuwd werd.

Blanke Nelis evenwel had zijn vaartuig van de hand gedaan en was gaan wonen in Leeuwarden,

Het Schuitengat en Stormemelk

Tinbaggermolen de „Karimata“

waar hij in een goud- en zilverwinkel verder goede zaken maakte.

Ook enkele Volendamers, die vroeger elk jaar enige tijd bij Terschelling gingen vissen, verschenen er niet meer. Naar men mededeelde hadden zij boerderijen gekocht in de nabijheid van Edam en de betaling geschiedde à contant...

In het midden van de 19e eeuw zag men met genoegen, dat de zandbank, waarin „De Lutine“ verborgen zat, overwerkte, d.w.z. zich meer en meer verplaatste, en daarna ging de tijding van mond tot mond: „Het goudschip is blootgespoeld!“

De dorst naar goud kan in Californië nooit groter geweest zijn, dan de begeerte die op Terschelling en Vlieland heerste, om opnieuw iets machtig te worden van hetgeen „De Lutine“ bevatte. Er zou nu met overleg gewerkt worden.

In 1821 was reeds een maatschappij opgericht, die zich ten doel stelde de schatten uit het miljoenen-schip te bergen.

Aan het hoofd van deze vereniging stond de ondernemende burgemeester van Terschelling, de heer Eschauzier, die van Koning Willem I het uitsluitend recht ontvangen had, om het bergingswerk opnieuw te beproeven, doch onder de voorwaarde, dat de helft der waarden aan de Staat zouden worden uitgekeerd.

Deze maatschappij heeft van 1875 tot 1881 nog vele tonnen gouds aan waarden weten te bemachtigen, zodat aan de deelhebbers nog een vrij hoog procent kon uitgekeerd worden, niettegenstaande veel geld verdiend was door allen, die aan het bergingswerk hadden meegeholpen. In laatstgenoemd jaar is het wrak opnieuw in het zand verzonken en is het „goud vissen“ hoe langer hoe moeilijker geworden.

Ongeveer veertig jaar geleden hebben de Engelsen het bergingswerk op „De Lutine“ nog eens hervat. Men had zich toen voorzien van de beste werktuigen, welke er in die tijd bestonden. Men dook zowel in het water als in het zand. Doch slechts weinig wist men te bemachtigen en dikwijls keerden men met lege handen terug.

Met de voor ons denkbeeldige eenvoudige toestellen, die Lloyds ten dienste stonden, heeft men in vijf pogingen op verschillende tijdstippen een totaal aan waarden opgehaald van 108 gouden en zilveren staven en een 12.000 ducaten, tezamen voor ruim een miljoen gulden: dat is met wat men in de aanvang heeft opgebracht, nog lang geen 16 miljoen, want voor zoveel moet het schip aan staven en specie aan boord hebben gehad.

In 1909 wenste de maatschappij, die het contract met Lloyds had, afdoende maatregelen te

nemen tot volledige berging van de schatten. Een eigenaardig schraapt toestel, dat dienen moest om alles wat op de bodem der zee ligt, bij elkaar te garen en boven te brengen, werd vervaardigd. Een zuigbuis zou het zand ($\pm$ 40.000 ton) boven het wrak vandaan zuigen. Al deze pogingen leverden echter geen tastbaar resultaat op.

Toen de heer Becker enige jaren geleden met zijn toren kwam, herleefde voor velen de hoop.

Doch ook hij bereikte niet, dat wat bereikt moest worden: het goud.

In 1938 heeft men met de beroemde tinbaggermolen „De Karimata“ opnieuw geprobeerd de schatten van „De Lutine“ te vinden.

In het begin leek deze poging te zullen lukken. Men vond spoedig een goudstaaf, maar... het is bij die ene gebleven.

En thans ligt het goud van „De Lutine“ nog op de gronden bij Terschelling. De zee geeft niet makkelijk haar prooi terug. Zal men het later nog eens proberen?

Het schijnt wel de moeite waard te zijn!

Jannie Dubbeldam te Strijen vraagt:

Hoe werkt een telmachine?

Een telmachine bestaat uit een aantal radertjes, waarop de cijfers zijn aangebracht, precies als een gewone handnummeroteur. Deze radertjes zijn verbonden door veren met de toetsen van toetsenbord. Al naar gelang het cijfer hoger is, de toets verder van het nummeratorwielje geplaatst en dus de veer zoveel langer, waardoor bij het in-

DE SCHEEPSJONGEN

(11.) Een zeeoversverhaal uit het begin der 17e eeuw
DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

En direct daarop brandden de kanonnen los. Krijn tuimelde bij het eerste schot reeds tegen het dek, maar hij was gauw weer op de been. Vóór de strijd begon, had hij de kapitein gevraagd af hij mee mocht vechten. Compaen had gelachen en gezegd: „Zie je nou wel Krijn, dat ik gelijk heb; jij zal nog een echte piraat worden. Nu vraag je zelf of je mee mag vechten!”

Maar Krijn had het hoofd geschud. „Dat is het niet kapitein,” had hij gezegd. „Dit is nu een eerlijke strijd tegen verraders en hieraan doe ik graag mee... en... en...”

„Nou vooruit jongen, spreek op, wat drijf je nog meer?”

En toen had Krijn geantwoord: „Kapitein, er zijn Hollandse zeelui op het schip van Hussein, misschien is mijn vader daar wel bij.”

„O zo, is het dat; nou troost je maar. Als we het schip van Hussein kunnen veroveren, zijn al de leden van de bemanning natuurlijk mijn gevangenen!”

„Ja, dat begrijp ik kapitein, maarre.”
„Niks te maarre,” die gevangenen zijn van mij en ik verkoop ze als slaven, dat is de manier, waarop piraten met hun gevangenen omspringen en nu vooruit het gevecht begint!”

Inderdaad het gevecht begon, en ofschoon Krijn flink zijn best deed, erg vrolijk was hij toch niet. Maar al gauw zette hij deze sombere gedachten van zich af. 't Was immers helemaal niet gezegd, dat z'n vader bij Hussein aan boord zou wezen. Dat zou toch zeker een groot wonder zijn?

Krijn draafde wat hij kon, om de kogels aan te dragen, want het geschut brandde onophoudelijk los. Het was een oorverdovend lawaai. Maar al had Krijn niet veel verstand van een zeegevecht, toch zag hij wel, dat de rovers van Salé het hard te verantwoorden hadden. Compaen had blijkbaar meer en betere kogels, dan waarop zij gerekend hadden. En de schoten, die aan boord van de Walta gelost werden, waren nog zo goed

als allemaal raak ook. Simon de Danser, was al gauw één van zijn masten kwijt en toen hij kort daarop een voltreffer midscheeps kreeg, had hij er ineens zijn bekomst van. Zonder om zijn strijdende makker te bekommeren, gaf hij bevel het roer te wenden en alle zeilen bij te zetten, om aan de greep van Compaen te ontkomen.

Het kostte heel wat moeite, maar eindelijk gelukte het Simon toch de dans te ontspringen. Nou daar heette hij dan ook Simon de Danser voor.

Knarsetandend zag Hussein al Mamed het aan, dat zijn kameraad hem in de steek liet en er van door ging. Hij vond het laf van Simon en het ergste was, dat hij zijn voorbeeld niet kon volgen. Daarvoor was zijn schip al te veel gehavend.

Nog een poosje hield hij de ongelijke strijd vol en toen werd de witte vlag gehesen. Hussein gaf zich over...

Onmiddellijk schoof de Walta naast het schip van Hussein, de entenhaken werden uitgeslagen en als overwinnaar stapte Compaen, gevolgd door enkele van zijn mannen, op het veroverde kaperschip over. De matrozen dromden allen samen op het dek en Krijn wachtte in spanning af, wat de nieuwe baas doen zou. In menig hart leefde de hoop, dat hij de vrijheid zou hergeven, maar, die dat meenden, hadden het toch mis. Het idee kwam in Compaen's hoofd niet eens op.

Hussein trad naar voren en gaf zijn zwaard aan Compaen.

„Ik heb het spel verloren,” zei hij lachend tot de piraat, „schip en bemanning behoren u toe en wat doet ge met mij?”

„Ik zal je met een sloep naar de haven van Salé laten brengen,” zei Compaen, „en ik hoop nog veel zaken met je te doen, maar haal me nooit meer zo'n streek uit, als je vandaag hebt gedaan, want ik ben niet altijd zo genadig als thans!”

Hussein boog diep en dankte Claes voor zijn gunstige beslissing.

„Zijn dit al de manschappen?”

vroeg Compaen daarop en H antwoordde bevestigend. klonk er een heldere jongens zij kwam van de campagne van Walta. Op het schip van Hus was de stem duidelijk te verst. Zij riep: „Ben jij daar Ewout v Kooten?” Compaen wendde zich en zag Krijn op de campagne st Niemand anders dan hij kon vraag hebben gedaan. De ma hadden de vraag ook gehoord keken elkaar verbaasd aan. „Ew ze roepen je, hoor je dat?” zei er en de aangesprokene zei: „Ja ik h het, maar wie kan dat zijn?”

„Dat doet er niet toe, maar je m antwoord geven man, dat begrijp toch wel?”

En toen voor de derde maal vraag door de lucht schalde: „Ew van Kooten ben jij daar?” toen woordde een hese stem: „Ja, is Ewout van Kooten? Wat wil je.

Maar op die vraag kwam g antwoord.

Er stormde een jongen de c pagne van de Walta af, hij kl terde als een kat over de reling bevond zich met een flinke spro aan boord van het schip van H sein. Toen drong die dolle jon tussen de wachtende manschap in en riep: „Vader, waar is va dan?”

„Hier ben ik!” zei Ewout v Kooten, „maar verder kwam hij ni want Krijn had zijn armen al hem heen geslagen en schreiend ri hij: „Vader, lieve vader, heb ik daar eindelijk? God zij gedankt.

Maar onmiddellijk daarop snel hij naar Compaen, die met e lachend gezicht dit toneel had ga geslagen en riep: „O kapitein, laat vader alstublieft vrij, dan zal moed zo gelukkig zijn!”

„En dan gaat mijn scheepsjong er natuurlijk mèt zijn vader van doo nee vriend, dat gaat niet!”

„Och toe kapitein, laat vader vrij,” smeekte Krijn, „dan zal ik wel scheepsjongen blijven en niet pr beren weg te lopen, maar laat vad naar moeder gaan.”

„We zullen eens kijken, wat gebeurt,” zei Compaen nu, „ik h er in tussen schik van, dat jij al een aardig toontje lager begint te zingen. Jij komt nog wel, waar ik jou heb wil.”

Daarop wendde hij zich weer Hussein en sprak een hele poos m hem. Het gezicht van de piraat h derde op en het was te zien dat hem goed beviel, wat Compaen zei.

Daarop richtte de zeeoverer zi tot de manschappen, die gedwee h lot stonden af te wachten.

„De Hollanders onder de bem

moeten naar voren treden!" al hij.

Toen kwamen er negentien man-voor Compaen staan.

„Jullie kunt kiezen mannen," zei Compaen: „of je treedt in mijn dienst de Walta en je gedraagt je voort-als flinke piraten, of je wordt wal gebracht en ik laat je daar slaven verkopen. Nou moeten 'e maar zeggen, wat je wilt 'n dere keus is er niet voor jullie." Krijn, die naast zijn vader stond g welk een pijnlijke tweestrijd deze rde. Hij kende zijn vader goed hij verwachtte elk ogenblik dat e zou zeggen: „ik ben honderd-al liever slaaf, dan zo'n gemene erover!"

Daarom was Krijn z'n vader al or.

„Doen vader," fluisterde hij, „doen or, op de Walta komen, ik ben immers ook en... we ontsnappen g wel eens," liet hij er heel zacht volgen.

Ewout, die maar niet kon be-ijpen, hoe zijn jongen in dienst de piraat gekomen was, begon enig licht te zien. Krijn was dus jkbaar niet vrijwillig op de Walta, ders zou hij niet over ontsnappen reken. Zijn besluit was toen spoegenomen en als eerste van de gentien antwoordde hij: „Ik wens uw dienst te komen, kapitein." „Braaf zo," zei Compaen „wie lgt?"

Al de anderen gaven toen het-fde antwoord en Compaen was rover zeer tevreden.

„Dan mag jij het andere zootje ben Hussein," zei hij, „de mannen het gammele schip, dat door mijn onnen goed is toegetakeld. Voor-Hollanders, klimt aan boord van Walta en gedraag je als flinke ten. Compaen weet zijn volk jd ruim te belonen, weest daar er van!"

Er steeg een „hoera!" op uit de e groep, die zich daarop haastte boord van de Walta te klaute-

Hussein kon nu proberen met zijn avond schip de rede van Salée bereiken, terwijl de Walta het e sop koos en nieuwe rooftoch-ging ondernemen.

De tocht ging naar Saphy, waar aan de Sultan van Marokko, vlai Sydan genaamd, zijn goen tegen een zeer billijke prijs kocht. De Sultan was hierover voldaan, dat hij Claes een pas-rt gaf, waarin hij hem „meester de zee" noemde.¹⁾

Krijn had aan de kapitein, die

eerste dag reeds een gunst verzocht. Hij vroeg hem of zijn vader met hem zijn slaaphokje mocht delen, omdat hij hem zoveel te vertellen had. Compaen had dat goed gevonden, niet om dat vertellen natuurlijk, maar omdat hij toch al worstelde met de plaatsruimte.

De eerste nacht, die vader en zoon in het benauwde kajuitje doorbrachten, sliepen ze geen oog. Ze hadden elkaar zoveel te vertellen: Krijn over moeder en over schipper Wiekert en over zijn begerigheid, waardoor hij op de Walta terecht was gekomen en Ewout kon natuurlijk een boekje open doen over het ongeluk, dat zijn schip in die tijd had getroffen en over alles, wat hij daarna had mee-gemaakt als slaaf van Hussein.

Vader en zoon spraken af, dat ze hun uiterste best zouden doen, zodat Compaen niet de minste aanmerking kon maken, maar dat ze de eerste goede kans om te ontsnappen, die zich zou voordoen, zouden gebruiken. „Daarom heb ik aan de kapitein ge-vraagd of u hier bij mij mag slapen, vader," zei Krijn, „we zijn dan 's nachts altijd bij elkaar en 't zal toch 's nacht wel moeten gebeuren, denkt u ook niet?"

X. De ontsnapping van de Walta

Regelmatig klinkt de stap van de wacht boven op het dek. Krijn ligt er in het benauwde hoekje van zijn kooi naar te luisteren. Hij kan on-mogelijk slapen, sedert vader en hij naar kooi gegaan zijn, heeft hij geen oog dicht gedaan. Maar Ewout heeft geslapen als een marmot. Hij was ook zo verbazend moe, want het werk aan boord van de Walta is zwaar. En vooral de laatste dagen

is het sjouwen geweest. Ze zijn in de golf van Biscaye een Hollandse koopvaarder op het spoor gekomen, die van de kust van Guinee kwam. Compaen wilde dat schip beslist hebben, maar een zware mist ver-traagde de vervolging. Toch hield de piraat vol, totdat gisteravond het ongeluk is gebeurd. In zijn dulle ach-tervolging is de Walta toen vast-gelopen op de ondiepten bij Greve-lingen. Het schip zit als een muur en is geen tweehonderd meter van het strand. Dat is een grote strop. Compaen heeft geraasd en getierd, hij heeft de stuurman uitgescholden en zelfs de scheepsjongen heeft het moeten ontgelden.

Krijn heeft een draai om z'n oren gekregen, nota bene, omdat hij Compaen niet heeft gewaarschuwd, dat ze de kust naderden.

En niemand kon een hand voor de ogen zien. De jongen heeft de onbillijkheid goed gevoeld, maar hij heeft niets gezegd. Alleen heeft hij gedacht: wacht maar vader, dat zal vermoedelijk de laatste klap wel zijn. Noodseinen geven naar het land mocht niet. Claes was bang voor hoog bezoek; hij moest aan de kisten in de kajuit denken. Bij het geharrewar daarover tussen de kapitein en de stuurman heeft Krijn opgevangen, dat ze vlak bij land zijn. En toen heeft de jongen zijn plan gemaakt.

De voetstappen op het dek houden op, de wacht loopt regelrecht naar de kajuit van Krijn en doet de deur open.

„'t Is zo ver!" zegt hij.

Dan begint Krijn zijn vader wak-ker te maken.

„Vader, vader, 't is elf uur, u moet op wacht!"

(Slot volgt.)

¹⁾ D.i. Amir al Bahr, waarvan het rd Admiraal werd gevormd.

Marijke Mulder

Marijke Mulder was een vrolijk ding van vier jaar. Binnen enige maanden, werd ze vijf. Daar verlangde ze erg naar, want dan kwam de vreugde. Dan mocht ze bij Grootvader gaan logeren. *Alleen* en dan zou Grootvader haar zelf komen halen.

Zo gebeurde het, dat zij met Grootvader in de trein zat, naar Utrecht en dan in de bus naar Zeist, want Grootvader woonde in Zeist. In de bus vond ze het allermooiste. Nu kon ze alles rustig zien en uitkijken naar het moois en al het nog niet geziene.

Wat ze daar een plezier had.

Elke dag mocht ze met Grootvader mee, drie huizen ver, om het eten in een bus weg te brengen. Grootvader had een restaurant en was ook kok. De dames boven, voor wie het eten was, vroegen of ze ook eens boven wilde komen.

Nu dat wilde ze graag en zo ging ze eens alleen naar boven.

Ze vond het leuk. En nu mocht ze ook zien hoe de dames de vogeltjes voerden. Daar mocht ze stil naar zitten kijken.

De dames hadden een groot balcon met een brede stenen leuning. Daarop legden ze dan stukjes brood. De mussen kwamen, en tenslotte kwam er ook een pimpelmeesje.

Die kende Marijke wel. Bij hen thuis kwamen er ook altijd een paar en ook koolmeesjes.

Ze zat als een muisje zo stil.

Maar het pimpelmeesje zocht en zocht... maar vond geen lekkere hapjes. Doordat hij andere vogeltjes zag vliegen, was hij ook daarheen gegaan, maar nu vindt hij geen apenootjes.

Brood, dáár houdt hij niet van, en daarom vloog hij weer weg, ongevoed.

„Och, wat jammer,” zei Marijke, „hij vindt niet wat hij zoekt...”

Toen kreeg ze van Opa, aan 't eind van de week een kwartje.

„Omdat je zo zoet bent geweest,” zei Opa.

Zo blij als ze daar toch mee was, zo echt blij. Ze danste van plezier.

„Waarom ben je toch zo blij met dat kwartje?” vroeg Opa. „Je hebt nog meer in je spaarpot.”

„O, daarvoor koop ik apenootjes, voor het pimpelmeesje.”

En zo moest Grootvader, op een middag, met Marijke mee naar de winkel, om apenootjes te kopen.

Nu kon ze die aan de dames brengen.

En het pimpeltje kwam werkelijk nog eens. Hij had op een afstand zeker de nootjes gezien.

Eindelijk moest Marijke toch naar huis, voor de winter. Grootvader bracht haar in Utrecht in de trein, dan kon ze zonder hem wel alleen verder. En in Amsterdam werd zij weer afgehaald.

Nu, ze was goed op tijd terug, want geen drie weken later, toen ze 's morgens opstonden, lag er een dik pak sneeuw. En het sneeuwde nog telkens weer.

Moeder strooide brood voor de mussen, die in groten getale opkwamen en Vader deed zijn beurs open en liet pinda's halen voor de meesjes.

't Was een feest voor de vogels. *En...* voor Marijke, want zij mocht met haar grote broers met de slee pret maken.

Maar... intussen dacht zij ook aan de vogeltjes in Zeist.

Zouden die wel pinda's krijgen?

„Moeder, wilt u mij helpen mijn spaarpot na te tellen,” vroeg ze.

„Jawel, even wachten tot het afwassen klaar is. Waarom wil je weten hoeveel je hebt?”

„O, als ik dan genoeg heb, dan stuur ik het aan Opa, opdat hij er pinda's voor koopt voor de meesjes. Die vinden nu niets.”

Moeder lachte en deed stilletjes, zonder dat Marijke het merkte wat bij in de spaarpot.

Die lieverd van een Marijke.

Ze telden samen en... het was net genoeg voor een pond pinda's. Dat was fijn! Marijke danste van plezier. Net genoeg, net genoeg! zong ze. En 's avonds schreef Moeder toch een brief en daar werd het ingezet.

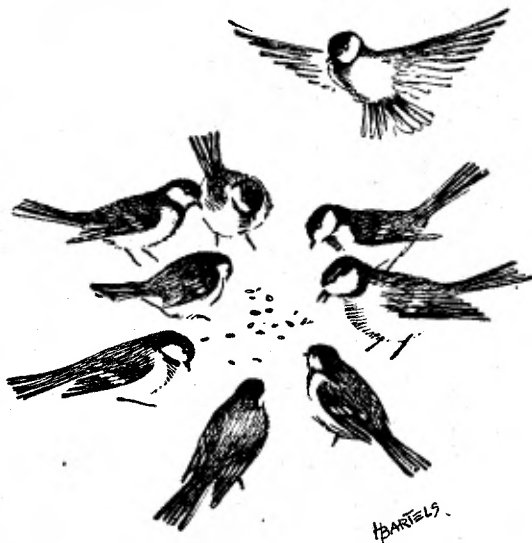
En zo zorgde Marijke in Amsterdam ook voor de meesjes in Zeist.

Een paar dagen later kwam er een briefkaart van de dames boven.

Er kwamen zoveel meesjes! Niet enkel de pimpeltjes, maar ook andere grijze, met zwarte kopjes en zwarte meesjes.

Dat was toch zo fijn! Die kwamen allemaal nu het sneeuwde op de pinda's af. De dames hadden ze gepeld en in stukjes gesneden.

De dames vonden het zo aardig, dat er zoveel meesjes kwamen, dat toen de nootjes van Marijke op waren, zij zelf nieuwe kochten om te voeren. En een boomklever was er ook bij. Die was het grootste. Ze vroegen, of Marijke volgend jaar weer terug kwam. Nu dat wilde ze heel, heel graag.

Voor de kleuters

M. C. CAPELLE

Een leu-ke ver-ras-sing

Huuuh... Huuuh...

Hoor je wel, dat is de wind, die giert om het huis van Ans-je. Hij blaast te-ge-n de ster-ke mu-ren. Nee hoor, de mu-ren blij-ven staan. Ze *la-chen* om de wind, die het huis tòch niet om-
ver kan du-wen.

Ans-je ligt in haar bed. En ze luis-tert naar het lied-je van de wind: Huuuh... Huu-uh...

Ze kruipt nog die-per on-der de war-me de-kens. Het is vast nooit zó fijn op je bed, als wan-neer je naar de gu-re wind kunt luis-te-ren. Hoor hem nu te keer gaan! Hij blaast in de schoor-steen. Het lijkt wel of de wind héél boos wordt, dat het na-re huis zo ste-
vig blijft staan.

Maar wacht, vóór het huis is een boom. Dan zal de wind pro-be-ren, of hij *die* klein kan krij-gen. Hij blaast zo hãrd hij kan. En de boom zwiept heen en weer. Dun-ne tak-jes val-len op de grond. En als de wind nog hãr-der blaast, nog véél harder, valt de boom neer. Ha! nu is de wind te-vre-den.

* * *

De vol-gen-de mor-gen ziet klei-ne Ans-je de boom op de grond lig-gen. Ze klimt er zo maar bo-ven-op. En ze kruipt tus-sen de dich-te tak-ken.

Dan komt va-der met een zwa-re bijl. Daar-mee hakt hij de tak-ken één voor één af. Al-leen de stam blijft over. En sa-men met de knecht trekt hij die stam naar de schuur.

Dan is Ans-je de om-ge-waai-de boom al gauw ver-ge-ten. Er zijn ook zo-veel àn-de-re din-gen om aan te den-ken. Maar als ze eens wist wat er in de schuur ge-beurt...

Ie-de-re a-vond gaat va-der daar wer-ken. Hij zaagt en tim-mert wel een uur lang. En dat is al-le-maal voor klei-ne Ans-je.

Voor Ans-je...?

Ja, want het duurt nog twee weken en dan is ze ja-rig. Ze wordt vijf jaar. Ge-loof maar, dat het een groot feest zal wor-den! Er mo-gen vien-din-ne-tjes ko-men, moe-der bakt heer-lij-ke pan-ne-koe-ken en ze zul-len veel leu-ke spel-le-tjes doen.

Nee, Ans-je weet nog niet wat ze van va-der en moe-der krijgt. Dat is een ge-heim-pje. Ze wil het wel erg grãág weten. Maar moe-der ver-telt het niet, hoor. En va-der tikt haar pla-ge-rig

op haar wang als ze er naar vraagt. Hij geeft moe-der een knip-oog-je. Dat be-te-kent: we zeg-gen het lek-ker niet, hè. Laat Ans-je nog maar e-ven wach-ten...

En dan wordt klei-ne Ans-je toch zó nieuws-gie-rig!

Ge-luk-kig, ein-de-lijk komt haar ver-jaar-dag. Nu hoeft ze niet lan-ger te wach-ten.

Moe-der haalt Ans-je uit bed, en va-der komt ook naar bo-ven om zijn ja-rig meis-je te fe-li-ci-te-ren. Sa-men gaan ze naar be-ne-den, naar de ka-mer. Daar wacht de ver-ras-sing.

Met een gro-te zwaai o-pent va-der de deur van de ka-mer. Moe-der duwt Ans-je naar bin-nen, en dãn...

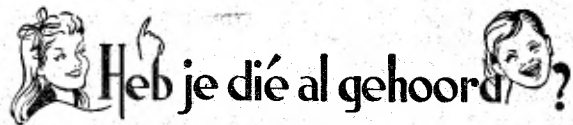
Nee, ze kan het haast niet ge-lo-ven! Het is ook zo *mooi*. Is dat nu voor hãár? En van ver-ba-zing slaat ze haar han-den in el-kaar.

Weet je, wat in de ka-mer staat...? Nee, je rãadt het nooit. Het is een klei-ne ta-fel met vier stoel-tjes!

„Dat is voor jou, Ans-je,” zegt moe-der. „Voor je ver-jaar-dag. Va-der heeft het ge-maakt van de om-ge-waai-de boom.”

Nou, ik hoef je niet te ver-tel-len hoe blij Ans-je met haar mooi-e ver-ras-sing is. Ze pro-beert de stoel-tjes één voor één. En moe-der legt een keu-rig kleed-je op de ta-fel.

Als straks de vien-din-ne-tjes ko-men, ont-vangt Ans-je ze als een ech-te da-me — in haar ei-gen stoel en aan haar ei-gen ta-fel-tje!

't Komt wel terecht.

— Hier Fritsje, leg dit pakje eens even voor me in een tram!

— In een tram? In welke dan wel?

— Dat doet er niet toe; het is het eten voor m'n man en die werkt in het gevonden-voorwerpen-bureau van de trammaatschappij...!

DE RIT IN DE SNEEUW

(I.)

FRANK KOOLE deed de grendel van de buitendeur en stak zijn neus in de ochtendlucht. Hoi... het was bar koud. Hij trok zijn bontmuts nog wat dieper over zijn oren en deed een paar stappen op de hardbevoren sneeuw. Een felle Oostenwind joeg om de hoek van de paardenstal en blies hem venijnig in het gezicht. Het leek of alle kou van de Noordpool in razende vaart over het vlakke land van Ohio voer.

Uit het huis klonk een stem.

„Hoe is het buiten?”

Frank keerde op zijn schreden terug en stond tegenover zijn vader.

„Koud...” zei hij. Meer niet. Wat moest men er meer van zeggen?

Vier dagen lang had de geweldige sneeuwstorm over het land gejaagd. Vier dagen lang had de hele familie Koole opgesloten gezeten. Ze hadden maar nauwelijks kans gezien om even naar de stallen over te wippen om het vee te verzorgen.

Nu had het opgehouden met sneeuwen en de storm was wat gaan liggen.

„Zou je wel gaan, jongen?” Dat was moeder. Moeders zijn altijd bezorgd. Er lag een zorgelijke trek op haar gezicht.

„Natuurlijk,” zei Frank, „ik heb me goed aangekleed. Ik kan er tegen.”

Vader zei niets en keek goedkeurend naar zijn zoon. Natuurlijk ging de jongen. Hij was geen baby meer. Frank wist wel, wat hij deed. Een dag of vijf geleden was er tot de tocht besloten en waarom zou hij nu niet gaan? Omdat het koud was? Om deze tijd was het altijd koud, hoewel dit keer de winter wel vroeg ingevallen was. Als je bang was van sneeuw en kou, dan kon je de hele winter wel met de schenen voor het vuur blijven zitten.

„Als je maar niet verdwaalt,” zei moeder.

„Frank kent de weg,” stelde vader gerust.

„Voor morgenavond ben ik terug,” zei de zoon en hij gaf zijn moeder een klapje op haar schouder.

„Als je maar goed uitkijkt en voorzichtig bent,” vermaande moeder nog.

„Denk er om, wat ik je gezegd heb,” voegde vader er bij. „Je rijdt regelrecht naar de stad en je bemoeit je onderweg niet met dingen,

die je niet aangaan. We zijn hier niet in Holland. Er zwerft hier veel gespuis langs de weg. Hier is je pakje. Je weet, hoeveel er in zit... Bewaar het goed.”

Frank knoopte zijn pels los en zijn duffelse jekker. Daaronder zat een vest, met schapenwol gevoerd, en in de borstzak van zijn overhemd stak hij het pakje.

Toen alles weer dichtgeknoopt zat, zei hij:

„Een knappe kerel, die het er weer uit krijgt.”

Daarna zette hij zijn kraag op, deed zijn wollen wanten aan, nam afscheid van zijn moeder en stapte de deur weer uit. Zijn vader volgde hem.

Ze liepen naar de paardenstal en zadelde een van de paarden. Het was Runa, een driejarige ruïn, een kort, gedrongen dier met lelijk ruig haar van een groezelig zwarte kleur, maar het was zo sterk als een buffel.

Toen het dier in de koude vrieslucht kwam, snoof het eerst zenuwachtig. Het wierp de kop een paar keer driftig omhoog en krabde met de voorpoten op de harde sneeuw. Uit zijn neusgaten kwam een wolk van damp.

Vader Koole bond de zak met haver en hakstro aan de zadelknop en Frank trok de buikriem wat aan.

Toen was alles voor de reis gereed.

„Goede reis en behouden thuiskomst,” zei Koole.

Frank knikte. Ja, ja, hij zou wel uitkijken. Vader moest maar niet bezorgd zijn. Het was niet voor de eerste keer, dat hij alleen op stap ging.

„Je weet wat ik je gezegd heb... Gebruik je verstand en doe geen domme dingen...”

Frank wierp zich in het zadel.

Het paard draaide wat heen en weer en daar gingen ze.

Frank stak de hand op ten groet en deed dat nog eens toen hij het huis passeerde. Voor een der ramen zag hij twee gestalten: zijn moeder en zijn zusje.

Dadelijk zette het paard er een flinke draf in. Blijkbaar had het dier last van de kou. Gelukkig hadden ze de wind schuin achter zich.

In het verre Oosten begon de opgaande zon de hemel te kleuren.

Frank keek om zich heen.

Wijd lag het land rondom. Het was een witte oneindigheid. Nergens dorp, nergens een huis. Hier en stak een boom of een bosje boven de sneeuw uit. Verder niets sneeuw... sneeuw.

Vijf jaar woonden de Kooles nu. Hun naaste buurman woon twintig kilometer naar het West. Daardoor hadden ze het wel beetje eenzaam. Het waren jaren v hard werken geweest. Ook jaren v tegenslagen: ziekte onder het vee slechte korenoogst door droogte. Eenmaal zelfs was hun huis in brand gestoken door een troep rondtrekkende bandieten. Maar ze hadden moed niet opgegeven. De Kooles waren echte Hollandse boeren. hun bloed zat iets van de oude Oostinjevaarders en ze hadden v gehouden.

Deze zomer was het hun meelopen. Een paar weken geleden had vader zijn laatste vee aan een reizende handelaar verkocht. Nu was Frank op weg naar de stad om het geld op de bank te zetten. Vader vond het daar veiliger dan thuis. Moeder kon nooit weten. Er zwierf al een slecht volk langs de weg. In brandkast van een bankgebouw het geld veiliger, dan onder hun hoofdkussen van je bed.

Na twee uur rijden zag Frank de horizon een donkere streep. was het bos tegen de helling van heuvelrug. Nu was het zaak gaar uit te kijken. Er was geen spoor van een weg te bekennen, er was geen enkel ander kenteken. V dwalen in deze witte wereld zou herroepelijk de dood betekenen.

Hij moest nu evenwijdig aan het blijven rijden tot dit eindigde in lange, smalle uitloper. Daar mocht hij dwars doorheen tot hij aan de kreek kwam. Een kilometer of zeven langs de kreek en dan er door... heuvels over, die er achter lag en de vlakte oversteken. Dan, sch naar het Noorden afslaande, zou op de weg naar de stad komen.

Maar zo ver was hij nog niet. het zou wel avond worden eer zijn doel zou bereiken. Hij sch slochter op, dan hij had gehoopt. paard deed zijn uiterste best, maar grond was moeilijk te berijden. Af toe zakte het dier door de hooibovenlaag, dan wierp het de omhoog en rukte aan de teugels.

Het is geen pretje om in het zadel zitten, dacht Frank. Mijn benen orden koud en mijn voeten zijn als . Het is net of ik suikerklontjes in 'n schoenen heb in plaats van tenen. De zon zette heel de wereld in een erblindend licht. Op de duur ging t Frank pijn doen aan de ogen.

Na een uur zag de ruiter het bos unner worden en hij stuurde zijn ard er heen. Daardoor kreeg hij de ige wind opzij in zijn gezicht.

Dat is niet uit te houden, dacht rank.

„Ho, ouwe jongen,” zei hij, „je as zal eens even afstijgen, anders om je straks nog met een brok ijs p je rug de stad binnen stappen.”

Met moeite klom hij uit het zadel. ij was zo stijf als een plank. Al jn spieren deden hem zeer en er hoot een pijnscheut door zijn rug.

„Het is geen plezierritje, Runa,” zei hij hardop om een menselijke stem te horen, want hij voelde zich erg een-aam.

Het paard draaide de kop en stak zijn neus in de holte van Franks arm.

„Hier,” zei deze. Hij deed zijn handschoen uit en gaf het dier een handvol haver, die hij uit zijn zak aalde.

„En nu wandelen we samen verder, aat. Ik kom aan de andere kant an je lopen, dan vang je de wind at voor me op.”

In het begin ging het lopen slecht. et leek wel of zijn benen van hout aren. Langzamerhand ging zijn loed sneller vloeien en werden zijn spieren soepeler. Na een half uur-tje zei hij:

„We moesten het maar weer eens roberen, Runa. Op deze manier schieten we slecht op. Gelukkig is e wind wat minder geworden.”

Zo naderde hij het bos.

Het paard, dat wat uitgerust was, tte er de draf in. Het dier was geel overdekt met rijn en het zag er t, als een spookverschijning.

Opeens hield Frank de teugels in met de hand boven de ogen tuur- e hij over de sneeuwvlakte. Daar de verte bewoog zich iets. Het k scherp tegen de sneeuw af. Hij n niet onderscheiden wat het was. ven drukte hij het paard met de een en verder ging het weer.

„Kalm aan maar,” zei Frank en hij tuurde weer. Was het een mens? Ja... Toen hij dichterbij kwam zag Frank het... Het was een jongen... een kind nog...

„Heidaar...” zei Frank.

Hij was blij na deze urenlange rit weer een medemens te zien, al was het dan maar een kind. Maar wat deed dat hummeltje in deze barre kou? En wat zag het kind er uit...: mager, bleek, met een parse neus van de kou en zijn kleren hingen hem vormeloos om zijn lichaam. Zijn voeten staken in veel te grote schoenen.

Van uit de hoogte keek Frank op het ventje neer.

Hij keek in een paar kinderogen, groot en blauw en vol tranen. Dat was van de kou... Misschien...

„Waar moet dat heen? Hoe heet je en waar woon je?”

Dat waren drie vragen ineens en daar kun je zo maar pardoes geen antwoord op geven, vooral als je nog maar drie turven hoog bent...

„Kom eens een beetje dichterbij,” zei Frank. Het ventje deed het en Frank bukte zich. Hij greep met één hand het manneke beet en met een zwaai zette hij hem voor zich op het paard.

Runa probeerde achterom te kijken en hinnikte even.

„Hou je gemak,” zei Frank, „ik heb nou een medepassagier en veel zul je er niet van merken, want hij weegt zo licht als een eierdop. Kom op, jonge man, hoe heet je?”

„Benjamin Burton,” was het antwoord.

„Burton,” zei Frank, „dan woon je zeker daar achter het bos bij de kreek.” Hij had gehoord, dat daar in het voorjaar een nieuwe boer was komen wonen.

„Ja,” zei het ventje, „daar woon ik.”

„Dat weten we dan,” zei Frank, „en vertel me nou eens, waarom je hier liep te wandelen.”

„Ik wandelde niet,” zei Benjamin. Frank voelde zijn lichaampje rillen van de kou. „Ik liep te kijken of er niet iemand te vinden was, die ons helpen kon.”

„Wat is er aan de hand?”

„Vader ligt op bed. Hij is verleden week van de schuur gevallen en heeft zich erg veel zeer gedaan. Moeder zegt, dat hij een been heeft gebroken, maar vader zegt, dat het gekneusd is. Ik weet niet, wat dat is, maar vader kan niet lopen. En al ons vee is nog niet op stal. Er lopen nog zes beesten buiten en nu is vader bang... En James onze knecht...”

Benjamin hield op.

„Nou, wat is er met James onze

knecht...? Hij kan toch het vee wel gaan zoeken?”

„Hij zegt, dat hij dat niet doet. Hij is brutaal tegen vader en wil meer geld hebben en hij heeft moeder geslagen.”

„Heeft hij je moeder geslagen...?”

Benjamin knikte...

„En liep jij nu hulp te zoeken?”

„Ja, en nu heb ik u gevonden... Gelukkig.”

Zo is het dacht Frank. Hij heeft mij gevonden. Wat moet ik met hem aanvangen? Ik zal hem even thuis brengen, want ik kan toch zo'n bibberend menskind hier niet in de sneeuw laten staan? Maar verder bemoei ik me niet met de zaak. Il dank je hartelijk. Die Burton moe maar zien, dat hij zijn vee thuis krijgt. Hij had het al lang op stal moeten hebben. Als ik op de terugweg langs kom, zal ik eens zien of ik wat voor ze doen kan.

„Ik zal je thuis brengen, jongen,” zei hij, „kom, Runa, laat eens zien wat je kan.”

Spoedig zag Frank het boerderijtje liggen, weggedoken achter een groep elzen.

„Daar woon ik,” zei Benjamin.

Frank stuurde zijn paard er heen.

„Ziezo,” zei hij, „we zijn er. Hier zal ik je maar afzetten.”

Bij de stal hield hij halt.

Hij liet het ventje op de grond zakken.

„James heeft moeder geslagen,” zei het kind weer.

Frank keek hem aan. Zou hij even met hem meegaan? Hij kon toch wel een kijkje nemen? Vader had hem gewaarschuwd: hij moest zich niet bemoeien met dingen, die hem niet aangingen. Maar die peuter daar... Als die knecht werkelijk lastig was... Kom, het was maar een ogenblik werk. Frank steeg af en bond de ruïn aan een hek vast.

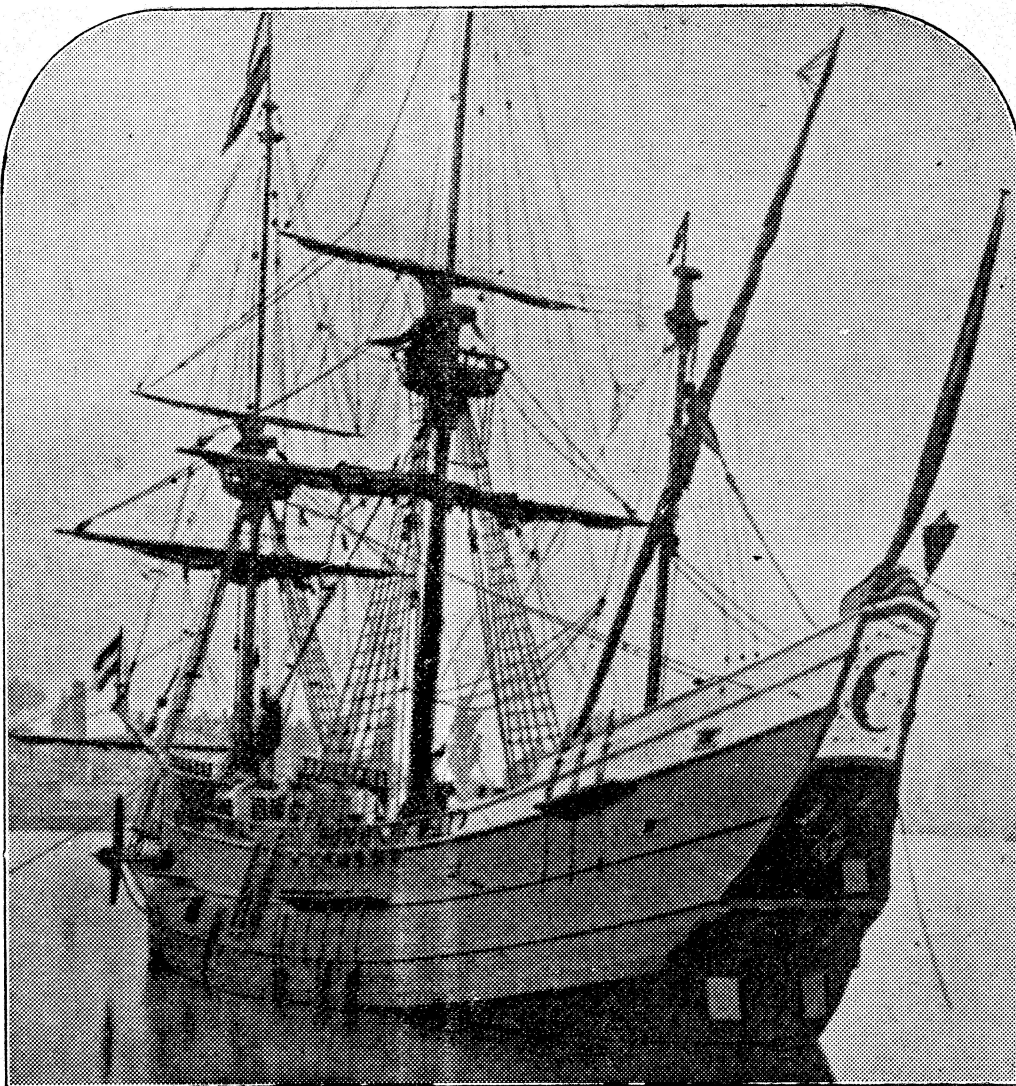
Benjamin greep zijn hand en samen stapten ze op het huis af. Door de keuken kwamen ze bij de kamerdeur. Daar bleef Frank staan. Uit de kamer klonk een stem.

„Ik heb er nu genoeg van... Een paar maanden heb ik hier gesjouwd en nu schei ik er mee uit. Geld moet ik hebben en een beetje gauw, want ik heb haast. En als je het me niet geeft, dan zal ik het wel weten te vinden.”

Dat was James. Hij stond wijdbeens midden in de kamer. Vóór hem stond de boerin, twee kinderen klemden zich aan haar rokken vast. In de hoek van de kamer stond een ledikant, waarop Burton lag. Hij had zich half opgericht en steunde op de ellebogen.

„Nooit...” zei de vrouw.

(Slot volgt.)

De Halve Maen.

P. DE ZEEUW J. Gzn

DE HOLLANDSE KOLONIE *Nieuw-Nederland*

De Oost-Indische Compagnie had nog altijd grote belangstelling voor een doortocht om de Noord naar Indië. Daarom werd in 1609 de Engelsman Henrick Hudson, die in dienst der Compagnie was er met het scheepje „De Halve Maen” op uitgezonden, om een noordoostelijke doorvaart te zoeken. Hij had uitdrukkelijk opdracht gekregen, om door het noordoosten te varen. Hij mocht vooral geen noordwestelijke doorvaart zoeken. Maar Hudson geloofde niet, dat hij langs het noordoosten naar Indië zou kunnen komen. Daarentegen stond bij hem vast, dat er een noordwestelijke doorvaart was.

De Compagnie wilde het eerste, dus ging hij. Maar toen hij in de Barends-zee veel last kreeg van het ijs, wendde hij resoluut de steven en koerste, tegen het bevel van de Heren in, naar het westen. Daar heeft hij toen een rivier ontdekt, die naar hem de Hudson werd genoemd. Ze voeren die rivier op, zo ongeveer tot de plaats, waar nu Albany ligt en de Hollanders deden overal zaken met de Indianen, die langs de oevers woonden. Er groeiden daar ook

heerlijke gewassen en zodoende waren ze opgetogen over hun ontdekking. Op de terugweg, werd de Halve Maen door de jaloerse Engelsen vastgehouden. Later mocht het scheepje naar Holland doorvaren, doch Hudson moest de Hollandse dienst verlaten en voor de Engelsen gaan varen.

Intussen hadden de Hollanders genoeg van het nieuwe land gezien, om te begrijpen, dat daar wat te verdienen was. Ze voeren er heen en stichtten aan de mond van de Hudson een fort dat Nieuw-Amsterdam werd genoemd. Ze drongen diep het land in en stichtten ook het fort Oranje. Met de inlanders werd druk handel gedreven. Heel veel Hollanders trokken naar de nieuwe kolonie, die de naam kreeg van Nieuw-Nederland. Ook uit Nijkerk zijn er tussen 1625 en 1635 heel veel mensen heengetrokken. Hun namen leven daar nog voort. In 1674 hebben de Engelsen ons deze kolonie afgenomen. Nieuw-Amsterdam werd toen New York. Over deze kolonie Nieuw-Nederland nu gaat ons grote vervolghet verhaal in de nieuwe jaargang.

DE SCHEEPSJONGEN

VAN CLAES COMPAEN

(12. Slot) Een zeeroversverhaal uit het begin der 17e eeuw

DOOR P. DE ZEEUW J.GZN

Langzaam wordt Ewout wakker. Hij droomde zo heerlijk over Egmond aan Zee en over Leuntje den Besten en dan valt het niet mee om te ontwaken op een zeeroversschip.

„Ik kom er uit hoor!” zegt hij tegen de wacht en deze vertrekt. Hij zegt alleen nog: „trek wat warmes aan maat, want het is knap koud, die koude wind dringt overal doorheen en je hebt de hondenwacht, dat is de koudste!” Dan sloft hij weg, om zijn kooi te gaan opzoeken. 't Is waar Ewout treft het niet best vannacht, hij moet van elf tot twee op wacht staan en dat zal hem een koude neus bezorgen.

Als Ewout gereed is om naar boven te gaan, fluistert Krijn: „over een uur kom ik boven vader, en dan gaan we 't proberen hé?”

„Ja jongen zeker, maar 't zal niet meevallen,” meent Ewout.

„Als 't God belieft komen we vrij vader, we hebben er toch vanavond om gebeden en God hoort toch het gebed?”

Ewout wil nog zeggen, dat God dat doet op Zijn tijd en op Zijn wijze, maar hij wil Krijn in zijn verwachting niet tegenwerken. Laat hij maar, hij is nog zo jong, hij ziet nog geen gevaren. Maar Ewout ziet ze wel; 't wordt een hachelijke onderneming, maar ze moet gewaagd worden, want op het zeeroversschip is het geen leven.

Weldra hoort Krijn de regelmatige stap van zijn vader. Hij ligt te popelen in zijn kooi: en lang voor het twaalf uur is, springt hij er al uit. Hij kleedt zich heel dik aan en dan zoekt hij zijn plunjezak op. 't Gaat alles op de tast, want het is aarde-donker in de kajuit. Maar Krijn vindt wat hij vinden wil en alles gaat in de zak. Vader heeft hem afgeraden de zak mee te nemen, maar de jongen heeft daar geen oren naar gehad. Wat hij hier heeft gaat mee en boven op komen zijn bijbel en zijn psalmboek. Die zou hij niet graag vergeten. In zijn wijde broekzak steekt hij de buil met geld. Onlangs heeft Compaaen hem betaald. Dat ging zo: alle matrozen kregen weer

een aandeel van de buit en ook Krijn kreeg een handvol geld. Toen heeft hij netjes uitgerekend, dat hij nu al ruim twee jaar op de Walta is. Dat waren precies honderd en tien weken. Elke week vier schellingen, maakte vier honderd veertig schellingen, dat kwam precies op honderd twee en dertig gulden. „Dat is mijn loon,” heeft hij tegen Compaaen gezegd, „de rest kunt u houden,” en tegelijk heeft hij het geld naar de zeerover teruggeschoven. Maar even goed is het een lieve cent en moeder zal er nogal niet blij mee zijn.

Op z'n tenen verlaat Krijn het slaaphokje en klautert als een kat naar boven.

„We zullen ons langs het roer in het water laten zakken, vader,” zegt hij, „komt u ook?”

Krijn glijdt langs het roer voorzichtig naar beneden en staat weldra tot over zijn knieën in het ijskoude water. Dan laat vader de zak vallen, die prompt gegrepen wordt en nu komt Ewout zelf naar beneden.

Daar de Walta met de neus naar de kust ligt, moeten ze langs het schip wandelen en dat is een gevaarlijke onderneming. Zo licht kan het gelplas van het water worden gehoord, door iemand, die toevallig wakker ligt. Maar alles loopt goed ze komen het schip voorbij en lopen voorzichtig door het water wadend naar de kust. Krijn geeft zijn vader een hand en deze draagt de plunjezak van de jongen.

Brrrr... wat is dat water ellendig koud. Krijn loopt te rillen van de kou, maar hij wil het niet laten merken, want hij begrijpt dat vader evengoed last heeft van de kou.

Eindelijk hebben ze het strand bereikt en nu is het zaak geen minuut stil te staan. Want het vriest en de drijfnatte mannen zouden doodvriezen als ze stil stonden. Lopen dus en liefst draven. Maar eerst moet de richting bepaald worden. Daar hebben ze wel even moeite mee, maar als ze de vage contouren van Grevelingen zien, weten ze eindelijk welke richting ze moeten inslaan. En dan zetten ze er de pas in. Als ze onge-

veer een uur gelopen hebben, koze bij een kreek, die ze zwemmen moeten oversteken.

Misschien is deze kreek hun laa hindernis. Ze hebben nu het str onder de voeten en lopen langs strand naar Calis.

Half bevroren en verkleumd koe vluchtelingen om vier uur in kortegaard.¹⁾ 't Is in Februari dus 's morgens nog pikdonker. M in het wachthuis waken de soldat Er brandt een flink houtvuur en kunnen er zich warmen en hun kler drogen.

Als ze vertellen, dat ze ontsna zijn aan de beruchte zeerover Cl Compaaen, worden ze op alle ma geholpen. Ze krijgen een kroes m warm bier en een flink maal eten dan gaan ze beiden op een stroz liggen, onder dekens en kleren, eens lekker te slapen en de kou flink uit te broeien.

De mannen van de kortegaard hartelijke kerels. Ze willen volstr geen betaling aannemen voor de gast vrijheid, die ze aan de vluchteling bewijzen. Ewout en Krijn mogen z lang blijven als ze willen, maar laatste begrijpt, dat hij daarvan geen al te ruim gebruik moet maken. wil trouwens zo gauw mogelijk naar huis. Daarom gaat hij de tweede dag al een bezoek brengen aan de hav in de hoop, dat hij een schip zal a treffen, dat naar Holland moet. Dat vindt hij echter niet.

Doch een paar dagen later is hij gelukkiger. Er ligt een schipper, die naar Den Briel moet en die hen met genoege wil meenemen. Over de vrachtprijs zijn ze het spoedig eens. Hij vraagt trouwens niet veel. Voor tien schellingen wil hij vader en zoon meenemen tot Den Briel toe en dat is een koopje. Zijn ze maar eenmaal in Den Briel, dan komen ze wel verder. Ze nemen hartelijk afscheid van de wachters in de kortegaard en gaan onder zeil naar het vaderland. Paar dagen later tegen de avond komen ze in Den Briel aan. De schipper laat vader en zoon die na op de zolder slapen en 's morg vroeg gaan ze met de roeiboet ov naar Maasluis. Van Maasluis wandelen ze naar Delft en van daar gaat het met de trekschuit naar Haarlem. Van Haarlem af wordt het lopen naar Egmond en Krijn bereikt zijn geboorteplaats 14 dagen nadat hij h kaperschip is ontvlucht. Het is sc meravond als ze het dorpje bereik

Ewout maakt zich ongerust, zijn vrouw te hard zal schrikken ze daar haar doodgewaande man haar verloren jongen plotseling terug-

¹⁾ Kortegaard = Corps du garde wachthuis.

ziet en daarom gaan ze naar Kniertje-meu, die aan de rand van het dorpje in een klein huisje woont.

Als ze daar zijn kunnen ze verder overleggen, wat hun te doen staat. Kniertje-meu is een oud mens. Ze heeft heel veel beleefd in haar lange leven en ze schrikt niet eens zo hevig, als neef Ewout, daar met zijn jongen plotseling voor haar neus staat.

XI. Eindelijk weer thuis.

„Hoe kwam je er toch bij om scheepjongen te worden op een zeerover Krijn?” vraagt Leuntje, nadat de eerste zonen zijn gewisseld en de tranen van vreugde en dankbaarheid hebben gestroomd. Het is nauwelijks een uur geleden, dat Krijn bij Kniertje-meu binnen stapte en nu zit hij al bij zijn moeder. Hij was niet meer te houden geweest. Op de tafel staat een walmend olielampje. De kinderen lagen al in bed, maar de ontmoeting tussen moeder en zoon ging met zoveel drukte gepaard, dat ze wakker zijn geworden en natuurlijk mochten ze toen uit bed. Ze staan in een kring om de verloren broer.

„Maar moeder ik wist immers niet, dat Claes Compaen een zeerover was. Dat wist trouwens niemand. Wiekert wist het ook niet. En u moet denken, ik kon bij hem het dubbele verdienen van wat ik bij schipper Stokman verdiende en ik moest immers voor u zorgen, sinds vader niet meer terug kwam...”

Even is het stil... vader. Jammer dat de jongen nu zijn vader heeft genoemd, denkt Leuntje, dat werpt een schaduw over deze vreugde. 't Is of Krijn de gedachte van zijn moeder raadt, want hij praat er dadelijk over heen en hij zegt:

„Maar de zeerover heeft me toch netjes moeten betalen moeder. Ik had zakken vol goud en zilver kunnen hebben, bluft hij, maar ik wou geen duit hebben van al dat gestolen geld, wat u moeder?”

„Daar had je schoon gelijk in Krijn, ik zou het niet hebben aangepakt, als je er mee thuis was gekomen.”

„Wist ik wel, maar hierzo, dat kunt u gerust aanpakken,” en terwijl hij dit zegt haalt hij het builtje met geld uit zijn broekzak, „kijk moeder dat is allemaal voor u en eerlijk verdient moeder... vier schellingen per week.”

Leuntje straakt nu ze zoveel geld ziet. Och ze heeft gewerkt, wat ze kon, maar 't was toch altijd op en tekort. Maar nu is ze voor een tijd uit de nood.

„Ik begrijp nog niet, hoe jij van de Walta afgekomen bent, zo midden in de nacht en dan door het water naar het strand in die mist,” zegt ze verwonderd.

„Ja maar moeder, ik was niet alleen.”

„Nee jongen dat begrijp ik, een Christen is nooit alleen. De Here is altijd bij hem, dat heb ik de laatste twee jaar ook steeds ondervonden.”

„Zeker moeder, dat is zo, maar dat bedoel ik nu niet. Ik wil zeggen, dat ik nog een kameraad had, een oudere matroos, die ook meevluchtte.”

Terwijl hij dit zegt, stralen zijn ogen zo vrolijk, dat Leuntje een vreemd gevoel krijgt in haar hart. Zou...? maar och nee, als dat het geval was, zou de jongen het toch zeker dadelijk hebben gezegd.

Toch vraagt ze: „Je hebt op al je reizen zeker nooit iets over je vader gehoord Krijn... ik bedoel, hoe het gegaan is met zijn schip?”

„Nee moeder... of wacht eens, ja toch, ik weet nu 't hele geval zeker, dat vaders schip niet vergaan is en dat vader niet verdrongen is.”

„Maar jongen, dan zou hij nog kunnen leven?”

„Denkelijk wel moeder.”

„Och, och, waar zou die lieve man dan zijn?”

„Zover ik begrepen heb is zijn schip door zeerovers genomen en is hij als slaaf verkocht.”

„Ontzettend Krijn! Waar ergens?”

„Op de Noordkust van Afrika, maar daar is hij nu niet meer, dat weet ik positief zeker!”

„Waar zou hij dan nu kunnen zijn Krijn?”

„In elk geval veel dichterbij huis, da's vast!”

„Hoe weet je dat allemaal, Krijn?”

„Ja moeder, dat is een lang verhaal, maar misschien vindt u het vervelend als ik het vertel. 't Gaat natuurlijk over zeerovers!”

„Vervelend? Geen sprake van, vertel op alsjeblieft!”

En toen vertelde Krijn met veel omhaal van woorden het gevecht met Hussein al Mamed.

En heel langzaam liet hij iets van 't grote nieuws doorschemeren. Maar rechtstreeks vertellen deed hij het

niet. Moeder moest het tenslotte zelf raden. Ze informeerde, waar die oude matroos gebleven was, die met hem van de Walta ontsnapte.

„O die heeft ons gezelschap gehouden en die is met me meegerisd, van Calais naar Den Briel en van Den Briel naar Delft en nu zit hij op 't ogenblik bij Kniertje-meu.”

„Bij Kniertje-meu? Malle jongen, had die man toch mee hierheen gebracht, wat moet hij nu bij die oude ziel doen, zo'n vreemde man?”

„Zo'n vreemde man? 't Is zijn eigen meue. Ze was nogal niet blij, toen ze hem zag. „Ik dacht, dat je allang verdrongen was in de Middellandse zee,” zei ze.

Leuntje heeft nooit gehoord, dat Kniertje-meu neefs had, die op zee voeren, alleen... Ewout, ja die is haar neef... maar... Leuntjes ogen werden zo groot als schijven orgen, ze voelt een vreemde pijn om haar hart en ze zegt: „Maar Krijn, hoe heet die man dan, zeg het dadelijk, is het soms...?”

Krijn vliegt z'n moeder om haar hals en hij snikt in haar oor: „Moeder God zij gedankt, het is vader...”

Meteen rent hij de deur uit.

Geen kwartier later stappen vader en zoon het huisje binnen, waar ze door een schreiende Leuntje en schreiende kinderen worden begroet.

Tot diep in de nacht zaten de gelukkige mensen bij elkaar te praten, al maar te vertellen. Toen zei Leuntje: „Ewout we moeten naar bed, kijk eens, de kinderen vallen om van de slaap.”

„Best moeder, maar laten we dan eerst de Here danken voor Zijn grote genade aan ons bewezen.” En dat deed hij toen met simpele maar hartelijke woorden.

De kinderen en Krijn ook, voelden het bed nog niet of ze sliepen al, doch Ewout en Leuntje konden niet slapen. Ze lagen te praten, ze konden gewoon weg niet uitgepraat komen. En dat was geen wonder.

Een paar jaar later. Ewout en

ZEVEN SUIKEREN SOLDATEN

Een Sint-Nicolaasverhaal

Krijn hadden aan de wal werk gevonden, stapte op een avond Wiekert Stokman bij Ewout binnen.

„Ik kom je nieuws vertellen van Compaaen,” zei hij.

„Hij heeft de zeeroverij er aan gegeven, heeft pardon gekregen en woont nu in Oost-Zaan.”

„Hoe is 't mogelijk!” riepen Ewout en Leuntje tegelijk.

„Dan kun je hem nu eens aanklampen over de duiten van je haring,” zei Ewout.

„Heb ik al gedaan. Ik ben dadelijk naar Oost-Zaan gegaan en heb hem verteld, dat ik voor dat briefje van hem geen duit had gekregen. Hij lachte me smakelijk uit en liep de deur uit. Ik deed toen mijn beklag bij zijn vrouw en die gaf me vier gouden ridders. Was ik daarmee nu maar tevreden geweest, maar jawel de begerigheid kreeg me te pakken. Je weet wel Krijn en ik wachtte tot Compaaen terugkwam. Ik zei hem, dat de haring toen duur was. „Laat eens zien,” zei hij, „wat heeft de vrouw je gegeven?” Ik liet de vier ridders zien en die pakte de vlegel me toen meteen af, „Je krijgt geen cent!” zei hij, „je bent er destijds toch al best afgekomen. Ik had je buis kunnen nemen, weet je dat wel?”

Ik heb nog veel moeite gedaan, maar alles tevergeefs: ik kreeg geen stuiver voor mijn haring.”

„Och je kunt van een zeerover niet anders verwachten,” zei Ewout, „dat zijn allemaal schurken.”

„Maar hij heeft z'n loon al,” zei Wiekert. „Hij schijnt straatarm te zijn. Zijn broer moest voor hem een grote som gelds uit Koningsbergen halen en zijn schip is vergaan; al het geld weg. Je ziet het Ewout, hij krijgt loon naar werken. Maar wat denk je, want daar kwam ik eigenlijk voor, zou je me Krijn maar weer niet meegeven op de haringvangst?”

„Wel Krijn?” vroeg Ewout. Maar Krijn bedankte er hartelijk voor. Ik blijf op het land schipper,” zei hij, „ik ben scheepsjongen geweest bij Claes Compaaen en daarmee heb ik wel genoeg van de zee gezien. Vindt u ook niet moeder?”

„Nou zei Leuntje, blijf maar fijn aan de wal Krijn!”

XII. Besluit.

Meester Soeteboom van Oostzaan heeft in 1646 een boek geschreven, dat hij noemde: „'t Begin, midden en eynde der zeeroveryen van den Alderfameusten Zeerover Klaas G. Compaaen van Oostzanen, in Kennemerland.

Dit boek heb ik gebruikt, om jullie de avonturen te vertellen van de Scheepsjongen van Claes Compaaen.

EINDE

Zeven suikerensoldaten stonden netjes in de rij, met hun ransels en geweren, en de bajonet op zij.
Zeven suikerensoldaten, met hun knopen glimmend blank, stonden bij de suikerbakker in de winkel op een plank.

Naast de zeven man van suiker stond er een van chocolaad. Die had lange, bruine snorren en keek altijd even kwaad. Hij droeg strepen op zijn mouwen, want hij was de korporaal. Als zijn stem begon te snauwen, stonden allen als een paal.

's Morgens vroeg, om zeven uren, zette hij ze in de rij.
En hij brulde door de winkel: „Stil! Of je krijgt straf van mij.”
Al de suikerensoldaten bibberden dan van de schrik; en ze durfden zich niet roeren, ja, ze gaven zelfs geen kik.

Eindlijk zei één van de zeven: „'k Heb hier niemendal plezier.
'k Zal maar van de plank afspringen en gaan wandlen ver van hier.”
Maar... die sprong was erg gevaarlijk, want hij brak zijn suikerensbeen.
En de korporaal zei ijskoud: „'k Heb nog zeven man min één.”

Nummer twee wou één gaan redden. Hij deed heel voorzichtig aan. Langzaam, met een parachute, zou hij naar beneden gaan. Ach, hij plofte neer in gruzels op de harde vloer beneê.
En de korporaal zei ijskoud: „'k Heb nog zeven man min twee.”

Ach, die arme valschermspringer!
Drie had erg met hem te doen, wou hem netjes gaan begraven aan de Singel, in 't plantsoen. Maar... daar werd hij aangevallen en verslonden door een beer. En de korporaal zei peinzend: „'k Heb nog maar vier mannen meer.”

Nummer vier dat was een deugniet; want hij lachte van de pret, toen de beer zijn scherpe tanden in zijn makker had gezet. Ja, hij zong en sprong en danste; maar... kreeg zijn verdiende straf! Want de korporaal die schopte hem van al de planken af!

Nummer vijf zei: „Ik blijf staan hier.
'k Loop niet van mijn plaats vandaan.”
Maar daar kwam een kleine jongen en zag nummer vijf daar staan. Die beet eerst zijn hoofd aan stukken toen zijn armen, toen zijn lijf...
En de korporaal zei treurig: „'k Heb nog zeven man min vijf.”

Nummer zes begon te beven. „O,” dacht hij, „nu is 't mijn beurt!”
en dezelfde avond is er ook iets vreselijks gebeurd. Want de suikerbakker sneed hem dwars doormidden met zijn mes.
En de korporaal zei snikkend: „Nu verloor ik er al zes!”

Één soldaat was nu nog over. Moederziel stond hij alleen. En hij weende suikertranen; 't was zo saai nu om hem heen. Toen zijn laatste traan gestort was, lag er niets meer dan een plas van gesmolten suiker; dat was al wat van hem over was.

't Korporaaltje heeft van hartzeer zich verdrongen in die poel. Onderwijl hij langzaam wegzonk, snikte hij met diep gevoel:
„Nooit zal ik meer commanderen: Mannen, netjes in de rij!”
En, in suiker onderduikend, zuchtte hij: „'t Is uit met mij.”

EEN EZEL

EN

EEN MEISJE

Deze ezel is reeds zó zwaar beladen, dat de kleine rakker er bovenop, niet veel meer voor hem uitmaakt. Hij poseert geduldig tot het meisje roept: „Ort, sa sa!” Dan zetten z'n oude botten zich in beweging en, naarmate hij dichterbij huis komt, gaat hij harder lopen, tot hij tenslotte in een sukkeldrafje de boerderij van z'n kleine bazin heeft bereikt. Daar wacht hem z'n ruif en een gemakkelijk hoekje, om voor een flinke tijd in te dutten...

Elke week gaat deze ezel uit het Griekse dorpje *Skafi* in Macedonië, naar de stad, om tegelijk met honderden collega's uit andere plaatsen voedsel te halen, dat beschikbaar is gesteld door de UNICEF, een hulporganisatie van de Verenigde Naties, voor ondervoede en verwaarloosde kinderen. Melk, voedsel-in-blik, medicijnen, kleding, ja wat niet al, wordt regelmatig aangevoerd. Bij het verder transporteren wordt gezorgd dat zelfs de onherbergzaamste streken hun portie krijgen.

Zoals men weet heeft Griekenland jaren achtereen te lijden gehad onder de meedogenloze haat en vernielzucht van communistische groepen uit het

Balkangebergte. Gelukkig waren die uiteindelijk niet opgewassen tegen de krachtige zuiveringsacties van het Griekse leger. Intussen waren echter enige duizenden gezinnen uiteengerukt en hele landstreken gebrandschat, zodat het geen wonder was, dat de voedselvoorziening alles te wensen overliet. Daarvan werden vooral de kinderen het slachtoffer. Het is de verdienste van de UNICEF, dat zij jong Griekenland snel en doeltreffend te hulp is gekomen.

Voor Postzegelverzamelaars

P. DE ZEEUW J.G.zn

DE KINDERZEGELS VAN 1951

★

De kinderzegels zijn er weer en de postzegelverzamelaars zullen wel zorgen, dat ze gauw één of meer series voor hun album krijgen.

Want ze zijn weer heel mooi. Drie vriendelijke jongensgezichten en twee aardige meisjesgezichten lachen jullie tegen. Van de zegel van 10 cent geven we hier bij een afbeelding.

Maar deze kinderzegels zijn niet maar

iets voor de verzamelaars alleen. Nee nee, ze hebben betekenis voor alle kinderen. Want deze zegels moeten verkocht worden, veel verkocht, omdat de toeslag gebruikt wordt voor het misdeelde kind.

Daarom is het zo mooi, dat jullie zegels verkopen. Weten jullie hoe het in 1950 ging. Toen hebben 250 000 leerlingen zegels verkocht en samen kregen ze 2 000 000 bestellingen. In totaal is er toen een bedrag binnengekomen van f 800 000. Dit bedrag is verdeeld over enige honderden inrichtingen, die zich met de verzorging van kinderen bezighouden. Willen jullie je best doen, dat dit bedrag van 't jaar weer bereikt wordt? Of nog groter wordt? De maand December is er zo heel geschikt voor. De meeste mensen zijn dan nogal gul. En als ik jullie vertel, dat ook Neerbosch meedeelt in de winst, is dit voor jullie vast reden genoeg, om eens extra je best te doen.

het Kerstfeest zonder kerstboom

„Waarom krijgen wij nu geen Kerstboom, Moeder!” vraagt Mientje op een avond onder het eten.

„Bij Dieneke krijgen ze er één, die gaat haar moeder zelf kopen. En bij Toos ook. Die gaat haar vader halen op de hei, zegt ze. Waarom krijgen wij er nu geen één. Koopt u er dan ook één!”

„Nee, kind, daar kan niets van komen. Ik begrijp best, dat je het mooi zou vinden, zo'n Kerstboomje in huis, maar om allerlei redenen doet moeder het toch niet.”

„Maar waarom dan niet!” vraagt Mientje weer. En ook Jan, haar oudere broer, kijkt moeder met vragende ogen aan. Niet, dat hij nu om een Kerstboom zal gaan zeuren, maar hij wil toch ook wel eens weten, waarom het nu eigenlijk niet mag.

„Waarom niet!” zegt moeder. „In de eerste plaats omdat het moeder te duur is om er één te kopen. Je weet wel, dat het, nu vader in het sanatorium ligt, niet allemaal zo gaan kan als vroeger. Moeder kan alleen maar nodige dingen kopen en een Kerstboom is niet nodig. Je kunt evengoed Kerstfeest vieren zonder boom.”

„Maar ik vind het juist zo mooi met die kaarsjes allemaal.”

„Dat begrijp ik best, maar we zullen het toch zonder moeten doen.”

Als vader er nu was, zou die er één kunnen halen, denkt Jan. En opeens is zijn plan klaar. Niets zeggen. Hij zal wel naar de hei gaan en voor een mooi boompje zorgen. Morgen is het Woensdag en Zaterdag is het eerste Kerstdag. Nee maar, dat komt in orde. Hij zal vragen, of Evert mee gaat. Wat zullen moeder en Mien ogen opzetten als hij daar zomaar met een Kerstboom aan komt dragen!

De volgende morgen op school spreekt hij er Evert dadelijk over aan.

„Ja jô, dat doen wel!” zegt hij. „Ik weet jofele bomen te staan! Dan moet je een eind de straatweg op en dan voorbij die witte villa rechtsaf. Daar in de buurt staan er een heleboel. Hebben jullie een bijl? We moeten onze bijl meenemen natuurlijk!”

Nou en of Jan een bijl heeft.

„Dadelijk na het eten kom ik je halen,” belooft hij Evert.

Die middag weet Jan haast niet, hoe voorzichtig hij er met zijn bijl vandoor moet gaan. Hij hangt wat rond in het schuurtje, tuurt eens naar binnen of moeder nog altijd in de keuken is en als er aan de voordeur gebeld wordt, pakt hij haastig de bijl mee en gaat het achterhekje uit. Evert komt hem al tegemoet. Ze zwaaien elkaar toe met de bijl.

„Is die van jou scherp?” vraagt Jan.

„'t Gaat nog al.”

„Dan kun je de mijne wel gebruiken. Aan één bijl hebben we ook eigenlijk wel genoeg.”

Ze lopen gewichtig, met hun bijl over de schou-

der, de straatweg af. Daar is de witte villa. Nu rechtsaf. En daar, achter de tuin van de villa, begint een soort kwekerij.

„Gek eigenlijk, zo'n stuk met al die jonge boompjes midden op de hei. Ze zijn er vast expres neergezet, kijk maar. Ze staan allemaal zo recht in de rij. Zou het hier soms van iemand zijn? Je ziet er nooit iemand!”

„Er staat wel een hek omheen.”

„Ja, maar we kunnen makkelijk onder het draad door. Zie je die rij daar, die moeten we hebben. Dat zijn echte goeie Kerstbomen. Zo mooi gelijk!”

„Nou,” zegt Jan, „ze zijn prachtig!”

Hij loopt de rijen langs. Welke boom zal hij nu eens nemen? Hij wil de allermooiste hebben. Kijk, daar staat een mooi boompje. Het is alleen een beetje klein. Een slagje groter kan ook wel. Daar staat ook een fijne. Die heeft zo'n prachtige, rechte punt van boven, net goed om er een zilveren ster op te zetten.

„Die neem ik jô, ik kap hem vlak bij de grond af.”

't Is nog niet zo'n makkelijk werk! Eerst de onderste takken er maar af slaan, dan krijg je wat meer ruimte! Nou jongens, daar gaat ie! Pats, de splinters vliegen er af. Kijk eens aan wat een mooi wit hout van binnen!

Intussen probeert Evert het boompje op zij te buigen. Ha, daar komt ie al aan! Met een paar stevige slagen hakt Jan de laatste vezels door. Hij pakt de boom van de grond en houdt hem in de hoogte. Fijn is 't ie.

„Nou,” zegt Evert, „nou ik, ik heb er al één uitgezocht.”

Die van Evert is nog groter en daardoor veel moeilijker om te hakken.

„Trekken maar,” zegt Evert en intussen hakt hij er op los als een volleerde houthakker. Eén twee... hoep, één twee... hoep.

„'t Is een taaie,” zegt Jan, „hij wil niet.”

„Hij wil wel,” zegt Evert, „dat zul je maar eens zien. „Een, twee... hoep.”

Een eind verder op de zandweg komt een fietser aan. Wat hoor ik daar, denkt hij. Ze zijn hier aan 't kappen. De man zet zijn fiets tegen een boom. Hij loopt achter een rij hogere dennen langs. Soms staat hij even stil. Je ziet bijna niet dat hij er is, hij heeft een pak aan en een hoed op, net zo groen als de dennen. En je hoort hem zeker niet. Totdat opeens zijn zware stem bast:

„Ziezo, en nu is het mooi geweest. Wat hebben jullie hier de boel te vernielen! Geef op die bijl, kwajongen dat je bent!”

Jan heeft van schrik de boom losgelaten. En Evert is zo beteuterd, dat hij direct de bijl overgeeft.

„We... we zochten een Kerstboom,” hakkelt hij.
„Ja, dat zie ik,” zegt de boswachter. Hij kijkt naar Jan. Hij kijkt naar het boompje op de grond. Hij ziet nog een bijl.

„Geef op,” zegt hij. Dan pakt hij een notitieboekje.

„Hoe heet je en waar woon je,” vraagt hij aan Evert. Hij schrijft het op.

Dan vraagt hij het aan Jan. Dat schrijft hij ook op.
„Je zult er wel meer van horen,” zegt hij. „En nu, alla, hier vandaan!”

Daar gaan ze. Zonder Kerstboompjes, zonder bijlen. En de boswachter loopt, met z'n fiets aan de hand achter hen aan. Op de straatweg stapt hij op en rijdt weg. Met de bijlen.

„Hij gaat vast naar m'n vader,” zegt Evert.

En Jan zegt somber: „Ja, vast, en naar mijn moeder ook!”

* * *

Maar de boswachter laat zich niet zien.

Jan praat thuis nergens over. Achteraf begrijpt hij best, dat hij daar helemaal niet had mogen kappen. Als moeder het nu maar niet merkt van die bijl! Zou hij hem terug gaan vragen bij de boswachter? Die weet hij wel te wonen. Maar hij durft er niet heen te gaan.

„Hebben ze het bij jou thuis gemerkt?” vraagt hij de volgende dag aan Evert.

„Nee...ee,” zegt Evert, „maar m'n vader liep vanmorgen wel te zoeken naar de bijl.”

„En heb jij toen wat gezegd?”

„Natuurlijk niet, m'n vader vroeg niks.”

„O,” zegt Jan. Hij denkt, als moeder nou eens liep te zoeken, zou ik dan ook m'n mond niet open doen? Wat raar eigenlijk, dat die boswachter helemaal niet op komt dagen.

„Zullen we aan de boswachter gaan vragen of we onze bijl terug krijgen?” stelt hij Evert voor.

„Dan zeggen we meteen, dat we daar eerlijk nooit meer zullen komen.”

„Ik dank je lekker,” zegt Evert. „Hij keek zo nijdig.”

„Ja, maar onze bijl dan!”

„Dan moet mijn vader maar een nieuwe kopen!”

Een nieuwe kopen. Ja maar, als je moeder geen geld heeft voor een Kerstboom, heeft ze ook geen geld voor een nieuwe bijl, denkt Jan. En als het jouw schuld is, dat de bijl weg is, moet je het ook maar eerlijk durven zeggen.

„Misschien wil je vader hem zelf wel bij de boswachter halen,” probeert Jan nog eens.

Maar Evert houdt vol: „Mijn vader moet maar een nieuwe bijl kopen. Laat jouw moeder dan maar naar de boswachter gaan om die van jullie terug te halen.”

Zal ik het zeggen. Zal ik het zeggen, denkt Jan die morgen telkens. Zal ik het zeggen, zal ik het zeggen, denkt hij, als hij om twaalf uur naar huis gaat. Maar als hij de keuken binnenstapt, is het eerste wat moeder vraagt:

„Jan, heb je de bijl ook gezien? Vanmorgen wilde ik houtjes hakken voor het fornuis, maar in de hele schuur was geen bijl te vinden!”

Daar heb je het al.

Haast smekend kijkt Jan zijn moeder aan.

„De bijl?” zegt hij dan. „Die heeft de boswachter.”

„De boswachter!” vraagt moeder verbaasd. „Wat moet de boswachter met onze bijl!”

„Die heeft hij mij afgepakt.”

„Hoe kan dat nu!” zegt moeder.

„We waren naar de hei gegaan om boompjes te kappen. En toen kwam de boswachter en toen moesten we onze bijl afgeven. Ik wou een Kerstboompje halen voor Mientje.”

„We,” zegt moeder, „wie was er dan nog meer bij?”

„Evert deed het ook en die is zijn bijl ook kwijt.”

„Dat had je me dan gisteren dadelijk wel eens kunnen vertellen,” zegt moeder.

Jan knikt.

„Maar zeg eens, wat had die boswachter nu eigenlijk met jullie boompjeshakkerij te maken?”

„We waren achter die witte villa gegaan en daar mag je niet komen. Dat wisten we niet.”

„Er zal toch heus wel een bordje met „Verboden terrein” gestaan hebben.”

„Maar er stonden juist zulke mooie boompjes.”

„Ja, dat snap ik. Die worden speciaal gekweekt om ze later uit te planten. Maar hoe moet dat nu met de bijl? 't Lijkt me het beste, dat we vanavond samen eens naar de boswachter stappen.”

„Ja,” zegt Jan. Maar meteen zegt hij er achteraan: „Ik zal vanmiddag wel alleen gaan.”

„Flink zo,” zegt moeder.

Eigenlijk ziet Jan er wel een beetje tegen op. 't Is maar goed, dat hij het al tegen moeder gezegd heeft, anders zou hij het vast niet meer durven.

De boswachter woont achter op de grindweg. Op een gewone dag is het een heel eind lopen, maar nu is Jan er in een wip.

Aanbellen dan maar. Hu, wat gaat die bel hard. Een vrouw doet de deur open.

„Niet zo nieuwsgierig,” zegt ze tegen twee kleine meisjes die langs haar rokken heen gluren.

„Is de boswachter thuis?” vraagt Jan.

„Jawel, 'k zal hem even roepen.”

De twee kleine meisjes blijven Jan maar aan staan kijken. Jan kijkt over hen heen de gang in. Kijk eens, wat een fijne dingen daar aan de muur! Een geweer en een gewel van een hert. En op een plankje staat een opgezette vogel... En daar heb je de boswachter al.

„Zo,” zegt hij vriendelijk „en wat was er?”

„Ik kwam vragen, of ik onze bijl terug mag hebben. Mijn moeder heeft hem nodig.”

De boswachter fronst zijn wenkbrauwen.

„Aha, nu zie ik het,” zegt hij. „Daar heb je het al! Nu zit je moeder zonder bijl. En dat is jouw schuld!”

„Daarom kom ik hem ook terug vragen,” zegt Jan.

„Ben jij er niet één van die Bosman, die al zo'n tijd ziek is?”

Jan knikt.

(Zie vervolg pag. 222, tweede kolom.)

Ochtend Gymnastiek

Oefeningen met blokjes.

Vandaag is 't blokje aan de beurt! Heb je die niet? Dat geloof ik niet!! Je hebt toch allemaal wel met blokken gespeeld? Laten we maar eens zo'n gewoon vierkant bouwdoos-blokje nemen. Let op de meubelen van je moeder, maar daar waarschuw ik je al elke keer voor, dat weet je nu wel! Op de zolder dan!

Oef. I.

Leg 't maar eens op je hoofd en loop er maar mee rond. Merk je hoe voorzichtig je lopen moet en hoe rechtop! Daar is die oefening juist zo goed voor!

Oef. II.

Ga eens op 1 been staan, til je knie eens op en leg 't blokje op die knie. Kun je je nu voorzichtig omdraaien, zodat je met je gezicht naar een andere kant komt te staan? 't Blokje mag niet vallen!

Oef. III

Ga eens op je handen en voeten staan en leg 't blokje achter je voeten. Spring met je voeten eens naar achteren over 't blokje heen en terug!

Oef. IV.

Ga op handen en knieën staan en leg 't blokje in de holte van je rug. Nu je handen en knieën aan de grond houden en door schudden van je rug het blokje op de grond laten vallen.

Oef. V.

Leg eens drie blokjes op elkaar en houdt alleen het onderste blokje vast. Probeer eens voorzichtig te gaan zitten!

Kan je dat ook zonder je vrije hand te gebruiken?

(Vervolg van pag. 221)

„Zo, dan kan jij beter kachelhoutjes voor je moeder hakken in plaats van aan een andermans bomen te zitten.”

„Maar mijn zusje wilde zo graag een Kerstboom-pje hebben.”

„Dat kan wel wezen. Maar je hebt nu toch wel begrepen, dat je dat dáár niet mag halen.”

„Ja meneer,” zegt Jan.

„Dan is 't in orde.” De boswachter gaat weg en stommelt wat in 't achterhuis. Hij komt terug met twee bijlen.

„Welke is het?”

„Deze,” wijst Jan.

„Nou, neem hem dan maar mee voor deze keer. Als je vriend hem ook terug wil hebben, moet hij hem zelf maar komen halen.”

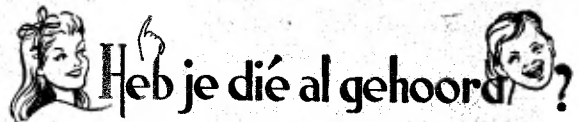
„Dank u wel,” zegt Jan. Hij rent het tuinpad af. Wat is hij blij, dat hij toch maar gegaan is. 't Viel best mee!

***

Als moeder die avond klaar is met de afwas, pakt ze de stopmand. Met z'n drietjes, Moeder, Mientje en Jan, zitten ze nog een poosje om de tafel.

„Tja, die Kerstboom,” zegt moeder, terwijl haar stopnaald één op één neer gaat. „Ik heb al gezegd, ik kan best begrijpen, dat jullie er blij mee zouden zijn. Maar zonder Kerstboom mogen we op het Kerstfeest even blij zijn. Het is alleen maar feest omdat de Here Jezus geboren is. En dat feest kunnen we vieren in een mooi versierd huis, maar evengoed hier in onze keuken. Dat is juist het heerlijke. Kerstfeest is het overal. Waar we echt blij zijn met het Kindje in de kribbe. Want dat Kindje is onze Zaligmaker...”

„Zaligmaker,” zegt moeder nog eens, „dat is zo iets groots, zo iets heerlijks, dat kunnen we niet eens begrijpen. Maar het is er, voor vader daar ginds in bed, voor ons thuis, voor allen, die in de Here Jezus geloven. Als je groter wordt, zul je daar nog meer verwonderd over zijn. En misschien zul je dan beter begrijpen dan nu, dat het Kerstfeest het heerlijkste is van alle feesten, ook zonder Kerstboom.”

Een proefneming

Cornelis: Moe, zou Hector een klein meisje, dat in het water valt, er uit halen?

Moeder: Zeker, Keesje, Hector is een brave hond.

Cornelis: Toe, Moe, gooi Marietje er dan eens in.

Vóór de oorlog

Vrouw bij een autobus, waar nog niemand in zit: „Is er niemand vandaag, dan behoef je voor mij geen onkosten te maken; ik kan morgen net zo go gaan.”

Het middel

A.: „Mijn been slaapt.”

B.: „Verroer je dan niet, anders wordt ie wakker.”

DE RIT IN DE SNEEUW

II. (Slot)

De knecht lachte en deed een stap oruit. Hij strekte zijn arm uit om vrouw opzij te duwen.

Op dat moment gooide Frank de ur open. Een zweep suiste door lucht en er klonk een rauwe reeuw. De knecht draaide zich om, zijn aanvaller te lijf te gaan. anks vuist schoot uit en kwam met klap op het gezicht van zijn enstander terecht. Deze stond te nkelen op zijn benen.

„Als je het waagt om nog eens je den uit te steken, dan sla ik je moes,” zei Frank. Hij hield van winding en boosheid.

Met een eep naar Frank, miste en kreeg n een geweldige klap met het ke eind van de zweep.

„Ik heb je gewaarschuwd,” zei ank. Hij voelde de kracht in zijn ieren toenemen en wierp de knecht een stoel.

„Zitten...” zei hij hees, „en luister ar wat ik je te zeggen heb.”

De knecht hief het hoofd op.

„Bemoei je met je eigen zaken, eemdelling,” zei hij. Zijn gezicht gon te gloeien en er liep een rode eep dwars over. Het was een geen gezicht.

„Dat doe ik ook,” zei Frank, „als ergens onrecht gebeurt, dan moet n fatsoenlijk mens zich daarmee moeien. Ik geef je drie minuten hier te verdwijnen. Zoek je spul- bij elkaar en ga op je paard zit- n.”

Als een geslagen hond droop de echt af. Frank volgde hem. Toen knecht te paard zat, zei Frank:

„Precies op tijd, m'n jongen. En nu ijg je nog een goede raad cadeau: t je hier in de buurt niet meer zien, ders loopt het slecht met je af. Ik aarschuw je.”

Een gebrom was het antwoord. ank draaide zich om en hing Runa voederzak om de hals.

Toen hij binnenkwam, werd hij erstelpt met dankbetuigingen.

„Vertel het maar eens Burton,” hij. En toen kwam het verhaal: verhaal van tegenslagen, een las- e, brutale knecht en een sneeuw- rm. Onderwijl keek Frank om zich n. De armoe grijsde hem van alle ten tegen. De vrouw schonk een p koffie voor hem in. Dat zou aken. Als hij die uitgedronken had,

ging hij maar eens verder, want het was allemaal wel aardig om hier een knecht een pak slaag te geven, maar hij moest om zijn opdracht denken.

„...Zes van onze beste beesten zijn nog buiten,” hoorde hij de boer zeggen, „misschien zijn ze ingesneeuwd, misschien zijn ze wel doodgevroren.”

Benjamin keek Frank aan. De kleine hield geen oog van zijn nieuwe vriend af.

Die denkt natuurlijk, dat ik een held ben, dacht Frank en behaaglijk dronk hij zijn koffie. Kom, hij zou maar eens... Of zou hij... Hij knikte Benjamin toe, de boer en de vrouw keken hem aan... Verwachten die mensen... Hij kon toch die stakkers... Hij zou ook blij zijn als hij in moeilijkheden zat en een ander kwam om een handje toe te steken. De mensen

waren immers in de wereld om elkaar te helpen.

Hij stond op.

„Waar zouden die beesten kunnen zitten,” vroeg hij.

„Langs de kreek,” zei de boerin, „stroomopwaarts...”

Een ogenblik later zei Frank tegen zijn paard:

„We zullen even oprijden, ouwe jongen.”

Het duurde bijna een uur voor hij de ossen vond. Ze zaten ingesneeuwd achter een bosje. Met behulp van Runa joeg hij ze op. Daar ging de optocht. De zon was al ver in het Westen gedaald, toen ze op stal stonden. Het werd kouder.

„Ik weet niet, hoe ik je bedanken moet,” zei de boer. Zijn vreugde kende geen grenzen. „Ik moet er niet

aan denken, dat de dieren verloren waren gegaan."

De vrouw had voor eten gezorgd en als een hongerige wolf viel Frank er op aan.

Na een half uur lag hij op bed. Hij was doodmoe. Onder zijn hoofdkussen lag het pakje met banknoten. Even dacht hij nog aan zijn vader... „Bemoei je niet met dingen, die je niet aangaan...“

De andere morgen vroeg ging hij op stap. De boer en de boerin begonnen weer te bedanken, maar snel liep hij de deur uit.

„Iedereen zou zo iets gedaan hebben,“ zei hij en hij dacht even met schaamte aan de ogenblikken, dat hij gearzeld had.

Benjamin liep nog een eindje naast het paard.

„Nu moet je teruggaan, m'n jongen,“ zei Frank eindelijk.

„Kom je nog eens bij ons aan,“ vroeg het ventje en zijn oogjes schitterden.

„Dat belooft ik,“ zei Frank en hij gaf hem een hand. Toen begon de

zwarte ruïne te draven. Na een poosje keek Frank nog eens om. Heel in de verte zag hij een klein zwart figuurtje op de witte sneeuw.

Tegen de middag bereikte hij de stad. Regelrecht reed hij naar de bank. Daar was het een drukte van belang. Zenuwachtig liepen de mensen heen en weer of stonden in troepjes druk te praten.

„Wat is er aan de hand?“ vroeg Frank aan een heer, die net de deur uitkwam.

„Weet je dat nog niet, vreemdeling? Vannacht hebben rovers de hele bank leeggeplunderd. Al het geld is verdwenen.“ Haastig liep de man verder.

Langzaam keerde Frank zijn paard. Onwillekeurig ging zijn hand naar zijn borstzak. Als hij dus gisteravond zijn vaders geld hier had gebracht, dan waren ze nu alles kwijt geweest. Als hij dus dat ventje niet op zijn weg had gezien... als hij dus die mensen niet had geholpen... Was dat toeval...?

Nadat hij gegeten had keerde hij

de stad de rug weer toe. De ste stonden al strak aan de avondhe toen hij voor de deur van zijn oud lijk huis uit het zadel sprong. R stond te trillen op haar benen. was een zware, straffe rit geweest. Het uiterste was van man en pa geveerd.

Op het geluid van de paar hoeven was vader Koole naar bui gekomen. Vlug nam hij het paard de teugel en leidde het naar de s Moeder hielp haar zoon bij het o kleden. Zelf zag hij er geen k toe.

„Gelukkig, dat je weer thuis bent,“ zei ze, „we hebben wel erg in angst gezeten.“

Toen Frank gegeten had, ging aan het vertellen...

„Zo zie je: het is niet altijd goed dat een mens alleen maar naar verstand luistert,“ zei vader...

Moeder knikte.

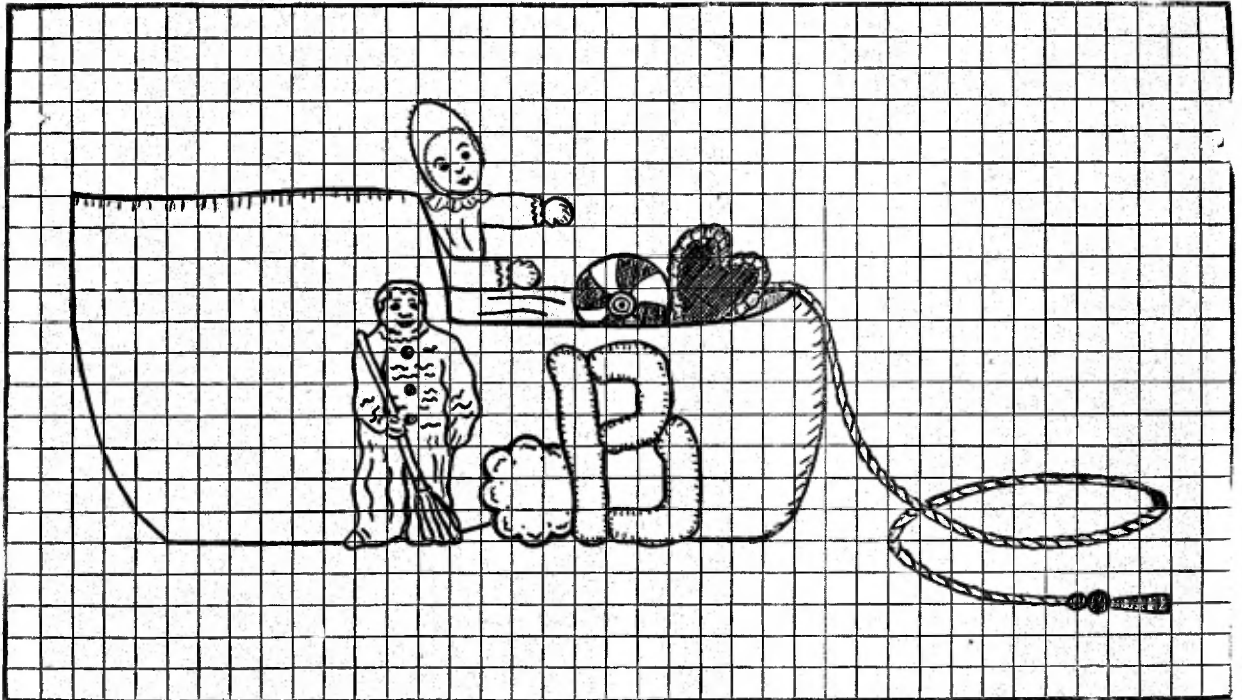
„Men moet ook zijn hart laten spreken,“ zei ze.

Frank keek haar aan.

„Zo is het,“ zei hij.

Ons Tekenhoekje

De klomp van Sint-Nicolaas

Nou nou, deze klomp zit goed vol, zo vol dat alles er niet eens in kan. Teken dit eens keurig na kleur het eens mooi op. 'n Goed werkje voor de winteravonden.